

**TC
MÜHÜR VE
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİM ANABİLİM DALI**

**YERELLEME ve YOKSULLUK EKSENİNDE BİR ÖRNEK: SOSYAL
YARDIMLAŞMA ve DAYANIŞMA VAKIFLARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HAZIRLAYAN
HATİCE HİLAL FİLİZ**

**DANIŞMAN
PROF.DR. ATILGÖKTÜRK**

**HAZİRAN, 2009
MÜHÜR**

**MUĞLA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI**

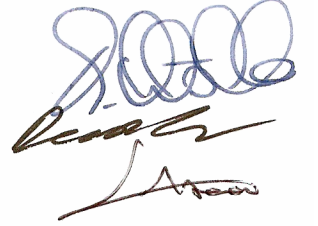
**YERELLEŞME ve YOKSULLUK EKSENİNDE BİR ÖRNEK: SOSYAL
YARDIMLAŞMA ve DAYANIŞMA VAKIFLARI**

**Hazırlayan
HATİCE HİLAL FİLİZ**

**Sosyal Bilimleri Enstitüsünde
“Yüksek Lisans”
Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

**Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 24/07/2009
Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 26/06/2009**

**Tez Danışmanı : Prof. Dr. Atilla GÖKTÜRK
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Recep KAPAR
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Faruk ATAAY**

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. Nurgün OKTİK

**HAZİRAN, 2009
MUĞLA**

TUTANAK

Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 05/01/2009 tarih ve 437/5 sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 25/4 maddesine göre, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek lisans öğrencisi Hatice Hilal Filiz'in "**Yerelleşme ve Yoksulluk Ekseninde Bir Örnek: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları**" adlı tezini incelemiş ve aday 26/06/2009 tarihinde saat 11.00'de jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra 60 dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin kabul olduğuna oybirliği ile karar verildi.

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Atilla GÖKTÜRK

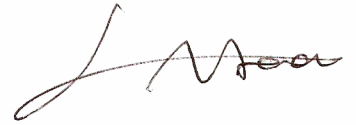
Üye

Yrd. Doç. Dr. Recep KAPAR

Üye

Yrd. Doç. Dr. Faruk ATAAY

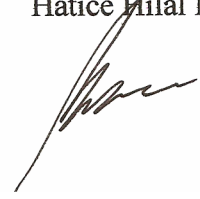

YEMİN

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “**Yerelleşme ve Yoksulluk Ekseninde Bir Örnek: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları**” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

24/07/2009

Hatice Milal FİLİZ

YÜKSEKÖ RET M KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZ
TEZ VER G R FORMU

YAZARIN

MERKEZ M ZCE DOLDURULACAKTIR.

Soyadı : F L Z

Adı : HAT CE H LAL

Kayıt No:

TEZ N ADI

Türkçe : Yerelle me ve Yoksulluk Ekseninde Bir Örnek: Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları

Y. Dil : An Example Within The Frame of Localization and Poverty: Social Solidarity Foundations

TEZ N TÜRÜ: Yüksek Lisans

Doktora

Sanatta Yeterlilik

O(X)

O

O

TEZ N KABUL ED LD

Üniversite : Mu la Üniversitesi

Fakülte :

Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü

Di er Kurulu lar :

Tarih :

TEZ YAYINLANMI SA

Yayınlayan :

Basım Yeri :

Basım Tarihi :

ISBN :

TEZ YÖNET C S N N

Soyadı, Adı : GÖKTÜRK Atilla

Ünvanı : Prof. Dr.

TEZİN KONUSU (KONULARI) :

1. Yerelleşme
2. Yoksulluk
3. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları

TÜRKÇE ANAHTAR KELİMELER :

1. Yerelleşme
2. Yoksulluk
3. Sosyal Politika
4. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları

İNGİLİZCE ANAHTAR KELİMER: Konunuzla ilgili yabancı indeks, abstrakt ve thesaurus'ları kullanınız.

1. Localization
2. Poverty
3. Social Policy
4. Social Solidarity Foundations

- 1- Tezimden fotokopi yapılmasına izin vermiyorum
- 2- Tezimden dipnot gösterilmek şartıyla bir bölümünün fotokopisi alınabilir
- 3- Kaynak gösterilmek şartıyla tezin tamamının fotokopisi alınabilir

Yazarın İmzası :

Tarih : 24/07/2009

ÖZET

İnsani açıdan bakıldığında iddiaları ile küreselleşmenin, tüm insanlığı barınacak ortak kullanım alanı yaratan bir köyü ifade ettiği vurgulanırken, onun mütemmim cüz'ü halinde sunulan yerel ise tek tek mekanların refahını üret eden “küresel” ölçüt olarak sunulmaktadır. Başka bir ifade ile refahı yükseltecek yerel düzeneklerin küresel kurallar ve güvenceler altında inandırılmakta olduğu vurgulanırken, küresel ölçekte belirlenen birçok yeni politika, ulusal ölçekte aracılığıyla yerel düzeye indirgenmekte ve uygulanmaktadır.

Bu duruma paralel bir biçimde küresel ölçekte hemen hemen tüm dünya ülkelerinde gözlenen “devletin küçülmesi” biçiminde özetlenecek politikalar çerçevesinde, ulus devletlerin mevcut yapılarında yer alan sosyal harcamalarını da eskisi gibi sürdürmesinin beklenemez bir durum olduğu ileri sürülmektedir. Ulusal düzeyde rekabeti ve ekonomik büyümeyi engelleyici olarak sunulan bu hizmet kalemlerinin piyasaya tırılması ve bunlar için yapılan harcamaların kısıtlanması, devletin toplumsal eşitsizlikleri giderme görevinden sıyrılmasını da beraberinde getirmiştir.

Sosyal güvenlik ve sosyal hizmet alanlarında yapılan düzenlemeleri de kapsayan bu değişimin, ülkemizde 1990'lı yılların sonundan itibaren IMF ile yapılan stand-by ve diğer anlaşmalarda gündeme geldiği gözlenmektedir. “Kamu maliyesinde iyileştirme sağlama, bütçe dengelerini koruma” gerekçeleri ile sunulan “geni kapsamlı bir reform” taahhüdünün bir sonucu olarak arka arkaya çıkarılan yasalar ve yapılan düzenlemeler ile sosyal yardım alanında **muhtaçlık** temeline oturan yeni bir uygulamaya geçildiği izlenmektedir.

Bu uygulama küresel ölçekte belirlenen bir yaklaşım içinde yerel düzeyde “**yoksula sahip çıkma**” ve “**yoksulluğa çözüm yolu**” boyutunda biçimlendirilmektedir. Mevcut sosyal politikaların yerine ve alternatifi olarak sunulan ve **muhtaçlık** temeline oturan bu yeni politika, bizzat devletin düzenleyicisi olduğu bir model içinde oluşturulmaktadır. Merkez kaynaklarını, her bir yerel düzeyde, “yönetim imci” bir yaklaşım içinde “muhtaca” aktarmayı hedefleyen bu

modelin en temel aracını Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları olu turmaktadır.

Bu çalı mada Türkiye'nin sosyal yardım anlayı ındaki de i im hukuki ve yönetsel açıdan incelenmekte olup, yeni olu turulmakta olan model, yerel düzeyde Hatay ve Mu la illerinde hizmet sunmakta olan Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıflarının örgütlenmesi ve çalı maları yakından incelenerek de erlendirilmektedir.

ABSTRACT

While it has been emphasised that globalisation and the term global village refers to the concept of an idealised communal area to embrace all of humanity. When considered from the humanistic aspect; the local community which is presented as an essential part of this globalisation is presented on a 'global' scale which impacts upon the welfare of places individually. In other words, while it is important that local mechanisms are established that will improve community welfare are being formed under global rules and assurances; much of the politics which are determined on a global scale are being condensed from the national level and applied on a local scale.

Also, it is claimed that it is an unexpected situation for individual nations to continue their current social expenditure within their existing political structures which can be regarded as 'downsizing of the country' which is evident in almost all the countries in the world. Furthermore, the marketing of service provisions which are indicated as preventing competition and economic growth at a national level and limiting the expenditure in these areas can be seen as governments escaping from their responsibility for the minimisation of social inequalities.

It is observed that this change that also covers the regulations which have been made in social security and social welfare areas which has become a current issue in our country in the stand-by and other agreements made with IMF as of late 90s. It is observed that a new practice is being applied in the social welfare sphere based on need; with the laws and regulations made one after another as a result of undertaking "a comprehensive reform" presented with the underlying reason "to make improvements in public finance, to protect the budget balances".

This practice is followed under the ethos of "**protecting the poor**" and "**solution for poverty**" in local level with an approach which has been determined on a global scale. This new politics which is presented as an alternative instead of the existing social politics and is based on **need** forms a model in which the government itself is an organiser. The Foundations of Social Help and Solidarity forms the main

conduit for this model which aims to transfer central sources to the “people in need” in a “administrative” approach in each local level.

In this study, we have analysed the change in Turkey’s understanding of social welfare in terms of the legal and administrative aspects and we have examined closely and evaluated the recently formed model, the organization of the Foundations of Social Help and Solidarity that has provided this service at a local level in Hatay and Mu la provinces.

ÖNSÖZ

Küreselle me gerek ülkemizde gerekse de dünyada gündemi me gul eden en önemli kavramlardan birisi haline gelmi tir. Küreselle menin yarattı ı birçok olumsuz etki akademik literatürde ço u kez tartı ılmı tir. Bunlarda en öne çıkan unsur ise, küreselle menin gerek ülkeler arası gerekse bir ülkede bölgeler arası gelir e itsizli ini besleyerek, yoksullu u tetikleyen bir rol oynadı ı noktası olmu tur.

Bu çalı mada küreselle menin in a etti i yeni dünya düzeninde ortaya çıkan yoksulluk halleri farklı bir perspektiften bakılarak “yerel” üzerinden de erlendirilmeye çalı ılmı tir. Bu amaçla yerel düzeyde örgütlenen Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları yakından izlenmi tir.

Çalı mada büyük eme i ve her a amasında fikri deste i olan de erli hocam Prof. Dr. Atilla Göktürk’e te ekkür ediyorum.Çalı manın saha ara tırması kısmında ilgili verileri elde edebilmem için gerekli izinleri verdikleri için Mu la Vali Yardımcısı ve SYDV Ba kanı Faruk Bekarlar’a, Ula kaymakamı ve SYDV Ba kanı Ünal Çakıcı’ya, skenderun Kaymakamı ve SYDV Ba kanı Cengiz Horozo lu’na, Samanda Kaymakamı ve SYDV Ba kanı Tahsin Kurtbeyo lu’na ve Vakıf çalı anlarına gösterdikleri anlayı ve sabır için te ekkür ediyorum.Yapıcı ele tirileri nedeniyle bütün jüri üyelerine te ekkür ediyorum. Ayrıca bu çalı ma esnasında bana maddi ve manevi destek veren e ime ve ba ta babaannem olmak üzere tüm aileme te ekkür ediyorum.

Ç NDEK LER

ÖNSÖZ.....	I
Ç NDEK LER.....	II
TABLolar L STES	V
KISALTMALAR L STES	VI
G R	1

B R NC BÖLÜM KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1.KÜRESELLE MEY ANLAMAK.....	5
1.1.1.Ekonomik Boyutu tibiyle Küreselle me.....	6
1.1.2.Küreselle menin Yönetim Modeli:Yöneti im	12
1.1.3.Küreselle me Yurtta lı ın Erozyonu Mu?.....	17
1.1.4.Yerelle me.....	20
1.1.4.1.Kavram Olarak Yerelle me.....	20
1.1.4.2.Küreselle me le Birlikte Yerelle me.....	21
1.2.YOKSULLUK.....	26
1.2.1.Yoksullu un Tanımı.....	26
1.2.2.Yoksulluk Çe itleri.....	26
1.2.3.Küreselle me Yoksulluk ve Türkiye.....	29
1.3.SOSYAL POL T KA.....	36
1.3.1.Kavram Olarak Sosyal Politika.....	36
1.3.2. Sosyal Güvenlik.....	39
1.3.2.1.Sosyal Güvenlik Sisteminin Kapsamı.....	41
1.3.3.Türkiye’de Sosyal Yardım ve Hizmetlerin Yasal ve Kurumsal Mekanizmaları.....	43
1.4.VAKIF.....	53
1.4.1.Vakfın Tanımı ve Unsurları.....	53
1.4.2.Vakıfların Kurulu ekli.....	55
1.4.3.Vakıfların Denetimi.....	56
1.4.4.Vakıf Çe itleri.....	57
1.4.4.1.Eski Vakıflar.....	57
1.4.4.2.Yeni Vakıfları.....	58
1.4.4.2.1 Aile Vakıfları.....	58
1.4.4.2.2. stihdam Edilenlere ve çilere Yardım Vakıfları.....	58
1.4.4.2.3.Sosyal Sigorta Vakıfları.....	58
1.4.4.2.4.Kamuya Yararlı Vakıflar.....	58
1.4.4.2.5.Yüksek Ö renim Vakıfları.....	59

1.4.4.2.6.Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları.....	59
1.4.5 Vakıflar Genel Müdürlü ü.....	59
1.4.5.1.Vakıflar Genel Müdürlü ünün Görevleri.....	59

K NC BÖLÜM

TÜRK YE'DE SOSYAL YARDIMLA MA ve DAYANI MA VAKIFLARININ KURUMSAL MEKAN ZMALARI

2.1.SOSYAL YARDIMLA MA VE DAYANI MA TE V K FONU (SYDTF).....63

2.1.1.Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu Kurulu.....	64
2.1.2.Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu'nun Gelirleri.....	66

2.2.SOSYAL YARDIMLA MA VE DAYANI MA GENEL MÜDÜRLÜ Ü (SYDGM).....68

2.2.1.SYDG Müdürlü ü'nün Görev ve Yetkileri.....	69
2.2.2.SYDG Müdürlü ü'nün Yapısı.....	69
2.2.2.1.SYDG Müdürlü ünün Ana Hizmet Birimleri.....	69
2.2.2.1.1.Kaynak Yönetimi Dairesi Ba kanlı ının Görevleri.....	70
2.2.2.1.2.Proje De erlendirme ve zleme Dairesi Ba kanlı ının Görevleri	70
2.2.2.1.3.Yardımlar Dairesi Ba kanlı ının Görevleri.....	70
2.2.2.1.4.Gönüllü Kurulu larla birli i ve Dı li kiler Dairesi Ba kanlı ının Görevleri.....	71
2.2.2.1.5. statistik, Ara tırma ve Tanıtım dairesi Ba kanlı ının Görevleri.....	71
2.2.2.2.Danı ma Birimi ve Görevleri.....	72
2.2.2.3.Yardımcı Hizmet Birimleri.....	72
2.2.2.3.1. nsan Kaynakları Daire Ba kanlı ının Görevleri.....	72
2.2.2.3.2.Destek Hizmetleri Daire Ba kanlı ının Görevleri.....	73

2.3.SOSYAL YARDIMLA MA VE DAYANI MA VAKIFLARI (SYDV)74

2.3.1.Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları'nın Gelirleri.....	75
2.3.2.Vakıflarda Kaynakların Kullanımı.....	76
2.3.3.Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıflarının Denetimi.....	76

2.4.SYDGM ve SYDV'NİN FAAL YETLER77

2.4.1.Sosyal Yardım Programları.....	77
2.4.1.1.Periyodik Yardımlar	77
2.4.1.2.Sa lık Yardımları.....	78
2.4.1.3.E itim Yardımları.....	79
2.4.1.4.Çe itli Sosyal Yardımlar.....	80
2.4.1.4.1.Yakacak Yardımları.....	80

2.4.1.4.2.Özel Amaçlı Yardımlar.....	80
2.4.1.5.Muhtelif Sosyal Yardımlar ve Giderler.....	80
2.4.1.6. Sosyal Riski Azaltma Projesi Kapsamında Yürütülen Faaliyetler... 80	
2.4.1.6.1.Hızlı Yardım.....	82
2.4.1.6.2.Kurumsal Gelişim.....	82
2.4.1.6.3. Arttı Nakit Transferleri.....	82
2.4.1.6.4.Yerel Girişimler.....	87
2.4.2.Sosyal Destek Amaçlı Projeler.....	96
2.4.2.1.Kırsal Alanda Sosyal Destek Projeleri.....	96
2.4.2.2.Bilişim Çırakları Projesi.....	98
2.4.2.3.Sertifikalı Tarım İşçileri Projesi.....	98
2.4.2.4.Sosyal Yardım Alanında Birliklerin Geliştirilmesi Projesi.....	99
2.4.2.5.SYDG Müdürlüğü'nün Dışlıklarla İlgili Faaliyetleri.....	101

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM SAHA ARA TIRMA BULGULARI

3.1.ARA TIRMA ALANININ TANITIMI.....	103
3.2.ARA TIRMA VERİLERİNİN SUNULMASI.....	108
3.2.1.Yıllara Göre Yapılan Arttı Nakit Transferleri Yardımları.....	109
3.2.2.Yıllara Göre Yardım Faaliyetleri.....	113
3.2.3.Ara tırma Alanlarında Uygulanan Proje Örnekleri.....	127
3.2.3.1.Ula SYDV'de SRAP Yerel Girişimler Bileşeni Kapsamında Uygulanan Projeler.....	128
3.2.3.2.Muğla SYDV'de SRAP Yerel Girişimler Bileşeni Kapsamında Uygulanan Projeler.....	130
3.2.3.3.Samanda SYDV'de SRAP Yerel Girişimler Bileşeni Kapsamında Uygulanan Projeler.....	139
3.2.3.4.İskenderun SYDV'de SRAP Yerel Girişimler Bileşeni Kapsamında Uygulanan Projeler.....	150
3.3.SYDV UYGULAMALARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME.....	163
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	167
KAYNAKÇA.....	174
EK-1.....	185
EK-2.....	187
EK-3.....	194
EK-4.....	202
EK-5.....	208
EK-6.....	209

TABLolar L STES**Sayfa No**

TABLO 1: Türkiye’de Yoksulluk Sınırı Yöntemlerine Göre Fert Yoksulluk Oranları 2002-2006.....	33
TABLO 2: Türkiye’de Yoksulluk Sınırı Yöntemlerine Göre Yoksul Fert Sayısı2002-2006.....	35
TABLO 3: Samanda İlçesi 2005-2006 Yılı Artlı Nakit Transferleri.....	109
TABLO 4: skenderun İlçesi 2005-2006 Yılları Artlı Nakit Transferleri.....	110
TABLO 5: Ula İlçesi 2005-2006 Yılları Artlı Nakit Transferleri.....	111
TABLO 6: Mu la li 2005-2006 Yılları Artlı Nakit Transferleri.....	111
TABLO 7: Ara tırma Kapsamındaki SYDV’’lerin 2005 Yılı Çalı maları	112
TABLO 8: Ara tırma Kapsamındaki SYDV’lerin 2006 Yılı Çalı maları	112
TABLO 9: Mu la li Merkez İlçesi SYDV 2005 Yılı Yardım Faaliyetleri.....	113
TABLO 10: Mu la li Merkez İlçesi SYDV 2006Yılı Yardım Faaliyetleri.....	115
TABLO 11: Hatay li skenderun İlçesi 2005 Yılı Yardım Faaliyetleri.....	117
TABLO 12: Hatay li skenderun İlçesi 2006 Yılı Yardım Faaliyetleri.....	118
TABLO 13: Hatay li Samanda İlçesi 2005 Yılı Yardım Faaliyetleri	120
TABLO 14: Hatay li Samanda İlçesi 2006 Yılı Yardım Faaliyetleri.....	121
TABLO 15: Mu la li Ula ilçesi 2005 Yılı Yardım Faaliyetleri.....	122
TABLO 16: Mu la li Ula ilçesi 2006 Yılı Yardım Faaliyetleri.....	123
TABLO 17: Ara tırma Kapsamındaki SYDV’nin 2005 Yılı Yardımları.....	124
TABLO 18: Ara tırma Kapsamındaki SYDV’nin 2006 Yılı Yardımları.....	125

KISALTMALAR D Z N

ABD	Amerika Birle ik Devletleri
BM	Birle mi Milletler
Çev.	Çeviren
DB	Dünya Bankası
Der.	Derleyen
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
DPT	Devlet Planlama Te kilatı
Ed.	Editör
GATT	Gümrük Tarifeleri ve ticaret Genel Anla ması
IMF	Uluslar arası Para Fonu
KUR	Türkiye Kurumu
KASDEP	Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi
K T	Kamu ktisadi Te ebbüsleri
KOSGEB	Küçük ve orta Ölçekli Sanayi Geli tirme ve zleme Dairesi Ba kanlı 1
NGO	Hükümet Dı ı Örgütler
SHÇEK	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu
STK	Sivil Toplum Kurulu u
SYDTF	Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu
SYDGM	Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü ü
SYDV	Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları
SRAP	Sosyal Riski Azaltma Projesi
NT	artlı Nakit Transferleri

TEDGEM	Te kilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlü ü
T M	Türkiye hracatçılar Meclisi
T GEM	Tarım letmeleri Genel Müdürlü ü
TODA E	Türkiye ve Ortado u Amme daresi
TU K	Türkiye statistik Kurumu
TÜRK-	Türkiye ç i Konfederasyonu

G R

Küreselle me ve bu sürecin ortaya çıkardığı yeni olum ve dönüşümler içinde yaşadığımız döneme hakim olan en önemli tartışma platformlarından birini oluşturmaktadır. Küreselle me bir yandan “monolitik bir birlik”, “çatı masız bütünsel bir dünya”, “global köy” gibi çokkulu söylemlerle ifade edilirken, öte yandan kullanılan ölçülerin, kalıpların ve tanımların kapitalizmin egemenliği lehine dönüşümü gibi kaygılara zemin hazırlamaktadır.

Küreselle me tartışmalarında dikkat çeken ve bu çalışmada asıl üzerinde durulmak istenen bir başka tartışma boyutu da, küreselle me süreci ile yerelle me sürecinin iç içe girmesi iki e ilim olarak değerlendirilmesidir.

Yeni bir kavram olmamakla birlikte yerelle me esas olarak merkezi yönetimden yerel yönetimlere yetki devri, yerelin denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi ve yerel halkın karar alma süreçlerine katılımı olarak anlamlandırılırken, bugün giderek küresel dinamiklerle özde özelleştirme, kimlik-kültür ve sivil toplum politikalarıyla öne çıkarılması gereken bir unsur olarak da kavranmaya başlanmıştır.

Yerelle meye yönelik tartışmaların odak noktasında ise, yerelle yapılan vurgunun ardındaki itici güç yer almaktadır. Kimi çevrelerde, yerelle menin demokratikle me konusunda bir adım olduğunu ilkin e ilimler ve inanışlar yer alırken, diğer tarafta yerelle me süreci kapitalizmin reorganizasyonu sürecinde bir araç olarak değerlendirilmektedir.

Yerelle me e ilimleri Türkiye’de de kendini hissettirmekte, Türkiye’nin karar alma süreçlerinde etkili olan uluslararası kuruluşlar, yerelle meyi, devletin yeniden yapılanma sürecinin temel politik argümanlarından birisi olarak sunmaktadırlar. Bu bağlamda, mali anlamda yerel yönetimlerin gelir elde etme ve harcama yapma serbestisi, yönetsel anlamda karar alma mekanizmalarının merkezden yerelle devri, siyasal anlamda ise yerel odakların siyasa yapma süreçleri üzerindeki belirleyiciliklerinin artması gerçeikleştirilmeye çalışılmaktadır.

Bu çerçevede yeniden yapılanma programları ile bir yandan küresel dünya ile bütünleşme gerekliliğinin altı çizilirken, öte yandan yerel hizmet sunumu için büyük

önem arz eden altyapı yatırımlarından finansmanına kadar geni bir alanda yeni bir model, yerel düzeyde oturtulmaya çalışılmaktadır. Başka bir ifade ile dünya kadar merkezi düzeyde yürütülen birçok hizmetin çeşitli boyutlarının yerele indirgenmesi söz konusu olmaktadır.

Bu bağlamda yerel düzeyde ele alınması gereken öncelikli konulardan birisi de yoksulluk olarak belirlenmektedir. Çeşitli göstergeler küreselleme sürecinin insanları birbirine yakınlıktan uzaklaştırmasının yanı sıra, gelir dağılımındaki dengesizlikler ve eşitsizlik gibi sosyal sorunları tetikleyerek yoksulluğu, gerek gelişmiş gerekse gelişmekte olan ülkelerde kitleselleştirdiğini ortaya koymaktadır.

Yoksulluk en genel anlamıyla bireylerin barınma, beslenme, eğitim ve sağlık gibi temel gereksinimlerini karşılayamama veya toplumsal standartların gerisinde kalma ya da yaşamın gerektirdiği imkanlardan yoksun olma durumu olarak tanımlanmaktadır. Nitekim, yoksulluk tanımları, boyutları ve çözüm yolları son zamanlarda toplumların gündemindeki önemli konulardan biri haline gelmektedir. Bu son dönemde, ikinci Dünya Savaşı sonrasında etkin olan “sosyal refah devleti” uygulamalarının bir ürünü olarak tüm ülkelerde hızla gelişen sosyal politika uygulamaları da küreselleme ve devletin de i en rolü çevresinde geçmişten farklı bir nitelik kazanmaktadır. Yoksullukla mücadelede en etkili araç olan sosyal politikalarda da küresel devletlerin toplumsal türevlerine uyum sağlayacak biçimde bir dönüşüm yaşanmakta, sosyal politika yaratma işlevi de tek tek yerellerin sorunu konumuna indirgenmektedir. Bu kapsamda giderek daha özerk bir birim olarak algılanan yerelin, kendi sorunu olan “yoksulluğu” gidermede de aktif bir rol üstlenmesi için gündeme getirilen yeni bir model Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Vakıfları(SYDV)’dir. Yerel düzeyde örgütlenmiş bu vakıflarla geçmişte merkezi yönetime ait olan sosyal politika kapsamındaki sosyal yardım hizmetleri yerele aktarılmaktadır.

16.06.1986 tarih ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Tevrik Kanunu, bu kapsamda il ve ilçeler düzeyinde örgütlenen Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Vakıfları'nın (SYDV) kurulmasını öngörmektedir. Söz konusu vakıflar yerelde insanı devletleri ilgilendiren bir kurum olarak, merkezi yönetimin işlevlerinin bir bölümünü üstlenmektedir.

Yasa, kurulan bu vakıfların yanı sıra aynı zamanda Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu(SYDTF) ve Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü ü(SYDGM)’ne de bu süreçte i levler yüklemekte, geçmi ten çok farklı bir örgütlenme, karar süreci ve finansman modeli öngörmektedir. Yasa gere i yerel düzeydeki bu vakıflar fakru zaruret içinde ve muhtaç durumda bulunan vatanda lar ile her ne suretle olursa olsun Türkiye’ye kabul edilmi ve gelmi olan ki ilere yardım etmek, sosyal adaleti peki tirici tedbirler almak, gelir da ılımının adilane bir ekilde tevzi edilmesini sa lamak ve sosyal yardımla ma ve dayanı maya te vik etmek gibi hedeflerle çalı maktadır.

Bu kapsamda küreselle meye paralel bir geli me çizgisi gösteren yerelle me olgusu çalı manın ana konusunu olu turacaktır. SYDV’ları ise yerelde, merkezle olan ili kiyi, yerel inisiyatiflerdeki artı ı, yerelin sorun çözebilme potansiyelini, finansman yapısı üzerindeki dönü ümleri besleyen süreçleri izleyebilmek açısından bir araç olarak kullanılmaya çalı ılmı tır. Bu amaçla sosyal politika yapma yetkisinin merkezden yerele devrinin ve sosyal yardım olgusunu “muhtaçlık” temelinde ele alan ve bir dönü ümünün sembolü olan SYDV’ları konuyu farklı bir perspektiften de erlendirmeye yardımcı olmu tur .Bu süreç mevzuata ili kin düzenlemelerle desteklenmi tir.

Bu çalı mada kavramsal bir çerçevede ortaya konulan “yerelle me” olgusu ve yerelle me etrafında olu an de i im elde edilen yazılı kaynakların ı ı nda çözümlenmeye çalı ılmı tır. Bunun yanında saha çalı masında ise ayrıntılı görü me (mülakat) ve veri toplama teknikleri uygulanmı tır.

Çalı mada yararlanılan yazılı kaynaklar için kütüphane, resmi veya özel kurulu yayınları ve dosyaları, internet olanakları kullanılmı tır. Belirlenen kaynakların okunması,bilgilerin sınıflandırılması ve yüz yüze görü melerin yapılması ile elde edilen çıktılar üzerinden de erlendirme ve yoruma gidilmi tir.

Çalı mada ilk olarak literatür taraması yapılmı ve ilgili kavramların yerelle me sürecine olası etkileri tartı ılmı , daha sonra ise SYDV’nın mevzuatları, örgütsel yapıları, karar alma mekanizmaları irdelenmi , çalı manın son bölümünde ise yerelle menin farklı bir boyutunu yansıtan SYDV Mu la ve Hatay illeri kapsamında yapılan ara tırmalar sonucu elde edilen bulgular ı ı nda de erlendirilmi tir.

Yukarda kısaca tanımlanan çerçevede “betimleyici” bir çalışma olarak tanımlanacak bu ara tırmada yazılı, sözlü kaynaklar ve saha ara tırmalarından elde edilen veriler ile SYDV’larının yeni geli mekte olan “sosyal politika” alanındaki i sevi belirlenmeye, konulan hedeflere ula ım düzeyi de erlendirilmeye çalış ılmı tır.

B R NC BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde konumuza dahil olan, küreselle me, yerelle me, vakıf, yoksulluk ve sosyal politika konularına de inilecektir. Ancak bu konularla ilgili yapılan birçok ara tırma ve yazılan birçok yazıda binlerce tanım yapılmı tır. Bu çalı mada tanımların her birine tek tek de inmek konunun sınırlarını a ca ından bu hususlarda genel bir çerçeve çizmekle yetinilecektir.

1.1.KÜRESELLE MEY ANLAMAK

1990'lı yılların ba larında toplumları, hemen hemen her alanda etkileyen bir dönü ümün ya anmakta oldu u açıklık kazanmı tır. Bu dönü ümler ise “küreselle me” kavramında vücut bulmu , küreselle me dünya gündeminin en popüler kavramı haline gelmi tir. Mevcut popüleritesi itibariyle küreselle me, toplumların karar alma mekanizmalarında etki yada tepki sahibi olan herkes(akademisyenler, bürokratlar, meslek çalı anları, medya mensupları vb.) tarafından sık sık kullanılmaya ba lanmı , hem günlük hayatta hem de akademik çalı malarda temel bir referans olma özelli i kazanmı tır.

Parolaya dönü en bu sihirli kavram kimilerine göre geçmi ve gelecek tüm gizlerin kapısını açacak bir anahtar, kimilerine göre ise küreselle me dı ında kalınması dü ünülmeyecek yeni bir olgudur. Bazılarına göre ise küreselle me mutsuzlu un ta kendisidir(Bauman,1997;7). Öyle ki her yeni olu umun sadık yanda ları oldu u gibi, kindar kar ıtlarının da olması ve küreselle menin farklı perspektiflerden de erlendirilmesi ola andır(Seyir,2004;92).

Küreselle me adeta bir gündem sözcü ü haline gelmi tir. Dünyanın gündemi üzerine konu mak, küreselle me üzerine birkaç kelime söylemekle e anlamlı hale gelmi tir. Herkes tarafından bu kelimeye farklı bir anlam ve önem yüklenmeye ba lamı tır. Bu ba lamda küreselle me kimilerine göre bir felaket bir

rezalet bir sefalet, kimilerine göre ise insanlı ı içinde bulundu u berbat durumdan kurtaracak bir saadettir(Kızılcelik,2003;5).

Nitekim küreselle me, bir yandan “monolitik bir birlik”, “çatı masız bütünsel bir dünya”, “global köy” gibi co kulu söylemlerle ifade edilmeye ba lanmı tır. Bu anlamda küreselle me insanlı ı refaha ta ıyacak yegane yol olarak nitelenmi ve bu yolda elde edilen kayıplar me ru kabul ettirilmeye çalı ılmı tır. Bu ba lamda küreselle meye yardımcı ama onu sonuna kadar destekleyici “yerelle me” kavramı gündemleri me gul etmeye, hatta küreselle menin in ası sürecinde etkin bir araç olarak sahneye çıkmaya ve küreselle meyi farklı boyutlarda desteklemeye ba lamı tır.

Ekonomik, siyasal, yönetsel boyutlarıyla hayatımızın her anına müdahale yetkisi gören bu yeni kavrama ara tırma konusu ile ba lantısı çerçevesinde kısa bir göz atmak gerekmektedir.

1.1.1.Ekonomik Boyutu itibariyle Küreselle me

Ekonomik boyutu itibariyle globalizasyon yada küreselle me bir taraftan mal ve hizmetlerin, di er taraftan bilgi ve sermayenin ülkeler arasında serbestçe dola ımı gibi masumane bir tanımla sunulmaktadır.

Bu ba lamda küreselle me kelimesi, ekonomik açıdan; geni letilmi uluslararası ticaret, sınırları a an finansal kaynak aktarımı, artan dı yardımlar, büyüyen çokuluslu i letmeler ve ortak te ebbüsler anlamında da kullanılmaktadır.

Küreselle menin ekonomik boyutu kapitalizmin bugün ula tı ı düzey ile do rudan ilgilidir. Sermaye birikim rejiminin gere i olarak sürekli geli mek geni lemek yönünde bir devingenlik içinde olan kapitalizmin yapısal sorunlarından kaynaklanan krizler de sürekli yeni üretim biçimleri geli tirme, yeni pazarlar bulma ve yayılma zorunlulu u yaratmaktadır(engül, 2007;89).

Küreselle me olarak adlandırılan süreç esasında, kapitalizmin 1970’lerde ortaya çıkan son önemli yapısal krizden Keynesci ve ithal ikameci sermaye birikim süreçlerini çözerek çıkma u ra ı için yapılan genel tanımlamadır. Bu yeni a amada

“neoliberal” olarak adlandırılan politikalar aracılığı ile yeni bir sermaye birikim rejimi oluşturulmuş ve kapitalizm, yaygın olarak “küreselleme” olarak adlandırılan yeni bir ekonomik düzene girmiştir (Engül,2007;89). Bu yeni ekonomik düzende kapitalizmin karına kar katacak. yeni senaryolar yazılmaya ve propaganda edilmeye başlanmıştır. Yeni liberalizmin yada neoliberalizmin yeni ekonomik sistemi ekelemlendirecek kimi özellikleri mevcut olup, dünyanın ulus devlet sınırları içinde kurgulanan sermaye birikim rejiminde bir değişim öngörmektedir. Yeni sermaye birikim rejiminin ilk özelliği “piyasa ekonomisi”dir. Serbest piyasa söyleminde ifadesini bulan bu yaklaşım göre, “bırakın müdahale etmeyin piyasa kendi sorunlarını çözer”. İkinci özelliği ise, “ekonomik bütünleşme”dir. Ekonomik liberalizm ve teknolojik gelişmelerin birer ürünü olan bu yaklaşım hem sermaye hareketlerinin hem finansal bütünleşmelerin önünü açarken, hem de ulusal düzenlemelerin bu hareketliliğe izin verecek bir biçimde “serbestleşmesini” tanımlamaktadır. Yeni liberalizmin bu yaklaşımını tamamlayan bir diğer özelliği “özelleştirme”dir. Özelleştirme kamu hizmeti kapsamında yer alan kimi etkinliklerin piyasa faaliyeti kapsamına alınması ve kamunun ekonomik alana müdahalelerinin sınırlandırılması ve hizmet alanlarının tasfiyesi anlamına gelmektedir. Yeni liberalizmin son özelliği ise “esneklik” yada “esnekleşme”dir. Bu noktada ise, üretim tekniklerindeki esneklik ve örgütlenmedeki esneklik olguları önem kazanmakta, toplam kalite yönetimi, parçala-ya ürettir, geçici istihdam, tazeleme gibi çeşitli araçlar yaygınlaşmaktadır (Soyak,2002;295).

Küreselleşmenin yarattığı her yerin pazar ve her şeyin meta, tek amacın ise kar olduğu yeni ekonomi anlayışında, daha fazla üretme ve kazanma güdüsünü tetikleyen serbest piyasa ekonomisi kendi üretim örgütlenmesini de yaratmıştır. Klasik/fordist üretimimden Post-Fordist üretime doğru kayan bu yeni yapılanma çalışmaları daha da zorlaştırarak, istihdamı daraltarak yoksulluğu tetikleyen bir misyon üstlenmiştir.

Fordist üretim biçimi özellikle de 2. Dünya Savaşı'ndan sonra ulus devletlere istihdam ve talep yaratma görevini de yüklemiştir. Bu yöntemle hem talep sorununu, hem altyapı sorunlarını ve de üretim maliyeti yüksek hammadde ya da ara mal ihtiyaçlarını karşılamıştır. Kapitalist sistem, krizlerini aşılamak için kullandığı

yöntemleri, yeni yönelim ve uygulamaları ile ba ta devlet olmak üzere tüm toplumsal yapıları sistemin ihtiyaçlarına göre yeniden yapılandırmakta ve dönü türmektedir. İnsanlar arasındaki ili kiler de ister toplumsal ister bireysel olsun bu yeni yapılanmaya göre yeniden biçimlendirilmektedir.

Teorik anlamda klasik üretim tarzı ya da fordizm; sanayi üretiminin büyük oranda kitlesel üretim olarak gerçekleştirildi i, idari i ler ile kol kuvvetin dayalı i lerin Taylorist bir ayrım ile belirlendi i, i bölümünün ve i tanımlarının katı bir ekle yapıldı ı ürün standartla masının verimlilik artı nını getirdi i ve artan talebin bu standartla mayı hızlandırdı ı bir üretim biçimidir(Eraydın,1992,15). Klasik ekonomide i gücü, homojen bir üretim faktörü olarak ele alınmaktadır(Ansal,1996;18). Klasik yada fordist üretim örgütlenmesi bir hat boyunca yapılan kitlesel örgütlenmeye dayanmakta, bu üretim modelinde her i gören bir hat boyunca basitle mi bir i i yapmakta ve bu i i sürekli olarak tekrar etmektedir.(Ba aran,1995; 40). Sermayenin fordist üretim biçimi emekçilerin on binlercesinin aynı fabrika ve tesis çatısı altında bir arada çalış malarına ve ortak bir ya amı payla malarını sa lamı tır. On binlerce emekçinin aynı vardiya saatlerinde i e ba laması, aynı yemekhanelerde ve aynı zamanda yemek yemesi, aynı alanlarda dinlenmesi, aynı zamanlarda yıllık izne çıkılması gibi bir çok alandaki birliktelik, sorunları da aynıla tırmı tır. Üretim sürecindeki bu ortakla ma emekçilerin sendikalarda örgütlenmelerini kolayla tırmı ve sınıfsal bilinç ula ma olanaklarını da arttırmı tır. 1970 krizi sonrasında Uzak Asya'da ba latılan Post-Fordist (Esnek) üretim biçimi tüm dünyadaki kapitalistler tarafından yeni bir model olarak hızla kabul görmü ve adım adım uygulanmaya ba lanmı tır. Fordist üretim biçiminde herhangi bir metanın üretimi için gerekli olan büyük üretim tesisleri ve on binlerce i çi yerine, Post-Fordist üretim biçiminde parçalı üretim tesisleri, ta eron i letmeler ve bunun sonucunda da az sayıda i çiyi bir arada barındıran merkez ve çevre i letmeler ortaya çıkmı tır. Post-Fordist üretim biçiminde ana üretim tesisi dı na çıkarılan üretimlerin ülke sınırları dı na ta nması ise küreselle me söylemini yaratan en önemli unsur olmu tur. Bir ba ka anlatımla kapitalistler ana üretim merkezlerinde teknolojik geli me olanaklarına ra men giderek azalan karlarını arttırmak için emekçileri ve i i parçalayarak, üretimin büyük bölümünü merkez dı na çıkarıp, tüm ülkeye ve dünyaya yayarak krizini açmaya çalış maktadır. Sermaye bütün bu

gelişmeleri tanımlarken adına küreselleşme, yeni dünya düzeni gibi kulağa hoş gelen kavramlar kullansa da bu onun emperyalizm olduğu gerçeğini de itirmemektedir. Post-Fordizm'i gören gruplarını parçalayarak üretimi taeronlara devretmiştir. Taeronlarla daha çok üretim sürecinin bir parçası olmayan bir kısmının başka bir birime aktarılmasıdır(Ercan,1996;49).

Bu özellikleri itibarıyla küreselleşme ekonomik alanda kitle üretimine serbest ticaret düzeninin hakim olmasına ve bu çerçevede kurumsal yapıların oluşturulmasına yol açmıştır. Dolayısıyla ekonomik platform yeni aktörlere sahne olmuştur. IMF ve DB gibi kuruluşlar GATT gibi anlaşmalar ve DTÖ ekonomik küreselleşme için gerekli olan serbest ticaret ve piyasa ekonomisini yerleştirilip sürdürülmesine hizmet etmektedir. Bu gelişmelerin arkasında yatan ana neden ise, ekonomik bütünleşmenin olumlu ve iyimser havasından ziyade, gelişmiş ülkelerin ürünlerinin herhangi bir kısıta tabi olmaksızın satılmasını sağlamaktır(Sabır,2002;37). Küreselleşme siyasalarının önemli kurumu, IMF, dayattığı “reçeteler” in uygulamada olumsuz sonuçları ortaya çıkması halinde hiçbir sorumluluk ve siyasi risk üstlenmemektedir. Demokratik sistemin başlıca özelliklerinden biri yetkiyi alanın beraberinde sorumluluğu da taşıması gerektirir. Oysa bir ülkenin sosyo-ekonomik dengelerini ve hatta geleceğini etkileyen kararlar alan IMF bürokratlarını hiçbir yasal sorumluluğu yoktur(Kili, 2007;61).

Küreselleşme fenomeninin sunduğu bu “demokratik” söylemli ekonomik bütünleşme senaryoları, geçmişte de varolmakla birlikte bugün daha pervasızca ilerlemektedir. Bunun ayırt edici özelliği ise, dünyanın bir piyasa ekonomisi çerçevesinde bütünleştirilmesi, yani küresel dinamiklerin çıkarlarına uygun yeni bir model altında birleştirilmesidir. Nitekim az gelişmiş ülkeler bu bütünleşme medeniyetlerini, uluslararası pazar içinde eriyerek, uluslararası pazara tüm mali ve sosyal imkanlarını cömertçe sunarak almaktadırlar.

Küreselleşme süreci ile birlikte dünyanın içine girdiği bu yeni ekonomi anlayışı devletin ekonomiden elini çekmesini gerektiren ve devleti küçülten yeni bir yapılanmayı da beraberinde getirmiştir. Bilgi ve iletişim ön plana çıktığı bu süreç, dünya ülkelerinde ekonomik ve toplumsal yaşamı çok yönlü olarak etkilenmiş ve bu

yeni düzene uyum sağlayabilecek bir “devlet” örgütlenmesinin oluşumunu gerekli kılmıştır. Bu bağlamda devletin yeniden düzenlenerek farklı seviyeler üstlenmesi ve müdahale edip etmeyeceği alanların yeniden tanımlanması gerekli kılınmıştır.

Küreselleme ve yeni ekonomik düzen sürecinin iktisadi altyapısını oluşturan neoliberal yaklaşımın dayandığı temel düşünce, devlet faaliyetlerinin mümkün olduğunca kısıtlanması küçük ve optimal bir devlet boyutunun yakalanarak, iktisadi bakımdan etkin bir kaynak tahsisinin yapılabileceği bir devlet anlayışı olarak şekillenmiştir (Sönmez, 2001; 32). Bu, devletin ekonomik anlamdaki seviyelerinin reorganizasyonu ile kamu hizmetlerinin sunumunda merkezi yönetimin ötesinde yerel yönetimleri etkin kılan yeni bir yapının oluşumunun sinyallerini vermiştir. Küresellemenin açtığı yeni ekonomik düzende yerel birimlerin yeni kamu yönetimi anlayışı ile şekillenen uygulamaları benimsemeleri zorunlu kılınmıştır.

Yeni dünya düzeni, mali piyasaların serbestleştirilmesi ile mali sermayenin ulusal engellerden kurtulması ve üretken sermayenin dünyanın herhangi bir yerinde en karlı alanların devlet tekelinden arındırılarak kendisine açılması üzerine yükselmiştir. Azgelişmiş ülkelerde bu hedeflere, IMF'nin “istikrar programları” ve DB'nin köklü “yapısal uyarılama kredileri” aracılığıyla ulaşılmıştır. Bu program ve kredilerle açılan dönem, azgelişmiş ülkelerde “dünya ile bütünleşme”, “ulusötesi kalkınma”, “modern dünyanın değerlerin paylaşılması” ve elbette demokratikleşme süreci olarak “küreselleme dönemi” adıyla yüceltilmiştir. Buna paralel bir biçimde yeni dünya düzeni, küresel sömürgecilik olarak adlandırılmayı hak eden çeşitli özellikler sergilemektedir. Bu sistem, azgelişmiş ülke ulusal kaynaklarının dünya sermayesinin tekeline ve elbette doğrudan kendi ihtiyaçlarına göre kullanılmak üzere terk edilmesini talep etmektedir. Her şeyden önce azgelişmiş ülkelerde ekonomide devlet tekelinin çözülmesi ve ekonomik iktidarın denetlenemeyecek kadar uzak noktalara taşınması bağımsızlık ilkesini tehdit etmektedir (Frank, 1994; 67).

Dünyadaki yeni ekonomik düzeni inşa edecek küreselleme ve yerelleşme eğilimlerine bağlı olarak ve devleti ekonomide “minimum” düzeyde yetkili kılabilecek kamu yönetimi anlayışındaki değişimler “yeni kamu yönetimi yaklaşımı”nı ortaya

koymu tur. Kamu yönetiminden kamu işletmeciliğine doğru meydana gelen bu değişim sürecini ortaya çıkaran faktörler Köse tarafından, kamu sektörü ve yönetimi üzerindeki neoliberal eleştirilerin yorumlanması ekonomik teorideki değişiklikler ve özel sektörde meydana gelen yeni yönetim teknik ve stratejilerinin kamu yönetimine olan etkileri olarak sıralanmaktadır(Köse, 2004;26).

Yılmaz, kamu yönetiminde reformu, idare (administration) yerine yönetim (management) in aldığı bir yaklaşım olarak tanımlamakta ve işletme yönetiminde kullanılan kavram ve yöntemleri kamu yönetiminde de uygulamaya yönelik yaklaşımın özelliklerini şu şekilde sıralamaktadır(2001;6);

1. Yöneticilerden ne beklediği açıkça ortaya konulmalı ve bu sonuçtan sorumlu tutulmalıdırlar.
2. Yöneticilerin kendilerine verilen görevi yerine getirebilmeleri için yönetsel yöntem ve kaynakların kullanılışında esneklik tanınmalıdır.
3. Yetkiler merkezi birimden doğrudan hizmet sunan birimlere aktarılmalıdır.
4. Girdilerden çok çıktılara, süreçten çok sonuca odaklanılmalıdır.
5. Yöneticiler kullandıkları kaynaklar ve bu kaynakların kullanımı sonucu ulaştıkları sonuçlara göre sorumlu tutulmalıdırlar.
6. Yurttalara(müşteriler) hizmet sunucusunu seçme imkanı tanınmalıdır.
7. Politika oluşturma görevi, doğrudan hizmet sunumu ve düzenleme görevleri birbirinden ayrılmalıdır.

Yılmaz'ın belirttiği kamu yönetiminin değişim dinamikleri gerek merkezi ve gerekse yerel birimleri yakından etkilemiş ve yeni kamu yönetiminin kurguladığı bir düzende faaliyetler üstlenmelerini zorunlu kılmıştır. Bu durumun bir uzantısı olarak ara tırma konumuz olan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları da devletin ekonomi ile ilgili bir alandan sıyrılmasının göstergelerindedir. Sosyal olan alan “maddi yük” yükleyen bir alandır. Bu anlamda bir yandan “kamu” gücünü azaltmış öbür taraftan da “yerel” birimleri etkin kılarak bütünlüklü politikalarından uzaklaştırmıştır. Geçmişte kamunun sorumluluğunda olan ve yurttalık temelinde hak niteliğindeki bir çok hizmet alanı özelleştirilmiş ve yerelleştirilmiştir. Bu doğrultudaki önemli bir değişimde “sosyal politika” alanında

ya anmakta olup, dün devlet eli ile yürütülen “sosyal yardım” hizmetlerinde yeni bir boyut olmaktadır.

1.1.2.Küresellemenin Yönetim Modeli:Yönetim

Kavram olarak yönetim, bir toplumsal politik sistemdeki ilgili bütün aktörlerin ortak çabalarıyla elde edilen sonuçların oluşturduğu yapı ya da düzen olarak tanımlanmaktadır(Bozkurt,1998;274). Yönetim, toplumdaki aktörlere ortaklar olarak bakmakta ve toplumdaki ekonomik, siyasal ve toplumsal aktörlerin etkileşiminden doğan bir yönlendirme ve denetleme kalıbı olarak görmektedir. Bu nedenle yönetim değişik aktörlerin etkileşiminin ortaya çıkardığı yeni bir süreçtir(Tekeli,1996;52). Yönetim bu ekliyle yönetmekten kaynaklanan, ancak aynı zamanda onun çok ötesinde yer alan bir dizi aktörün ve kurumun varlığına işaret etmektedir(Yüksel,2000;149).

Günümüzde sıkça kullanılan yaygın bir tanımlama ile yönetim; kamu yönetimini, özel sektörü ve sivil toplum kuruluşlarını içine alan kompleks bir sistemi ve bunların kendi aralarındaki ilişkileri ve karşılıklı etkileşimlerini ifade etmek için kullanılmaktadır. Eryılmaz’a göre bu süreçte merkezi yönetim ve yerel yönetim kuruluşlarından başka sivil toplum örgütlerini özel girişimcileri ve kar amacı gütmeyen kuruluşları kapsayan geniş bir aktörler yelpazesinin varlığını ve bunların yönetim sistemine dahil edilmesini gündeme getirmektedir(2000;28).

Yönetim devleti yegane siyasi güç olmaktan öte düzenleyici rol görmesine indirgemeye çalışmaktadır. “Düzenleyici devlet modeli” devlet-piyasa ilişkileri konusunda net tanımlamalara dayanan “neoliberal” bir modeldir. Yönetim bu özelliği itibarıyla Brown’a göre toplumların piyasa sisteminin boyunduruğuna sokulmasını amaçlayan politikaların metaforudur(2002;43). Düzenleyici devlet modelinde devlet bundan böyle ekonomik toplumsal yaşamın kamusal araçlarla doğrudan ve dolaylı müdahale edicisi olmayacak ekonomik ve toplumsal yaşam kapitalist üretim ilişkilerinin düzen ve güven içinde kurulmasını sağlayacak genel gözeticisi olacaktır. Ancak genel gözetim, doğrudan ve tek başına devletin siyasal ve yönetsel kadro ve mekanizmalarınca yapılmayacaktır(Güler,2006;6). Bu yeni

gözetimde kamu yönetiminin ortakları “yönetim” mekanizması aracılığıyla müdahale yetkisine sahip olacaktır.

Yönetim yaklaşımının temelini karlılık bağımlılık ilkesi olmaktadır. Bu ilke, uluslararası ilişkileri, ülkelerin uluslararası kuruluşlarla (MF, DB gibi) ilişkilerini, ülkelerin ulus ötesi (irketler, ulus ötesi NGO’lar) ve ulusaltı yapılarla (bölgesel ve yerel yönetimler gibi) olan ilişkilerini kapsamaktadır (Bayramo lu,2005;80). Dolayısıyla küresel yönetim sisteminde ulusal iktidar ölçüsü, ulus ötesi ve ulusaltı alanlara doğru kaymaktadır.

Nitekim küresel yönetim olgusu, ulusal egemenliklerin uluslararası olumlara aktarılması eğilimiyle zayıflamakta olan yeni bir iktidar biçimine işaret etmektedir. Günümüzde DB, DTÖ, BM, MF gibi örgütlerin yanı sıra çok sayıda resmi ya da yarı resmi nitelikteki uluslararası örgüt ve olumlar dünyanın reorganizasyonu sürecinde etkili olmaya başlamıştır.

Bayramo lu’na göre (2005:114,115) yönetim modeli kimi önermelerle somutlaşmakta ve anlam bulmaktadır;

1. Yönetimin ilk önermesi ekonominin kural ve kurumlarıyla siyasetten arındırılmasıdır: Ekonomi kurum ve yönetimi siyasetin vesayetinden kurtulmadıkça bütçe kaynak tahsisindeki yanlış tercihler olmak üzere yoksulluklar ve kamu kaynaklarının israfı önlenemez. Dolayısıyla ekonominin özerk kılınması yönetime dair pek çok sorunun da çözümüne katkı sağlar.
2. Yönetimin ikinci önermesine göre, kamu yönetimi piyasa kurallarına göre düzenlenmelidir: Piyasanın gereklikleri, kuralları ve aktörleri toplumsal kalkınma için yaratıcı ve geliştirici özelliklere sahiptir. Bu nedenle devlet aygıtının örgütlenmesi ve iktidarı itibarıyla piyasa ilkelerine göre düzenlenmesi gerekmektedir.
3. Yönetim modeline göre, devletlerarası bağımlılık ilkesinin yerini karlılık bağımlılığı bırakmıştır. Küreselleşme süreci içinde ulusal ölçek “bağımlı” düzey haline gelmiştir. Bu yüzden devletler arasındaki ilişkiler karlılık bağımlılık esasına göre düzenlenmelidir. Yönetimin siyasal egemenliği

küresel düzeyde örgütlerken, ulusal ve ulusaltı düzeydeki yönetimleri bağımlı düzeyler olarak örgütlemelidir. Bu ise, bağımsız devletler arasında kurulan bir uluslar arası alanın inisiyasyonu ile, karışık bağımlılık ilişkisi içindeki bir küresel alanın inisiyasyonu mümkündür. Dolayısıyla siyasal egemenlik ölçeğinin “ulus” ölçeğinden “küresel” ölçeğe transferi sağlanmalıdır.

4. Yönetimin diğeri bir önermesi ise “yerelleşme”dir: Küreselleşme yerelleşme ile beraber yürütülmelidir. Yerel ölçekteki düzenlemeler, küresel ekonomiye daha kolay entegre olmaktadır.
5. Yönetimin son önermesi ise, kalkınma ve yönetimin arasında doğrusal bir ilişki kurulmasıdır: Kalkınma sorununa ulusal ölçekteki müdahaleci ve planlamacı yaklaşımlarla yanıt verilmesi dönemi artık kapanmıştır. Kalkınma için katılım ve piyasa sinyallerine açık olmak gerekmektedir. Bu ise yönetimin yaklaşımıyla mümkündür.

Yönetim modelinin “her şey halk için” imajıyla çizdiği bu irin tablosuna karşın, teorisi ve uygulamaları, çeşitli mekanizmalar aracılığıyla egemen sınıf(sermaye kesimi) dışındaki tüm emekçi sınıfları dışlamak suretiyle, toplumların geleceğini, sermaye sınıfının çıplak egemenliğine mutlak olarak teslim eden bir siyasal iktidar modelidir.

Yönetim ne bir yönetim üslubu ne de bir katılım sürecidir. Aksine kamu kudretinin doğrudan sermayeye teslim edildiği bir iktidar modelidir. Bu formül kusuz katılımcıdır. Katılım devletin siyasal ve yönetsel karar alanlarında devlet dışındaki duran toplumsal unsurların yer alması ya da bu alanlara etki edebilme mekanizmaları geliştirme hakkına sahip olması olarak tanımlanıyorsa, yönetim formülünün katılımcı bir model geliştirdiği tartışmasız bir gerçektir. Ancak bu katılımcılık toplum adına sermaye sınıfına tanınan bir ayrıcalıktır(Güler2006;18). Dolayısıyla anti demokratiktir. Bu yeni “çok aktörlü yönetim formülü”nde içlerinden hiçbirinin baskın olmadığı üç ortaklı bir sistem öngörülmektedir. Ortaklardan biri genel toplumsal düzen ve düzenliliği sağlamak zorunluluğu nedeniyle imdiye kadar kamu kudretini tek başına kullanmış olan eski “mutlak iktidar kullanıcısı devlet” ya da bürokrasi olacaktır. İkinci ortak kamu mekanizmaları ile karıştırıldığına

imdiye kadar yaratıcılığını ve üretkenliğini sayısız kez kanıtlamış olan piyasanın ana unsuru özel sektör olarak belirlenmiştir. Özel sektör hukuksal adı ile şirketler, sosyolojik etiketiyle sermaye kesimi ikinci sandalyenin sahibi olarak tanınmaktadır. Ancak özel sektör toplumun “lokomotif gücü” olarak kabul edilse de “tümü” olarak kabul edilmeyecek kadar dar bir dünyadır. Özel sektör dışında kalan toplumsal kesimlere bir üçüncü sandalye açmak kaçınılmazdır. Ne var ki bunlar, emekliler, köylüler, gençler, işçiler, kadınlar, engellileri de kapsayan severler, hekimler... neredeyse yüzlerce farklı grup olacaktır kadar çeşitlidir. Bu çeşitliliğin bir ortak payda ya da ad altında birleştirilmesi neredeyse zorunludur. Yönetim formülünde çözüm sermaye sınıfı dışında kalan tüm kesimleri sivil toplum örgütü(STK) emsiyesi altında toplanmasıyla bulunmuştur. STK sürekli geçici amaçlı olabilir, sendikalar gibi ekonomik, dernekler gibi toplumsal olabilir. Bireyler aynı anda birden çok STK içinde faaliyet gösterebilir. Bu esnek ve renkli yapı tarafların karar sürecinde iktidar kullanımını isteklerini karşılamalarına olanak verecek ve kalabalıklarını tatmin etmeye yetecektir(Güler,2006;19). Önerilen bu modelin “katılımcılık” yönüne ilişkin, yukarıdaki tanımlamaları tamamlayıcı bir yaklaşım da Göktürk (2006;IV.) tarafından “Nitekim, devletin devriminin katılımcı boyutu için önerilen “yönetim” modelinin yeni yasalarımızda biçimlenen ilk örnekleri, önerilen demokratiklemenin gerçek yüzünü göstermekte ve yeni demokrasi anlayışına da açıklık getirmektedir. Bir yandan katılımı yurtdışıktan daha dar alanlarla sınırlayan, öte yandan tanımladığı bu alanlar aracılığı ile yurtdışına çıkarabilen bu modelin bizzat kendisi anti-demokratik ve katılımı engelleyici bir seviye üstlenmektedir. Modelin, toplumun örgütsüz ve yoksul kesimlerini katılımın dışında bırakan düzenlemeleri ile yarattığı sınırlılıkların ötesinde, mevcut katılım araçlarının geliştirilmesini de engelleyici bir seviye olmaktadır” biçiminde sunulmaktadır.

Göktürk’ün dile getirdiği kaygı hakikaten de yönetim Türkiye’de in a sürecinde gözlenebilmektedir.

Yönetimin Türkiye’de in ası yeniden yapılanma çalışmalarıyla beraber gerçekleştirilmiştir. Ancak bu yeniden yapılanma süreci bir iç gereksinimden değil de uluslararası kuruluşların kredi koşulu olarak uygulanmaya çalışılmıştır.

Yönetim modeline göre devletin yeniden yapılandırılması IMF ile 1999 yılında imzalanan “İstikrar Programı” çerçevesinde belirlenmiştir. IMF istikrar programını desteklemek amacıyla DB 759.6 milyon Amerikan doları tutarında “Ekonomik Reform Kredisi” sağlanmıştır. IMF ile yapılan bu anlaşma ile dört alanda yapısal reform öngörülmektedir. Bunlar; tarım, sosyal güvenlik, kamu mali yönetimi ve son olarak da vergi politikası ve idaresidir. Yapılan reformlara ilişkin bilgilere IMF’nin gözden geçirme adı verilen değerlendirme raporlarında yer verilmiştir. IMF programına bu süreçte sektörel kredilerle destek sağlayan DB yönetiminin Türkiye’de inasına ortak olmuştur (Bayramoğlu, 2005; 291, 292).

Bu program ve DB kredileri kapsamında kamu kurumlarına, kamu mülkiyeti ve güvencesi altında iken piyasadaymış gibi yapılandırılarak özel firma gibi davranma provası yaptırılmıştır. Örneğin, 2000 yılında tütün ekerek pancarı gibi ürünlere devlet sübvansiyonları kesilmiş ayrıca çiftçileri bu ürünleri üretmekten vazgeçirmek ve sistemin sorunsuz işlemesini sağlamak amacıyla doğrudan gelir desteği sistemi devreye sokulmuştur (Bayramoğlu, 2005; 292).

Tüm bu değerlendirmeler çerçevesinde “paylaşıcılık” tanımlamaların ötesinde yönetimin küreselleşme ve neoliberal düzenle yakından ilintili bir kavram olarak küresel düzenin “yönetim” ayağını oluşturan yeni bir formül olduğu gözlenmektedir. Dolayısıyla yönetim, kapitalizmin geleneksel kurum ve işleyişini, sermaye birikimini, hızını, gereksinimlerini dikkate alarak siyasal iktidarın yeniden yapılanmasının gerekliliğini ifade eden bir yaklaşımdır. Nitekim küreselleşme sürecinde uluslararası düzeyde devletler arasında sürdürülen görüşme ve anlaşmalarda devlet dışı aktörlerin de müdahil olması, devletlerin siyasal karakterlerini yitirdiği ulus ötesi siyaset tartışmalarını da beraberinde getirmiştir. Çokuluslu şirketlerin artan gücü ve hareket kabiliyeti bu bağlamdaki tartışmaların esasını oluşturmaktadır. Aynı zamanda ulus devletlerin bu sürecin etkisiyle ya adıkları yeniden yapılanma, ulus ötesi bir siyaset ve yönetim formülünü gerektirilmıştır. Bu dönüşüm ise “yönetim” kavramıyla formüle edilmektedir.

1.1.3.Küreselle me Yurtta lı n Erozyonu Mu?

Yurtta lık Isın ve Wood tarafından, bireyi merkeze alan bir aidiyet biçimi olarak kültürel ekonomik ve sembolik deneyimlerle medeni siyasal ve sosyal hak ve yükümlülüklerle belirlenen yasal ve politik bir statü olarak tanımlanmaktadır(Isın ve Wood,1999;4). Dolayısıyla yurtta lık, bireye bir dizi hak ve ödevler içeren hukuki bir statü sa lamaktadır. Devletin yasaları ile belirlenen yurtta lık, yalnızca yasal ve anayasal bir kavram de ildir. Bireyin ya adı ı toplumun içinde yer alma durumunu ve politik iktidarla ili ki biçimini içerir. Bir ba ka deyi le yurtta lık, belirli bir ya ama, dü ünme ve inanma biçimine katılmayı içerir. nsan “belirli bir kültüre (ya am ve dü ünme biçimine) katılımıyla yurtta tır” (Bilgin, 1998;147).Yurtta lı a tanınan bu özel statü gücünü ulus devletten almaktadır.

Marshall, yurtta lı n oda mı üç ana eksen yerle tirmi ve bunları; medeni haklar, siyasal haklar ve sosyal haklar olarak belirtmi tir. Burada önemli olan ise üç a amada da ulus devletin oynadı ı rol ve gitgide yerle en “e itlik” politikalarının varlı ıdır. Yurtta lı n en ilkel tarzı bile e itlik üzerine bina edilmi ve e itli in kurumsalla ması için ciddi adımlar atılmasını sa lamı tır. Hakların kullanımı ile birlikte yurtta lık iyice geli mi ve bu de i imi sürekli ya amı tır. Bu de i ime ra men kapitalist dünya geli menin ekonomiye yansımaları engelleme ve ekonomideki e itsizli i iyice yerle tirmi tir(Marshall,2000;21,40-41). Bu a amada .yurtta lık da törpülenmeye ba lamı tır.

1980’li yıllara gelindi inde dünyada ya anan sosyal, siyasal ve ekonomik politikaların etkisiyle devletin rolü üzerindeki vurgunun giderek zayıflaması, etkin yurtta lık ko ullarını da sarsmı tır. Küreselle me ile ifadesini bulan bu de i imler ulusal boyuta atfedilen ayrıcalıklı konumu ortadan kaldırdı ı gibi zaman/mekan ili kilerinin küresel yerel etkile im a nda kurulmasına yol açmı tır. Bu a ırı bireyci ve a ırı rekabetçi bir “pazar” ekonomisinin varlı ı iyi yurtta lık olgusunu da geçersiz kılmı tır(Kili,2007;61).

Küreselle me ile hükümetlerin ulusal politikaları, kar ılıklı ba ımlılık ilkesine göre, uluslararası ba ımlılık ilkesine göre ve her yönden uluslar arası piyasalara göre yeniden düzenlenmektedir. Bu dönü ümler de yurtta lık arayı nda,

ulus devleti sınırlarını zorlamakta ve yeni dünya düzeninde siyasal iktidar, hükümetler, bürokrasi veya parlamento gibi temsili kurumlardan DTÖ, MF, DB gibi kurullara kaymaktadır. Bugün uluslar arası arenaya hakim olan karma ık ba ımlılık ili kilerinde yurtta lar bireysel ve toplumsal ya amları üzerindeki kontrolü kaybetmiştir. Nitekim ulus devlet ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel de i melere ko ut olarak kendini, yeni dünya düzenine göre yeniden düzenlemektedir.

Neoliberal yeniden yapılanmanın mantı ı devletin müdahale edip/etmemesi (ve genelde ulusa ırı alan olarak belirlenen) gereken bir konumu da in a etmiştir. Bu yeni konum piyasa ve sivil toplumun, sözde kendi iç dinamik ve i leyi i içerisinde gerçekle tirilecek yine sözde bir “ekonomik geli me ve kalkınma” kurgusuna dayanmaktadır. Bunun en genel anlamı ise; yurtta lı ın kar ısında artık hükümetler, bürokrasi, siyasal partiler vb. ile ili kisi bulunmayan, beslenme, barınma, e itim gibi bir takım hakları gerçekle tirmek yada merkezi planlama aracılı ıyla bölgesel dengesizlikleri gidermek, kent politikaları uygulamak yükümlülü ü olmayan, i levi gere i temel hedefi karını maksimize etmek olan, dolayısıyla “kamusal alanda” sorumlu tutulmayan/tutulamayan ve hesap sorulamayan piyasa, sivil toplum ve özel alanın olu masıdır(Göktürk, 2002b). Ulusal düzeydeki yasama, yürütme ve yargının klasik alanının dı ına çıkarılarak yerel, bölgesel, uluslar arası ve ulus a ırıla tırılan süreçler aracılı ı ile yurtta ın kar ısında devletin hesap sorabilirli ini sınırlayan bir durum yaratılmakla kalmayıp, aynı zamanda yurtta lı ın kapsamı ve içi bo altılarak, de i tirilmekte ve yeniden (mü teri ya da irket yurtta lı ı gibi) tanımlanmaktadır. Bu anlamda yurtta lık, “bölgesel” ve “küresel” yurtta lık olarak karma ıkla makta ve sulandırılmaktadır.

Bu dönü ümler ı ında yeni iktidar modelinin temel öznesi “yurtta ” de il “mü teri”dir. Nitekim yeni dünya düzeninde ulus devlet yurtta larına kar ı sorumluluklarından tamamen soyutlanmı durumdadır. Ulus devlet artık yurtta larına asgari ya am düzeyi sa lamak, barınmasını, e itimini temin etmek, refah da ılımını gerçekle tirmek zorunda de ildir. Hatta ulus devlet, uluslar arası arenada küreselle me sürecinin ruhuna hitap edebildi i sermayenin serbest dola ımına ve ticaret ko ullarına hizmet edebildi i ölçüde varolabilecektir.

Küreselle me olgusunun etkisiyle ifade bulan ey “ eylerin elimizden kaçtı ı” hissidir. Küreselle me fikrinden çıkan en derin anlam, dünya meselelerinin belirsiz, kuralsız ve kendi ba ına buyruk do asıdır; bir merkezin bir kontrol masasının bir yönetim kurulunun, idari büronun yoklu udur(Bauman,1997;69). Bu durumda hesap verme sorumlulu unun ortadan kalkması, hesap soramayan, aciz sakın ve yurtta lı a veda etmi bireyselle mi bireylerin in asıdır. Öyle ki bu mekanizmalar ulus devlet içerisinde bir bütün olu turan ve devletin hesap verebilirli i üzerine temsili de olsa kurulu yasama, yürütme ve yargı süreçlerini parçalayarak “özerk ve ba ımlı” yerel, bölgesel, ulusal, uluslar arası ve ulusa ırı alanlar olu turarak kamusal bütünlü ü bozan a ndıran ve dolayısıyla da hesap verebilirli i bir anlamda ortadan kaldıran bir yapıyı çırılçıplak ve en iddetli haliyle önümüze sunmaktadır.

Bu ba lamda bir yandan küreselle menin yarattı ı tanımlara uygun bir “ulus a ırı yurtta lık”, “çokkültürlü yurtta lık”, yada “dünya yurtta lı ı” in a edilmeye çalı ılmaktadır. Öyle ki bu yeni durumla ulus devlete ait olma nedeni ile ulus devlete kar ı duyulması gereken yükümlülüklerin sınırlanmakta ve aynı zamanda “yalnızca insan olma kaynaklı” sorumluluk ve yükümlülükler ön plana çıkarılmaktadır. Bu çerçevede bakıldı nda bu süreç, bireyi ulus devlete kar ı duydu u ba lılıktan, sadakatten soyutlayarak, özgürle tirici bir ö eyi de iradi olmayan bir biçimde içinde barındırmaktadır(Tol-Göktürk, <http://www.antimai.org/gr/erendtol.htm>,2002). Bu süreç Tol- Göktürk’ün tanımladı ı üzere “yurtta lı ın mültecile mesi”ni in a etmektedir. Mültecilik, yersizlik yurtsuzluk halidir.Köksüzle me, tanıdık, bildik bir eyden kopma halidir. Ancak bu durum, insanların bilek ve isteyerek içine dü tü ü bir durum de ildir, zorunluluklar sebebiyle ortaya çıkan seçme özgürlü bulunmayan bir süreçtir(Tol-Göktürk,2006;164). Küreselle me süreci ile yurtta lık kurumu bu tanımlamayı do rular bir seyir izlemi tir. Küreselle menin etkisiyle ortaya çıkan bu ulus-üstü yapılanmalar ile yurtta lar kurdukları yeni ili ki biçimleriyle siyasal bir vücut olu turamayacak kadar geni bir yapıda kaybolmakta ve gittikçe kolektif bir egemenli i daha az gösteriri bir bütünlü e sahip olmaktadır(Guehenno,1998;11).

1.1.4.Yerelle me

1.1.4.1.Kavram Olarak Yerelle me

Dünyadaki de i im trendini gözlemledi imiz de küreselle me ile birlikte dikkat çeken bir di er olgunun yerelle me oldu unu görüyoruz. Ba ka bir ifade ile ngilizce globalization (küreselle me) ve localization (yerelle me) kelimelerinin birle tirilmesiyle olu turulan “Glocalization” (küreyerelle me) kavramı son zamanlarda yaygın olarak benimsenen ve kullanılan bir kavram haline dönü mü tür. Aktan’a göre glocalization kısaca “uluslar arası ili kilerde global gerçeklerden hareket ederek global dü ünmeyi, otar izm yerine dı a açılmayı dünya ekonomisi ile bütünle meyi, ülke içinde ise merkezi yönetim kanalıyla ekonomiyi ve siyaseti yönlendirme yerine yerel yönetimleri daha fazla güçlendirmeyi ifade etmektedir”(1998;3,4). Bu tanım itibariyle yerelle me de kürselle menin sundu u ”demokratik” bir olanak olarak kar ımıza çıkmaktadır.

Köse’ye göre küreselle me ile birlikte demokrasi, insan hakları, özgürlük, çevrenin korunması gibi temel de erler evrensel nitelik kazanırken, her düzeydeki yönetim aygıtı gibi ulus-devlet de demokratikle me, yerelle me, saydamlık, katılım, esneklik, hesap verilebilirlik gibi güçlü e ilimlerin yo un baskısı altında yeniden ekillenmeye zorlanmaktadır. Bu çerçevede devletin küçülmesi, deregülasyon, özelle tirme, siyasal reformlar, sosyo-ekonomik politikaların dönü üümü gibi stratejiler, ülkelerin temel politikaları haline gelmektedir. Bu süreçte ulus-devletin geleneksel politika araçları giderek zayıflamakta, dünyada hemen her alanda entegrasyonun derinle mesi ile siyasal iktidarın küresel kurumlara ve yerelle me e iliminin güçlenmesi ile yerel parçalara do ru da ıtılması sonucu ulus-devlet iki yönlü bir baskının kısılcına girmektedir. Bu kıskaç kar ısında bariz bir ekilde geri çekilen devletin yeniden yapılanması da kaçınılmaz olmakta, özellikle küreselle menin temel dinami ini olu turan teknolojik devrim, kurulu devlet hiyerar ileri, örgütsel yapıları, yönetim süreçleriyle hizmet sunma biçimleri üzerinde büyük baskılar olu turmaktadır(Köse, 2003). Böylece ulus devletin yerini gitgide güçlenen bir birim olan “yerel” almaya ba lamakta yönetsel siyasal sosyal birçok alanda ulus devlete e de er i levlerle donatılmaktadır. Bu defa da küreselle me

“demokrasi kalkanı”ını kullanarak yerel birimleri güçlendirme söylemi ile kendi hareket zeminini me rula tırmaya çabalamaktadır. Çünkü küreselle me kendi mantı na kendi çıkarlarına kar ı bir yapı olarak gördü ü devleti küçültmek u falamak ,bölmek istemektedir(Kili,2007;65).

1.1.4.2. Küreselle me le Birlikte Yerelle me

Küreselle me süreci ile yerele kendi hedefleri çerçevesinde farklı bir anlam ve önem yüklenmi tir. Bu ba lamda yerelin geçmi te tanımlanan rolü birçok açıdan de i tirilmeye çalı ılmı , geçmi te mekan ile o mekandaki toplumsal ili kileri birlikte ele alınan ve kendisine en yakın yerelüstü (uluslar arası) tarafından tanımlanan ve ili kileri yönlendirilen yerel, bugün artık küresel ölçekte tanımlanan bir birim olarak algılanmaya ba lanmı ve kendi ili kilerini kendisinin olu turaca ı bir zemin yaratılması hedeflenmi tir(Göktürk, 2001;67).

Uluslar arası sermaye co rafi ve siyasal alanlarda zaman-mekan sınırlamalarında kurtulmaya çalı maktadır. Bunun en kestirme yolu ise; ulus devletin ekonomik ve toplumsal boyutlarda aradan çıkarılması(yerel birimleri ba aktörler kılınması), kalkınma toplumsal adalet, sosyal güvenlik gibi politikaların ortadan kaldırılması, ekonomik bir birim olarak görülen “yerel” ile küresel arasındaki ili ki yi güçle tiren ulusal ekonomi politikalarının sınırlandırmalarından kurtulmaya çalı ılmasıdır.

Nitekim bu çabalar itibariyle küreselle me ve yerelle me arasında yakın bir akrabalık in a edilmi tir. Ancak bu akrabalık sık sık dile getirildi i üzere demokrasi adına yapılan fedakarlıktan öte bir anlam ta ımaktadır. Öyle ki küresel finans, ticaret ve enformasyon endüstrileri kendi çıkar ve amaçlarını gerçekle tirme do rultusunda gereken sınırsız özgürlük ve hareket serbestisi için, dünyanın politik olarak parçalanmasına muhtaçtırlar. Yani küresel finans ticaret ve enformasyon endüstrilerinin “amaç” ve “çıkarları” devletlerin geçmi ten daha zayıf olmasından yanadır.Ancak bölünmü , parçalanmı ama küresel güçlerin çıkarlarına gereken ortamı sa layacak kadar da “varolabilen” zayıf devletlerden. Nitekim bu devletler kolaylıkla i lerin yürütülmesi için gereken minimum düzeni sa layan fakat küresel irketlerin özgürlükleri için etkin bir fren olmaktan uzak yerel karakollara

indirgenmelidir(Kızılc¸elik,1994;5). Yani yerel birimler k¸resel g¸c¸lerin ¸ıkarlarına uygun ortamı, yalanlarına do ru kılıfı sa layacak, korumasız savunmasız yerel halkı susturacak kadar g¸çlü, kendi benli ini ise koruyamayacak kadar aciz olmalıdır.

Devletin me ruiyet temelini yurtta ları genel, ortak ve zorunlu gereksinimlerinin kar ılanması için kamu hizmetleri üretilmesi do rultusunda i levler üstlenmesine dayandıran yakla ım unutturulmaya çalı lmaktadır. Devletin yeni me ruiyet temeli ise, bireylerin faaliyetlerinin(özel giri im) ve bireyler arası ili kiler (piyasa mekanizması) çerçevesinde temellendiren ve devleti ulusal savunma, iç güvenlik, adalet gibi i levlere sınırlı bir kolluk gücü üzerine kurulmaktadır(Ataay, 2005;29).

Gerçekte sermayenin kendisini kamu yararının temsilcisi olarak sunması ve bu do rultuda bir toplumsal konsens¸s sa lama süreci olarak gerçekte en bu hegemonya kurma çabası, günümüzde kamu hizmetlerini “faydalanan öder” ilkesince örgütlenen faaliyetler statüsüne kavu turan, devletin i levlerini de “piyasa ili kilerinin düzenlenmesi” ile sınırlayan bir anlayı ı egemen kılmayı hedeflemektedir. Esas olarak sermayenin yeni yatırım alanları arayı larına yanıt üretmeyi hedefleyen bu yakla ım, kamu hizmetlerini toplumsal e itsizliklerin dengelenmesinin ve bunun için de üst sınıflardan alt sınıflara gelir transferi yapılmasının bir aracı olmaktan ¸ıkartmayı amaçlamaktadır. Bunun me rula tırılması süreci de, devletin ekonomik ve toplumsal ya ama ili kin müdahalelerini gözden dü ürmeyi hedefleyen bir ideolojik propaganda faaliyeti ile yürüt¸lmektedir. Bu do rultuda devletin ekonomiye yönelik müdahalelerinin ekonomik ve toplumsal krizlere neden oldu u, kamu yararının ancak piyasa mekanizmasının bütün toplumsal alanlara yaygınla tırılması yoluyla sa lanabilece i dü üncesi egemen kılınmaya çalı lmaktadır. Kamu hizmetlerinin “kalitesi”nin arttırılıp, maliyetlerin ve fiyatların a a ı çekilerek tüketicilerin korunmasının ancak, hizmetlerin özel sektör eliyle üretilmesi yoluyla sa lanabilece i savına dayanan bu yakla ım, toplusal faydanın en yüksek düzeye ¸ıkartılıp kamu yararını gerçekte tirilmesinin de toplumun piyasala tırılması yoluyla sa lanabilece i varsayımından hareketle geli tirilmektedir(Ataay, 2005;30).

Oysa Bauman'ın Komutan Marcos'un makalesinden aktardığı üzere küreselleme sahnesine çıktığında devlet, striptiz yapmaya başlar, gösterisinin sonunda üzerinde yalnızca çıplak zorunluluklar, baskı güçleri kalır. Maddi temeli tahrip olduğundan egemenliği ve bağımsızlığı iptal edilmiş, politik sıfatı silinip kaybolmuş ulus devlet mega şirketlerin basit bir güvenlik birimi haline gelir. Dünyanın yeni efendilerinin doğrudan yönetmeye ihtiyacı yoktur. Ulusal hükümetler onları adına ilerleri yoluna koyma görevini üstlenmiştir (Bauman, 1997;77).

Küreselleme fenomeninin etkisiyle serbest ticaret kurallarının önüne geçilemez bir biçimde yayılması ve hepsinden önce sermaye ve finans kaynaklarının serbest hareketi yüzünden ekonomi tedrici bir biçimde politik kontrol dışına çıkmaktadır. Başka bir ifade ile bu yaklaşımın göre ekonomisi, "politik olmayan alan"dır. Bu çerçevede, ekonomisi dışında, politikaya ne kalmırsa, eski güzel günlerde olduğu gibi, devlet tarafından yürütülmesi beklenmektedir. Devletin izin verilen ve halletmesi gereken tek ekonomik görevi ise; vatandaş hayatının rekabet dışı faaliyetlerine daha sert müdahalede bulunmak ve nüfusu piyasa anarşisinin feci sonuçlarından koruma yönündeki yerel baskıları gözleyip kontrol altında tutmaktır (Bauman, 1997;77-78).

Bu bağlamda küreselleme olgusunun etkisiyle devletin yeniden yapılanması hedefi merkezi devlete; bir yandan dünya ekonomisinin bütüncümesiyle küresel kurumlara başlarken, bir yandan da siyasal iktidarın dağıtılması ile iki yönlü bir etkiyle kan kaybettirmektedir. Bunun daha açıklanması için ise dünya genelinde sınırların yeniden belirlenmesidir. Yeni sınırlar ulus devleti belirleyen sınırlar olmayacaktır artık bunlar belki yerel sosyo-ekonomik türde topluluk sınırları; belki bunların konfederasyonları; belki de aklımızın alıktığı olduğu sınırlardan kurtulmuş mikro-kimlikli insan topluluklarının kendileri olacaktır. Ancak bu parçalanmış yapının üzerinde seyreden bir küresel iktidar mekanizmasının var olacağı da açıktır.

Küreselleme farklılıkları farklılıkları birlikte yaşamaya ama bir yandan da onları yeni denetim altında tutmaya çalışmaktadır. Yerelleme süreci kültür-kimlik politikaları ile paralel yürümektedir. Küreselleme her ne kadar dünyayı homojenleştirme ile eş anlamlı olarak kullanılsa da bu resmin altında farklılıklar

yerelle me süreci ile kurumsalla maktaki farklılık, çe itlilik, kültür, kimlik politikaları bu sayede me rula maktadır.

Bu ba lamda kültür de küreselle menin in ası sürecinde yeni bir araç olarak kar ımıza çıkmakta ve regüle edilmektedir. Klasik tanımlama da kültür, insanlı ın ortak mirasıdır. Her millet dil, kültür, tarih mirasıyla dünyada yerini alır .Kültür ya ayan ve ya atan varlık olarak geçmi ten gelece e sürekliliktir. Her kültür olgusu, zamanın etkisiyle geli ir dönü ür, kaybolur yada yeni i levlerle yeniden ortaya çıkar.

Kültürel bütünle me ise; birkaç kültürün kar ılıklı etkile im sonucu benze me yönünde etkile ime u ramasıdır. Ba ka bir ifadeyle kültürel bütünle me, bireyler gruplar ve alt kültürler arasında yaratılan, yenilik sonucu ortaya çıkan kültürel iç devrimdir. Bu süreçte iki ya da daha fazla kültür, kar ılıklı etkile im sonucu de i ime u rar ve yeni sentezler dinamik bile keler olu turur.

Küreselle me bazen toplumların dünya genelinde birbirine benze mesi yani tek tiple me ve bununla somutla an bir global kültürün do ması, bazen de farklı kimliklerin ve kültürlerin kendilerini tanımlama ve varlık olarak belirme sürecini tanımlayarak homojenlikle heterojenli i me rula tırmaya çalı maktadır.

Küreselle menin yarattı ı tek yönlü bir empoze ise kültürel bütünle medir. Nitekim küreselle me süreciyle küresel dönü ümlere yön veren dinamik güçler, devletlerin politikaları, siyasetleri, ekonomileri üzerindeki etkilerini kültürler üzerinde de hissettirmektedirler. Küreselle menin yarattı ı homojenle tirici etki, kültürler üzerinde de etkili olup, egemen güçlerin kültürel özelliklerinin dünyaya hakim oldu u hissedilmektedir. Bu geli menin yarattı ı olumsuzluk ve tepki ise “postmodernizm” dü üncesiyle giderilmeye çalı ılmaktadır.

Postmodernizmin kültürel çerçevesini ise “çokkültürlülük” olu turmaktadır. Çokkültürlülük; Özyurt’a göre toplumsal yapıya ve insan ili kilerine zarar vermeden belli siyasal birimler içinde tikel kültürleri ya atabilme arayı larıdır(2005;25). Küreselle me süreciyle birlikte -güya- yerel birimler kültürel farklılıklarının tanınmasını iddetle talep etmektedirler. İginçtir ki bu talebe kayıtsız

kalmayan küresel güçler olmu tur. Yani her yerel birim kendi kültürüyle varolsun, onu ya atmak için çabalasın hatta yöneti im mucizesiyle karar alam süreçlerine de dahil olsun ancak sermayenin yegane egemenli ini kabullensin ya da kendi “yerel”ini evrensel kılmak için allansın pullansın ve böylece oyalansın. Ama kaygılanmasın ne de olsa sermaye tüm yereller için “ortak iyi”yi bulup in a edecektir.

Yerelle me e ilimlerin di er bir etkisi özelle tirme çabaları üzerinden izlenebilmektedir. Özelle tirmenin yaygınla tırılması ile kentler paranın simgeledi i mekanlar haline gelmi tir. Pazarlanacak birer meta olarak görülen kentler uygulanan politikalarla sermaye egemen anlayı lı bir ya amın belle i haline gelmi tir .Kentlerdeki ya amın ekonomik ili kiler dı ndaki bütün boyutları toplumsal hafızadan silinmi tir. E itlik, özgürlük ve uygarlı ın mekanları olarak algılanan kentler giderek yalnızlı ın, dı lanmı lı ın, ekolojik bozulmaların, özgürlük de erlerinin ve estetikten yoksun yerle imlerin mekanlarına dönü mü tür. nsanlık ya amının ortak paydasını olu turan toplumsal bellek, kent in bu dönü ümü sürecinde ortadan kaldırılmı tir. Toplumsal ya amın öznesi olan kent halkı nesne haline gelmi tir. Bütün bu geli meler belediyeler dünyasının bir tür “endüstri” haline geldi ini; küreselle en dünyanın yerelde kuruldu unun bir ifadesidir(Be iktepe, 2003;36).

Özel sermayenin yerel hizmetlere artan ilgisi ise, bunların vazgeçilmez ya amsal nitelikte olmaları ve i i yapana tekel gücü vermesinden kaynaklanmaktadır. in getirisi ve kar kayna ı ise; “tüketici ödemelidir” mantı nda yatmaktadır. İlgili model hizmetlerin finansmanında vergilendirme ya da kamu kredisi kullanma gibi araçları dı lamakta, fiyatlandırma mekanizmasına dayanmaktadır. Sonuçta da ticari i leyi mantı na uygun olarak herkes kullandı ı kadar ödeyecek, ödeyemeyen ise kullanamayacaktır(Güler,2001;88).

Nitekim hizmetlerin bedelini ödeyemeyecek durumda olanlar ya bütününüyle hizmetten dı lanmakta ve böylece alt gelir gruplarının yerel hizmetlere eri imi engellenmekte ya da en iyi olasılıkla muhtaç kategorisine sokularak “sosyal

hak sahibi yurtta ” yerine “yardım yapılan tebaa” durumuna dü ürlmektedir(Ataay,2005; 46).

1.2. YOKSULLUK

1.2.1.Yoksullu un Tanımı

En genel ve basit anlamıyla yoksulluk; bireylerin, beslenme ,barınma ve sa lık gibi en temel gereksinimlerini kar ılayamama veya toplumsal ya am standartlarının gerisinde kalma yada ya amın gerektirdi i unsurların gerisinde kalma durumum olarak ifade edilmektedir(<http://www.yoksulluklamucadele.org/icerik.php>).

Günümüzde üzerinde görü birli ine varılmı bir yoksulluk tanımından bahsetmek zordur. Öyle ki farklı toplumsal sistemlerde yoksullu un algılanı ı ve yoksullu a yüklenen de erler de de i im göstermektedir. Yoksulluk tanım ve ölçümlerinde en ba ta üzerinde durulması gereken nokta, yoksulluk göstergesi olarak salt ekonomik kıstasların mı yoksa bunların ötesinde ve bunlara ek olarak sosyal ve hatta siyasal kıstasların mı dikkate alınaca ı sorunsalıdır. Yoksullukla ilgili ara tırmaları yakın bir zamana kadar ekonomi a ırlıklı bir geli me göstermi olmasının bir yansıması olarak ekonomik göstergelerin ön plana çıktığı görülmektedir. Ancak yoksulluk salt ekonomik açıdan tanımlandı ında dahi, ba ta gelir ve tüketim harcamaları olmak üzere birçok kıstası kapsayan bir göstergeler yelpazesiyile kar ıla ılmaktadır(enses,2001;62).

1.2.2.Yoksulluk Çe itleri

Yoksulluk tanım ve ölçümlerindeki hakim yakla ım 19. yüzyıl sonlarında ngiltere’de yapılan çalı malara dayanan ve gelir/tüketim harcamalarını kıstas alan “*mutlak yoksulluk çizgisi*” yakla ımıdır. Bu yakla ıma göre yoksulluk; genellikle “insanların ihtiyaçlarını kar ılamak için yeterli kayna a sahip olamama” durumu olarak tanımlanmaktadır. Mutlak yoksulluk yakla ımında daha kolay nicelle tirilebildikleri için en yaygın kullanılan yoksulluk kıstasları parasal gelir ve tüketim harcamalarıdır. Tüketim harcamalarına ili kin hesaplamalar, genellikle yeterli miktarda temel gıda maddesinden olu an gıda sepetinin maliyeti veya bir

asgari kalori normunun gerektirdi i tüketim harcamaları esasına göre yapılmaktadır. Bu miktar ülkelerin sosyo-ekonomik yapıları ve co rafi ko ullarına göre de i ebilmekte olup, geli mi ülkelerde 3390 kalori, geli mekte olan ülkelerde 2070 kalori olarak hesap edilmi tir(Dansuk,1997,36). Buna göre ya amda kalabilmek için gerekli olan en dü ük maliyetli gıda harcamalarının parasal de eri bir yoksulluk çizgisi olu turmakta ve bu parasal gelir düzeyine ula amayanlar “yoksul” sayılmaktadır(enses,2001;63). Bu ki ilerın sayısı genellikle belirli bir minimum gelir düzeyinin altında ya ayan insanlar ile hesap edilmektedir(Uzun,2003;156). Dünya Bankasının uluslar arası kar ıla tırmalarda giderek sık kullanılan, satınalma gücü paritesine göre belirlenmi olan 1 dolarlık günlük harcama miktarı, bir mutlak yoksulluk göstergesi olarak belirlenmektedir(nsel,2001;64).

Mutlak yoksulluk yakla ımının salt gıda harcamaları üzerinde odaklanan “dar” anlamının yanında gıda dı ı harcamaları da hesaba katan “geni ” biçimi de bulunmaktadır. Öyle ki günümüzde birçok azgeli mi ülkede de yoksulluk çizgisi, en az kalori gereksinimini sa layacak gıda sepetinin maliyeti yanında gıda dı ı harcamaları da dikkate alacak biçimde hesaplanmaktadır(enses,2001;64).

Mutlak yoksulluk; minimal ya ama standartlarını kar ılayamama ba kalarının yardımına ba ımlı kalma dolayısıyla bir sefalet durumudur(Çi dem, 2002;136). Bu açıdandır ki buna “mutlak yoksulluk” yerine “muhtaç” (dü kün) gibi daha özelle tirilmi kavramların kullanılması önerilmektedir(Tekeli,2000;143).

Mutlak yoksulluk kavramına yöneltilen ele tirilerin ba ında kavramın, ya am hakkını bireyin biyolojik yeniden üretim düzeyinde ele alması ve insan ya amını parasal de ere indirgemesi gelmektedir. Öyle ki Özdek’e göre Dünya Bankası’nın 1 dolarlık standardı aslında dünya bireyelerine“1”er dolar de er biçilmesinden ba ka bir anlama sahip de ildir. Ayrıca bu standart dünya yoksullarının sayısını manipüle etmekte ve yoksulların azınlık gibi görünmesine hizmet etmektedir(2002;3). Kapitalizmin tarihindeki di er yeniden yapılanma dönemlerinde oldu u üzere küreselle me sürecinde de yoksullu un yeniden tanımlanmasında ve çözümüne yönelik yakla ımlardaki dönü üm ve farklılı malar, nüfus hareketlerine emek piyasalarına ve emek süreçlerine müdahale boyutu

ta imaktadır(Güngör ve Özürlü,2001). Dolayısıyla yoksulluğun günümüzde yeniden tanımlanması sadece yoksulların sayısını az göstermeye değil, küresel i gücü piyasalarının denetimi ekindeki bir amaca da yöneliktir.Öyle ki DB için yoksulluğun günde “1” dolarlık tanımı yani küresel sistem için tehlike arz eden yoksulların sermayenin küresel bütünle mesinin gerektirdi i disipline tabi kılınması ve yeniden proleterle mesi açısından i leveldir(Nakibo lu,2004;2,3).

Di er bir yoksulluk kıstası; “*göreceli yoksulluk*”tur. Göreceli yoksulluk ise; ortalama refah düzeyinin belirli bir oranının altında olma durumunu tanımlar. Yoksulluk çizgisinin belirlenmesinde referans noktası, birey veya hane halkının ortalama refah düzeyidir. Göreceli yoksulluk iki yoldan hesap edilmektedir. Birincisinde gelir da ılım yüzdeleri baz alınır. kincisinde ise ki i ba ına ortalama gelirin belirli bir oranı yoksulluk sınırı olarak alınır(Dansuk,1997;36). Göreceli yoksullukta ki inin kendisini toplumsal olarak yeniden üretebilmesi için gerekli olan tüketim ve aynı zamanda ya am düzeyinin saptanmasını içermektedir. Göreceli yoksulluk yakla ımı Giddens tarafından farklı bir tanımlamayla e itsizli in ölçüsü olarak de erlendirilmektedir(2000;298).

Yoksullu a ili kin çalı malarda son yıllarda mutlak yoksulluktan göreceli yoksullu a do ru bir yönelimin oldu u dikkat çekmektedir. Sınıf, cinsiyet, etnik köken, do al kaynaklara eri im, e itim ve sa lık hizmetleri gibi parametreler yoksulluk sorununun unsurları arasına girmi tir. Bu anlayı a göre yurtta lık ve siyasal haklarını kullanamayan, do al kaynaklara eri emeyen, etnik ve cinsel ayrımcılı a tabi tutulan, asgari e itim ve sa lık hizmetlerinden faydalanamayan ki iler de yoksul olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla yoksullukla mücadele dendi inde sadece günlük gelirleri belli bir parasal miktarın altında olan kesimlerin desteklenmesi değil, aynı zamanda sosyal bakımdan belli hizmetlerden yararlanamayan kesimlerin yararlandırılabilir kılınması da öne çıkmaktadır(<http://www.yenisafak.com.tr/arsiv/2005/haziran/28/ddursun.html>,2005).

Görülüyor ki, geliri yoksulluğun yegane boyutu olarak ele alan yakla ıma göre ki inin hayatını en alt düzeyde sürdürebilmesi yetene i "mutlak yoksulluk" olarak tanımlanırken ki inin sosyal bir varlık olarak belirli bir tüketim düzeyinin ve

hayat standardının altında kalması hali “göreceli yoksulluk” olarak ifade edilmektedir. Bu çerçevede günlük geliri bir Amerikan dolarının altında kalan kişilerin “mutlak yoksulluk” halinde buldukları kabul edilmektedir. “Göreceli yoksulluk” hali içinse bu parasal değerlerin yere ve zamana göre farklılık kazandıran çevresel, sosyal şartlara göre de değerlendirilmektedir. Göreceli yoksulluk tanımının Anayasamızın de belirttiği üzere Anayasamızın “Devletin Temel Amaç ve Görevleri” başlıklı 5.maddesi ile paralellik arz etmektedir(1999;19). Nitekim devletin amaç ve görevleri ilgili maddede de belirtildiği üzere “kişinin temel hak ve hürriyetlerini sosyal hukuk devleti ve adalet ile bağdaştırmak, ekilde sınırlandıran siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktadır”(Anayasa. Md:5).

1.2.3.Küreselleşme Yoksulluk ve Türkiye

Yoksulluk, çıplak bir gerçek olarak insanlığın ana problemi olup önemini de kademe kademe arttırmaktadır. Bunun da ötesinde ilgili sorun sadece gelir ve gelir dağılımı ile sınırlı olmayıp, dışlanma ve dışlanma riskleri de içeren bir insani varolma sorunu niteliindedir. Uluslararası Çalışma Örgütü’nün verilerine göre 2002 yılı sonunda 180 milyon kişi açık yoksulluk durumunda olup, bu sayının 2012 yılı itibarıyla 500 milyona ulaşması beklenmektedir. DB 2000-2001 Kalkınma Raporu’nu “Yoksullukla Mücadele” başlığı altında yayınlamakla birlikte raporun sonuçlarına göre dünya nüfusunun yaklaşık beşte biri mutlak yoksul olarak belirlenmiştir. Rapor mutlak yoksulluk tanımını, bir insanın fiziksel varlığını sürdürebilmesi yani beslenme ve barınma ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için günlük bir dolarlık harcama yapması zorunluluğu üzerinde kurmaktadır. Bir insanın bu minimum düzeyi karşılayamaması durumunda biyolojik varlığını sürdürmesi olanaksız görünmektedir. Söz konusu parasal ölçüt dünyanın her yerinde aynı anlam ve değeri taşımasa da, dünyada yaklaşık olarak 1.2 milyar kişi biyolojik olarak varolma tehdidiyle karşı karşıyadır(Köse,2004;23).

Küreselleşme, yoksulluk konusunda birbiriyle etkileşim halinde iki farklı etki yaratmaktadır. Birincisi; küresel ölçekte sermaye hareketlerinde ve ticarete artan serbestlik, yoksulluğun önceden varolan sistematik unsur ve etkenlerini

iddetlendirmekte, küresel ölçekte gelişimi ve gelişmekte olan ülkeler arasında ve bu ülkelerin kendi içlerinde ayrı boyutlarda eşitsizlik yaratmaktadır. Bu süreçte uluslararası düzeydeki gelir adaletsizliği her bir ulusun kendi bünyesinde mevcut olan gelir adaletsizliğini kat kat geride bırakarak yoksulluğu küreselleştirmektedir. İkincisi; ekonomik verimlilik söylemi altında, rasyonelliğin biricik kıstası olarak sunulan sermaye karlılığının elde edilmesi önündeki her türlü kolektif yapı, toplumsal idariye ya da yasal kısıtlama küreselleşme ile akıl dışı olarak nitelendirilmekte ve kaldırılmaya çalışılmaktadır. Başka bir deyişle, kör bir kısa vadeli çıkar döngüsünü dengeleme misyonu gören tüm kamusal mekanizmalar “sermayenin bütünleşmesi”ne engel oldukları gerekçesiyle la vedilmektedir(Nakibolu,2004;145).

Küreselleşme sürecinde sermayenin daha az ellerde toplanması ve küresel ölçekte bütünleşmesi, mülksüzleşme ve geçim araçlarından yoksun bırakılan kitlelerin çoğaltılarak yaşam koşullarının daha da ağırlaştırılmasıyla gerçekleştirilmektedir. Bu süreçte kar birikimi hem gelişimi hem de gelişmekte olan ülkelerde üreticilerin, emekçilerin ve toplumun diğer alt gelir gruplarının hayat standartlarından hızla kopmudur(Nakibolu,2004;146). Bu toplumsal kesimler, üretim organizasyonundaki yeni yapılanma ile kendi emeğinin dahi sahibi olamadan sömürülmekte ve yoksulluğun bataklığına her geçen gün daha da itilmektedir.

Küreselleşme sürecine köprü olarak gelişen post-fordizm çalışanlar açısından daha az örgütlenme, daha düşük ücretler, daha uzun iş saatleri ve daha çok iş kazası gibi daha olumsuz çalışma koşullarını karlı olarak anlamaktadır. Post-Fordist üretim örgütlenmesinin ve onun geliştirdiği mekanizmaların(esnek-yalın üretim, altsözleşme, taeronlaşma, kapitalist ev sanayi vb.)özellikle diğer üretme sürecinin öznelere olan çalışanlar açısından yarattığı olumsuzluklar önem arz etmektedir(Ünal,1996;42). Dolayısıyla küreselleşme sonucunda gelişmekte olan ülkelerinde, yukarıda saydığımız yeni oluşan düzenlere göre yeniden yapılanmasından en çok etkilenen kesimler ücretli çalışanlar olmakta rekabet ve uyum adına emek piyasalarının bu şekilde esnekleştirilmesi, kuralsızlaştırılması ve örgütsüzleştirilmesi çalışanları hem güçsüz kılmakta hem de geleceğe yönelik güvenini kırmakta kaygılı korkulu bir ortama doğru götürmektedir. Bütün bu

gelişmeler kırsal ve kent emekçilerine ve de işsizlere yoksulluk olarak yansımaktadır(Akkaya,<http://www.geocities.com/ceteristr2/Yakkaya.6.doc>,2007).

Türkiye’deki yoksulluk hallerini irdelediğimizde yoksulluk, Türkiye gündeminde her zaman büyük bir sorun olarak kalmasına karşın 1980 sonrası uygulamaya konulan 24 Ocak kararları ile uygulamaya konulan Yapısal Uyum Politikaları’nın sonuçlarını kendisini göstermesi ile daha da iddetlenmiştir. Bu süreçte uygulamaya konulan neoliberal ekonomik politikalar ile zaten bozuk olan gelir dağılımı daha da bozulmuş ve bu bozulma günümüze kadar artarak devam etmiştir. Bu bozulmanın maliyeti dar gelirlilerin omuzlarına binmiş ve yoksulların üzerindeki yükün artması sebebiyle yoksul kesim, yoksulluk sınırının da altına itilmiştir.

Türkiye’de Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK), bir süredir, gelir ve tüketim harcamalarının yanında “Yoksulluk Çalışması” adı altında bazı verileri yayınlamaktadır. Dünya Bankası’ndan sağlanan kredi desteği ile 2001 yılından itibaren yürütülen ve adına “Sosyal Riskin Azaltılması Projesi” denilen bir ankete dayanan “araştırma”, Türkiye’de yoksulluğun profilini, nedenlerini ve sonuçlarını ortaya koyma iddiasında çalışmaktadır. Ancak, araştırmada da gösterileceği gibi, büyük kamuflaje ve saptırmaya dayanan bu operasyon birkaç yıldır sürdürülmekte ve ne yazık ki, çeşitli üniversitelerden bazı bilim adamları da, üç-beş kuru paraya tamah ederek bu saptırmaya alet olmaktadır. Vicdanların sesini bastırıp cüzdanların sesine kulak vermektedirler(Sönmez,http://www.sendika.org/yazi.php?yazi_no=5600).

TÜİK bu çalışmada bir açlık sınırı bir de yoksulluk sınırı belirlemekte ve Türkiye’nin yoksulluk hallerini bu doğrultuda değerlendirilmektedir. TÜİK’in “açlık sınırı”, acıdan ölmeyecek kadar, yaşamını sürdürmek için gereken minimum gıda gereksinimi demektir. TÜİK’in 2005 ve 2006 yıllarında ki değerlendirmeleri irdelenecek olur ise 2005 yılında 623 bin kişi sadece gıda harcamalarını içeren açlık sınırının altında yaşamaktadır. 2005 yılında, 4 kişilik hanenin aylık açlık sınırı 190 YTL, olarak belirlenmiştir. Yani günde 6.33 YTL’ye dört kişilik hanenin beslenebileceği belirtilmektedir. TÜİK 2006 verilerine göre ise 2006 yılında, 4 kişilik hanenin aylık açlık sınırı 205 YTL olarak belirlenmiştir. TÜİK bir yılda 15

YTL gibi bir artışla 4 kişilik bir aileyi 205 YTL'ye geçindirmeyi öngörmü tür. 2006 yılında da bu aile günde 6.83 YTL'ye geçinmeyi başarmalıdır. Aynı dönemde ara tirmalar yapan TÜRK- 'in belirledi i rakamlara göre 2005 yılında dört kişilik hanenin aylık açlık sınırı 527 YTL'dir. 2006 için ise bu rakam 575 YTL olarak belirlenmiştir. Bu tanımlamaya göre de 4 kişilik bir aile 2005 yılı için günde 17.56 YTL'ye geçinebilecektir. Bu rakam 2006 yılı için 19.16'ya yükselmiş ve TÜ K'in verilerine göre daha insancıl bir tanımlamaya gidilmiştir.

Yine TÜ K tarafından belirlenen diğer veri olan "yoksulluk sınırı" verileri gıda harcamalarının yanı sıra barınma, ulaşım, sağlık, eğitim v.b. insani ihtiyaçlar için yapılan harcamaları kapsamaktadır. TÜ K verilerine göre yoksulluk sınırı 2005 için 487, 2006 için de 549 YTL'dir. Yani 4 kişilik bir aile 2005 yılı için günde 16.23 YTL'ye yiyecek, içecek, kira ödeyecek, okula gidecek, hastalanırsa doktor ve ilaç parasını ödeyecek ...vs. Yani kişi başına değerlendirirsek 4 YTL'ye ailenin bir ferdi tüm bu ihtiyaçlarını giderecektir. Aynı tanımlama kapsamında TÜRK- 'in verilerine göre yoksulluk sınırı 2005 de 1.717 YTL , 2006 için de 1.875 YTL olarak belirlenmiştir. Yani 2005 de TÜ K ile karşılaştırıldığında 1.230 YTL, 2006 için ise 1.326 YTL'lik bir fark vardır.

TABLO 1:Türkiye’de Fert Yoksulluk Oranları 2002-2006

Yöntemler	Fert yoksulluk oranı (%)				
	2002	2003	2004	2005	2006
TÜRKİYE					
Gıda yoksulluğu (açlık)	1.35	1.29	1.29	0.87	0.74
Yoksulluk (gıda+gıda dışı)	26.96	28.12	25.60	20.50	17.81
Kişi başı günlük 1 \$'ın altı ⁽¹⁾	0.20	0.01	0.02	0.01	0.00
Kişi başı günlük 2.15 \$'ın altı ⁽¹⁾	3.04	2.39	2.49	1.55	1.41
Kişi başı günlük 4.3 \$'ın altı ⁽¹⁾	30.30	23.75	20.89	16.36	13.33
Harcama esaslı göreceli yoksulluk ⁽²⁾	14.74	15.51	14.18	16.16	14.50
KENT					
Gıda yoksulluğu (açlık)	0.92	0.74	0.62	0.64	0.04
Yoksulluk (gıda+gıda dışı)	21.95	22.30	16.57	12.83	9.31
Kişi başı günlük 1 \$'ın altı ⁽¹⁾	0.03	0.01	0.01	0.00	0.00
Kişi başı günlük 2.15 \$'ın altı ⁽¹⁾	2.37	1.54	1.23	0.97	0.24
Kişi başı günlük 4.3 \$'ın altı ⁽¹⁾	24.62	18.31	13.51	10.05	6.13
Harcama esaslı göreceli yoksulluk ⁽²⁾	11.33	11.26	8.34	9.89	6.97
KIR					
Gıda yoksulluğu (açlık)	2.01	2.15	2.36	1.24	1.91
Yoksulluk (gıda+gıda dışı)	34.48	37.13	39.97	32.95	31.98
Kişi başı günlük 1 \$'ın altı ⁽¹⁾	0.46	0.01	0.02	0.04	0.00
Kişi başı günlük 2.15 \$'ın altı ⁽¹⁾	4.06	3.71	4.51	2.49	3.36
Kişi başı günlük 4.3 \$'ın altı ⁽¹⁾	38.82	32.18	32.62	26.59	25.35
Harcama esaslı göreceli yoksulluk ⁽²⁾	19.86	22.08	23.48	26.35	27.06

Kaynak:Türkiye istatistik Kurumu

(1) Satınalma gücü paritesine göre 1 \$'ın kar ulu ı olarak 2002 yılı için 618 281 TL; 2003 yılı için 732 42004 yılı için 780 121 TL, 2005 yılı için 0.830400 YTL ve 2006 yılı için ise 0.921 YTL kullanılmı tr.

(2) E de er fert ba una tüketim harcaması medyan de erinin %50'si esas alınmı tr.

Öte yandan TÜ K verilerine göre 2005 yılında Türkiye’de fertlerin yaklaşık % 0.87’si yani 623 bin ki i sadece gıda harcamalarını içeren açlık sınırının, % 20.5’i yani 14 681.000 ki i ise gıda ve gıda dı ı harcamaları içeren yoksulluk sınırının altında ya amaktadır. Aynı rakamlar 2006 yılı için incelendi inde Türkiye’de fertlerin yaklaşık % 0.74’ü yani 539 bin ki i sadece gıda harcamalarını içeren açlık sınırının, % 17.81’i yani 12 930000 ki i ise gıda ve gıda dı ı harcamaları içeren yoksulluk sınırının altında ya amaktadır. TÜ K’e göre 2005 yılında % 0.87 olarak tahmin edilen açlık sınırının altında ya ayan fert oranı 2006 yılında % 0.74’e, yoksul fert oranı da % 20.5’den % 17.81’e dü mü tür.

TÜ K aynı verileri istihdam açısından da de erlendirmekte ve 2005 yılında ücretli-maa lı çalı anlarda yoksulluk oranı % 6.57 iken, yevmiyeli

çalı anlarda bu oran % 32.12, i verenlerde % 4.8 ve kendi hesabına çalı anlarda % 26.22 olarak belirlenmektedir.

En yüksek riske sahip olan tarım sektöründe çalı anlarda yoksulluk oranı 2005 yılında % 37.24 olarak tahmin edilmi tir. Sanayi sektöründe çalı anlarda ise 2005 yılında yoksulluk oranı % 9.85 olarak hesaplanırken, hizmet sektörü için ise elde edilen veri 2005 yılı için % 8.68'olarak belirtilmi tir.

2006 yılı için aynı veriler de erlendirildi inde ücretli-maa lı çalı anlarda yoksulluk oranı % 6 iken, yevmiyeli çalı anlarda bu oran % 28.63, i verenlerde % 3.75, kendi hesabına çalı anlarda % 22.06 ve ücretsiz aile i çisi olanlarda ise % 31.98 olmu tur. Tarım sektöründe çalı anlarda yoksulluk oranı, 2006 yılında %33.86 olarak tahmin edilmi tir. Sanayi sektöründe çalı anlarda 2006 yılında yoksulluk oranı %10.12 olarak hesaplanırken, bu oran hizmet sektöründe çalı anlarda %7.23 olmu tur. 2006 yılında ekonomik olarak aktif olmayan fertlerin yoksulluk oranı % 13.6 iken, i arayan fertlerin yoksulluk oranı % 20.05'tir.

TABLO 2: Türkiye’de Yoksul Fert Sayısı 2002-2006

Yöntemler	Yoksul fert sayısı (bin ki i)				
	2002	2003	2004	2005	2006
TÜRK YE					
Gıda yoksullu u (açlık)	926	894	909	623	539
Yoksulluk (gıda+gıda dı ı)	18 441	19 458	17 991	14 681	12 930
Ki i ba ı günlük 1 \$'in altı ⁽¹⁾	136	9	11	10	0
Ki i ba ı günlük 2.15 \$'in altı ⁽¹⁾	2 082	1 655	1 752	1 109	1 022
Ki i ba ı günlük 4.3 \$'in altı ⁽¹⁾	20 721	16 433	14 681	11 712	9 680
Harcama esaslı görel yoksulluk ⁽²⁾	10 080	10 730	9 967	11 574	10 530
KENT					
Gıda yoksullu u (açlık)	376	311	269	284	18
Yoksulluk (gıda+gıda dı ı)	9 011	9 377	7 146	5 687	4 225
Ki i ba ı günlük 1 \$'in altı ⁽¹⁾	10	5	5	0	0
Ki i ba ı günlük 2.15 \$'in altı ⁽¹⁾	971	648	529	430	107
Ki i ba ı günlük 4.3 \$'in altı ⁽¹⁾	10 106	7 696	5 827	4 454	2 780
Harcama esaslı görel yoksulluk ⁽²⁾	4 651	4 734	3 596	4 381	3 164
KIR					
Gıda yoksullu u (açlık)	550	584	640	339	521
Yoksulluk (gıda+gıda dı ı)	9 429	10 081	10 846	8 994	8 706
Ki i ba ı günlük 1 \$'in altı ⁽¹⁾	126	4	5	10	0
Ki i ba ı günlük 2.15 \$'in altı ⁽¹⁾	1 111	1 007	1 223	679	915
Ki i ba ı günlük 4.3 \$'in altı ⁽¹⁾	10 615	8 737	8 854	7 259	6 900
Harcama esaslı görel yoksulluk ⁽²⁾	5 430	5 996	6 371	7 193	7 366

Kaynak:Türkiye statistik Kurumu

- 1) Satınalma gücü paritesine göre 1 \$'in kar tlı ı olarak 2002 yılı için 618 281 TL; 2003 yılı için 732 480 TL; 2004 yılı için 780 121 TL, 2005 yılı için 0.830400 YTL ve 2006 yılı için ise 0.921 YTL kullanılmı tr.
- 2) E de er fert ba ma tüketim harcaması medyan de erinin %50'si esas alınmı tr

Bu yoksulluk tablosuna kar ın Türkiye’de yoksullu u azaltmaya yönelik çalı malar tatmin edici nitelikte de ildir. Bu çalı malar ülkemizde SHÇEK; SYDTF belediyeler, il özel idareleri vb kurumlar tarafından yapılmaktadır. Ancak ilgili kurumlar yoksul halk kitlelerini “mutlak yoksulluk sınırı” içinde “ölmeyecek kadar” ya ar kılar nitelikte yardım gerçekte tirmektedir.

Türkiye gibi azgeli mi bir ülkede siyasal kültürün patronaj ili kilerine dayanıyor olması durumu daha vahimle tirmekte ve de yoksullu un siyasi rant aracına dönü mesine zemin olu turabilmektedir. Sonuç olarak, seçmenlerin yoksullu u ortadan kaldıracı ı daha insanca ya am ko ullarını sa layaca ı

beklentisiyle oy verdi i, seçti i yerel ve merkezi siyasal iktidarlar, iktidarlarını sürdürebilmek için yoksullu u ve cehaleti besler olmu tur(engül,2007;102,103). Bu durum ülkemiz gerçe inde her yerel seçim öncesi görsel ve yazılı medya kurulu ları tarafından çok rahat izlenebilmektedir. Kaçak gecekonduların yapılanmaları seçimler öncesi görmezden gelinirken seçimlerin ardından “yoksulların” çı lıkları ve yakarı ları e li inde nasılda yıkım kararı verildi i Türkiye’nin en acı gerçeklerindedir. Yine suyu elektri i bile olmayan bölgelere çama ır bula ık makineleri da ıtılması, “yoksullu un” siyasi rant aracı olarak kullanılmasının en önemli göstergelerindedir.Yine aynı dönemde SYDTF amblemlili kömür çuvallarının kömür dahi kullanmayan ki ilerinin evinin önüne yı ılması ve yardım paketlerinin seçim öncesi döneme rastlaması bu tabloyu tamamlayan bir ba ka örnektir.

1.3.SOSYAL POL T KA

1.3.1.Kavram Olarak Sosyal Politika

Sosyal politika kavramı, “*sosyal*” ve “*sosyal sorun*” kavramlarının harmanlanmasından ortaya çıkmı tır.

Sosyal, Latince “*socius*” sözcü ünden türemi olup, içtimai, toplumsal yani insanların birlikte ya amalarına ili kin anlamlarına gelmektedir. Genel bir tanımla ise sosyal, belirli bir alanda belirli bir sürede ve belli bir insan toplulu unu ilgilendiren demektir. Terim genel bir yakla ımla toplumla ilgili oldu u gibi toplumdaki çe itli sınıfların ve grupların birbiriyle entegre olmalarını da ifade etmektedir(Tuna ve Yalçın,1988;29).

Sosyal sorun ise; “toplumu olu turan sınıf, zümre, grup gibi toplulukların gerek birbirleriyle gerekse tüm toplumla ili kilerinde ortaya çıkan ya da toplumdaki de i melerden ileri gelen uyu mazlık, gerginlik ve çatı madır”(Ay,1970; 9).

Latince *socius* ve *politeia* kelimelerinin birle tirilmesinden meydana gelen sosyal politika kavram ise ilk defa, 19. yüzyılın ilk yarısında Riehl tarafından kullanılmı tır.Alman bilim adamı Otto von Zwideneck Südenhorst, 1811 yılında yazdı ı *Sozial politik* adlı eseriyle bir bilim dalının teorisini ortaya koymu tur.

Sosyal politika uzun yıllar ampirik bir ekilde ele alınmı ve daha ziyade hümanitarist ve ahlaki de er yargılarına dayandırılmı tır. Sosyal çatı maları önlemeye yönelik tedbirler bütünlü ü olarak nitelendirilen, sosyal politika bilimsel anlamda ilk kez, 1870’lerde Bismarck yönetimindeki Almanya’da uygulamaya konulmu tur. Sosyal politika tedbirleri ilk önce zor artlar altındaki i çilerin durumunu geli tirmeye yönelik olmu sa da zamanla kapsamı ve uygulama alanı geni lemi tir(Erkan,1989;37).

Sosyal politika en ba ta:

a.Büyük ölçüde devlete ait bir politikadır, fakat geli mesini daha çok insan haklarının ve demokrasinin geli mesine borçludur.

b.Devletin bir yandan toplumsal sınıflar ve çıkarlar arasında uzla ma sa lama ihtiyacı ve arayı ıyla ilgilidir; öte yandan devletin tüm toplumun çıkarlarını korumak üzere piyasaysa bırakılmayacak hizmetleri yerine getirme yükümlülü ünden do maktadır.

c.Demokratik-siyasal hakların genel bir nitelik kazanması ve insan haklarına ekonomik-siyasal boyutlar eklenmesinin gerisinde ise büyük ölçüde, i çi sınıfının mücadelesi gibi geli meler yatmaktadır.

d.Bu nedenle sosyal politika, önce i çi sınıfına ait önlemler olarak ba lamı sa da, zaman içinde toplumun çe itli kesimlerine ve çe itli toplumsa sorunlara yönelmi ,tüm toplumun sosyal geli mesini sa lamaya ve ya am ko ullarını iyile tirmeyi amaçlayan bir “vatanda lık hakkına” dönü mü tür(Koray,2000;8-9).

Sosyal politika zaman içinde anlamını ve uygulamalarını de i tirecek geli melerle kar ıla mı tır. Batı toplumlarında bir yandan, insan haklarının geli mesi, maddi refahın artması, özgürlük, e itlik ve adalet anlayı larının sosyal bir nitelik kazanması gibi geli meler ya anırken, öte yandan da ekonomik geli meyi güvence altına almak için de nitelikli bir toplum ve i gücüne sahip olunmasının önemi daha iyi anla ılmı tır. Bu geli meler de sosyal politikanın anlam ve kapsamını de i tirmi tir. Örne in, zamanla herkese zorunlu bir e itim verilmesinin topluma

katkısı, herkesin sosyal bir güvenceye sahip olmasının toplumsal uzla maya yararı çok daha iyi anlaşılmı ve bu yolda düzenlemeler yapılması fikri genel kabul görmü tür. Bu arada iki dünya sava ı ya ayan batı toplumları bu sava ların izlerini silbilmek açısından da toplumca kalkınma seferberli inde de bu tür katkıların ve uzla manın önemini de daha iyi anlamı tır. Bu nedenle ikinci Dünya Sava ı sonrasında 1945-1975 arasındaki dönem sosyal politikanın geni bir anlam kandı ı bir dönem olmu tur. Bu dönem aynı zamanda sosyal devletin de geli ti i bir dönemdir. Bu dönemde sosyal politika uygulamaları, önce sosyal-ekonomik hak ve özgürlükleri (örne in sendikala ma hakkını) herkes için hayata geçirmek için kapsam açısından geni lemi ,daha sonra da amaç geni lemesine yönelmi , örne in geni bir “sosyal e itlik ve sosyal adalet” amacını hayata geçirmeye çalı an uygulamalara dönü mü tür(Koray,2000;11).

Tüm bu özellikleri içeren bir tanımlama ile sosyal politika; toplumu olu turan bireylerin sosyal ihtiyaçlarını kar ılama amacına yönelik faaliyetlerde bulunan disiplinler arası bir bilim dalıdır. Sosyal politikayı dar anlamıyla “çıkarları uyu mayan sınıflar arasında tırmanan çatı maları önleyerek toplumsal uyumu garanti altına almak” olarak tanımlamak mümkündür(enkal,2005;2). Daha geni bir tanımlama ile sosyal politika; toplumu meydana getiren sosyal sınıfların sosyal hareketleri tezatları ve mücadeleleri kar ısında devleti ve dayandı ı hukuk düzenini ayakta tutmaya yönelik bir bilim dalıdır(Tuna ve Yalçında 1999;29).

Sosyal politikanın araçları, dar ve geni anlamda kategorize edilmektedir. Geni anlamda sosyal politika araçları; devletin ekonomik hayatta müdahalede kullandı ı kamu politikasında yer alan tüm araçları kapsamaktadır. Bunlar, ba lıca para ve kredi, maliye, dı ticaret, regülasyon ve kontroller ve Kamu ktisadi Tebbüsleri (K T) politikalarından olu maktadır(Aktan,2008;55). Dar anlamda sosyal politika araçları ise; sosyal sigorta, sosyal yardım, sosyal hizmet ve sosyal tazmindir.

1.3.2. Sosyal Güvenlik

Bireyler insanlık tarihinin her döneminde, kendisini yoksulluğa iten ve geleceklerini tehdit eden olaylardan korunma duygusu ve çabası içinde olmuştur. Doğanın ve ekonomik yaşamın bireyin önüne çıkardığı tehlikelerin acımasız sonuçlarına karşı korunma ve güvenlik duygusu, insanlık tarihi ile özdeşleşmiştir. Hastalık, sakatlık ve yaşlılık gibi insanın kaçınılmaz yazgısı niteliğindeki olayların açık, sefalet ve yoksullukla eşleştiği dönemlerde, bireyin yarın endişesinden arınarak, özgürlüğe kavuşması ve kişiliğini geliştirme olgularını yüreğinde taşımasına karşın, bu durum olanaklı değildir. Öyle ki yaşamda çetin bir mücadele egemendir. İkel toplumlarda, bu mücadeleye yenik düşen yaşlıların bir dağın tepesine götürülerek ölüme terk edilmeleri ya da yeterli yiyecek bulunamaması nedeniyle ırmak kenarlarında yeni doğmuş bebek cesetlerine rastlanması, yoksulluğun, yarınla duyulan güvensizliğin ve çaresizliğin birer sonucudur. Tarihin bundan sonraki aşamalarında bu denli ürkütücü olaylara rastlanmasa da *yoksulluk sorunu ve güvenlik arayışı* baki kalacak ve toplumlara damgasını vurmaya devam edecektir. İşte çok yeni bir kavram olan **sosyal güvenlik**, tüm boyutlarıyla değerlendirildiğinde “insanlığın eski ve derin bir gereksiniminin somut bir belirtisidir. Bu gereksinim yarından emin olmak istemektir”(Talas,1983;323).

Sosyal güvenlik kavramı ilk kez, ABD’de “Social Security Act” ile 1935’de kullanılmıştır. Daha sonra LO’nun “Approaches to Social Security” adlı raporuyla yaygınlık kazanmış, 1944 yılında LO’nun 1952 tarihli ve 102. sayılı sözleşmesinde sosyal güvenlik tüm ayrıntıları ile açıklanarak günlük dilde kullanılmaya başlanmıştır(Aydın,1999;5).

Dar açıdan sosyal güvenlik; ilke olarak asgari bir yaşam seviyesinin sağlanması ve sürdürülmesini hedef almaktadır. Diğer bir ifadeyle dar açıdan sosyal güvenlik anlayışı mevcut refah düzeyinin daha da yukarıya çıkarılmasına dair herhangi sosyal ve ekonomik bir politika uygulamasını içermemektedir(Dalgın;47).

Sosyal güvenlik kavramının esas olarak sosyal sigortaların yanı sıra sosyal yardım ve sosyal hizmetleri de içeren bir üst kavram olmasına rağmen uygulamada sosyal yardım ve sosyal hizmetlerin zayıf kalması buna karşın sosyal

sigortaların daha etkin ve yaygın olması nedeniyle sosyal güvenlik dar anlamda sosyal sigortalarla özde olarak görülmektedir(Balcı,2006;55).

Geni anlamı ile ise *sosyal güvenlik*, bir ülke halkının bugünü ve yarınına güven altına almayı amaçlayan ve birbiri arasında sıkı bir birlik ve uyum kurulmuş olan bir kurumlar bütünüdür. Başka bir deyimle sosyal güvenlik, bir mesleki, fizyolojik yada sosyo-ekonomik riskten ötürü geliri yada kazancı sürekli yada geçici olarak kesilmiş olan kimselerin geçim ve ya ama gereksinimlerini karşılayan bir sistemdir(Talas,983;323).

Evrensel bir ilkeye dönüşen ve çağdaş uygarlığın simgesi olarak tüm toplumlara damgasını vuran sosyal güvenlik kavramı özde, bireyin karşılaştığı ve yaşam içinde tehlike oluşturan olaylara karşı bir güvence arayışının ürünüdür. Sosyal güvenlik kavramı, hem bir düşünceyi hem de bu düşünceye ilişkin kazandıran kurumsal yapıyı yansıtmaktadır. Öyle ki sosyal güvenlik, hem sosyal güvenlik politikalarını (sosyal korumanın amaç ve hedefini) hem de, sosyal güvenlik sistemlerini (bu amaçlara ulaşmak için hazırlanan özgün hukuksal teknikler) kapsamaktadır. Ancak bu her iki olgu da özde bir ve bu özde birlik “sosyal risk” kavramına vücut bulmaktadır.

Çağdaş hukuk sistemleri incelendiğinde sosyal güvenlik teriminin <sosyal risk> olarak adlandırılan kimi olayların sonuçlarını onarma düşüncesine bağlandı görülmektedir. Öyleyse sosyal güvenlik politikalarının temelini sosyal risklerin bireyler üzerindeki etkilerini giderme çabaları oluşturmaktadır. Öyle ki bu olgu, tüm ulusal hukuklar için bir model oluşturan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 28 Haziran 1952 tarih ve 102 sayılı sözleşmesiyle de kabul edilmiştir. Nitekim öteki uluslararası hukuksal düzenlemeler gibi, bu sözleşme de sosyal risk olarak adlandırılan olayların bir listesini vermekte ve bunların bir bölümünü yada tümüne karşı, üye devletlerin sosyal koruma sorumlulukları istemektedir. Gerek bu sözleşme ve gerekse öbür ulusal hukuk sistemlerinde sosyal riskler; *hastalık, analık, sakatlık, yaşlılık, iş kazası ve meslek hastalığı, ölüm (sakat kalan hak sahiplerinin korunması), ailevi yükler, işsizlik* olarak belirlenmiştir(Güzel ve Okur,1990;3).

Ça da ulusal hukuk sistemleri yukarıda belirtilen sosyal risklerin bireyler üzerindeki etkisini ortadan kaldırmaya çaba gösterirken, özde sosyal riskle kar ıla an toplumun her bireyine ekonomik bir güvence sa lamak amacı gütmektedir. Bu ba lamda siyasal iktidar sosyal risk anlayı nı bir kenara iterek, gelir kaynakları belirli bir sınırın altına dü en tüm vatanda lara asgari bir ya am düzeyi sa lamak zorunda kalmaktadır(Güzel ve Okur,1990;5).

Görüldü ü üzere sosyal risklerin sonuçlarını onarma sosyal güvenlik politikalarının yalnızca bir yönünü ilgilendirmektedir. Öbür yönleriyle bu politikaların temel amacı; “bireye ya amının her döneminde yeterli bir gelir düzeyi sa layarak onun güvenli gereksinimini tatmin etmektir”. Öyle ki sosyal güvenlik politikaları yalnızca sosyal risklerin sonuçlarını onaran politikalar de ildir. Sosyal güvenlik aynı zamanda, bireyleri sosyal risklerin sonuçlarına kar ı koruyucu ve bu risklerin ortaya çıkı nı önleyici tüm çabaları da kapsar(Güzel ve Okur,1990;5).

1.3.2.1.Sosyal Güvenlik Sisteminin Kapsamı

Sosyal güvenlik iki ana önlemin sonucu olarak belirmektedir. Bunlardan biri, sosyal sigortalar, öteki ise sosyal yardımlardır. Uygulamada sosyal sigortalar sosyal yardımlara oranla gittikçe a ır basmakta ve bu açıdan sosyal güvenli in ana kolunu olu turmaktadır.

Sosyal güvenlik, her bakımdan yayılan ve geni leyen bir sitem olarak geli mektedir. Bütün mesleksel, sosyal ve fizyolojik riskleri kapsamaktadır. Yalnız belli ki ilerin de il, bir ülkenin tüm halkına uygulama alanı içine almaya yönelmi tir. Da nık önlemler yerine bir bütün içinde belirmi tir. Bunun bir sonucu olarak sosyal güvenli in mali kaynaklarında ve devletin bu kaynakların olu umuna katılmasında tamamıyla yeni yöntemler ve teknik söz konusu olmaktadır. Sosyal sigortalarda yapılan sa lık yardımları ve parasal ödemeler sıkı bir ekilde ödenen primlere ba lanmı tir. Bu nedenden ötürüdür ki sosyal sigortadan hak kazanmak, çe itli ko ulların yerine getirilmesine ba lıdır(Talas,1983;322).

Teorik bir tanımlama ile sosyal sigorta; devletçe organize edilmi , kendi kendine yönetim esaslarına göre i leyen, kamu hukuku karakterli, baskın olarak

zorunluluk esasına dayanan, çalı an nüfusun büyük bir kısmının gelir elde etme yetene inin kaybı, ölüm ve i sizlik hallerine kar ı koruyan kendine özgü bir sigortadır. Bir ba ka deyi le sosyal sigorta, “organizeli kendi kendine yardım yöntemi” olarak farklı bir ekilde de tanımlanabilmektedir(Koç, http://www.sabem.saglik.gov.tr/akademik_metinler/goto.aspx?id=2208,2006).Sosyal sigortalar, sosyal güvenli in en yaygın olarak kullanılan bir metodu olarak çalı anların maruz kalabilecekleri belirli sosyal riskler kar ısında ekonomik güvence sa lamak amacıyla çalı anlar ile bunları istihdam edenlerin primler yoluyla finansmana katılımı ve zorunluluk ilkelerine dayanan devlet tarafından örgütlenmi kurumlardır(Akyıldız,2004;14).

Sosyal yardımlar, zorunlu katılma ilkesine dayanmayan yada katılma ile kar ılı ı (yapılan yardım) arasında bir ili ki bulunmayan genel Devlet bütçesi yada belirli bir amaca ayrılma özel vergilerle finanse edilen kamu yardımları olarak tanımlanabilmektedir(Talas,1983;322). Sosyal yardımlar “muhtaç” durumda olanlara devlet yada hükmi ahıslarca yapılan nakdi yada aynı bütün yardımları içermektedir. Sosyal yardımlar maddi karakterli olup, devlet bütçesinden yani vergilerle finanse edilirler. Sosyal yardımların en belirgin özelli i sosyal sigortaların kapsamı dı nda kalan grupları veya sosyal sigortalara dahil olup yeterince korunamayanları çe itli sosyal risklere kar ı korumaktır.Ancak sosyal yardımlar sınırlı miktarlardadır ve sosyal yardım yönteminde yapılan ödemeler “muhtaçlık” ko uluna ba lanmı tır. Bundan dolayı muhtaçlı ın ne oldu unun çok iyi bilinmesi gerekir. Muhtaçlık; “kendisi e ini ve bakmakla yükümlü oldu u çocuklarını anne ve babasını bulundu u mahallin hayat artlarına göre asgari seviyede geçindirmeye yetecek geliri, malı ve kazancı bulunmama” halidir(Aydın,1999;26).

Sosyal hizmetler; “toplumun kendi ellerinde olmayan nedenlerle yoksul ve muhtaç duruma dü en ya da beden en yada ruhen bir eksikli e u rayan bireylerine ülkenin genel artları çerçevesinde insana yara ır, çevreleri ile uyumlu bir hayat sürdürebilmeleri için maddi ve manevi, ekonomik ve sosyal ihtiyaçların giderilmesine yönelik devlet ve özel kurulu lar tarafından sa lanan hizmetlerdir”(Sözer,1998;32). Sosyal hizmet kavramı hem halkın gönüllülük esasına dayalı olarak muhtaçlara yaptı ı hizmet yardımlarını hem de kamu sosyal hizmet

yardımını içeren bir anlam taşımakta ve bu şekilde kullanılmaktadır (Arıcı, 1999;145).

Sosyal yardımların genel özellikleri itibarıyla sosyal hizmetlere oldukça yakın olduğu söylenebilir. Bu ayrımı belirleyebilmek kolay değildir. Sosyal güvenliğin parasal yardımları ile sosyal hizmetler bir madalyonun iki yüzüne benzetilebilir. Muhtaç olma durumuna bağlı olan sosyal yardımlar kamu kuruluşları tarafından vergilerle finanse edilirken, özel kuruluşlar ise bu yardımları kendi kaynaklarından yapmaktadır. Diğer taraftan sosyal hizmetlerde temel ilke, ihtiyaç sahibine mal yardımının yapılması veya hizmet sunulması olayıdır. Bu hizmetlerin yapılmasında ihtiyaç sahiplerinin kendileriyle ve çevreleriyle uyum sağlamalarının kolaylaştırılması amaçlanmaktadır (Koç, <http://www.sabem.saglik.gov.tr/akademik>).

Sosyal güvenlik bu araçları ile belirli sosyal risklerin iktisadi sonuçlarına daha geniş bir ifade ile yol açabilecekleri gelir kayıplarına ve gider artışlarına karşı kişilerin güvenliklerini sağlamayı amaçlamaktadır (Dilik, 1992;10). Sosyal güvenlik kişileri “muhtaçla” düşürmeden aynı zamanda özgürlüğünde herhangi bir eksilme hissettirmeden insanın kişiliğine yararlı bir yaşam düzeyi sağlamaya yönelik kamusal düzenleme, sosyal sigorta, sosyal yardımlar ve belirli sosyal hizmetler alanında birtakım önlemler almayı amaçlamak için vardır (Seyyar, <http://www.sosyalsiyaset.com/documents/sg.htm>, 2006).

1.3.3. Türkiye’de Sosyal Yardım ve Hizmetlerin Yasal ve Kurumsal Mekanizmaları

Ülkemizde sosyal yardım ve hizmetler hem merkezi hem de yerel kuruluşları tarafından yerine getirilmektedir.

Merkezî yönetim anlamında Bakanlık ve bağlı kuruluşların (Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Sosyal Yardımlama ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü) yanında bazı Bakanlıklar (Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Milli Eğitim, Sağlık ve Çiğli Bakanlıkları) sosyal hizmetler alanında faaliyet göstermektedir. Mahallî idarelerden belediyelerin, il özel idarelerinin ve köylerin sosyal yardım ve hizmet faaliyetleri bulunmaktadır. Bu

ba lamda 5393 sayılı Belediye Kanunu gere ince ÷lkemizdeki 2947 Belediye, sınırlarında ya ayan dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile özürlölere sosyal hizmet ve yardım yapmakta ve bu hizmetlere ili kin sosyal hizmet kurulu ları açarak i letmektedir. Ayrıca, belediyelere 4109 sayılı Kanunla muhtaç asker ailelerine yardım etmek görevi de verilmi tir.

l özel idarelerine ise gerek, 5302 sayılı l Özel daresi Kanunu ve gerekse di er kanunlarla verilmi sosyal yardım görevleri arasında; sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi vermek, çocuk yuvaları ve yeti tirme yurtları kurmak gibi sosyal hizmet ve yardım görevleri bulunmaktadır.

Bu da mık yapı sosyal yardım ve hizmetlerin ihtiyacı olanlara hızlı ve etkin bir ekilde ula tırılmasını sosyal yardım ve hizmet konusunda temel bir politika geli tirilmesini ve koordinasyon sa lanmasını engellemektedir. Bu da mıklı ı engellemek aslında hep ula ılmaya çalı ılan bir hedef olsa da bugüne kadar fazla bir ey yapılamamı tır.

SYDT Fonu'nun kurulu tarihi olan 1986 yılına dek çıkartılan birçok yasa ve yapılan düzenleme ile sosyal yardım ve hizmet olgusu kamu kurumlar eliyle gerçekleştirilen bir yapılanmada yürütölmü tür. SYDT Fonunun kurulu u ile sosyal yardım olgusunun ba aktörü SYDTF olmakla birlikte kurulu un yapılanması ve i leyi i açısından sosyal yardım olgusuna farklı bir soluk getirmi tir. Bir sonraki bölümde detaylı olarak irdelenece i gibi kurulu un kamusal aya ı olan Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü ü Ba bakanlı a ba lı bir devlet kurulu u iken, yerel örgütlenmesi özel hukuk kurallarına tabi birer vakıf ve mali yapısı da devlet bütçesinden ayrı olarak fon olarak yapılanmı olan SYDT Fonu'dur. Bu konuya geçmeden önce 1986 yılına dek Türkiye de uygulanan ve uygulanmakta olan sosyal politika araçlarının yasal çerçevesi üzerinde durulacaktır.

Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım hakkında Kanun (R.G. 15/8/1941)

4109 sayılı ilgili yasa ile hizada ve seferde 45 günden ziyade müddetle askerlik hizmetinde bulunan ki ilerın muhtaç ailelerine, yardım yapılaca ı

düzenlenmi tir. Yardımdan istifade için ise; Askerin usul veya furuu, karısı, kız veya erkek karde i olmak, yiyecek ve sair ihtiyaçları askere giden tarafından temin edilmekte bulunmak, Mahalli rayice nazaran idare ve ihtiyaçlarını temin edecek ne kendilerinin, ne askere gidenin geçim vasıta ve imkanı bulunmamak artları aranmaktadır.

**stiklal Madalyası Verilmi Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden
erf Aylı ı Ba lanması Hakkında Kanun (R.G.24/12/1968)**

1005 sayılı ilgili yasa ile, Milli mücadeleye i tirak eden ve bu sebeple kendilerine stiklal Madalyası verilmi bulunan Türk vatandaşları ile 1950 yılında Türk Tugayının Kore'ye ayak bastı ı Ekim ayında ba lamak ve 1953 yılı Pan-Munjon Ate kes Anlamasına kadar Kore'de fiilen sava a katılmı olan Türk Vatandaşlarına ve 1974 yılında Temmuz 1 inci ve A ustos 2 nci Barı Harekatına Kıbrıs'ta fiilen görev alarak katılmı olan Türk Vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece, vatani hizmet tertibinden 4000 gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanunu ile tespit edilen memur maa katsayısı ile çarpılmasından bulunacak miktarda aylık ba lanaca ı düzenlenmi tir. Ayrıca yasa ile, hak sahibinin ölümü halinde bu aylık dul e e %75 oranında ba lanaca ı, ancak dul e in tekrar evlenmesi halinde kesilece i de düzenlenmi tir.

**Vatani Hizmet Tertibi Ayhıklarının Ba lanması Hakkında Kanun
(R.G. 3/6/1986)**

3292 sayılı ilgili yasanın amacı, hiçbir kar ılık ve menfaat gözetmeksizin üstün ba arı ve gayretle Türk Vatanına hizmet etmi ve bu hizmetleri belgelenmi olan Türk Vatandaşlarına veya bunların ölümleri halinde muhtaç duruma dü en aile fertlerine vatani hizmet tertibinden ba lanacak aylıkların usul ve esaslarını tespit etmektir. Yasa ile bu kapsama giren Türk vatandaşlarına veya bunların ölümleri halinde üçüncü maddede belirtilen artları haiz aile fertlerine hayatta buldukları sürece ödenmek üzere Maliye ve Gümrük Bakanlı ının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile aylık ba lanaca ı düzenlenmi tir.Yasa ile, ba lanacak aylıklar; ilgililerin kendileri için 700, dul e leri için 550, yetim ve bakmakla yükümlü oldu u di er yakınları için 400 gösterge rakamının, Bütçe Kanunlarıyla Devlet memurlarının

aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımından bulunacak miktarda ödenecek i belirtilmi tir. Bu aylıklar hiçbir vergi veya kesintiye tabi olmadı ı gibi haczedilemez.

Bu Kanun gere ince aylık alanların ölümleri halinde, ölüm tarihini izleyen ayba ndan ba lamak üzere ölenlerin dul ve yetimlerine; 5434 sayılı T.C.Emekli Sandı ı Kanununun 67 nci maddesinde belirtilen aylı a müstahak dul ve yetimlerine yapılan ödemelerle esas alınan unsurlara ve aynı Kanunun 75 ve 108 inci maddesinde yer alan hükümlere göre, dul ve yetim aylı ı ba lanır.

Nakdi Tazminat ve Aylık Ba lanması Hakkında Kanun (R.G. 6/11/1980)

2330 sayılı ilgili Kanunla barı ta güven ve asayi i korumak, kaçakçılı ı men, takip ve tahkikle görevli olanların bu görevlerinden dolayı ya da görevleri sona ermi olsa bile yaptıkları hizmet nedeniyle derhal veya bu yüzden maruz kaldıkları yaralanma veya hastalık sonucu ölmeleri veya sakat kalmaları halinde ödenecek nakdi tazminat ile birlikte ba lanacak aylı ın ve bu yüzden yaralanmaları halinde ödenecek nakdi tazminatın esas ve yöntemlerinin düzenlenmesi amaçlanmı tır. Bu kanun; iç güvenlik ve asayi in korunması veya kaçakçılı ın men, takip ve tahkiki konularında görevlendirilen: Jandarma Genel Komutanlı ı, Emniyet Genel Müdürlü ü ve Sahil Güvenlik Komutanlı ı personelini, Silahlı Kuvvetler mensuplarını, Milli stihbarat Te kilatı mensuplarını,çar ı, mahalle ve kır bekçilerini, orman memurları ve personeli ile Gümrük Muhafaza memurlarını, güven ve asayi i ihlal eden eylemlere ve kaçakçılı a ili kin olayların soru turma ve kovu turma i lemlerini yürüten adli ve askeri hakimleri, Cumhuriyet savcı ve yardımcılarıyla askeri savcı ve yardımcılarını, güven ve asayi i ihlal eden eylemlerin önlenmesi esnasında güvenlik kuvvetleriyle birlikte olay mahallinde bizzat görev yapan mülki idare amirlerini; Ceza ve tutukevlerinin iç ve dı güvenli ini sa lamakla görevli bulunan personeli; Güven ve asayi in korunmasında hizmetlerinden yararlanılması zorunlu olan ve yetkililerce kendilerine bu amaca yönelik görev verilen kamu görevlileri ve sivilleri; ç güvenlik ve asayi in korunmasında veya kaçakçılı ın men, takip ve tahkiki ile ilgili olarak güvenlik kuvvetlerine kendiliklerinden yardımcı olmu ve faydalı oldukları yetkililerce tevsik edilmi ahısları; Devlet güçlerini

sindirme amacına yönelik olarak yapılan saldırılara maruz kalan kamu görevlilerini ve yukarıda sayılanların yaptıkları görevler veya yardımlar sebebiyle saldırıya maruz kalan e , fûru, ana, baba ve karde lerini; kapsamına almı tır.

Kanun, kapsamına girenlerden ölenlerin kanuni mirasçılarına, en yüksek Devlet Memuru brüt aylı ınının (Ek gösterge dahil) 100 katı tutarında, ya amak için gerekli hareketleri yapmaktan aciz ve hayatını ba kasının yardım ve deste i ile sürdürebilecek ekilde malül olanlara 200 katı, di er sakatlananlara (a) bendinde belirtilen tutarın %25'inden %75'ine kadar, yaralananlara ise %20'sini geçmemek üzere sakatlık ve yaralanma derecesine göre, nakdi tazminat ödenece ini düzenlemi tir. Ayrıca kanuna göre, bu nakdi tazminatın tespitine esas tutulacak aylık; tazminat verilmesine dair karar tarihindeki en yüksek Devlet memuru aylı ınının (Ek gösterge dahil) brüt tutarıdır.

Kanunun 4. maddesinde ise, aylık ba lanması u ekilde düzenlenmi tir;

-Sakatlanarak ba lı oldukları sosyal güvenlik mevzuatına göre emekliye sevk edilenlere görev malullü ü aylı ı ba lanır.

-Emekli aylı ı almakta iken sakatlananların almakta oldukları aylıkları görev malullü ü aylı ına dönü türülür.

-Ölenlerin kendilerine ba lanması gereken görev malullü ü aylı ı, dul ve yetimlerine intikal ettirilir.

-Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmayanların sakat kalmaları halinde, ö renim durumlarına göre 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun de i ik 36. maddesi hükümlerine göre belirlenecek giri derece ve kademeleri üzerinden (Ö renimi bulunmayanların ilkokul mezunu gibi) kendilerine, ölümlerinde dul ve yetimlerine 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre T.C. Emekli Sandı ınca görev malullü ü aylı ı %25 artırılarak ba lanır.

**Yabancı Memleketlerde Türk Asıllı ve Yabancı Uyruklu
Ö retmenlere Sosyal Yardım Yapılması Hakkında Kanun (R.G. 23/12/1960)**

168 sayılı ilgili yasa yabancı memleketlerde Türk kültürüne hizmet eden Türk asıllı ve yabancı uyruklu ö retmenlerin görevinden ayrılı ları halinde kendilerine veya vefatlarında dul ve yetimlerine bu kanun hükümlerine göre sosyal yardım yapılaca nı düzenlemi tir. Yasa ile yapılacak sosyal yardımın esas ve nispetleriyle tahakkuk ve ödemeye ait hususlar; ilgililerin hizmet yılları, emsallerine verilen emekli aylı ı, mahalli geçim endeksleri dikkate alınarak Dı i leri, Maliye Milli E itim Bakanlıkları ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandı ı tarafından mü tereken tespit edilece ini düzenlemi tir.

Bu kanunda yazılı sosyal yardımdan faydalanabilmek için ise,

- İlgilinin cemaatten veya tabiiyetinde bulundu u hükümetten yeteri kadar yardım veya emekli aylı ı almamı olması,

-Türk kültürüne ve devrimlerine aykırı harekette bulunmaması,

-Dı i leri Bakanlı nca takdir olunacak mücbir sebepler dı nda, ba ka bir memlekette yerle mek maksadıyla bulundu u memleketten ayrılmaması gibi kıstaslar getirilmi tir.

Ayrıca yasa ile Sosyal yardımdan faydalanacak ö retmenlerin yabancı memleketlerde Türk kültürüne hizmetleri, devrimlere sadakatları ve ba arı durumları Dı i leri Bakanlı nca tepsi edilece i ve bunların sicilleri Milli E itim Bakanlı nca tutulaca ı düzenlenmi tir.

Bu kanun hükümleri gere ince yapılacak sosyal yardımlar Dı i leri Bakanlı ı bütçesinde açılacak özel bir fasıldan ödenece i de belirtilmi tir.

Uçu , Para üt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurba a Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda De i iklik Yapılmasına Dair Kanun (R.G. 28/2/1982)

2629 sayılı ilgili kanunla Türk Silahlı Kuvvetlerine ba lı pilot, silah sistem operatörü, uçu ekibi personeli, para ütçü, deniz altıcı, dalgıç ve kurba a adamlara ödenecek ehitlik ve sakatlık tazminatı düzenlemi tir.

65 Ya ını Doldurmu Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatanda larına Aylık Ba lanması Hakkında Kanun (R.G. 10/2/1976)

2022 sayılı ilgili yasa ile; 65 ya ını doldurmu , kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan, sosyal güvenlik kurulu larının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka ba lanmamı veya ba lanması mümkün olmayan, mahkeme kararıyla veya do rudan do ruya kanunla ba lanmı herhangi bir devamlı gelire sahip bulunmayan ve muhtaçlı ını l veya lçe dare Heyetlerinden alacakları belgelerle kanıtlayan Türk Vatanda larına hayatta buldukları sürece, 300 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek katsayı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık ba lanması düzenlenmi tir.

Ayrıca yasa ile, 65 ya ını doldurmadı ı halde ba kasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek ekilde malul olduklarını tam te ekküllü hastanelerden alacakları sa lık kurulu raporu ile kanıtlayanlarla durumlarına uygun bir i e yerle tirilemeyen sakatlardan, yukarıdaki artları ta ıyan Türk vatanda larına da bu kanun hükümlerine göre aynı ölçüde aylık ba lanaca ına da yer verilmi tir. Yasaya göre aylıklar hak sahiplerine Emekli Sandı ı aracılı ıyla ve 3 ayda bir ödenir.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu (R.G. 2/3/1983)

Bu Kanunun amacı ilk maddesinde belirtildi i üzere korunmaya, bakıma veya yardıma muhtaç aile, çocuk, özürlü, ya lı ve di er ki ilere götürülen sosyal

hizmetlere ve bu hizmetleri yürütmek üzere kurulan te kilatın kurulu , görev, yetki ve sorumluluklar ile faaliyet ve gelirlerine ait esas ve usulleri düzenlemektir.

Bu Kanun, sosyal hizmetlerle ilgili tüm kamu kurum ve kurulu ları ile gerçek ki ileri ve özel hukuk tüzelki ilerini, sosyal hizmet kurum ve kurulu larında çalı an personeli, sosyal hizmetlerden faydalananları ve faydalanacak durumda olanları kapsar.

Kanunda belirlenen genel esaslara göre, sosyal hizmetler, devletin denetimi altında bütünlük içinde yürütülecek, ilgili kamu ve özel kurulu ların tümü arasında i birli i sa lanacak, hizmetin sunulmasında muhtaçlık derecesi ve ba vuru veya tespit sırası dı ında bir farklılık yapılmayacak, sosyal hizmet kurulu unun faaliyete geçmesi izne ba lı olacak, muhtaç çocuklar kendi aralarında gruplandırılacak, çocuk yuvaları ile huzur evlerinin aynı bölgede olmasına akrabalar (dede,-nine-torun) arasında ileti im kurulmasına özen gösterilecek, muhtaç ya lı ve çocukların kendi kendine yeter düzeye getirilmesine ve belli manevi vasıfları kazanmalarına çalı ılacaktır.

Yukarıda belirtilen faaliyetleri yürütmek üzere ise Sosyal Hizmetler Danı ma Kurulu ile Ba bakanlı a ba lı kamu tüzelki ili ine sahip katma bütçeli Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlü ü ile Sosyal Hizmetler Danı ma Kurulu kurulmu tur. Yasa ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlü ünün, genel müdürün yönetiminde merkez ve ta ra te kilatından olu tu u belirtilmi tir.

Kurumun merkez te kilatı; Hukuk Mü avirli i, Tefti Kurulu Ba kanlı ı, Strateji Geli tirme Dairesi Ba kanlı ı, nsan Kaynakları Dairesi Ba kanlı ı, Çocuk Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı, Ya lı Bakım Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı, Özürlü Bakım Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı, Sosyal Yardım Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı, Gençlik Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı, Destek Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı, Sosyal Hizmetler E itim Merkezi Ba kanlı ı, Yapı leri Dairesi Ba kanlı ı, Döner Sermaye Merkez Müdürlü ü, Aile-Kadın ve Toplum Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı, Özel Kalem Müdürlü ü, Savunma Uzmanlı ı birimlerinden olu maktadır.

Kurumun ta ra te kilatı ise l Sosyal Hizmetler Kurulu, l Sosyal hizmetler müdürlükleri, ihtiyaç duyulan ilçelerde kurulacak ilçe sosyal hizmetler müdürlükleri ve Sosyal hizmet kurulu larından olu maktadır.

Kurumun ba lıca görevleri ise u ekilde sıralanmı tır; Sosyal yardım ve hizmetlerle ilgili esasları, sosyal hizmetler politikası ve hedeflerine uygun olarak tespit etmek, çalı ma plan ve programlarını hazırlamak, uygulamak ve bu konuda ilgili bakanlık, kurum ve kurulu lar arasında Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ı adına koordinasyon ve i birli i sa lamak, öncelikle çocu un aile içinde yeti tirilmesi ve desteklenmesi için aileyi e itim, danı manlık ve sosyal yardımlarla güçlendirmek, korunmaya, bakıma ve yardıma muhtaç çocuk, özürlü ve ya lıların tesbiti, bunların korunması, bakımı, yeti tirilmesi ve rehabilitasyonlarını sa lamak üzere gerekli hizmetleri yürütmek, çalı an ana ve babalar ile yurt dı ındaki i çilerin çocuklarının bakımını ve korunmasını sa lamak amacıyla imkanları ölçüsünde gündüzlü veya yatılı kurulu lar kurmak ve i letmek, yoksulluk içinde olup da temel ihtiyaçlarını kar ılayamayan ve ya amlarını en dü ük düzeyde dahi sürdürmekte güçlük çeken ki i ve ailelere kaynakların yeterlili i ölçüsünde aynı ve nakdi yardımlarda bulunmak amacıyla gerekli hizmet ve programları geli tirmek ve uygulamak, kurum görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak amacıyla halkın gönüllü katılımını sa lamak ve organize etmek, toplumun örf, adet, inançlarına göre yapaca ı yardım ve ba ı lara ili kin programlar geli tirmek ve yürütülmesini sa lamak, bu amaçla ilgili kamu kurum ve kurulu ları ile gönüllü kurulu lar arasında i birli i yapmak, yardımda bulunmak isteyen ki i, kurum ve kurulu lara yol göstermek, dernek ve vakıfların sosyal hizmetler alanındaki faaliyetlerini yönlendirmek, bunların bütçelerinde sosyal hizmetlere ayırdıkları payların yerinde ve verimli bir ekilde kullanılmasını sa lamak amacıyla görü ve tavsiyelerde bulunmak, kuruma ba lı olanlar dı ında kurulacak sosyal hizmet kurulu larının açılı iznine, her türlü standartlarına ve i leyi lerine ili kin esasları, varsa ücret tarifelerini tespit etmek, onaylamak, denetimini yapmak ve bu esaslara uymayanların faaliyetlerini durdurmak, sosyal yardım ve hizmetlerle ilgili alanlarda ara tırma, yayın ve tanıtma faaliyetlerinde bulunmak, uluslararası düzeyde sosyal hizmet uygulamalarını izlemek, de erlendirmek ve uluslararası kurulu larla i birli inde bulunmak, hizmet için gerekli personeli bu hizmete elveri li ki iler arasından seçmek, e itmek,

yeti tirmek, çalı ma esaslarını ve sorumluluklarını belirlemek ve ilgili alanlarda görevlendirmek, toplumun de i en ihtiyaçlarına göre özürlüler ve di er sosyal hizmet alanlarında, kanunlarla verilen di er görevleri yerine getirmek, bunun için uygun gördü ü sosyal hizmet kurulu larını genel esaslar çerçevesinde kurmak ve i letmek, do al afetler nedeniyle ortaya çıkabilecek sorunların çözümüne yönelik sosyal hizmetleri daha önceden planlamak, afetzedelerin ivedi gereksinimlerini kar ılamaya ve afet sonrası sorunlarını çözümlenmeye yönelik geçici veya sürekli hizmetleri yerine getirmek, afetle ba lantılı göçler ve göçmenlerle ilgili her türlü sosyal hizmeti gerçekle tirmek, ailenin bütünlü ünü korumak, parçalanmı ailelerin korunmaya, yardıma ve bakıma muhtaç fertleriyle çocuklarına her türlü maddi, manevi ve sosyal destek sa lamak; bu amaçla gerekli planlamaları yapmak, e itim faaliyetlerinde bulunmaktır.

Sinema Video ve Müzik Eserleri Yasası (R.G. 7/2/1986)

3257 sayılı ilgili yasa ile sinema video ve müzik sanatının geli mesine katkıda bulunmak, ülkenin tanıtılmasını sa lamak ve Türk sinema ve müzik sahasında çalı anlara destek vermek amaçlanmı tır.

Muhtaç sinema ve müzik sanatçılara yapılacak yardımların ko ulları ise yasa ile u ekilde düzenlenmi tir;

- Sinema ve müzik sanatçısı olmak
- Ortay koydu u eserlerle toplumda tanınmı olmak
- Muhtaç olmak
- Belirli suçlardan mahkum olmamı olmak
- Türkiye’de ikamet belgesine sahip olmak

3257 sayılı yasa ile öngörülen hizmetlerin yerine getirilebilmesi amacıyla bir de erlendirme komisyonu kurulması öngörölmü tür. Muhtaç sinema ve müzik sanatçılara yapılacak yardımlar için müracaatları incelemek ve miktarını belirlemek ise komisyonun görevleri arasında sayılmı tır. Sinema ve müzik ile

u ra anları desteklemek için ise; “Sinema ve Müzik Sanatını Destekleme Fonu” kurulmu ve yapılan yardımların bu fondan kar ılanaca ı belirtilmi tir.

Görüldü ü gibi SYDT Fonu’nun kurulu tarihi olan 1986 yılına kadar sosyal politika yukarıda sunuldu u gibi bir çerçevede uygulanmakta idi. O dönemin en belirgin özelli i ise sosyal politikanın “devlete ait olan” ve “devlet eliyle gerçekleştirilen” bir yapıda i lemeseydi. İlgili yasal düzenlemelerde uygulamalar devlete ait birimlerde gerçekleştirilmekte yönlendirmeler ve denetimler devletin bünyesinde kamu sorumlulu u altında i lemekteydi. SYDTF’nun kurulu una dek sosyal yardım ve hizmet konusunda en büyük sorumluluk SHÇEK üzerinde olmakla birlikte SHÇEK merkez ve ta ra te kilatları bulunan bir kamu kurumu olarak sosyal yardım konusunda “devlet” etiketi altında i lev görmekteydi. Ancak ilgili kurumun kurulu tarihi olan 1986 yılından sonra sosyal politika “yerel” in söz sahibi oldu u ve “vakıf” olarak örgütlenen “özel” bir alanda i lev görmeye ba ladı. İlgili kurumun yasal, kurumsal ve mali özellikler bir sonraki bölümde detaylı olarak incelenecek ve sosyal politikanın nasıl bir dönü üm ya andı ının açık verileri ortaya konulup, irdelenmeye çalı ılacaktır.

1.4.VAKIF

Daha öncede belirtildi i üzere bu çalı manın oda nda “Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları” yer almaktadır. İlgili kurum 1986 yılından itibaren Türkiye’de sosyal politikanın yeni bir aracı olarak kar ımıza çıkmı tır.Bu yeni form, daha önceki sosyal yardım anlayı ından farklı olarak yerel düzeyde, özel hukuk kurallarına tabi birer “vakıf” olarak örgütlenmekte ve kamu yönetiminin bir parçası olmaktan uzakla maktadır. Bu yeni yapıyı anlayabilmek adına ilk olarak vakıf kavramı ve özellikleri üzerinde durulacak ve “Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma vakıfları”nın yeri belirlenmeye çalı ılacaktır.

1.4.1. Vakfın Tanımı ve Unsurları,

Vakfın tanımını yapmak için u özelliklerden yola çıkmak gerekmektedir;

1. Mal varlı ı olmalı.

2. Anlamalı ve sürekli bir kurumsal yapıya sahip olmalı.
3. Özel olmalı, *kamu sisteminin* bir parçası olmamalı.
4. Kendi kendini yönetebilecek özgürce karar alma ve uygulama yetkisi olmalı.
5. Kar da ıtılmamalı.
6. Gönüllülük esasına dayanmalı.
7. Kamusal amaçları destekleyici nitelikte olmalı.
8. Üyelik esasına dayanmamalı (dernekler gibi üyeli e dayalı olmamalı).

Bu özelliklere dayanarak vakfın tanımı u ekilde yapılabilmektedir;

Vakıflar;kamusal amaçlara hizmet etmek üzere gönüllü olarak kurulan, belirli bir kurumsal yapıya ve mal varlı na sahip olan, kamu yönetim mekanizmasının bir parçası olmayan, kendi kendini yönetebilen,üyelik temeline dayanmayan kurulu lardır(Aydın,35,36).

22.11.2001 tarihinde yürürlü e giren 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 101. maddesine göre ise; vakıf; “gerçek veya tüzel ki ilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgüllemeleriyle olu an tüzel ki ili e sahip mal toplulukları olarak” tanımlanmı tır.

Di er bir ifade ile vakıf; gönüllü olarak kamu yararına çalı an ve kar payla ma amacı gütmeyen birer hukuk tüzel ki isidir. Tüzel ki ilik bir amaç için kurulur. Bu amaca hizmet için ki ilerin bir araya gelerek fikir ve emek çabası göstermeleri gerekiyorsa buna ki i toplulu u (dernek); sürekli ve belirli bir amaca hizmet için ki isel olarak veya birkaç ki i bir araya gelerek mal varlı ı tahsisi gerekiyorsa buna da mal toplulu u (vakıf) denir.

Bu tanımlardan da anla ılaca ı üzere vakfı olu turan en önemli iki unsur; özgülenecek bir malvarlı ı ve malvarlı ının özgülenece i amaçtır. Vakfa özgülenecek malvarlı ı ise; vakfın amacını gerçekle tirmeye yeterli olmalı, vakfın amaç veya devamını imkansız veya yararsız hale getirmemelidir.

Vakıfların amacı, hukuka uygun, belirli ve anlaşılabilir olmalı ve süreklilik arz etmelidir.

Cumhuriyetin Anayasada belirtilen niteliklerine ve Anayasanın temel ilkelerine, hukuka, ahlaka, milli birliğe ve milli menfaatlere aykırı veya belli bir ırk yada cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulamaz.

Vakıflar gerçek yada tüzel kişiler tarafından kurulabilir. Ancak kurucu gerçek kişi ise, Türk Medeni Kanununda belirtilen fiili ehliyetine sahip olmalı, tüzel kişi ise fiil ehliyetine sahip olmakla birlikte, kuruluş statüsünde vakıf kurabileceğine ve vakfa malvarlığını özgüleyebileceğine dair hüküm olması gerekmektedir.

Vakıfların yöneticilerinin T.C. uyruğunda olmaları esastır. Ancak vakfa ait eğitim, bilim, sanat, tıp ve sağlık kuruluşlarının yönetim organlarında salt çoğunluk oluşturulmamasıyla yabancı uyruklarında görev almalarına ve vakıfların veya kuruluşlarının yurt dışındaki benzer amaçlı vakıf veya kurumlarla işbirliği yapmalarına Bakanlar Kurulunca izin verilebilir.

Vakıflar *özel hukuk tüzelki işi* olup, Türk Medeni Kanunu'nun 48. maddesinde belirtilen tüm hak ve yetkilere sahiptir. Bu bağlamda Vakıflar Genel Müdürlüğü denetim makamı olup vesayet makamı değildir.

1.4.2. Vakıfların Kuruluş Ekli

Vakıf kurma iradesi, resmi senetle veya ölüme bağlı tasarrufla açıklanır. Vakıf, yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil ile tüzel kişilik kazanır.

Mahkemeye başvurma, resmi senet düzenlenmemişse vakfeden tarafından; vakıf ölüme bağlı tasarrufa dayanıyorsa ilgililerin veya vasiyetnameyi açan sulh hakiminin bildirim üzerine yada Vakıflar Genel Müdürlüğünce re'sen yapılır.

Vakıf senedinde vakfın adı, amacı ile bu amaca özgülenen mal ve haklar vakfın örgütlenme ve yönetim ekli ile yerleşim yeri gösterilir. Türk Medeni Kanununun 106'ncı maddesi gereğince, vakıf senedinde vakfın **adının, amacının,**

bu amaca özgülünen **mal ve hakların, vakfın örgütlenme ve yönetim eklinin ile yerle im yerinin** gösterilmesi zorunludur.

- a) **Vakfın adı;** Kanuna ahlaka adaba aykırı olmamalı ve vakfın amaçları ile uyumlu olmalıdır. Üçüncü ki ileri vakfın amacı konusunda yanıltıcı ya da yanlış ifadeler uyandıracak isimler verilemez. Her hangi bir kamu kurum ya da kuruluşunun ismi kullanılamaz.
- b) **Vakfın amacı;** Hukuka uygun, belirli, anlaşılabilir olmalı ve süreklilik arz etmelidir.
- c) **Özgülünen mal ve haklar;** Kurucuya ait olmalı ve amacı en azından başlangıç itibari ile gerçekleştirmeye yetmelidir. Özgülünen malvarlığı nakit ise paranın vakıf adına bir devlet bankasına bloke edilerek dekontunun tescil başvurusu yapılan mahkemeye ibrazı, taşınmaz ya da taşınır bir malvarlığı ise de emretipinin mahkemece yaptırılması ve ilgili sicillerine (tapu sicili, trafik sicili gibi) vakıf adına tescili sağlanmalıdır. Vakfın kurulması ile özgülünen mal ve haklar vakıf tüzelki iline geçer.
- d) **Organları;** Vakfın bir **yönetim organı** olması zorunludur. Vakfın işleyişinin kolaylaşması açısından, amacının kapsamına ve faaliyetlerine uygun olarak mütevelli heyeti, yönetim organı ve bir denetim birimi olması uygun olur. Bu sayılan organlar dışında onur kurulu, araştırma kurulu, çalışma kurulu gibi vakfın yönetimi ile ilgili olmayan kurulların vakıf organları arasında gösterilmemesi gerekir. Vakfın organlarının kaç kişiden oluşacağı, toplantı ve karar yeter sayılarının senet metninde gösterilmesi, organların görev ve yetki sınırlarının yeterince belirtilmesi halinde, vakfın işleyişinde sıkıntıya düşülmesinin önüne geçilmiş olur.
- e) **Vakfın yerle im yeri;** Vakfın faaliyetlerini yürüttüğü merkezin bulunduğu yerdir. Vakıf senedinde gösterilecek adresin açık olarak ayrıntılı şekilde yazılması zorunludur.

1.4.3. Vakıfların Denetimi

Vakıfların, vakıf senedindeki hükümleri yerine getirip getirmediği, vakıf mallarını amaca uygun bir şekilde yönetip yönetemedikleri ve vakıf gelirlerini

amaca uygun bir şekilde harcıyıp harcıyamadıkları Vakıflar Genel Müdürlüğü önce ve üst kurullarınca denetlenir. Vakıfların üst kurullarınca denetimi özel kanun hükümlerine tabidir.

1.4.4.Vakıf Çeşitleri

Vakıflar; eski vakıflar ve yeni vakıflar olmak üzere iki kategoride sınıflandırılmaktadır.

1.4.4.1.Eski Vakıflar

Mazbut Vakıflar: Bu tür vakıflar, Vakıflar Kanunu yayımlanmadan önce kurulmuş olan vakıflardır. Bu vakıfların hepsi bir tüzel kişilik etrafında toplanmış tür vakıflar Genel Müdürlüğü önce yönetilen kamusal nitelikli vakıflardır. Bunlar genelde,

-Vakıflar Kanunundan önce vakıflar idaresine geçen vakıflar

-Vakıflar Kanunundan önce kurulmuş ve mütevellî heyeti olan, ancak idareleri Vakıflar Genel Müdürlüğü içinde olan vakıflardır (Bu vakıfların mütevellî heyetleri vakıf senedindeki haklarda yararlanabilir).

-Mütevellîliği bir kuruma veya bir makama verilmiş olan vakıflardır.

-Belirli bir hayır hizmeti için kurulmuş ve kanunen veya fiilen bir hizmeti kalmayan vakıflardır. Bunların da idaresi devlete geçmiştir.

-Mütevellî heyeti olmayan ve kütüğe kaydedilmemiş olan vakıflar bu nitelikte vakıflardır.

Mülhak Vakıflar: Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün denetiminde ve mütevellî heyetlerince idare edilen vakıflardır. Bu tür vakıfların her birinin ayrı tüzel kişilikleri vardır. Mülhak vakıflar, mazbut vakıfların aksine kendi taahhütleri ve borçlarını kendi mal varlıkları ile karşılarlar. Bu vakıfların kapsamına,

-Vakfın itimat duyulmayan ve re it olmayan mütevellîlerinin belirli aralıkları kazanıncaya kadar Vakıflar Genel Müdürlüğü önce idare edilen vakıflar

-Rum, Musevi ve Ermeni azınlıkları tarafından kurulan ve denetimi Vakıflar Genel Müdürlü ünde bulunan vakıflar

1.4.4.2.Yeni Vakıflar

Yeni vakıflar 13 temmuz 1967 tarihinde kabul edilen 903 sayılı Vakıflar Kanunundan sonra kurulan vakıflardır.

1.4.4.2.1.Aile Vakıfları: Aile Vakıfları Medeni kanun ve Medeni Hukuk çerçevesinde aile bireylerinin e itimleri bakımları ve her türlü ihtiyaçları için kurulan vakıflardır.Bu vakıflar Medeni Kanununun 322. maddesinde gösterilen amaçlar için kurulabilirler.

1.4.4.2.2. stihdam Edilenlere ve çilere Yardım Vakıfları: Türk Ticaret Kanununun 468. maddesi irket sözleşmelerinde istihdam edilenler ve i çiler lehine yedek akçe ayrılmasına imkan tanımaktadır. Yine aynı maddede ayrılan tutarların irket mallarından ayrı Medeni Kanun hükümlerine göre bir tesiste idare edilmesi hükmü mevcuttur. Aynı Kanunun 74. maddesine göre bu tesislerin Vakıf ekinde olması istenmektedir. Bu ekinde bir yardımla ma, Sosyal sigortalar Kanunu dı nda ayrı bir dayanı ma mekanizmasıdır.

1.4.4.2.3.Sosyal Sigorta Vakıfları: Bu tür vakıflar 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 20 maddesi ve 1/a fıkrasına göre kurulan vakıflardır. Bu tür emekli sandı ı niteli inde kurulan vakıflar, bankalar sigorta ve reasürans irketleri, ticaret ve sanayi odaları, borsalar ve bunların kurdukları birliklerde kurulurlar ve amaçları istihdam edilenlere ve i çilere yardım etmektir.

Sosyal sigorta vakıfları i kazası ve meslek hastalıkları, hastalık, analık, malüllük, ya lılık ve ölüm sigorta alanlarında yardım sa layan vakıflardır. Sosyal Sigortalar Kanunu kadar yardım sa layan bu vakıf üyeleri ayrıca sosyal sigortalar hükümlerine tabi olmazlar.

1.4.4.2.4.Kamuya Yararlı Vakıflar: Gelirlerinin en az yarısından fazlasını kamu görevi niteli indeki ilerin yapılmasına harcamayı amaç edinmi vakıflardır. Bu tür vakıflara 903 sayılı kanun çerçevesinde birtakım ayrıcalıklar sa lanmı tır.

Örne in bu vakıflara Kanununun 1. maddesine göre Bakanlar Kurulu tarafından vergi muafiyeti tanınabilir. Vakfın vergi muafiyetinden yararlanabilmesi için kurulduktan sonra en az 1 yıl çalışmalı ve kanunda gösterilen %80 oranında gelirlerini kamu yararına olan işlerde kullanması gerekmektedir.

1.4.4.2.5.Yüksek Öğretim Vakıfları: 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun Ek 2. maddesine göre vakıflar kazanç amacına yönelik olmak artıyyla, mali ve idari hususlar dışında akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması güvenlik gibi hususlarda ve bu kanunda gösterilen usul ve esaslara uymak kaydıyla, yüksek öğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini veya birden fazlasını kurabilirler. Bu madde çerçevesinde yüksek öğretim kurumlarının vakıf şeklinde kurulmaları mümkündür.

1.4.4.2.6.Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV): Fakir ve muhtaç durumda bulunan vatandaşlara yardım etmek, sosyal adalet ve gelir dağılımını adil hale getirmek amacıyla 3294 sayılı Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Tevrik Kanunu çerçevesinde il ve ilçelerde kurulan vakıflardır.

1.4.5.Vakıflar Genel Müdürlüğü

3.03.1924 tarih ve 429 sayılı Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere, kamu tüzel kişiliğini haiz Bakanlıkta bağlı Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Bakan, Genel Müdürlüğün yönetimi ile ilgili yetkilerini gerekli gördüğünde görevlendireceği Devlet Bakanı vasıtasıyla kullanabilmektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, merkez ve taşra tekilâtından oluşmakla birlikte Genel Müdürlüğün merkezi Ankara'dadır.

1.4.5.1.Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Görevleri

- Mazbut vakıfların vakfiyelerinde veya vakfiye yerine geçen hüccet, berat, ferman gibi belgelerinde yazılı hayrî, sosyal, kültürel ve ekonomik art ve hizmetleri yerine getirmek,

- Vakfiyelerde öngörülen hizmetlerin en iyi şekilde yerine getirilebilmesini sağlamak amacıyla Genel Müdürlük ve mazbut vakıflara ait paralar ile malları değerlendirerek, daha fazla gelir getirici yatırımlara tahsis etmek,
- Genel Müdürlük ve mazbut vakıflara ait paralar ile işletmeler kurma, kurulmuş işletmelere destek etme, bunların sermaye artırımları hususlarında karar vermek,
- Yurt içi ve yurt dışındaki vakıflara ait vakıf kültür varlıklarını ihya etmek, Mülhak, cemaat ve yeni vakıflar ile esnaf vakıflarının denetimini yapmak,
- Vakıflarla ilgili konularda; araştırma, geliştirme, eğitim, kültür ve yayın faaliyetlerinde bulunmak, ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak,
- Vakıf kültür varlıklarından oluşan koleksiyonlar meydana getirmek; müze, kütüphane ve kültür merkezleri kurmak,
- 5555 sayılı Kanun ve diğer kanunlar ile Genel Müdürlük ve verilen görevleri yapmak.

Genel Müdürlük, vakıflara ilişkin görevlerle ilgili olarak diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde çalışır ve koordinasyonun sağlanması hususunda gerekli tedbirleri alır. Genel Müdürlük gerektiğinde ihtiyaç duyulan konuyla sınırlı olmak üzere 4734 sayılı Kamu Halka Kanununa tâbi olmaksızın uzman kişileri, kurum ve kuruluşlardan danışmanlık ve hukukî mütealâa şeklinde hizmet satın alabilir.

Görüldüğü üzere vakıfların en önemli özelliklerinden bir tanesi “kamu yönetiminin bir parçası” olmamaları ve “özel” olmalarıdır. Ancak kamu, gerek amaç ve kuruluşları, gerekse çalışma konuları ve koşulları açısından sürekli bir denetimi de gerçekleştirmektedir.

Ancak vakıf türlerinin son yıllardan da izlenebildiği gibi Vakıf konusundaki en güncel örnek, devlet eliyle ülke genelinde yaygın bir biçimde örgütlenen SYDV’ler olacaktır. Hemen her yönetsel birim yerinde vakıf olarak örgütlenen SYDV, Türkiye’nin sosyal yardım konusunda ilk akla gelen kurum

olan SYDTF'nun yerel uzantılarıdır. SYDV'ler, SYDTF ile bağlantılı ancak kamudan bağımsız ve "gönüllülük" esasına göre faaliyet gösteren "yerel" vakıflar olarak çalışmaktadırlar. SYDV'lerin bu özellikleri kamu politikalarında da önemli bir değişimi belirlemektedir. SYDV ile sosyal politika konusunda "kamu sorumluluğu"ndan öte bir "keyfilik" olgusu söz konusu edilmeye başlanmıştır, sosyal devletten sosyal yardım olgusuna dönüşümü sağlayan bu yeni anlayış SYDV mütevelli heyetlerinde yer alan kamu görevlileri eliyle yürütülen ironik bir sosyal politika anlayışını inşa etmiştir.

K NC BÖLÜM
GÜNÜMÜZ TÜRK YE'S NDE SOSYAL YARDIMLA MA ve
DAYANI MA OLGUSUNUN KURUMSAL MEKAN ZMALAR

Sosyal yardımlar 1986 yılına kadar Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu eliyle yürütülmü tür. Öyle ki ilgili kurum 1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme kurumu Kanunu ile kurulmu ve yasanın birinci maddesinde kurumun amaçları belirtilmi tir. Buna göre ilgili kurumun amacı, korunmaya, bakıma veya yardıma muhtaç aile, çocuk, sakat, ya lı ve di er ki ilere götürülen sosyal hizmetlere ve bu hizmetleri yürütmek üzere kurulan te kilatın kurulu , görev, yetki ve sorumluluklar ile faaliyet ve gelirlerine ait esas ve usulleri düzenlemektir.Yine ilgili yasanın 2. maddesinde de belirtildi i üzere kurum yardım faaliyetlerine, sosyal hizmetlerle ilgili tüm kamu kurum ve kurulu ları ile gerçek ki iler ve özel hukuk tüzelki ileri sosyal hizmet kurum ve kurulu larında çalı an personel, sosyal hizmetlerden faydalananları ve faydalanacak durumda olanlar dahil edilmi tir.

Ancak SYDT Fonu'nun kurulu tarihi olan 1986 yılından itibaren sosyal yardım olgusunun temel kurulu u SYDTF olarak belirtilmi tir. SYDT Fonu'na niçin ihtiyaç duyuldu u ise tartı malı ve önemle üzerinde durulması gereken bir konudur.

Bu noktada önemli bir detay hemen hemen aynı dönemlerde Dünya Bankası'nın Türkiye'de SYDTF, Brezilya'da "Acil Toplumsal htiyaçlar Fonu", Hindistan'da "Ulusal Yenileme Fonu", Bolivya'da "Acil Sosyal Fonu" gibi kurulu lar aracılı ıyla yapısal uyum reformlarının bir parçası olarak yoksullukla mücadele politikalarını uygulamaya koymasındır(Zabcı,2002;58). Bu önemli nokta itibariyle uluslar arası sermaye kurulu larının, bir kez daha ama daha yumu ak ve önlemci bir tavırla sosyal politikalarında manevi ba kanlı nı yürüttü ünü gözler önüne sermekte ve küresel süreçlere uyum politikalarının ortaya çıkardı ı yoksulluk hallerini nasılda tek taraflı bir yardım, bir koruma içgüdüsiyle kendi lehine kullandı nı göstermektedir. Nitekim; küreselle me kervanına 24 Ocak kararları ile ilk katılan ülkelerden birisi olan Türkiye, DB ve IMF tarafından belirlenen neo-

liberal politikaları uygulamaya koymaya başlamıştır. Bu kararlar ile yeni bir döneme girilmiştir, sıkı para ve maliye politikaları ile büyüme olgusu önemsenmemiştir, büyüme ve kalkınma amaçlarından uzaklaşarak, önceliklerin yerini istikrar almıştır ve ekonomik politikalarda daraltıcı ve deflasyonist yönelimler egemen olmuştur (Boratav, 2004; 7). İstikrarı arttıran ve istikrarın getirdiği yoksulluğu gözle görülür hale getiren bu politikalar, kendi kurtarıcı önlemlerini de beraberinde getirmiştir. Geçmişte uygulanan toplumsal eşitsizlikleri azaltmaya ve nihai olarak yoksulluğu ortadan kaldırmaya yönelik ve devletin sorumluluğu altında geliştirilen sürekli ve düzenli politikaların yerini toplumun isyanını önleme yönelik politikalar almıştır. Uluslararası ve ulusal düzeylerde sürekliliği kabul edilmiş bir olgu olan yoksulluğun, yeni dünya düzeninin kendi sürekliliği için gerekliliği dikkate alındığında, uygulanacak politikaların da yoksulluğun etkisini düzürmekten öteye geçememesi gerekliliği de ortaya çıkmıştır. Nitekim SYDTF böyle bir ekonomik ve toplumsal kurgunun giderek zemin bulduğu bir düzende oluşturulmuştur. Bu olguyu anlayabilmek adına öncelikle Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Tevki Fonu ve Vakıflarının kurumsal ve yasal zemini üzerinde durulacaktır.

Türkiye’de sosyal yardımlaştırma ve dayanışma olgusunun üç temel ayağı bulunmaktadır. Bunlar; Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Tevki Fonu, Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü ve Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Vakıfları’dır.

2.1.SOSYAL YARDIMLA MA ve DAYANI MA TE V K FONU (SYDTF)

1986 yılı itibarıyla sosyal yardım ve yoksullukla mücadele alanında Türkiye’nin merkezi devlet örgütlenmesi 14.06.1986 tarih ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Tevki Kanunu ile ekillendirilen “**Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Tevki Fonu**” olarak gösterilmektedir. İlgili kuruluştaki sosyal yardım hizmetlerini 81 il ve 850 ilçede faaliyet gösteren Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla yürütmektedir. Kuruluştaki 3294 sayılı Kanununun 1. maddesinde belirtildiği üzere; “fakru zaruret içinde ve muhtaç durumda bulunan vatandaşlarla ilgili her ne suretle olursa olsun Türkiye’ye kabul edilmiş veya

gelmi olan ki ilere yardım etmek, sosyal adaleti peki tirici tedbirler alarak gelir da ılımının adilane bir ekilde sa lanmasını sa lamak, sosyal yardımla ma ve dayanı maya te vik etmek gibi hedeflerle çalı maktadır”.

İlgili Kanunun 2. maddesi ile ise, Kurulu un faaliyet alanı belirtilmi tir. Buna göre; “fakru zaruret ve muhtaç durumda bulunan, kanunla kurulu sosyal güvenlik kurulu larına tabi olamayan ve bu kurulu lardan aylık ve gelir almayan vatanda lar ile geçici olarak küçük bir yardım veya e itim ve ö retim imkanı sa lanması halinde topluma faydalı hale getirilecek ve üretken duruma getirilebilecek ki iler bu kanun kapsamı içindedir. Ancak sosyal güvenlik kurulu larına tabi olan ve bu kurulu lardan aylık ve gelir alan özür lülerin, tedavi giderleri ile fonksiyon kazandırıcı ortopedik ve di er yardımcı araç ve gereçlerin kurumlarca kar ılanmayan kısmı bu kanun kapsamında ve dolayısıyla Kurulu un faaliyet alanındadır”. Kanun, kurulacak fonun yönetimine ili kin düzenlemelerin ise yönetmelikte yer alaca mını belirlemi tir.

2.1.1.Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu Kurulu

17.07.1986 tarihli Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu Yönetmeli i ile, fonda toplanan kaynakların vakıflara da ıtımına karar vermek üzere “Sosyal Yardımla ma ve dayanı ma Te vik Fonu Kurulu”nun kurulmasını ö ngörölmü tür.

Kurul, Ba bakan tarafından görevlendirilecek bir Devlet Bakanının ba kanlı ında Ba bakanlık Müste arı¹, ç i leri Bakanlı ı Müste arı, Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ı Müste arı ve Ba bakanlık Vakıflar Genel Müdürlü ünden olu maktadır.Ayrıca 01.02.01 tarihinde yapılan düzenleme ile Fon Kuruluna Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) Müdürü de dahil edilmi ve bu düzenleme sonrasında 2000-2004 yılları arasında Fon Kurulunda SHÇEK Genel Müdürü de görev almı tır.

¹ Bu hususu düzenleyen Yönetmeli in ilgili maddesinde 26 Aralık 1991 tarih ve 21093 sayılı Resmi Gazetede ki düzenlemeye göre Fon Kurulu Ba kanlı ı görevinin Ba bakanlık Müste arlı nca da yapılabilece i düzenlenmi tir.Nitekim bu düzenleme sonrasında 1991-1996 tarihleri arasında Fon Kuruluna Ba bakanlık Müste arı ba kanlık etmi tir

21.08.2005 tarihli Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu Kurulunun Çalı ma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikle, Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu Kurulunun görevleri belirlenmektedir. Buna göre Kurul,

- a) Fonda toplanan kaynakları vakıflar ve SYDG Müdürlü ünce yürütülecek sosyal yardım v proje uygulamaları ile yatırım programları çerçevesinde da ıtım önceliklerini belirlemek ve da ıtımına karar vermek,
- b) Gerekli görülen hallerde, hizmetin aksamadan yürütülmesi için usul ve esaslarını açıkça belirlemek kaydıyla genel Müdüre yetki devrinde bulunmak,
- c) Vakıflarda çalı tırılacak personelin nitelikleri ile özlük hakları ve di er hususlarla ilgili belirlenecek kriterleri görü mek ve karara ba lamak,
- d) Vakıflardan ve di er kurum ve kurulu lardan gelen sosyal yardım amaçlı talep v e teklifleri de erlendirmek,
- e) Toplumda dayanı ma ve payla ma hissini geli tirmek ve desteklemek üzere bilimsel sosyal ve kültürel programlar ve projeler önermek, hazırlanan projelere destek sa lamak,

gibi görevlerle donatılmı tır.

Fon Kurulu Ba bakan tarafından gönderilen Bakanın ba kanlı ında ayda bir kez ola an olarak toplanmakta, ba kanın talebi üzerine ise, Fon Kurulu her zaman ola anüstü toplanabilmektedir.

Fon kurulu salt ço unlukla toplanmakta, toplantıya katılanların oy çoklu u ile karar alınmakta ve kararlar Ba bakanın onayı ile yürürlü e girmektedir.

İlgili Yönetmelik ile, Fon Kurulunun sekretery a hizmetleri de düzenlenmektedir. Buna göre Kurul sekretery a hizmetleri, SYDG Müdürlü ünce yerine getirilmektedir.

Genel Müdür, sekretery a hizmetlerinin yürütülmesi için, Genel Müdürlük personeli tarafından görevlendirece i ki i veya ki ilerden “Fon Kurulu Sekreteryası”nı olu turmaktadır.

Fon Kurulu Sekreteryası'nın görevleri unlardır;

- a) Fon Kurulunun toplantı duyurusunu ve çağırmasını yapmak, gündemini hazırlamak,
- b) Fon Kurulunun aldığı kararlar doğrultusunda yazılı kurul kararını oluşturmak, karar metninin her sayfasının Genel Müdür tarafından mühürlenerek paraflanması sağlamak,
- c) Kararları başkan ile üyelerin imzasına sunmak,
- d) Bakan tarafından onaylanan Fon Kurulu kararlarının birer örneğini başkan ve üyelere sunmak,
- e) Fon Kurulu kararlarını muhafaza etmek,
- f) Fon Kurulu toplantı ve çalışmalarını ile ilgili Genel Müdür tarafından verilecek görevleri yapmak.

2.1.2.SYDT Fonu'nun Gelirleri

Görüldüğü üzere ilgili kurumun "Fon" olarak örgütlenmesi, genel bütçe içerisinde kaynak aktararak çalışan birçok kurumdan farklı bir mali yapılanmayı da beraberinde getirmektedir. Öyle ki, ilgili kurulunun, her yıl yapacağı sosyal harcamalar için meclisten bütçe talebinde bulunma ihtiyacı olmayacak buda bir nevi mali özerkliği beraberinde getirecektir. Bu mali özerklik, alınacak kararlarda da karar serbestisini yaratacaktır.

Fonun gelirleri,

-Bütçeye konulacak ödeneklerden,

-Orman emvali satış hasılatından ve petrol ürünlerinin satışlarından alınan paydan²

-Trafik cezası hasılatının yarısından,

² Bu madde 14.06.1989 tarih 3571 sayılı ve 23.07.1995 4122 sayılı Kanunlar ile kaldırılmıştır

-Yıllık beyanname veren Gelir ve Kurumlar vergisi mükelleflerinin, hesaplanan gelir veya kurumlar vergisine ek olarak ödeyecekleri %1'lik miktardan³,

-TRT reklam gelirlerinden aktarılacak %30'luk miktardan⁴,

- Her nevi ba ı ve yardımlardan,

- Di er gelirlerden olu maktadır.

25.03.1997 tarih ve 571 sayılı K.H.K ile 3294 sayılı Kanuna bir ilave yapılmı ve Fon gelirlerini %5 kadarının Fon Kuru kararıyla, özörlölere yönelik projeler için Özürlölere daresine tahsil edilece i düzenlenmi tir.

Yine 16.06.1989 sayılı Kanunla Fonun ve SYD Vakıflarının 3294 sayılı Kanunda sayılan gelirlerinin tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre i lem yapılaca na göre, i lem yapılaca na dair madde ilave edilmi tir.

Fon gelirleri, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından açılan bir hesapta toplanmaktadır. Fon'da toplanan miktarın gelirlerin toplanmasındaki aksaklıkların sekretaryaya bildirilmesi ve sekretaryanın talimatı do rultusunda vakıfların mahalli hesaplarına geciktirmeksizin aktarılması Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından sa lanmaktadır.

Fon'da toplanan kaynaklar Kurul kararı ve Ba bakanın onayı ile vakıflara aktarılır.Kaynakların aktarılmasında il ve ilçelerin geli mi lik düzeyleri dikkate alınarak,

a) Fakru zaruret içinde ve muhtaç durumda olan ki ilere da ıtılmak üzere il ve ilçelerde kurulu vakıflara yapılacak aktarmalarda o yerin nüfusu,

³ Bu hususta da 09.04.2003 tarih ve 4842 sayılı Kanun ile de i iklik yapılmı tir.Buna göre; gelir ve kurumlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden SYDT Fonuna %2.8 oranında pay SYDT Fonunun gelirleri arasına alınmı tir.

⁴ 06.07.1999 tarih ve 4397 sayılı Kanunla de i tirilerek RTÜK reklam gelirleri hasılatının %15'i gelir kalemi olarak konulmu tur

- b) Mahalli halkın vakıflara yaptığı bağış ve teberruların miktarı,
- c) Geçici olarak küçük bir yardım ve eğitim-öğretim imkanı sağlanması halinde topluma faydalı hale gelebilecek, üretken duruma geçebilecek kişilere dağıtılmak üzere, il ve ilçelerde kurulu vakıflara yapılacak aktarmalarda işsizlik durumu,
- d) Kanunun amacına uygun olarak vakıflar tarafından sosyal yardımlaştırma ve dayanışma faaliyetleri yürütülen mahiyetteki projeler,

göz önünde tutulmaktadır.

2.2.SOSYAL YARDIMLAŞTIRMA ve DAYANIŞTIRMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (SYDGM)

Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanıştirma Tevrik Fonu'nun kurulduğu tarihten 09.12.2004 tarihine kadar fonun idari işleri Babakanlık bünyesinde bir birim olan Fon Genel Sekreterliği ile yürütülmüştür.

01.12.2004 tarihinde kabul edilen ve 09.12.2004 tarihinde resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5263 sayılı Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanıştirma Genel Müdürlüğü Tevrikat ve Görevleri Hakkında Kanunla işe, Fon Genel Sekreterliği, Babakanlık bünyesinde bir Genel Müdürlük olarak tevrikatlandırılmış ve fon idaresi böylece kurumsallaşmıştır.

Daha açık ve net bir ifade ile bu düzenleme ile SYDG Müdürlüğü merkezi devlet eliyle yürütülen sosyal yardımların ana devlet kuruluğudur iken SYDTF ilgili kurumun mali boyutunu oluşturmaktadır.

SYDGM'nin gelir dağılımındaki dengesizliklerin giderilmesi, yoksul vatandaşlarımızın desteklenmesine yönelik politikaların uygulanması, toplumsal dayanışmanın güçlendirilmesi ve sosyal adaletin korunması amacıyla hizmet vermesi öngörülmektedir.

SYDG Müdürlüğünün görev ve yetkileri ile bağlı hizmet birimleri 5263 sayılı Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanıştirma Genel Müdürlüğü Tevrikat ve Görevleri Hakkında Kanunla düzenlendiği üzere aşağıdaki gibidir.

2.2.1.SYDG Müdürlü ü'nün Görev ve Yetkileri

- a) 3294 sayılı Sosyal Yardımla ma ve Dayanı mayı Te vik Kanunu'nun amaçlarını gerçekle tirmek ve uygulanmasını sa lamak için gerekli idari ve mali tedbirleri almak,
- b) Fonun gelirlerini zamanında toplamak, toplanan gelirlerin yerinde zamanında ve ihtiyaçlarına göre kullanılmasını sa lamak,
- c) Vakıfların harcamalarını, i ve i lemlerini ara tırmak ve incelemek, izlemek ve denetlemek, görülen aksaklıklarla ilgili gerekli tedbirleri almak, vakıfların çalı ma usul ve esasları ile sosyal yardım programlarının kriterlerini belirlemek,
- d) Genel Müdürlü ün görev alanı ile ilgili olarak ara tırma ve etüt yapmak, proje hazırlamak ve uygulamak, bu konuda kamu kurum ve kurulu larından, üniversitelerden, yerli ve yabancı gerçek ve tüzel ki ilerden, sivil toplum örgütlerinden destek almak, ortak projeler hazırlamak, gerekti inde bunlarla sözleşmeler yapmak, hazırlanan projelere destek vermek, bu kurum ve kurulu lardan proje uygulama, denetleme, danışmanlık ve de erlendirme konularında hizmet satın almak ve
- e) Kanunlarla verilen di er görevleri yapmaktır.

2.2.2.SYDG Müdürlü ü'nün Yapısı

SYDGM, ana hizmet birimleri, danışmanlık hizmet birimleri ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşmakla birlikte, ilgili birimler arası koordinasyonu sa lamak ve bu birimlerin denetimini sa lamak için Genel Müdüre yardımcı olmak üzere, Genel Müdür Yardımcısı atanabilmektedir. Genel Müdür Yardımcısı, Genel Müdür tarafından verilen görevleri yerine getirir ve Genel Müdüre karşı sorumludur.

2.2.2.1.SYDG Müdürlü ü'nün Ana Hizmet Birimleri

- Kaynak Yönetimi Dairesi Başkanlığı,
- Proje De erlendirme ve İzleme Dairesi Başkanlığı,
- Yardımlar Dairesi Başkanlığı,
- Gönüllü Kuruluşlarla Birlikte ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

- statistik, Ara tırma ve Tanıtım Dairesi Ba kanlı ndan olu maktadır.

2.2.2.1.1.Kaynak Yönetimi Dairesi Ba kanlı nın Görevleri

1. Fon kaynaklarının etkin ve verimli bir ekilde de erlendirilmesini ve yönetilmesini sa almak,
2. Fon kaynaklarının artırılmasına yönelik çalı malar yapmak.
3. Fon kaynaklarının Fon Kurulu kararlarına uygun ekilde ve yardım konularına göre da tımını sa lamak,
4. Fonun gelir ve giderlerine ait hesapları tutmak,
5. Fon gelirlerini takip ve tahsil etmek,
6. Fon giderlerinin takibini yapmak ve zamanında aktarılmasının sa lamak,
7. Genel Müdürlük tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

2.2.2.1.2.Proje De erlendirme ve zleme Dairesi Ba kanlı ının Görevleri

1. Vakıflardan ve di er kurum ve kurulu lardan gelen projeler ile sivil toplum örgütlerinin toplumsal amaçlı projelerini de erlendirmek, te vik etmek, gerekti inde ortak projeler yürütmek, bu konularda görü olu turmak,
2. Sosyal amaçlı projeler geli tirmek, uygulamak ve gerekirse ilgili kurum ve kurulu larla i birli i yaparak uygulatmak,
3. Uygulanan projelerin takibini yapmak, performans ve kalite ölçütleri geli tirerek uygulamanın verimlili ini izlemek, performans analizleri yapmak ve elde edilen sonuçlara göre önerilerde bulunmak,
4. Genel Müdürlük tarafından verilecek benzer görevleri yapmak.

2.2.2.1.3.Yardımlar Dairesi Ba kanlı nın Görevleri

1. Yardım taleplerini de erlendirmek, uygunluk kriterleri olu turmak ve bu çerçevede öneriler hazırlamak,

2. Yardımların yerinde, zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasını izlemek, yönlendirmek, ilgili kurulu larla i birli i yapmak ve bu yardımlara ili kin esas ve usulleri belirlemek,
3. Genel Müdürlük tarafından verilen di er görevleri yapmak.

2.2.2.1.4.Gönüllü Kurulu larla i birli i ve Dı li kiler Dairesi Ba kanlı mın Görevleri

1. Sosyal yardım amaçlı çalı malar yapan gönüllü, kurulu larla ve sosyal yardım ve sosyal hizmet amaçlı uluslar arası kurulu larla i birli i yapmak, ortak projeler olu turmak, uygulamak,
2. Sosyal yardım amaçlı gönüllü kurulu ların çalı malarını takip etmek, desteklemek ve periyodik de erlendirmeler yapmak,
3. Uluslararası sivil toplum kurulu ları ve resmi kurumlarla i birli i yapmak, ortak projeler geli tirmek ve uygulamak,
4. Genel Müdürlük tarafından belirlenecek benzer görevleri yapmak.

2.2.2.1.5. statistik, Ara tırma ve Tanıtım dairesi Ba kanlı mın Görevleri

1. Genel Müdürlü ün yönetim bilgi sistemlerine ili kin hizmetleri yerine getirmek, Genel Müdürlü ün ve vakıfların istatisti i çalı malarını yapmak, bunlara ili kin veri tabanlarını hazırlamak, çe itli projeksiyonlar yaparak kararların alt yapısını olu turmak,
2. Yoksulluk ve sosyal yardım konularında ara tırma ve e itim faaliyetleri yapmak, yaptırmak ve bu konuda çalı malar yapan kurum ve kurulu larla i birli i ve ortak çalı malar yapmak,
3. Üniversite ve benzeri akademik kurulu larla i birli i içinde sosyal yardımla ma ve dayanı ma ile ilgili ortamları olu turmak, bu kurulu larla ortak çalı malar yapmak,
4. Sosyal yardımla ma ve dayanı ma bilincini ve davranı mını geli tirmek üzere tanıtım programları hazırlamak, bunların ulusal ve yerel yazılı ve görsel medya kurulu larında yayımını sa lamak,

5. Sosyal yardım faaliyetlerinin desteklenmesine ve geli tirilmesine yönelik basılı ve görsel yayınlar yapmak,
6. Sosyal yardım konulu bilimsel nitelikli yayınlar yapmak, sosyal yardım amaçlı kurum ve kurulu ların yayınlarını takip etmek ve bu amaçla yapılacak yayınları desteklemek,
7. Genel Müdürlü ü ilgilendiren toplantı, brifing ve görü meleri yapmak, tutanakları tutmak,
8. Genel Müdürlük tarafından verilecek benzer görevleri yapmak.

2.2.2.2.Danı ma Birimi ve Görevleri

Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü ünün danı ma birimi “Hukuk Mü avirli i” olmakla birlikte Hukuk Mü avirli inin görevleri, ilgili yastada u eilde düzenlenmi tir;

1. Genel Müdür, Genel Müdürlük birimleri ve bakanlıklar tarafından gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik taslakları ve di er hukuki konular hakkında görü bildirmek,
2. Genel Müdürlü ün menfaatlerini koruyucu, anla mazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anla ma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,
3. 8.1.1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak, taraf oldu u idari davalarda Genel Müdürlü ü temsil etmek veya Genel Müdürlükçe hizmet satın alma yoluyla temsil ettikleri davaları takip ve koordine etmek.

2.2.2.3.Yardımcı Hizmet Birimleri

SYDG Müdürlü ü’nün yardımcı hizmet birimleri; nsan Kaynakları Daire Ba kanlı ı ve Destek Hizmetleri Daire Ba kanlı ından olu maktadır.

2.2.2.3.1. nsan Kaynakları Daire Ba kanlı ının Görevleri

1. Genel Müdürlü ün insan gücü politikası ve planlaması konusunda çalı malar yapmak ve tekliflerde bulunmak,

2. Personelin atama, nakil, sicil, terfi, ücret, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek,
3. Teşkilatın eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve denetlendirmek,
4. Genel Müdürlüğün görev alanına giren konularda mahalli idarelere dönük eğitim programları hazırlamak,
5. Genel Müdür tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

2.2.2.3.2. Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının Görevleri

1. 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 60. maddesinde sayılan görevleri yapmak;

-Bütçeyi hazırlamak, izleyen iki yılın bütçe tahminlerini yapmak, bütçe kayıtlarını tutmak.

-Bütçe ilke ve esasları çerçevesinde , ayrıntılı harcama programı ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak, ödenek gönderme belgelerini düzenlemek.

-Harcama yapılması ve gelir elde edilmesine ilişkin mali işlemleri yürütmek.

-Bütçe uygulamasına ilişkin verileri toplamak, denetlendirmek ve bunların raporlanmasını sağlamak.

- darenin bütçe kesin hesabını sağlamak.

-Stratejik plan ve performans programlarının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.

- darenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin kayıtları tutmak.

-Mali konular ile ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak.

2. Genel Müdürlü ün sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek,
3. Genel Müdür tarafından verilecek di er görevleri yapmak.

Yukarda sunulan yönetsel yapısından da anlaşılabildiği gibi SYDG Müdürlü ü bir merkezi yönetim kurulu u olup, yasası gere i sosyal yardımların ülke genelinde da ılımından sorumlu ve yetkili kamu kurumudur. Ancak ilgili kurumun ta ra te kilatı bulunmamaktadır. SYDG Müdürlü ü'nün ta radaki faaliyetleri, il ve ilçe düzeyinde olu turulmu Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları (SYDV) aracılı ıyla yürütülmektedir.

2.3.SOSYAL YARDIMLA MA ve DAYANI MA VAKIFLARI

SYDG Müdürlü ü daha öncede üzerinde durdu umuz gibi merkezi yönetim üzerinden yapılan sosyal yardımların yetkili kamu kurumudur. SYDGM faaliyetlerini Türkiye çapında 931 il ve ilçede her ilde vali ve her ilçede kaymakam ba kanlı ında olu turulmu Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları aracılı ıyla yürütmektedir. Öyle ki Türkiye’de merkezi devlet eliyle yürütülen sosyal yardım olgusu de i ik bir yapılanmayla ta rada “vakıf” olarak kurumsalla mı tır. Ancak bir yandan yasa ile kurulmu olmaları di er taraftan da müteveli heyetlerinin ba kanlarının mülkü idare amirlerinin olu u onları sivil toplum kurulu u olmaktan uzakla tırmakta ve devlet tarafından kurulan ama kamu kurulu u olmayan, farklı karma ık özel bir yapıya oturtmaktadır.müteveli heyetlerinde devlet bürokratlarının yer alması bunu destekler bir konumdur. Vakıflar kendi heyetlerinin yönetim politikasına paralel bir biçimde subjektif yönetim sistemlerini olu turma serbestileri di er vakıflardan ve merkezi sistemden özerk bir yapıya sahip olu larının göstergesi konumundadır.

Vakıfların karar organları “Vakıf Müteveli Heyeti”dir. Ayrıca her bir vakıfta vakıf müdürü ve sayıları her bir vakfa göre de i en olan idari personel görev almaktadır.Yardım ba vuruları idari personele yapılmakla birlikte bu talepler heyete bildirilmektedir. İl ve ilçelerdeki tüm yardım programları, ilgili heyetin kararları ile yürürlü e girmektedir.

İl ve ilçelerdeki “Mütevelli Heyetleri”nin oluşumu 3294 sayılı Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Kanunu’nda belirtildiği üzere aşağıdaki gibidir.

Valilerin başkanlığındaki İl Vakıflarının Mütevelli Heyetleri;

Belediye Başkanı, Defterdar, İl Milli Eğitim Müdürü, İl Sağlık Müdürü, İl Tarım Müdürü, İl Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Müdürü ve İl Müftüsünden oluşmaktadır. Aynı zamanda her faaliyet dönemi için, il dahilindeki köy ve mahalle muhtarlarının valinin çağrısı üzerine yapılacak toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kendi aralarından seçecekleri birer muhtar üye ile ilde kurulan ve bu kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının üyelerinin kendi aralarından seçecekleri iki temsilci ve hayırsever vatandaşlar arasından il genel meclisinin seçeceği iki kişilik mütevelli heyetinde görev alırlar.

Kaymakamlıkların başkanlığındaki İlçe Vakıflarının Mütevelli Heyetleri ise;

Belediye Başkanı, İlçe Mal Müdürü, İlçe Milli Eğitim Müdürü, İlçe Sağlık Bakanlığının ilçe üst görevlisi, varsa İlçe Tarım Müdürü ve İlçe Müftüsünden oluşmaktadır. Ayrıca her faaliyet dönemi için ilçe dahilindeki köy ve mahalle muhtarlarının kaymakamların çağrısı üzerine yapılacak toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kendi aralarından seçecekleri birer üye ile, ilçelerde kurulan ve bu kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının yöneticilerinin kendi aralarından seçecekleri bir temsilci ve hayırsever vatandaşlar arasından il genel meclisinin seçeceği iki kişilik mütevelli heyetlerinde görev alırlar.

İl ve ilçelerde ilgili Kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşu olmaması halinde il genel meclisinin seçeceği üçüncü bir kişilik mütevelli heyetinde görev alır.

2.3.1. Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Vakıflarının Gelirleri

Vakıfların gelir kalemleri ise 3294 Sayılı ilgili yasada düzenlendiği üzere;

-Sosyal Yardımla ma ve Dayanma Te vik Fonu'ndan aktarılabacak miktardan,

-Her nevi filtre zekat kurban derileri ve ba ırsak yardımlarından,

- letme ve i tiraklardan elde edilecek gelirlerden ve

-Di er gelirlerden olu maktadır

2.3.2.Vakıflarda Kaynakların Kullanımı

SYDT Fonunda toplanan kaynak, Fon Kurulu kararı ile ülke genelinde kurulu bulunan 931 vakfa aktarılmakta, bu kaynaklar vakıflar tarafından ihtiyaç sahibi olan yoksul vatanda lara ayni ve nakdi yardımlar olarak ula tılmaktadır.Bunun için yerel halk ikamet ettikleri yerlerde kurulu bulunan SYD Vakıflarına ihtiyaç durumlarına göre ba vurmakta, yapılan ba vurularda vakıf mütevelli heyetlerinde görü ölerek de erlendirilmekte ve sonuca ba lanmaktadır.

2.3.3.Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıflarının Denetimi.

SYD Vakıfları hesap yönünden Vakıflar Genel Müdürlü önce, idari yönden ise, i leri bakanlı ının denetimine tabidirler.Ayrıca 5263 sayılı kanunla vakıfların i ve i lemlerini ara tırmak ve incelemek, izlemek ve denetlemek görev ve yetkisi SYDG Müdürlü ne de verilmi tir. Bunun için SYDGM vakıfların yrttikleri yardım programları ile proje uygulamalarının yerindelik yönünden denetimini Sosyal Yardım Uzman ve Uzman Yardımcıları aracılı ıyla gerçekle tirmektedir. Ancak unutulmamalıdır ki Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları ile Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü  arasında hiyerar i mevcut de ildir. Vakıflar “zel Hukuk Tüzel Ki ili i” ekinde örgütlenmi tir(<http://www.sydgm.gov.tr/tr/html/196/SYDVlerin+Yapisi/>).

Bu noktada u hususa da de inmek faydalı olacaktır;

1.12.2004 tarih ve 5263 sayılı Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü  Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanunla SYDG Müdürlü 'nn sosyal

yardım uzman ve uzman yardımcısı istihdam edebileceği konusu da düzenlenmiştir. Buna göre Kurumda sosyal yardım uzman ve yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48. maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak şu nitelikleri taşıamak gerekmektedir;

- Genel Müdürlüğün görev alanlarına giren konularda eğitim veren en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.
- Yapılan yarışma ve yeterlilik sınavında başarılı olmak
- Sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk gününde otuz yaşının doldurmamış olmak.
- Kamu personeli dil sınavında en az “C” düzeyinde başarılı olmak.

Bu nitelikleri taşıyanlar arasından seçilecek adaylar sosyal yardım uzmanlığına atanır. Atananlar en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla, hazırlanacak tezin kabulünden sonra açılacak yeterlilik sınavına girmeye hak kazanırlar. Sınavda başarılı olanlar “Sosyal Yardım Uzmanı” unvanını alırlar. Uzmanlık yeterlilik sınavında iki defa başarısız olanlar ile sınava girmeye hak kazandıysa da geçerli mazereti olmaksızın sınava giremeyenler, Uzman Yardımcılığı unvanını kaybederler ve memur kadrolarına atanırlar.

2.4.SYDGM ve SYDV’NİN FAAL YETLER

2.4.1.Sosyal Yardım Programları

Sosyal yardım programları, periyodik yardımlar, aylık yardımları, eğitim yardımları gibi yardım kalemlerinden oluşmaktadır(SYDGM 2005, SYDGM 2006, SYDGM 2007):

2.4.1.1.Periyodik Yardımlar

Vakıfların cari harcamaları ile ekonomik ve sosyal yoksunluk içinde bulunan vatandaşların gıda, yakacak gibi acil ve günlük ihtiyaçlarının karşılanması

amacıyla, il ve ilçe vakıflarına periyodik yardımlarda bulunmaktadır. Payların aktarılmasında; il ve ilçe nüfusu ile Devlet İstatistik Enstitüsü'nden alınan sosyo-ekonomik gelişme endeksi dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki vakıflara %50 daha fazla pay aktarılmaktadır

2.4.1.2.Sağlık Yardımları

SYDGM kurulu undan bu yana sosyal güvenceden yoksun vatandaşların çeşitli sağlık giderleri, İl ve İlçe SYDV aracılığıyla karılanmaktadır. 3816 Sayılı Yasa uyarınca; 1992 yılından itibaren ekonomik ve sosyal yoksunluk içinde bulunan ve sosyal güvenceden yoksun olan vatandaşların yataklı tedavileri “Yeşil Kart” uygulaması çerçevesinde ücretsiz sağlanıp, ayakta tedavi ve ilaç giderleri ile Yeşil Kart uygulaması dışında kalan sağlık hizmetlerinin yönelik yardım programları SYD Vakıflarınca yürütülmektedir.Bu kapsamda;

-Yeşil kart sahiplerinin ayakta tedavi giderleri⁵

-Yeşil kart alamayanların ödeme güçlerini aşan sağlık giderleri,

-Ekonomik ve sosyal güvenceden mahrum vatandaşlarımızın ayakta tedavilerine yönelik ilaç ve tıbbi malzeme giderleri,

-Özürlü rehabilitasyon ve özel eğitim yardımları; Özel öretime gereksinim duyan özürlü öğrencilerin özel kurumlardaki özel eğitim ve rehabilitasyon giderlerine yönelik Haziran 2006'ya kadar Fon'dan destek sağlanmıştır.07.07.2005 tarihinde kabul edilen 5378 sayılı Özürlüler ile ilgili Kanununun 35. maddesi ile (3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevler Hakkında Kanunda yapılan değişiklik) özürlülerin eğitim ve rehabilitasyon giderleri, 01.06.2006 tarihinden itibaren Milli Eğitim bakanlığına karılanmaktadır.

-Özürlülerin protez, eğitimci cihazı, özürlü araç giderleri ve

⁵ 3816 Sayılı “Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karılanması Hakkında Kanunla yapılan değişikliklerle Yeşil Kart uygulaması genişletilmiştir.Böylece yeşil kartlıların sağlık hizmetlerine ilişkin SYDGM ile SYD Vakıflarının yükümlülükleri ortadan kaldırılmıştır. Ancak yeşil kart uygulamasıyla yoksun vatandaşların tamamına sağlık güvencesi sağlanamadığından, genel sağlık sigortasına veya farklı bir uygulamaya geçilinceye kadar,yeşil kart uygulamasından yararlanamayan vatandaşlara ödeme güçlerini aşan sağlık hizmetleri destek sağlık yardım programları SYD Vakıflarınca yürütülmeye devam edecektir.Bu konudaki uygulama esasları SYDGM tarafından düzenlenmiş olup, 31 Ocak 2005 tarihinde SYD Vakıflarına gönderilmiştir

-Muhtaç erba ve er ailelerinin ilaç ve tıbbi malzeme giderleri kar ılanmaktadır.Bu uygulamaya 31.03.2004 tarihinden itibaren Milli Savunma Bakanlığı ı tarafından yürütülece inden son verilmi tir.

2.4.1.3.E itim Yardımları

E itim Materyali Yardımları

Bu tür yardımlar, ekonomik ve sosyal yoksunluk içinde bulunan ailelerin e itim ça ındaki çocuklarına yönelik yardımlardır. Her e itim ve ö retim yılının ba langıcında ilk ve ortaö retimde okuyan dar gelirli aile çocuklarının kırtasiye, önlük, gibi temel ihtiyaçlarının kar ılanması, özürlü ö rencilerin okullarına ta ınmaları ve ilkö retimdeki ö rencilere ücretsiz kitap da ıtımı için fondan kaynak aktarılmaktadır.

Ayrıca 2003-2004 ö retim yılından itibaren Milli E itim Bakanlığı ı'nın ilkö retim ö rencilerine ücretsiz kitap da ıtımı programı Fon'dan finanse edilmektedir.

Ta ımalı E itim

Yine bu kapsamda, 1997 yılında ba latılan 8 yıllık temel e itim kapsamında yer alan ta ımalı e itim uygulamasında, okulların bulundu u merkezlere ta ıman yoksul ö rencilere ö le yeme i verilmek üzere Fon daresinden kaynak aktarılmaktadır. Bu konudaki i ve i lemler 2003-2004 e itim ö retim yılı ba langıcından itibaren il ve ilçe Milli E itim Müdürlüklerince yerine getirilmektedir.

Yüksek Ö renim Bursları

1989 yılından itibaren SYDT Fonundan ailesi dar gelirli yüksek ö renim ö rencilerine de burs verilmektedir. 2003 yılına kadar Fon tarafından sa lanan burs yardımlarının tek elden yürütülmesi için 2003-2004 yılından itibaren(5102 sayılı Kanuna yapılan düzenleme ile) Ba bakanlık bursu Yüksek Ö renim Kredi ve Yurtlar Kurumuna devredilmi tir.

2.4.1.4.Çe itli Sosyal Yardımlar

2.4.1.4.1.Yakacak Yardımları

Vakıflar aracılı ı ile ihtiyaç sahibi ailelere bedelsiz kömür yardımı yapılmaktadır. Yakacak yardımlarında 2003 yılında farklı bir uygulamaya gidilmi tir. Bakanlar Kurulu'nun 22.09.2003/6154 sayılı kararı ile ülke genelinde Vakıfların belirleyece i yoksul vatanda lara Türkiye Kömür letmeleri (TK) aracılı ıyla en az 500 kg. olmak üzere kömür da ıtım uygulaması ba latılmı tir.

2.4.1.4.2.Özel Amaçlı Yardımlar

Bu tür yardımların kapsamında, ekonomik ve sosyal yoksunluk içinde bulunan vatanda lara bayram öncesi yapılan yardımlar, i sizli in ve yoksunlu un belirgin olarak ya andı ı yerlerdeki a evlerinde sıcak yemek da ıtımı ve do al afet, terör yangın gibi nedenlerle ma dur vatanda lara yapılan acil yardımlar yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen yardımların yapılmasında bireyler yardım alabilmek için buldukları il ve ilçelerin vakıflarında görevli memurlara (kaldı ki, çalı an memurlar sözleşmeli i çi statüsünde görev yapmaktadır) birebir ba vuru yapmak ve yoksulluk hallerini en ince detayına kadar anlatmak durumundadırlar.

2.4.1.5.Muhtelif Sosyal Yardımlar ve Giderler

Fonun ve Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıflarını tefti ve denetim paylarına katılım vb. giderleri ile belirtilen yardımların dı nda kalan sosyal yardımlardır.

2.4.1.6. Sosyal Riski Azaltma Projesi Kapsamında Yürütülen Faaliyetler

Sosyal Riski Azaltma Projesi Nedir?

Sosyal Riski Azaltma Projesi, Dünya Bankası ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında 14 Eylül 2001 tarihinde imzalanan ve 28 Kasım 2001 tarihinde

yürürlü e giren Sosyal Riski Azaltma Projesi kraz Anlaşması ile ortaya çıkmıştır(<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/ECAEXT/TURKEYINTURKISHEXTN/0,,contentMDK:20815989~pagePK:1497618~piPK:217854~theSitePK:455688,00.html>).

Proje faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere, Genel Müdürlük makamına bağlı olarak kurulan Proje Koordinasyon Birimi Proje Direktörü ve Proje Direktörüne bağlı olarak kurulan Proje Koordinasyon Birimi Proje direktörü ve Proje Direktörüne bağlı çalışan Raporlama ve İletim, İzleme ve Değerlendirme, Kamuoyu Bilgilendirme, Mali Yönetim, Artılı Nakit Transferi Programı, Yerel Girişimler Programı, Yönetim Bilgi Sistemleri ve Satın alma birimleri bulunmaktadır.

Projenin hedefleri arasında ekonomik krizden etkilenen en yoksul kesime acil gelir desteği sağlanması (sosyal riskin hafifletilmesi), yoksul kesime hizmet ve sosyal yardım sağlayan devlet harcamalarının kapasitelerinin artırılması (sosyal risk yönetimi), temel sağlık ve eğitim hizmetlerinin geliştirilmesi kullanımına bağlı olarak nüfusun en yoksul %6 sınına yönelik temel bir sosyal yardım sisteminin kullanılması (sosyal riskin hafifletilmesi ve engellenmesi), yoksul kesim için gelir elde etme ve iş olanaklarının artırılması (sosyal riskin önlenmesi) gibi konular yer almaktadır(SYDGM,2005).

Türkiye'deki sosyal yardım sisteminin güçlendirilmesi ve uygulanmakta olan ekonomik programın sosyal açıdan yaratacağı olumsuz etkilerin azaltılması için DB tarafından Fon'a 500.000.000 dolar kredi açılmış ; ayrıca devlet 135.460.000 dolar katkıda bulunmayı üstlenmiş , böylece proje kapsamında kullanılacak toplam kaynak miktarı 635.460.000 dolar olmuştur.

Proje başlangıçta Fon Genel Sekreterliği bünyesinde oluşturulan "Proje Koordinasyon Birimi" tarafından yürütülmüştü ; SYDGM'nün kurulmasından sonra ise, söz konusu birim bu kurumun bünyesine alınmıştır.

Proje, Hızlı Yardım, Kurumsal Gelişim, Artılı Nakit Transferi ve Yerel Girişimler adları altında dört bölümden oluşmaktadır(<http://www->

wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2001/07/14/000094946_01071304251159/Rendered/INDEX/multi0page.txt).

2.4.1.6.1.Hızlı Yardım:

Proje kapsamında 100.000.000 dolar olarak yer alan bu yardımın amacı; mali krizin çocuklu yoksul aileler üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılmasıdır.

2.4.1.6.2.Kurumsal Gelişim:

Bu bölümde SYDGM yanında diğer bazı kurumların da (Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye İstatistik Kurumu) kurumsal gelişmelerini sağlamak için şu alanlarda finansal destek sağlanmıştır;

-Yönetim Bilgi Sistemleri ve Enformasyon Teknolojileri

-Politika, Araştırma, İzleme ve Değerlendirme

-Personel gelişimi ve Eğitim

-Kamuoyu Bilgilendirme Mekanizmaları

Projenin bütçesi 40.000.000 dolar olarak belirlenmiş olup bunun 34.800.000 doları DB tarafından sağlanmıştır.

2.4.1.6.3. Doğrudan Nakit Transferleri

Doğrudan Nakit Transferleri, yoksulluk nedeniyle okul çağındaki çocuklarını okula gönderemeyen veya okuldan almak zorunda kalan yada okul öncesi çocuklarını düzenli sağlık kontrolüne götüremeyen aileleri ekonomik yönden desteklemek üzere düzenli nakdi yardım yapılarak yürütülen bir sosyal yardım programıdır.

Doğrudan Nakit Transferi uygulamasının temel hedef kitlesi; ekonomik güçlükler nedeniyle çocuklarının okula gönderemeyen yada düzenli sağlık kontrollerini yaptıramayan herhangi bir Sosyal Güvenlik Kurumu'na tabi olmayan ve düzenli geliri olmayan nüfusun en yoksul kesimidir.

Yoksulluğun tek bir tanımının olmaması ve bir çok faktörden etkilenmesi, yoksulu hedefleyen sosyal yardım programlarının da ıtımında zaman zaman zorlukların yaşanmasına neden olmaktadır. Bilimsel olmayan fayda sahibi belirleme yöntemleri sosyal yardımlardan yararlanmak için başvurulan kişiler arasında dilama ve kayırmalara sebep olabilmektedir. Bu durum genel bir şikâyet haline geldiğiz zaman toplumun sosyal yardım kurumlarına duyduğu güven de azalmaktadır. Türkiye’de sosyal yardımların dağıtımında hedef kitle seçimi bilimsel verilere dayalı değildir. Hedef kitle seçimi bazı sınırlı bilgiler kullanılsa bile daha çok kişisel ve komisyonların sağduyusuna bağlı olarak belirlenmektedir. Bu nedenle SRAP kapsamında yoksul ailelerin belirlenmesinde bilimsel ve sistemli bir hedefleme sistemi belirlenmesi öngörülmüştür.

Hedef kitlesi belirlenmesine yönelik, yeni bir hedefleme mekanizması geliştirilmesi için SYDTF tarafından 2001 yılında 4.200 hane halkı üzerinde bir “Hane Halkı Gelir ve Tüketim Harcamaları” araştırması yaptırılmış ve bu araştırma sonucunda ortaya çıkan verilerden bir puanlama formülü oluşturulmuştur.

Buna göre; kişisel başına hane halkı tüketim harcaması hesaplanmış, kişisel başına harcama değeri ile hane halkının demografik, sosyoekonomik mülkiyet ve yaşam kalitesi gibi değişkenler arasındaki ilişki düzeyi belirlenmiştir.

Buna göre, başvuru yapan kişilerin başvuru formları üzerinden verilen bilgiler bilgisayar ortamında puanlama formülleri katsayıları ile çarpılmakta, böylelikle her hanenin yoksulluk puanı hesaplanmaktadır. Başvuru yapan kişilerin hesaplanan yoksulluk puanının belirlenen kesme noktasının altında kalması halinde eğitim ve sağlık yardımı almaya hak kazanan çocuklar öğrenciler ve anne adaylarının aileleri belli olmaktadır.

Planlama formülü, TÜİK’in yıllık olarak yaptığı “Hanehalkı Bütçe Araştırması”na dayalı olarak güncellenmektedir. Kullanılan puanlama formülü hak sahibi belirleme işlemlerinin daha objektif ve bilimsel verilere oturtulmasını sağlamaktadır. Puanlama formülünde yer alan değişkenler, başvuru formlarına da entegre edilmiştir. Dolayısıyla NT yazılımlarına başvurulara ilişkin veri girişi yapıldığı anda, başvuru sahibinin puanı belli olmaktadır(SYDTF 1, SYDGM 1).

- **artlı Nakit Sa lık Yardımları (SRAP) Kapsamında Yürütülmekte Olan artlı Nakit Transferleri:** SRAP kapsamında yürütülmekte olan NT uygulaması kapsamında 0-6 ya grubu çocukların düzenli sa lık kontrollerini yaptıramayan ailelere çocuk ba ına aylık 17 YTL sa lık yardımı yapılmaktadır. Anne adaylarına ise, düzenli sa lık kontrollerini yaptırmaları artıyla gebeli in 2. ayından itibaren her ay gebeli boyunca ve do umdan sonraki 2 aylık lohusalık dönemi için aylık 17 YTL ve do umun hastanede yapılması artıyla 55 TL, gebelik yardımı yapılmaktadır. Bu tutarlar her sene yeniden düzenlenmektedir.

artlı Nakit Transferi Sa lık ve Gebelik yardımlarından faydalanabilmek için;

0-6 ya grubu çocukların düzenli olarak sa lık ocaklarına götürülmesi ve düzenli sa lık kontrollerinin yaptırılması ile bebek bekleyen anne adaylarının sa lık kontrollerini yaptırarak do umlarını doktor kontrolünde yaptırması gerekmektedir. Devam ko ulu Sa lık Bakanlığı ile i birli i içerisinde sa lık ocakları/ana çocuk sa lı ı ve aile planlaması merkezleri aracılı ıyla takip edilmektedir. Bu kapsamda,

1 ve ilçelerdeki SYD Vakıflarınca gönderilen ba vuru formları ve ba vuru formları kutuları sa lık ocaklarında bulundurulur.

Sa lık personeli, artlı Nakit Transferi hedef kitlesinde yer alması muhtemel çocukların ailelerini ve anne adaylarını ba vuru yapmaya yönlendirirler.

Ba vuru formları ekleri ile birlikte SYD Vakıflarına teslim edilir. SYDV tarafından fayda sahibi olan çocuklar için her ayın 1. günü gönderilen takip formlarında istenen bilgiler, takip eden ayın 3. gününe kadar STD Vakıflarına gönderilir.

- **artlı Nakit E itim Yardımları (SRAP) Kapsamında Yürütülmekte olan artlı Nakit Transferleri:** SRAP kapsamında yürütülmekte olan NT uygulaması kapsamında maddi imkansızlıklar nedeniyle çocuklarını okula gönderemeyen ailelere e itim yardımı yapılmaktadır. Bu çerçevede, kısa vadede çocukların çalı mak veya karde lerine bakmak suretiyle sa ladıkları ekonomik

faydayı ve okul masraflarının bir kısmını (okul kitapları, okul kıyafetleri, okul ücretleri) karşılayarak yoksul ailelerin çocuklarının eğitim hizmetlerinden ve imkanlarında yararlanmaları hedeflenmektedir.

NT eğitim yardımlarından faydalanabilmek için, öğrencilerin aylık %80 devamsızlık sınırı aşımayacak şekilde düzenli olarak okula devam etmesi ve bir kereden fazla sınıf tekrarında bulunmaması gerekmektedir. Çocukların devam koşulları, Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliğinde okullar aracılığıyla devam etmektedir. Bu kapsamda;

1. ve ilçelerdeki SYD Vakıflarından gönderilen başvuru formları ve başvuru formu kutuları okullarda bulundurulur.

Yöneticiler ve öğretmenler, aylık Nakit Transferi hedef kitlesinde yer alması muhtemel öğrencilerin ailelerini başvuru yapmaya yönlendirirler. Başvuru formları ekleri ile birlikte SYD Vakıflarına gönderilir.

SYDV tarafından fayda sahibi çocuklar için her ayın 1. günü gönderilen takip formlarında istenilen belgeler;

- çocukların devam/devamsızlık durumları

- dönem sonu başarı durumları

- yıl sonu sınıf geçme durumları takip eden ayın 3. gününe kadar SYD Vakıflarına gönderilir.

NT eğitim yardımları, (1-8) sınıf arası devam eden erkek çocuklar için aylık 18 YTL, kız çocuklar için aylık 22 YTL; ortaöğretimine devam eden (8-12) erkek çocuklar için ayda 38 YTL, kız çocuklar için ise 39 YTL olarak belirlenmiştir. Kişilerin NT'leri hak etmesi durumunda fayda sahibi ile 11. maddelik bir NT sözleşmesi hazırlanır.⁶

⁶ NT sözleşme örneği EK-5 kısmında yer almaktadır.

artlı Nakit Transferi Ödemelerinin Kesilme Ko ulları;

Hak sahiplerinin ödemeleri a a ıdaki durumlarda kesilmektedir(SYDTF1):

1. E itim yardımı alan çocukların iki ay arka arkaya 4 gün ve üzeri (okulun açık oldu u gün sayısı üzerinden %20 ve fazlası gün) devamsızlık yapmaları
2. E itim yardımı alan çocukların mezun olmaları, okuldan atılmaları yada vakfa haber vermeksizin okul de i tirmeleri
3. Sa lık yardımı alan çocukların sa lık ocaklarınca belirlenen tarihlerde düzenli olarak sa lık kontrollerini yaptırmamaları
4. Sa lık yardımını alırken okul ça ına gelen çocukların okula kaydı yapıldıktan sonra ö renci belgelerinin vakfa verilmemesi
5. Hak sahibi olan ki inin vakfa haber vermeksizin ikamet etti i adresin, yada il veya ilçesini de i tirmesi
6. Hak sahibi olan ki inin sigortalı (Emekli Sandı ı, Ba -Kur, SSK) bir i e ba laması
7. Hak sahibi ki inin ekonomik durumunda iyi yönde de i iklik olması Hak sahibi olan ki inin ya da yardım yapılan çocuklardan herhangi bir tanesinin vefat etmesi
8. Bütün bunların yanında NT ba vurusu sırasında imzalanan sözleşmeye aykırı davranılması

Görüldü ü üzere ayda 18,22 YTL'lik çok cüzi bir yardım miktarı uluslararası finans kurulu u olan DB ve Türk Hükümeti'nin ortakla a yürüttü ü çok a alı bir proje olarak gösterilmi , bunun için bir sözleşme formatı hazırlanmış , 7 maddelik fesih maddesi sıralanmıştır. ronik olan da bu miktarların e itime ve sa lı a katkı adı altında sunulmasıdır.

SRAP kapsamında yürütölmekte olan NT programı anlama kapsamında 2006 yılında tamamlanmıştır. Ancak Sosyal Yardımla ma ve Dayanım Te vik Fonu Kurulu'nun 09.03.2006/1 ve 19.04.2006/2 sayılı toplantılarında, artlı Nakit Transferlerinin Fon Kurulu kaynakları ile devam etmesi ve 15 A ustos-15 Ekim

2007 tarihleri arasında ba vuruların kabul edilmesi ve sisteme girilmesi konusunda karar alınmıştır (Fon Kurulu kararı).

2.4.1.6.4.Yerel Girişimler

Yerel girişimler projesi ile Türkiye'nin en yoksul %36'lık kesimini gelir elde etme ve istihdam fırsatlarını arttırmaya yönelik a a ıda yer alan faaliyetleri desteklenmektedir (SYDGM 2, SYDGM 3, SYDGM 2006, SYDGM 2007).

Bu proje ile kırsal ve kentsel alanlarda yaayan yoksul vatandaşların;

- gelirlerinin artırılması,
- kendi işlerini kurarak sürekli bir işlerinin olması ve
- daha nitelikli işlerde çalışabilmeleri için yeterli bilgi ve beceriyi kazandırmaya yönelik projelere destek olunması amaçlanmıştır.

Mayıs 2003 de başlayan bu proje kapsamında 133.850.000 dolar harcama yapılması planlanmıştır, bunun 100.000.000 dolarının DB kredileri ile karşılanması öngörülmüştür.

Proje kapsamında başvurulan kişilerin hedef kitle içerisinde olup olmadığını belirlemek amacıyla Sosyal Riski Azaltma Projesi Koordinasyon Birimi ve DB uzmanları ile birlikte bir planlama formülü hazırlanmıştır, ayrıca, bütün başvuruların koulları ve planlama bilgileri el kitabı biçiminde bastırılarak vakıflara dağıtılmıştır.

Bu program üç bölümlerden oluşmaktadır;

Gelir Getirici Küçük Ölçekli Projeler

Bu proje, yoksul kesimlerin geçimlerini sağlayacak bir iş kurmaları veya buna yönelik olarak başvurdukları çalışmaların desteklenmesini amaçlamaktadır. Gelir getirici projeler konularındaki:

- Seracılık
- Çilek Yetiştiriciliği

- Sarımsak Yeti tiricili i
- Kekik Üretimi
- Kültür Mantarı Yeti tiricili i
- Ya lık Gül Yeti tiricili i
- Zeytincilik
- Safran Tarımı
- Yem Bitkileri Üretimi
- Fidan Yeti tiricili i vb.

Gelir getirici projeler hayvansal üretim konu ba lıkları;

- Büyükba ve Küçükba Hayvancılık
- Arıcılık
- Hindicilik
- Tav an Yeti tiricili i
- Saanen Keçicilik
- Kümes Hayvancılı ı vb.

Gelir Getirici Projeler Kurma ile ilgili konu ba lıkları;

- Çiçekçilik
- Dokumacılık(Halı-Kilim)
- El Sanatları(Örgü, Diki -Nakı)
- Hediyelik E ya Üretimi
- Konfeksiyon-Trikotaj Üretimi
- Çay Oca ı
- Berber Dükkanı
- Mahalli Yemekler Salonu vb.

Gelir getirici projeler için kırsal alanda yoksul birey yada hane ba ına en fazla 3.000 ABD Dolarına e it Türk Lirası tutarına kadar, kentsel alanda ise, yoksul birey yada hane ba ına en fazla 5.000 ABD Dolarına e it Türk Lirası tutarına kadar destek sa lanmaktadır. Birden fazla ki inin bir araya gelerek uygulayaca ı grup bazlı

projelerde ise toplam bütçe 100.000 ABD Dolarına eşdeğer Türk Lirasını kapsamaktadır.

Gelir getirici projelerin değerlendirilmesinde dikkate alınan unsurlar şunlardır(SYDGM,2007);

-Yoksul aile ve hanelerin geçimine katkı sağlayacak gelir elde edilmesi ve bunu devamlılığının sağlanması

-Projelerin uygulanması sonucu elde edilecek ürüne ve üretilecek miktara bölgesel ve ulusal talep olması

-Zorunlu olmamakla beraber öz kaynak katkısının da dikkate alınması

Bu tür projeler değerlendirildiğinde de yapılan proje desteklerinde sistem faizsiz bir kredi gibi çalışmakta ve ödenen miktar belirli vadeler içinde kullanıcı tarafından geri ödenmektedir. Bu tür projelerde yerel vakıf karar mekanizmalarının inisiyatif kullanma hakkı daha sınırlıdır. Çünkü proje belirli bir format halinde yerel yetki kullanıcıların bilgisayarlarına yüklenmiştir. Tüm veriler girildikten sonra proje örneği SYDGM'nün sayfasına yüklenmekte ve proje merkezin vereceği karar ile neticelenmektedir. Ancak sisteme girilecek olan projeyi belirleme yetkisi yine ilgili heyetin kararına bağlıdır. Heyet istediği takdirde hiçbir gerekçe göstermeden projeyi reddedebilmektedir. Bu konuda Heyetin herhangi bir sınırlayıcılık bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu tür projelerde yoksulluğu ne denli önlediği veya gerçek bir yoksulluk halini destekleyip desteklemediği boyutu da belirsiz kalmaktadır.

İstihdama Yönelik Eğitim Projeleri

Bu tür projelerin amacı, yoksul kadınlar ve kız gençlere düzenlenecek kısa süreli kurslarla çeşitli teknik ve sosyal beceriler kazandırılması ve bu kişilerin daha nitelikli iş bulmalarına katkı sağlanmasıdır.

E itimlerde benzer konularda çalı ma yapan kamu ve sivil toplum kurulu ları (vakıf, dernek, sanayi, ticaret ve esnaf odaları, kooperatif, birlik vb.) ile i birli i yapılarak istihdam güvencesi sa lanması amaçlanmı tır.

stihdama yönelik e itim projeleri konu ba lıkları:

- Pazarlamacılık E itimi
- Ev Tekstil Üretim E itimi
- Konfeksiyon ve Kalıpcılık
- Çocuk-Ya lı Hasta Bakımı ve Refakatçi Yeti tirme E itimi
- Cam Süsleme ve Porselen Boyama Kursu
- Özürlülere Yönelik El Sanatları E itimi
- Kaynakçılık ve Mobilyacılık Kursu
- Ana Arı Üretim E itimi

Projelere sa lanacak destek miktarı 50.000 ABD Dolarına e de er Türk Lirası tutarını a mayacaktır. stihdam e itimi projelerinde ortalama süre 6-8 ay olacak ve çok özel durum ve ko ullar için süre bir yılı geçemeyecektir.

E itim projelerinin de erlendirilmesinde dikkate alınan önemli unsular unlardır;

- stihdam e itimiyle sa lanacak faydanın kazanılacak becerinin somut olarak belirtilmesi

-E itim sonunda kursiyerlerin i bulma veya kendi i ini kurup gelir elde etme yeterlili ine sahip olması

-Düzenlenen e itimlerden mümkün oldu unca fazla sayıda ki inin yararlandırılabilmesi

-E itimin farklı gruplara tekrarlanması talebi, ilk uygulamanın ba arı düzeyine ba lı olması

Sosyal Altyapı ve Hizmetlerin Yaygınlaştırılması

Sosyal altyapı ve hizmet birimlerinin kurulması ve geliştirilmesi projesi kapsamında; sokakta çalışan/yaşayan, çocuklar, engelliler, yaşlılar, korunmasız kadın ve erkekler, özellikle gençler ve yoksullara sağlanan düşük maliyetli sosyal hizmetlerin yaygınlaştırılması için sosyal amaçlı merkezler kurulması ya da mevcut hizmetlerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, evinden ayrılmak zorunda kalan veya uygun olmayan koşullarda barınan, evsiz veya yarı-göçer gruplara yönelik geçici konut, sığınma, barınma evi vb. ortak kullanım alan ve mekanlarının tadilat ve onarımı da bu kapsam içinde değerlendirilmektedir.

Bu projelerde öncülüğü sivil toplum kuruluşları ile SHÇEK yapmakta olup, her projeye en çok 200.000 ABD Dolar destek sağlanmaktadır.

Sosyal altyapı ve hizmetlerin yaygınlaştırılmasına yönelik konular:

- Bilgisayar Okur-yazarlığı ve El Sanatları Eğitimi
- Sokakta Yaşayan Çocuklar için Açıklandırma ve Bahçecilik Eğitimi
- Zihinsel Engelli Çocukların Eğitimi
- Özürlü bireylerin Rehabilitasyonu ve Toplumsal Yaşam Entegrasyonu
- Uyumlu Barınmalarına Yönelik Rehabilitasyon
- Huzurevi Yaptırma
- Evsizlere Geçici Barınma Evi
- Ev Tipi Çocuk Yuvası vb.

Sosyal Altyapı Projelerinin değerlendirilmesinde dikkate alınan önemli unsurlar şunlardır:

-Bu merkezlerde hizmet verilen yoksul kadın, özellikle genç çocuk ve yaşlıların üretici hale getirilmesi ve gelir getirici faaliyetlere yönlendirilmesi

-Engelli bireylere eğitim ve rehabilitasyon hizmetleri verecek merkezlerde sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik çalışmaların planlanması

-Ortak kullanıma yönelik çeşitli tesislerin yapımı veya bakımında, maliyetin yararlanıcıların ekonomik gücünü aşmaması ve kamu hizmetlerinin alınmasının mümkün olmadığı durumlarda geçerli olabilmesi

Toplum Yararına Çalışmalar için Geçici İstihdam Projeleri

Toplum yararına geçici çalışma fırsatları kapsamında; toplumun ortak yararı için uygulanacak çeşitli projelerde (park ve bahçelerin bakımı, erozyon önlemeye yönelik çalışmalar vb.) gereksinim duyulacak kısa süreli iş gücünün artırılması amaçlanmaktadır. Her proje için 75.000 dolar ayrılmıştır.

Geçici İstihdam Projeleri konularına:

- Taşın ve Erozyonu Önleme
- Sahil Park Alanları Bakım ve Onarımı
- Mera Islahı
- Sulama Sistemlerinin Bakım ve Onarımı
- Çöp Toplama Alanlarının Rehabilitasyon ve Açlandırılması
- Sosyal inceleme Ekibi Oluşturulması
- Kültürel Mirası Koruma
- Doğal Kaynakların Korunması ve Geliştirilmesi vb.

Bu kapsamda istihdam edilecekler için ödenecek ücret kişi başına 3.000 ABD Dolarına eşdeğer Türk Lirası olmakla birlikte, projelerin toplam bütçesi 75.000 ABD Dolarına eşdeğer Türk Lirasıdır. Geçici istihdam projelerinde ödenecek ücretler asgari ücretten fazla olmayacak ve bu kişiler mutlaka yasal mevzuata uygun olarak çalıştırılacaktır.

Geçici istihdam projelerinin değerlendirilmesinde dikkate alınan konular şunlardır(SYDGM 2007):

-Uygulanacak projelerin herhangi bir kamu kuruluunun asli görev alanına girmemesi

-Projelerin süresinin 6 ayı geçmemesi

-Projelerde öncelikle “belirli ki ilere” düzenli i , gelir sa lanmasından çok, ortak çaba veya giri imle ba latılan çalı maları tamamlayıcı zorunlu i güncün desteklenmesinin amaçlanmı olması

-Toplum içinde dezavantajlı konumda bulunan kadın, i siz genç ve engelli bireylere öncelik verilmesi ve yapılacak i le ilgili kısa süreli e itim düzenlenmesi.

Üzerinde durulan projeler, “toplum yararı” gibi sözlerle süslense de bu noktada toplum yararını ölçecek herhangi bir kıstas belirtilmemi tir. Uygulanacak projelerin “herhangi bir kamu kuruluunun asli görev alanına girmemesi” gibi bir tanımlamaya gidilmesi bir yandan yerelle meyi ön plana çıkarırken, öte yandan da hizmet sunumunu kamusal alandan ayrı tırmayı hedeflemektedir. Ancak, bu yakla ım aynı zamanda yerel düzeyde kayırmacılı ın da zeminini yaratmaktadır.

Toplum Yararına Kalkınma Çalı maları

Yerel Giri imler Programı çerçevesinde “Entegre Yakla ım”la daha geni alanlarda birbirini tamamlayıcı birden fazla projenin birlikte uygulanmasını öngörmekte ve bu kapsamda toplum kalkınmasına yönelik çalı malara gelir, üretim, alt yapı, sosyal hizmet ve çevresel projelerin birlikte uygulanabilmesine olanak tanınması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda geli tirilecek programların tamamı için verilecek destek miktarı; 500.000 ABD Doları e de eri Türk Lirasını a mayacaktır

Güzel Okulum Projesi

Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü ü Sosyal Riski Azaltma Projesi Yerel Giri imler bile ni kapsamında yürütülen Güzel Okulum

projesi ile Türkiye genelinde bakım, onarım, tadilat ve restorasyona ihtiyacı olan okullar için 8.605.000 YTL tutarında kaynak aktarılmıştır.

İl ve ilçelerde kurulu SYD Vakıfları, Milli Eğitim Müdürlüklerinin Sağlık Müdürlüklerinin gerçekleştirdiği ortak bir çalışması sonucunda, fiziki mekan ve sosyal altyapı olanakları açısından en yoksun okullar belirlenmiştir bunların Sosyal Hizmet Projeleri olarak bakım-onarım, tadilat, restorasyon gibi ihtiyaçları karşılanmıştır. “Güzel Okulum” projesi ile Türkiye genelinde 675 ilçedeki 1.470 okuldan yaklaşık 2.000.000 öğrencinin daha sağlıklı ve çağdaş bir eğitim ortamına kavuşturulması amaçlanmıştır.

Vatanda Odaklı Yönetim

Projeye göre; değişimin hızlandığı, küreselleşme ve bilgi toplumu artlarında bireyin ve toplumun ön plana çıktığı yeni yönetim anlayışına uygun, “yeniden yapılanma” çalışmaları ülkemizde hızla devam etmektedir. Performansa dayalı katılımcılığın esas olduğu vatandaş-birey odaklı yönetim anlayışına geçiştirilebilmesi ve kamu hizmetlerinin gerek üretilmesinde gerekse vatandaşın ulaştırılmasında daha etkin ve verimli bir süreç yaşanabilmesi amaçlanmıştır. Proje ülkede ve dünyada yaşanan küresel kararlara entegre bir biçimde oluşturulan yönetim modelini, yoksullukla mücadelede de etkin bir kavram olarak sunmaya çalışmıştır. Bu çerçevede “Yönetim anlayışında bu değişiklik ihtiyaçlarına, yasal düzenlemelerle çözüm üretme çabalarının yanı sıra, üretilen kamu hizmetinin vatandaşın ulaştırıldığı fiziki mekanın da vazgeçilmez önemi bulunmaktadır. Sosyal yardım almak üzere vakıflara başvuran vatandaşlar için başvuru ve bekleme mekanlarının çağdaş bir ortama kavuşturulması, bürokratik işlemlerin azaltılması ve başvuruların kısa sürede sonuçlandırılması gibi yol ve yöntemlerle sosyal yardımların dağıtımında yeni bir yapılanma sistemine gidilmesi hedeflenmiştir”(SYDGM,2006).

Yukarıda belirtilen amaç doğrultusunda SYDV ile sosyal yardıma muhtaç vatandaşlara hizmet veren kamu hizmet birimlerinin çalıştığı mekanlarının iyileştirilmesine yönelik “Vatanda Odaklı Yönetim Projesi” uygulanmaktadır. Bu kapsamda vatandaş odaklı yönetim projeleri için 39 ilçedeki Sosyal yardımla

ve Dayanım vakıflarının projeleri onaylanmı ve bu amaçla 1.363.000 tutarında kaynak aktarılmı tır.

Ancak ara tırma kapsamındaki vakıflar de erlendirildi inde in a edilmeye çalı ılan “vatanda odaklı yöneti im” anlayı ı ile ne kast edildi i de açıklık kazanmı tır. Her eyden önce belirtmek gerekir ki, proje olarak sunulan “vatanda odaklı yöneti im”in sunulan amacı ile, hizmeti yürütenlerin bu amaca uyumu arasında derin bir uçurum bulunmaktadır. Ara tırmanın saha çalı malarının yürütüldü ü vakıf birimlerindeki görevlilerin, yoksul yurtta lar hakkındaki de erlendirmeleri ve buna ba lı olarak da onlara kar ı önyargılı tutumları, hedefin farklılı ını da açı a çıkarmaktadır⁷. Vakıf çalı anları ihtiyaç sahibi yurtta lara ba ka bir dünyanın insanı imi gibi davranmakta, hükmedici onur zedeleyici tavırlar sergilemektedir. Bu nedenle projenin yurtta lara sürece müdahil olma hakkı tanımak, rahatlarını sa lamak vb. söylemleri son derece ironik bir durum yaratmaktadır. Bu nedenle projenin hizmet bekleyen yurtta lardan çok vakıf çalı anlarının i yükünü hafifletmeye ve konforlarını arttırmaya yönelik oldu u kanısı do maktadır. Nitekim bu durum Mu la Sosyal Yardımla ma Vakfı’nda proje kapsamında yapılan harcamalar ile netle mektedir. Mu la merkez vakıf binası için toplamda 303.000 YTL kaynak harcanmı , bunun 165.000 YTL’si Fon’dan, 138.000YTL’si de vakıf kaynaklarından finanse edilmi tir. “vatanda odaklı yöneti im” projesi ba lı ı altında aktarılan bu kaynak ile iki ayrı binadan olu an bir hizmet birimi yapılmı tır. Bu binalardan birisi büro hizmetlerinin yürütüldü ü mekan olur iken, di eri de depo,toplantı salonu ve ar iv gibi hizmetler için ayrılmı tır. Toplam 6 personelin hizmet verdi i bu birimde, bekleyen vatanda lar için ayrılan kısım ise kattaki bir banktan ibarettir. Ba ka bir ifade ile “vatanda odaklı yöneti im” projesinden yurtta a dü enin “bir oturma bankı” oldu u belirtilebilir.

Adalet Bakanlı ı ile Ortakla a Yürütülen Projeler

Çe itli nedenlerle suç i lemi ki ilerin topluma yeniden kazandırılması amacıyla ceza veya tutuk evlerinde buldukları süre içinde farklı e itim ve sosyal

⁷ Öyle ki vakıfların ço unda çalı anlar, yoksullara ba ıra ça ıra ceplerinden para verircesine hizmet vermekte olup, neden bu ekilde davrandıklarını soruldu unda “bunları bilmezsiniz bir yüz verin istekleri bitmez, ba ka türlü ba a çıkılmaz” gibi son derece a a ılayıcı bir yakla ımla kar ıla ılmı tır. Vakıfların hiçbirinde ihtiyaç sahibi vatanda ların oturarak i lemeleri bekledi i görülmemi , gözlerindeki tedirginlik ve utanç çok kolay hissedilebilmi tir.

hizmet programları yürütülmektedir. Bu çerçevede Adalet Bakanlığı'na bağlı çeşitli kuruluşlarca hazırlanan istihdam etimi ve sosyal hizmet konulu projelere SRAP kaynaklarından destek sağlanmaktadır. Tutuklu ve hükümlülerin ıslah ve rehabilitasyonunu güçlendirici nitelikteki bu tür etimlerle farklı konularda bilgi, beceri ve meslek sahibi olmalarına imkan verilmektedir. Ayrıca etim verilen kişilerin cezaevlerinden çıktıktan sonra öğrendikleri, sertifika sahibi oldukları konularda işyeri açabilmeleri için gerekli mali destek, SRAP tarafından sağlanmaktadır. Bu kapsamda ülke genelinde bulunan 29 adet cezaevinden gönderilen 63 etim projesine destek verilerek 1.160.000.000 YTL tahsis edilmiş tir 1500 kursiyerin yararlandığı bu projelere 756.000 YTL aktarılmıştır.

2.4.2.Sosyal Destek Amaçlı Projeler

SYDGM tarafından yapılan doğrudan yardımların, yoksullukla mücadele için yeterli olmadığı o nedenle ekonomik yetersizlik nedeniyle gelir elde edecek faaliyetlerde bulunarak, üretim sürecine katılamayan ailelere, üretime katılarak kendilerine yeterli hale gelmeleri amacıyla proje desteği verilmektedir.

Bu dönemde, proje uygulamalarında önemli yenilikler yapılmıştır; ilk olarak, geri dönüşümlü mikro kredi projelerinin yoksullukla mücadelede etkili ve etkin bir biçimde uygulanabilmesi için, geçmiş uygulamaların sağlayacağı deneyimlerin öneminden yola çıkarak, desteklenen projelerin ekonomik ve toplumsal etkilerini de erlendirmeye yönelik kapsamlı araştırmalara gidilmiştir. Bu alandaki proje faaliyetleri, Kırsal Alanda Sosyal Destek Projeleri, Bilişim Çıraqları Projesi, Sertifikalı Tarım işletmeleri Projesi, Sosyal Yardım Alanında Birliğin Geliştirilmesi Projesi, SYDG Müdürlüğü'nün Dış İlişkilerle İlgili Faaliyetleri olmak üzere beş farklı proje başlığından oluşmaktadır. İlgili Projelerin detaylarına aşağıda yer verilmektedir(SYDGM 2005, SYDGM 2006, SYDGM 2007).

2.4.2.1.Kırsal Alanda Sosyal Destek Projeleri

Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi ile kırsal alanda ekonomik ve sosyal yoksunluk içinde bulunan kişilere uygun bir organizasyonla, gelir seviyesini yükseltme, istihdamı oranını arttırma, üretilen tarımsal ürünleri mahalli düzeyde

de erlendirme ve pazarlama alanında gerekli maddi ve teknik deste i zamanında ula tırarak, onların üretime katılmaları ve üretimde sürekliliklerinin sa lanması amaçlanmaktadır.

Proje, süt üretimine yönelik sı ırcılık, seracılık ve koyuncululu u kapsamakla birlikte, krediden yararlanabilmek için kooperatif tarzında örgütlenme ko ulu getirilmi tir. Kooperatifler; süt sı ırcılı ı konusunda 100 ortak için 2' er ba süt ine i, zorunlu hallerde en az 50 ortak için 2' er ba inek, koyunculuk konusunda ise, 50 ortak için 25'er ba koyun ekinde desteklenmektedir.

Fayda sahipleri proje bedelini faizsiz olarak birinci ve ikinci yılı ödemesiz olarak toplam be yıl içerisinde taksitle ödemek zorundadırlar. Ödemeler Ziraat Bankası'nın ilgili yerel ubesine yapılacaktır. Borçlanma konusunda fayda sahipleri Ziraat Bankasına kar ı sorumludur.

Proje danı manlık ve teknik hizmetleri merkezde, Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü ü ile Te kilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlü ü (TEDGEM); yerelde ise ilgili Vakıf ve Tarım l Müdürlü ünçe sa lanmaktadır.

birli i kapsamında desteklenecek projelerin sürdürülebilir olabilmesi için desteklenecek proje konularının co rafi özellikleri ile sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapısına uygun olması zorunludur. Bu çerçevede TEDGEM tarafından proje uygulanacak alanların belirlenmesi için ilgili hususlar kararla tırılmı , bu kapsamda proje uygulama alanının geli mi lik düzeyi, teknik özellikleri, sosyo-kültürel yapısı ve altyapı imkanları incelenmi tir.

Proje kapsamında iki yıl içinde toplam 200 projenin kademeli olarak yürütülmesi planlanmı , projelerin tamamı için 200 trilyon TL kaynak ayrılmı tir. Krediler kooperatif üyesi ki ilere verilmekte; projeye ilgili ki isel üretim birimleri ile kooperatif i letme binası donanımları, ta ıtlar ve i letme sermayesi için ortaklar borçlandırılmaktadır.

Bu kapsamda Mayıs 2005 itibariyle 192 proje desteklenmi ve 15.459 aileye 110.275.248 YTL tutarında kaynak sa lanmı tir.

2005 yılında desteklenmek üzere 150 kooperatif programa alınmıştır. Uygulanan projelerden 6 ayı dolduranlar üzerinde yapılan değerlendirilmelerden; süt inekçiliğinde ölüm oranının %4.25 ve yavru kaybının %14, damızlık koyunda ise ölüm oranının %3.53 ve yavru kaybının %16.3 olduğu anlaşılmıştır. Bu kapsamdaki süt sıracılı projelerinde; 5.600 sıracı da ıtılmış, günlük süt üretimi 43.939 lt olmuştur. Damızlık koyunculuk projeleri kapsamında ise 2.600 koyun da ıtılmıştır.

2.4.2.2.Bilgi im Çıracıları Projesi

Kentsel alanda uygulanacak bu proje ile Vakıflardan yardım alan ve alma durumunda olan düz lise mezunu çocukların bilgi teknolojileri konusunda eğitim almaları yolu ile ihracatçı KOB 'lerde istihdam edilmeleri amaçlanmaktadır.

Proje ile ilk etapta ihracat potansiyeli en yüksek olan Adana, Ankara, Bursa, Denizli, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Manisa, Mersin, Sakarya ve Trabzon illerinde lise mezunu iktisatçı gençler arasında SYD Vakıflarınca belirlenecek gençlerin ihracat ve yabancı dil bilgisi temeline dayalı eğitimlerden sonra ihracat yapan KOB 'lerde ara eleman olmaları sağlanacaktır. Projenin ilk uygulamasında 1020 gence istihdam yaratılması hedeflenmektedir. Projenin bütçesi 7 trilyon liradır.

Bilgi teknolojileri konusundaki eğitim giderleri Fon eğitiminde barındırılan gençleri eğitecek KOB 'lerin seçilmesi ve bu işletmelerin eğitim maliyetinin altı ay boyunca karşılanması Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme Dairesi Başkanlığı (KOSGEP), projenin uygulanması ve izlenmesi ise Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Türkiye Kurumu (TÜRK) tarafından üstlenilmiştir.

TİM tarafından sağlanacak eğitim hizmetlerinin bedeli olan 3.029.000 dolar Fon tarafından karşılanacaktır. Buna göre kişi başına düşen eğitim giderleri 2.969 dolar olacaktır.

2.4.2.3.Sertifikalı Tarım İşçileri Projesi

Sertifikalı tarım işçileri Projesini uygulamaya koymak üzere SYDGM Tarım ve Köylere Bakanlığı Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Çalışma ve

Sosyal Güvenlik Bakanlığı ı Türkiye Kurumu Genel Müdürlü ü arasında i birli i protokolü imzalanmı tır.

mzalananan protokolün temel amacı; T GEM’i hizmet satın aldı ı yükleniciler tarafından çalı tırılacak i çilerin, bilgi ve tecrübelerini arttırmak amacıyla yapılacak mesle e yönlendirme çalı maları ve i gücü yeti tirme kursları düzenlemek için, Tarım ve Köyi leri Bakanlığı ı Tarım İ letmeleri Genel Müdürlü ü, Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ı Türkiye Kurumu Genel Müdürlü ü, Ba bakanlık Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü ü arasındaki i birli inin temel esaslarını belirlemektir.

Bu projeyi gerçekle tirmek için ilgili kurumlara çe itli görevler yüklenmi tir. Bu ba lamda 2006 yılında 17 tarım İ letmesinde e itim alan 1088 kursiyere sertifikaları verilmi tir.

2.4.2.4.Sosyal Yardım Alanında İ birli inin Geli tirilmesi Projesi

Bu projenin amacı; yoksullukla mücadele ve sosyal yardım alanında hizmet veren ilgili tüm tarafları (Kamu, sivil toplum, ara tırma kurum ve kurulu ları) çe itli platformlar aralı ıyla bir araya getirmek; taraflar arasında i birli i modelleri geli tirmek ve bu i birli inden hareketle yoksullukla mücadele ve sosyal yardım alanında uzun vadeli siyasal önerilerin katılımcı bir ekilde olu masına imkan tanınmasıdır.

İlgili proje, SYDG Müdürlü ü’nün Birle mi Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile i birli i çerçevesinde yürüttü ü “sosyal yardım alanında i birli i programı” çerçevesinde hayata geçirilmi tir.

Projeye yönelik olarak Proje de erlendirme ve zleme Dairesi Ba kanlı ı tarafından SYD Vakıflarından 2006 yılı sonu itibariyle alınan bilgilere göre;

- Gönüllü Kurulu Deste i Olan Proje Sayısı: 141 (En fazla Deniz Feneri, Ça da Ya am Destekleme Derne i ve Kimse Yok mu Derne i)

- Yerel Yönetim Katkısı Olan Proje Sayısı: 85 (En fazla İzmir İl ve İlçe Belediyeleri ile İstanbul İl ve İlçe Belediyeleri ve Muhtarlıklar)
- Üniversite Katkısı Olan Proje Sayısı: 28 (En fazla Ege Üniversitesi, 9 Eylül Üniversitesi, Dicle Üniversitesi ve Yüzüncü Yıl Üniversitesi)
- Birlikte Yapılan Kamu Kurumu Sayısı: 1351 (En fazla İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri, İl İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri, SHÇEK, Halk Eğitim Merkezleri) olarak tespit edilmiştir.

Bu kapsamda 12-13 Şubat 2007 tarihinde İzmir 'de Ege Bölgesine Yönelik Sosyal Yardım Alanında Birlikte Geliştirme Çalışmaları' düzenlenmiştir.

Çalışmalar, SYDGM ve DPT ile bölgedeki 9 ilden (İzmir, Balıkesir, Muğla, Aydın, Manisa, Afyonkarahisar, Denizli, Kütahya, Uşak) gelen 70'in üzerinde ayrı kamu kurumu ve sivil toplum örgütlerinden 115 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Sosyal Yardımlar ve Türkiye'deki Mevcut Sosyal Yardım Sistemi, Sosyal Yardım Alanında Faaliyet Gösteren İlgili Taraflar Arasında Geliştirilebilecek Birlikte Modelleri, Gelir Getirici Faaliyetler ve Mesleki Eğitim Projeleri ana temaları üzerinden 3 grup; Doç. Dr. Hüseyin Gül (1.grup), Doç. Dr. Hüseyin Özel (II. Grup),ve Doç. Dr Songül Sallan Gül (III.Grup) koordinatörlüğünde atölye çalışmaları yapılmıştır.

Yapılan araştırmalar sonucunda Sosyal Yardımlar ve Türkiye'deki Mevcut Sosyal yardım Sistemine dair tespit ve öneriler belirlenmiştir. Buna göre;

-Yoksullukla mücadele sosyal devlet ilkesi gereğince Anayasada da belirtildiği üzere devletin görevidir. Dolayısıyla yoksullukla mücadelede de ana sorumluluk devletin olmalıdır. Bu bağlamda, yoksullukla mücadele ve sosyal yardımlar, kamu kurumlarının öncülüğünde düzenlenmesi gereken olgulardır.

-Yoksullukla mücadele ve sosyal yardımlar hayırseverlik temelli bir anlayışla geliştirilmelidir. Hayırseverlik yoksullukla mücadele alanında ancak katkı sağlayabilir. Bu anlamda, hayırseverlik, özellikle yoksullara yönelik hizmetlerin sunumunda birliktelik kurulmasında yararlı olabilir.

-DPT temsilcileri Türkiye'deki yoksullukla mücadele faaliyetlerini "sosyal dı lama ile mücadele" olarak de erlendirdiklerini dile getirmi ledir.

-Yapılan yardımlar %90 oranında yoksulluk kültürünün olu umuna sebep olmamaktadır.

-Verilen sosyal yardımlar, yerel düzeyde yoksullu un etkisini kısa vadede azaltmaktadırlar; ancak uzun vadeli olarak yoksulluktan kurtaramamaktadır. Bu sebepten etkileri itibariyle sosyal patlamaları önleyici ve sosyal riskleri azaltıcı oldukları söylenebilir.

-Türkiye'deki sosyal yardım sistemi çok parçalı bir yapıya sahiptir. Bu çok parçalı yap yardımlarda mükerrerli e sebep olmaktadır. Bir grup kesim birden fazla kurumdan yardım alabilirken, bir kısım ihtiyaç sahibine ula ılamamaktadır. Bu ba lamda sosyal yardım sa layan kurumlar arasında özellikle bilgi payla ımı konusunda bir effaflık ve koordinasyon sa lanmalıdır. Bu bilgi payla ımı, öncelikli olarak kurumların sa lıklı veri tabanlarına sahip olmalarıyla mümkün olabilir. Dolayısıyla kurumların bilgi ve veri sistemleri birbirini göreceğ biçimde yeniden düzenlenmelidir. Veri bankası sistemi yada elektronik sosyal yardım kartı gibi uygulamalarla yardımlarda mükerrerli in önüne geçilebilir.

-Sosyal yardım alanında kaynak sorunundan ziyade, i birli i ve koordinasyon sorunu bulunmaktadır.

2.4.2.5.SYDG Müdürlü ünün Dı li kilerle İgili Faaliyetleri

SYDGM "Sosyal Politika ve stihdam" müzakere ba lı ı altındaki di er kurumlarla aynı çalı ma grubunda yer almaktadır.

Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı koordinasyonunda yürütölmekte olan "Ortak çerme Belgesi"nin hazırlanmasında SYDG Müdürlü ü'nün katkıları olmu tur.

Ortak çerme Belgesi (J M) ölkemizin AB Sosyal çerme Stratejisine dahil olması nedeniyle istihdam, e itim, sa lık, sosyal korunma,dezavantajlı gruplar

(kadın, ya lı, çocuk, özürlü, evsizler, madde ba ımlıları) gibi konularda sorunların tespiti, mevcut politika ve uygulamalar ile taahhüt niteli i ta ıyan politika önerilerinin geli tirilmesine yönelik bir belgedir.

Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlı ı koordinatörlü ünde yürütölen IPA (Kalkınma Öncesi Yardım Aracı) kapsamında, SYDGM nsan Kaynakları Operasyonu Programı çalı malarında yer almaktadır.

AB mali yardımlarına ili kin olarak ortak bir strateji olu turulması, teknik yeterliliklerin artırılması, kurumların yönetim kapasitelerinin artırılması bakımından Avrupa Birli i genel Sekreterli i tarafından 2003-2006 yıllarında gerçekte tirilen e itim programından 2007 ve 2008 dönemlerinde SYDGM uzman ve uzman yardımcılarının da faydalanabilmesine yönelik çalı malarla ba lanmı tır.

2006 yılı lerleme Raporu Katkısının olu turulmasına yönelik olarak ABGS koordinatörlü ünde yürütölen çalı malarda SYDGM tarafından gerekli katkılar sa lanmı tır.

Avrupa Birli i Genel Sekreterli i tarafından, AB'ye uyum sürecine ili kin olarak yürütölen SK P (Sivil Toplum Kurulu ları ile Kamu Kurulu ları Arasındaki birli inin Geli tirilmesi ve STK'ların Demokratik Katılımcılık Seviyelerinin Artırılması Projesi) kapsamında "Sivil Toplum-Kamu Sektörü Ortak Anlayı Belgesi" hazırlanması yönünde çalı malar tamamlanmı ve proje sona ermi tir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARA TIRMA BULGULARININ SUNUMU

3.1.ARA TIRMA ALANLARININ TANITILMASI

SYDV'nın yerel düzeydeki örgütlenmeleri ve hizmetlerini incelemek amacı ile yürütülen ara tırma Mu la merkez ve Ula ilçesi ile Hatay ili skenderun ve Samanda ilçelerinde kurulmu olan SYDV'ler de gerçekleştirilmiştir. Bu bölümde ara tırma yapılan alanların co rafi nüfus kültürel ve ekonomik yapıları hakkında kısaca bilgi verildikten sonra ilgili bölgelere ait vakıfların i leyi i ve faaliyetleri rakamsal verilerin deste iyle de erlendirilmeye çalışılacaktır.

Mu la

Mu la ili, Antikça 'da Karia olarak bilinen bölgenin sınırları içinde kalmaktadır. Yerleşim tarihi M.Ö. 3000'lerdeki Do u Yunanistan ile Batı Anadolu kıyıları arasındaki kar ılıklı göç hareketleriyle ba lamaktadır. Bölgedeki ikinci büyük göç olayı M.Ö. 12. yüzyıl ba larındadır. Mu la bölgesine hâkim olan Kariyalılardan sonra M.Ö. 1200'lerde gelen kolonistlerin egemenli i görülür. Daha sonra Pers, Makedonya egemenli ine giren bölge Büyük skender'in ölümüyle sırasıyla Seleukosların, Rodos Krallı ı'nın, Roma ve Bizans mparatorluklarının egemenli ine girmi tir.1261 yılından sonra Mente e Beyli iyle Türklerin eline geçen Mu la, Yıldırım Bayezid zamanında Osmanlıların egemenli ine geçmi ve sancak yapılarak, Anadolu Eyaleti'ne ba lanmıştır.

Topraklarının bir bölümü Akdeniz Bölgesi'nde, bir bölümü Ege Bölgesi'nde yer alan Mu la, kuzeyde Aydın, do uda Denizli ve Burdur, güneydo uda Antalya, güneyde Akdeniz, batısında da Ege Denizi ile çevrilidir. Ege Bölgesi'nin güneyinde, Anadolu'nun güneybatı kö esinde yer alan Mu la ilinin kıyıları girintili ve çıkıntılıdır. lin bitki örtüsü makidir. Geni yer tutan kızılçam ormanları bazı kesimlerde kıydan itibaren ba lar. Mu la'da Akdeniz iklimi etkisinde kalan kara iklimi hüküm sürmektedir. Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve ya ılıdır.

Yarıllar genellikle Kasım ve Mart ayında yo undur. Yıllık sıcaklık ortalaması 14.9'dur.

Mu la denizden 670 m yükseklikte, üstü düz bir kaya kütlesi ekliyle ilginç bir görünüme sahip olan Hisar Da ı'nın eteklerinde kurulmu 52.900 nüfuslu bir kent merkezidir. Daha yakın geçmi e kadar sanayisi veya ba ka bir i lek sektörü bulunmayan son derece sakin küçük bir idari merkez konumunda iken, son yıllarda Mu la Üniversitesi'nin getirdi i canlılıkla kentsel alan Mu la Ovası'na hızla yayılmaktadır. 1992'de kurulmu olan Mu la Üniversitesi, özellikle 1999 sonrasında, i adamı Sıtkı Davut Koçman'ın üniversiteyi kelimenin tam anlamıyla kanatlarının altına almasını takiben göz kama tırıcı bir hızla geli mi tir. Daha önce 30 bin nüfuslu küçük ve hareketsiz bir il merkezinden ibaret olan ehir, 20.000'i a kın ö rencinin olu turdu u yeni bir toplulu un yerle mesiyle büyük bir ivme kazanmı tır. Mu la Üniversitesi her yıl açılan yeni fakülteleri ile daha da büyük bir ö renci kitlesine hitap edebilir hale gelmi tir ve gelmeye devam etmektedir([http://tr.wikipedia.org/wiki/Mu_la_\(merkez\)\)](http://tr.wikipedia.org/wiki/Mu_la_(merkez)))).

Mu la'nın ilçe sayısı 11, belediye sayısı 61 ve köy sayısı da 397'dir. Mu la'nın nüfusu; 715.328'dir(<http://www.yerelnet.org.tr/iller/il.php>). Mu la'yı etkileyen nüfus göçleri Konya göçleridir. Bugün, Mu la Merkez'in yerle ik nüfusunu olu turan eski ailelerden bazıları "Konyalılar" olarak bilinir.

Mu la evleri; tasarımları, ah ap i çilikleri, tavan i lemeleri ve ehrin sembolü haline gelmi bacaları ile Türk geleneksel mimarisinde özgün bir model olu turmaktadır. Genelde iyi korunmu lardır. Geleneksel mimariden do rudan esinlenmi yeni yapıların da Mu la bölgesinde halen di er bölgelere nazaran daha fazla in a edildi i söylenebilir. Bunda kentin yüksek e itim ve yerel uur düzeyi ile yörenin turistik bir bölge olmasının etkileri bulunmaktadır. Kent merkezinde özellikler Hisar Da ı eteklerine do ru yo unla an eski Mu la evleri, Karaba lar Yaylası'ndaki Karaba lar Mahallesi ve Yılanlı Da ı yamacındaki Dü erek Mahallesi evleri ile bir arada ele alınabilmektedir. "Hayat" olarak adlandırılan açık ön sofalar, kuzulu kapı olarak adlandırılan avlu giri ler, ocaklar, bacalar, uzun ve geni saçaklar, tavan süslemeleri, ah ap süslemeli varandalar, duvarlara gömülmü dolap biçimli

banyolar Mu la evlerinin tipik özellikleri arasındadır. Büyük ço unlu u avlulu ve iki katlıdır. Bazılarında “hayat” bölümü sonradan kapatılmıştır. Yakın devirde in a edilen evlerde ise, “hayat” do rudan kapalı olarak yapılmaktadır.

Mu la kültürel faaliyet açısından zengin ve ö rencilerin faaliyetleri ile giderek daha da zenginleşmiştir. Mu la Üniversitesi, Belgesel Sinemacılar Birliği'nin sözlü tarih çalışmaları, Mu la Sanat Severler Derne i, Duvar Sahnesi Sanat Toplulu u gibi daha bir çok grup ve topluluklar ehirdeki kültür potansiyelini arttırmaktadır.

lin ekonomisi, tarım, hayvancılık, ticaret, ormancılık ve in aata dayalıdır. lin ikinci bir gelir kayna ı olan hayvancılık turizmin geli mesi ile gerilemiştir. l ormanlarındaki a açlandırma, kesim ve bakım çalışmaları orman i çilerinin gelir kayna ıdır. Bu ormanlardan elde edilen defne yapra ı, ada çayı, reçine ve sı la ya mın bir bölümü yurtd ına ihraç edilmektedir. Yaygın biçimde arıcılık da yapılmakta olup, Türkiye’de en çok bal üreten ve balı ile ünlenen illerden biridir. lde turizmin geli mesine paralel olarak balıkçılık önem kazanmıştır. Bafa ve Köyce iz göllerinde de tatlı su balıkçılı ı yapılmaktadır. Turizmin geli mesi ile birlikte in aat sektöründe de büyük hareketlilik ve canlılık olmu tur. Mu la da sanayi pek fazla geli memi tir. SEKA'nın Dalaman Müessesesine ait ka ıt fabrikası ilin en büyük sanayi kurulu udur(<http://www.kenthaber.com/IIIDetay.aspx?ID=56>).

Samanda

Samanda , Asi Nehri'nin Akdeniz'e dökülürken Musa Da ı, Kelda ve Saman Da ı arasında olu turdu u düzlükte yer alır. 446 kilometre karelik yüzölçümüne sahip olan ilçenin 13 belde ve 31 köy yerleşim yerinde 106.000 ki i ya amaktadır. İlçede kilometre kareye dü en ki i sayısı 239'dur. İlçe merkezinde ya ayan nüfus 35.000'dir.

İlçe ekonomisi tarım ve hayvancılı a dayanmaktadır. İlçede tarım, özellikle sebzecilik, narenciye üretimi ve balıkçılık yaygındır. Ta ımacılık da önemli geçim kaynaklarından. Genellikle Akdeniz iklimi egemendir. İlçe merkezinin rakımı 10 metredir.

İçede herhangi bir sanayi tesisi yoktur. İçe geçimini tarım (meyvecilik, sebzeçilik) ve hayvancılıkla sağlar. İnan vakitlerinin büyük bir kısmı çalışarak geçir. Tarım alanlarının parsel büyüklüğü ve topoğrafik yapısı makineli ziraat yapmaya elverişli olmadığından yoğun emek ve çaba sarf etmektedir. Meyve yetiştiriciliğinde elma, portakal, maydanoz, mandalina, kayısı ve eftali, sebze olarak da kuru ve taze fasulye, domates, patates, soğan ve havuç üretilmektedir. Ürünler çevreli ve İç pazarlarında satışa arz edilmektedir.

pekböcekçiliği yetiştiriciliği de vardır. Sulama imkanı olan alanlarda buğday, arpa, çavdar ve nohut üretimi yapılmaktadır. Çiftçilerde alet, makine, traktör, ilaç, gübre ve temiz tohumluk kullanımı yaygındır. Bölgenin hayvancılıkla uğraşması vardır. Her türlü büyük ve küçükbaş hayvancılık yetiştirilmektedir. Hemen hemen her evde sığırcılık yetiştiriciliği vardır. İçemizin et ve süt ihtiyacı bölgeden karşılanmaktadır. Büyükbaş kültür ırkı süt sığırcılığı geliştirmek üzere çalışılmaktadır. İçede gelişim gösteren diğer bir ekonomi alanı balıkçılıktır.

Samanda ilçesi sahip olduğu olağanüstü tarihi ve turistik cazibe merkezleri sebebiyle 1993 yılında “Turizm Bölgesi” ilan edilmiştir. Dünyaca ünlü “**Antakya Müzesi**” Samanda ilçesinde özellikle Çevlik’te bulunmuş mozaikleri de bünyesinde barındırmaktadır.

Samanda ilçesi Asi Nehri’nin Akdeniz’e kavuştuğu kıyılarda 14 Km uzunluğunda dünyanın sayılı uzun sahillerinden birine sahiptir. Geniş bir kumsalın yer aldığı bu sahil halka açık plaj halindedir. Bu kumsal aynı zamanda nesli tehlikede olan Chelonia Mydas ve Caretta Caretta deniz kaplumbağalarının sayılı yumurtlama-üreme alanlarından biridir.

skenderun

skenderun 35-55 kuzey enlemi ile 36-09 doğu boylamı mevkiindedir. skenderun Körfezinin doğusunda Amanos dağları yükselmekte olup, skenderun bu dağların eteğinde 5 km’lik yalıtılmış ovasında kurulmuştur. Kent Halep - Belen yolu bitiminde yer almaktadır. Aynı zamanda iddetteli İodos rüzgarlarından batıda meydana gelen bir burunla korunmaktadır. Körfezin güneyinde 6840 hektar

geni li indeki Arsuz ovası ile körfezin do usunda 34920 hektar yer kaplayan ve 30 km uzunlu unda olan skenderun ovası ile noktalanmaktadır.

skenderun'da yaz ve kı ın sürekli olarak akan önemli bir akarsu yoktur. Kaynaklarından Zıffin pınarı, Kutu pınarı, Ali Baba ve Ta oluk pınarları bulunur. Yeraltı suları da içme suyu olarak kullanılmaktadır. skenderun ovasında Akçay bataklı ı takriben 1 km² alana yayılmış olup, kotu: 0 metre civarındadır. Frenk bataklı ı ise takriben 1 km'lik sahada da kodu 0,30 metredir. skenderun'da tamamen Akdeniz iklimi hüküm sürer. Yazın yüksek sıcaklık 40, en dü ük sıcaklık ise 19 derece olmaktadır. Yılın 6-7 ayı yazdır. Kı lar ılık geçti inden ısının sıfırın altına dü tü ü görülmemi tir. Yıllık ya ı ortalaması 877 mm'yi bulurken, yıllık ortalama nem miktarı 70 dolayındadır. Kentte kı ve ilk bahar aylarında güney do u'dan zaman zaman hızı 140 km'yi bulan ve mahallen "Yarık Kaya" adı verilen kısa süreli rüzgarlar esti inde kentte hayat kısmen durur. skenderun İlçesi Merkez Nüfus 28 Mahalle Toplamı 177.294'dir.

Ula

Ula Gökova Körfezini olu turan iki yarımadaanın birle me noktasına kurulan ilçenin Mu la'ya uzaklı ı 14 km dir(<http://www.frmtr.com/turizm-ve-tatil/326643-mu-la-hakk-nda-bilgiler.html>).

Do usunda Köyce iz batısında Gökova Körfezi, kuzeyinde Mu la, güneyinde Marmaris vardır. Yüzölçümü 407km²dir. Ula merkez deniz seviyesinden 600 metre yüksekliktedir. Mu la-Ula mesafesi 15 km, Mu la-Marmaris karayolu üzerinden gidildi inde, Ula anayoldan 3 km içeride kalır.

İlçenin dört tarafı da da larla çevrilidir. Ula kuzeyden ve batısından Mu la, do udan Köyce iz, güneyden Marmaris ilçesi ile kom udur. Arazi engebeli olup %65'i ormanlarla kaplıdır. İlçede Akdeniz iklimi etkilidir. Yazlar kurak ve sıcak, kı lar ılık ve ya ı lıdır. İlçede her türlü tarım ürünleri yeti ir. Tütün, zeytin, kiraz, üzüm yaygın ürünlerdir.

İççe merkezinin nüfusu, 2007 nüfus sayım sonuçlarına göre; 5.594, köylerinin nüfusu 17.861 olmak üzere toplam nüfus 23.455'tir. İççede merkez, Gökova ve Akyaka olmak üzere toplam 3 belediye ve 24 köy bulunmaktadır.

İççenin genel geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Ekilen arazisi 3.783 hektardır. İççede yaklaşık 70.000 adet arı kovanında 1.589 ton bal üretimi gerçekleştirilmiştir.

İççede Merkez, Gökova ve Karabörtlen'de Tarım Kredi Kooperatifleri, Akçapınar ve Akyaka'da Su Ürünleri Kooperatifleri ve diğer köylerde 15 kalkınma kooperatifi mevcuttur. Ayrıca 2 adet zeytin yağı fabrikası, 3 adet süt mandırası, 2 adet un değirmeni, 13 adet fırın, 2 mermer fabrikası, teneke ambalaj fabrikası ve soğuk hava deposu gibi tesisler faaliyetini sürdürmektedir. İççenin Akyaka Beldesi sahilde bulunmaktadır, yaz kış yerli ve yabancı turistlerin uğradığı turistik yerdir. Yaz aylarında nüfusu iki katına kadar çıkar.

İççede okuma yazma oranı oldukça yüksektir (%98). 1994 yılında, Muğla Üniversitesi'ne bağlı Ali Koçman Meslek Yüksek Okulu açılmış olup Arıcılık, Mantarcılık, iklimlendirme, Bilgisayarlı Muhasebe, Elektrik ve Vergi Uygulamaları alanlarında öğretim yapılmaktadır. 487 öğrencisi olan okulun açılmasıyla ilçede hareketlilik gözlenmektedir. Ayrıca 2 Lise, 13 ilköğretim Okulunda toplam 2.388 öğrenci öğrenimine devam etmektedir(<http://www.mugla.smmmo.org.tr/ula.htm>).

3.2.ARA TIRMA VERİLERİNİN SUNULMASI

Bu bölümde Hatay ve Muğla örnekleri ile vakıfların faaliyetleri ve çalışmaları mekanizmaları rakamsal verilerin desteğiyle değerlendirilmeye çalışılacaktır.

İlgili ara tırma Muğla merkez Ula, Hatay, skenderun ve Samanda ilçelerinde yapılmıştır. Ara tırma yapılan vakıfların mütevelli heyetlerinin oluşturmalarında ilgili kurulu yasasına riayet edilmiş yasa ile öngörülen üyeler heyete katılmış, üç ilçede de sivil toplum kuruluğu olarak Muğla ve Ula'da Atatürkçü Düşünce Derneği Bağımsız skenderun'da da Ticaret ve Sanayi Odası başkanlığı tercih edilmiştir. Ula ilçesinde sivil halk üyelerini temsil edecek kişiler "belediye başkanları"

üyeleri” olmu tur. Ancak burada temsil ettikleri sivil kimlikleri mi yoksa siyasi kimliklerini mi bu tartışılmalı ve ironik bir konudur. Diğer vakıflarda ise sivil halktan tüccarlar yönetim mekanizmasını kurgulayabilmek adına “tüccarlar” heyette yerlerini almışlardır. Vakıflar vakıf müdürü ve vakıf mütevelli heyetlerinden oluşmaktadır. Vakıf binaları Ula ve skenderun’da kaymakamlık binaları içinde yer alırken Mu la merkezde 2006 yılı itibariyle ayrı bir binada faaliyet göstermektedir. Vakıfların mekansal görünümü açısından dikkat çeken bir nokta Mu la merkez vakfında kendini göstermiştir. Nitekim, Mu la merkez vakıf binası için toplamda 303.000 YTL kaynak harcanmış, bunun 165.000 YTL’si Fon’dan gelen miktarla 138.000YTL’side vakıf kaynakları ile finanse edilmiştir. “Vatandaş Odaklı Yönetim Projesi” başlığı altında aktarılan bu kaynak rakamının yüksekliği açısından dikkat çekicidir. Vakıf iki ayrı binadan oluşmakta, bunlardan birisi büro hizmetlerinin yürütüldüğü bina, diğeri de depo, toplantı salonu ve arşiv odasından oluşmaktadır. Bu binada sadece 6 personel hizmet vermektedir.

Vakıflarda mütevelli heyetlerinin genel olarak haftada bir kez toplandıkları belirtilmiştir. Vakıfların denetimine dair hiçbir rapora ulaşılamamıştır

3.2.1.Yıllara Göre Yapılan Arttı Nakit Transferleri Yardımları

TABLO 3: Samanda İçesi 2005-2006 Yılı Arttı Nakit Transferleri

YILLAR	E T M ÖDEME	SA LIK ÖDEME	GEBEL K ÖDEME	GENEL TOPLAM
2005	520.773,50	117.328,00	1.083,00	639.184,50
2006	654.975,50	175.670,00	1.457,00	832.102,50

Kaynak:Samanda Sosyal Yardımlama ve Dayanışma Vakfı

Samanda SYDV da 2005 yılında toplam 639.184,50 YTL tutarında NT kapsamında yardım yapılmıştır. Bu yardımlar emtim, sağlık ve gebelik gibi çeşitli kalemlere ayrılmaktadır. Bu miktarın 520.773,50 YTL’si emtim yardımı, 117,328,00 YTL’si sağlık yardımı, 1.083,00 YTL’si de gebelik yardımı olarak yapılmıştır. 2005 yılında en çok yardım yapılan kalemin büyük bir farkla emtim yardımı olduğu

görülmektedir. Gebelik yardım miktarı ise diğer kalemlere çok düşük kalmıştır. 2006 yılında 2005 yılına göre NT ödemelerinde artış anlamıdır. Toplamda yapılan 832.102,50 YTL'nin 654.975,50 YTL'si emtim, 117,328,00 YTL'si sağlık ve 60.457,00 YTL'si de gebelik yardımı olarak yapılmıştır. Bu yıl içerisinde de emtim yardımı yüksek bir yer tutmakla birlikte gebelik yardımları bir önceki yılda da olduğu gibi çok düşük kalmıştır.

TABLO 4: skenderun İlçesi 2005-2006 Yılları Artış Nakit Transferleri

YILLAR	EMTİM ÖDEME	SAĞLIK ÖDEME	GEBELİK ÖDEME	GENEL TOPLAM
2005	33.959,00	33.580,00	68,00	67.615,00
2006	161.357,00	76.701,00	0,00	238.058,00

Kaynak: skenderun Sosyal Yardımlama ve Dayanışma Vakfı

skenderun'da 2005 yılında toplam 67.615,00 YTL yardım yapılmıştır. Yardımların 33.959,00 YTL'si emtim kalemine, 33.580,00 YTL'si sağlık kalemine, 68,00 YTL'si de gebelik kalemine ayrılmıştır. 2005 yılında emtim ve sağlık kalemlerine yapılan yardımlar yaklaşık olarak birbirine denktir. Gebelik ödemeleri ise çok büyük bir farkla düşük kalmıştır. 2006 yılında 2005 yılına oranla NT ödemelerinde 2005 yılında yapılan yardımların üç katından fazla bir artış olarak yardım miktarı 238,058,00 YTL'ye çıkmıştır. Bu yılda emtim için 161.357 YTL, sağlık için 76.701 YTL yardım yapılırken, gebelik yardımı hiç yapılmamıştır.

TABLO 5: Ula ıçesi 2005-2006 Yılları arthı Nakit Transferleri

YILLAR	E T M ÖDEME	SA LIK ÖDEME	GEBEL K ÖDEME	GENEL TOPLAM
2005	2.588,00	0,00	0,00	2.588,00
2006	11.150,00	778,00	0,00	11.928,50

Kaynak:Ula Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı

Ula NT ödemeleri 2005 yılı için 2.588,00 YTL'dir. Yardımın tamamı e itim kalemine ayrılmı , sa lık ve gebelik kalemlerine hiç kaynak ayrılmamı tır. 2006 yılında ise 11.928,50 YTL tutarında yapılan yardımın 11.150,00 YTL'si e itim kalemine 778,00 YTL'si de sa lık kalemine ayrılmı tır. E itim kalemi yardımlar arasında Ula SYD Vakfında da en yüksek miktarı almaktadır.

TABLO 6: Mu la li 2005-2006 Yılları arthı Nakit Transferleri

YILLAR	E T M ÖDEME	SA LIK ÖDEME	GEBEL K ÖDEME	GENEL TOPLAM
2005	60.955,50	9.994,00	0,00	70.949,50
2006	78.041,00	2.091,00	0,00	80.132,00

Kaynak:Mu la Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı

Mu la SYDV'da 2005 yılında toplam 70.949,50 YTL NT yardımı yapılmı tır.Yapılan yardımın büyük bir miktarı 60,955,50 YTL ile e itim kalemine ayrılmı tır. Sa lık yardımı olarak yapılan miktar ise 9.994 YTL'dir. 2006 yılı için e itim kalemine ayrılan miktar 78.041,00 YTL iken 2.091,00 YTL'lik sa lık yardımı yapılmı , her iki yılda da gebelik yardımı gerçekleştirilmemi tır.

TABLO 7: Ara tırma Kapsamındaki SYDV''nın 2005 Yılı Çalı maları

SYDV	E T M ÖDEME	SA LIK ÖDEME	GEBEL K ÖDEME	GENEL TOPLAM
Samanda	520.773,50	117.328,00	1.083,00	639.184,50
skenderun	33.959,00	33.580,00	68,00	67.615,00
Ula	2.588,00	0,00	0,00	2.588,00
Mu la	60.955,50	9.994,00	0,00	70.949,50
TOPLAM	618.276,00	160.902,00	1.151,00	780.337,00
%	79-	20-	0,14-	100

TABLO 8: Ara tırma Kapsamındaki SYDV'nın 2006 Yılı Çalı maları

SYDV	E T M ÖDEME	SA LIK ÖDEME	GEBEL K ÖDEME	GENEL TOPLAM
Samanda	654.975,50	175.670,00	1.457,00	832.102,50
skenderun	161.357,00	76.701,00	0,00	238.058,00
Ula	11.150,00	778,00	0,00	11.928,50
Mu la	78.041,00	2.091,00	0,00	80.132,00
TOPLAM	905.523,50	255,240,00	1.457,00	1.162.220,50
%	77-	21-	0,12-	100

Görüldü ü üzere incelenen tüm SYDV da yapılan yardımlar toplu olarak de erlendirildi inde de en büyük yeri e itim yardımları alırken gebelik yardımlarına ayrılan pay çok dü ük kalmı tır. 2005 yılında tüm vakıflarda yapılan toplu yardım miktarının %79'u, 2006 yılı için ise %77'si e itim yardımlarına ayrılmı tır. Sa lık yardımları, 2005 için %20, 2006 için ise%21'dir. Gebelik yardımları ise her iki yıl için ise yakla ık %0,14 civarında kalmı tır.

3.2.2.Yıllara Göre Yardım Faaliyetleri

TABLO 9: Mu la li Merkez İçesi SYDV 2005 Yılı Yardım Faaliyetleri

YARDIM TÜRÜ		K SAYISI	TUTARI (YTL)	AÇIKLAMA
Y YECEK YARDIMI	NAKD	100	9.500,00-	
	AYN	1135	49.848,80.-	
G YECEK YARDIMI	NAKD	1	100,00-	
	AYN	15	3.046,50,-	1107 adet sahte ti ört
YAKACAK YARDIMI	NAKD	1	100,00-	
	AYN	77	7.177,50-	Tahta parçası Da ıtıldı
BARINMA AFET YARDIMI	NAKD	11	9.000,00-	Afet yardımı
	AYN			
E T M YARDIMI	NAKD	2346	124.688,30-	
	AYN	31	409,20	
	AYN		826,80	
SA LIK YARDIMI	NAKD	21	4.495,30	
	AYN	145	9.072,02	laç vb.
NC R F DANI YARDIMI	AYN	10	2.832,00	
PROJE DESTEKLER	AYN	35	16.533,00	Datça ulusal e itim destek turizm kursu
GÖKTEPE KÖYÜ SÜT Sİ IR PROJE	AYN	8	17.183,60.	8 ki iye süt sı ırda ıtımı
GEÇ. TEM NED C YARDIM	AYN	1	500,00	İir kitabı basıldı
D ER YARDIM. (Açıklama.....)	NAKD	8	3.049,27	
	AYN	297	6.525,00	Otobüs bileti vb. .
Nakdi Yardım B R DEFAYA MAHSUSU	NAKD	360	33.333,00	Vatanda lara ve Yuvadaki çocuklara Bayram yardımı
TOPLAM	NAKD	2.883	200.798,87	
	AYN	1722	104.527,42	
GENEL TOPLAM		4605	305.326,29	

Kaynak:Mu la Sosyal Yardımla ma ve Dayanılma Vakfı

2005 yılı Mu la SYDV'de toplamda 305.326,29 YTL yardım yapılmı tır. Yapılan yardımlardan 4605 ki inin faydalandı ı belirtilmi tir. Yardımlarda nakdi yardımlar aynı yardımlara oranla büyük bir yer tutmaktadır. Nakdi yardım miktarı 200.798,87 YTL iken aynı yardım miktarı yaklaşık yarısı, 104.527,42 YTL'dir. Yardım kalemlerini de erlendirdi imizde en yüksek miktarı 125.924,30 YTL ile "e itim" yardımı almaktadır. Bu miktardan 2377 ki i faydalanmı tır. Rakam ki i ba ına de erlendirildi inde bir yılda bir ö renciye yapılan "nakdi" yardımın sadece yaklaşık 54 YTL olu u yardımların yoksulluk konusunda ne derece bir etki yarattı ını gözler önüne sermektedir. E itim kaleminden sonra en büyük miktar aynı ve nakdi olarak yapılan 59.348,80 YTL'lik yiyecek yardımına ayrılmı tır. Aynı olarak yapılan yiyecekler, eker, bulgur, pirinç ve bu gibi gıdalardan olu an paketler halinde sunulmaktadır. Bu yıl içerisinde aynı miktardan da 1135 ki i faydalanmı tır. Yani bir yıl için her bir fayda sahibi yaklaşık 44 YTL de erinde yiyecek yardımı almı tır. Nakdi kısmından faydalanan ki i sayısı ise 100 ki idir. Onların payına da 95 YTL dü mektedir. Yardım kalemleri arasında, geçimini temin edici yardım 500 YTL olarak en dü ük payı almaktadır. Geçimini temin etmesi için ki iye iir kitabı bastırılmı tır. Faaliyet tablosunda dikkat çeken bir unsur da, 3.046,50 YTL'ye 1107 adet sahte ti ört alınmı olu udur. Bundan 15 ki inin faydalandı ı belirtilmi tir. Bunun nedeni ise "bir satıcının elinde kalan ti örtlerin ucuza mal edilerek alındı ı" biçiminde belirtilmi tir. Bu duruma göre 16 ki iye ki i ba ı 69 adet ti ört dü tü ü hususu gözden kaçırılmı tır.

TABLO 10: Mu la li Merkez İçesi SYDV 2006 Yılı Yardım Faaliyetleri

YARDIM TÜRÜ		K SAYISI	TUTARI (YTL)	AÇIKLAMA
Y YECEK YARDIMI	NAKD	21	3.550,00,-	
	AYN	1100	68,948,38,-	
G YECEK YARDIMI	NAKD	1	150,00,-	
	AYN	123	873,89,-	Huzur evindeki ya lılara alınan iç çama ır
YAKACAK YARDIMI	NAKD			
	AYN	636	50,469,78,-	Kömür Da ıtıldı
BARINMA AFET YARDIMI	NAKD	24	19,900,00,-	Yangın ve ev tamirat
	AYN			
E T M YARDIMI	NAKD	2080	98,802,80,-	İk ve Orta ö retim ve yüksekö retim ö .
	AYN	200	1,000,00,-	Ö rencilere Nutuk Kitabı Da t.
SA LIK YARDIMI	NAKD	62	15.899.86,-	
	AYN	20	7,139,14,-	Oksijen tüpü, kulaklık ve protez ayak alındı
ELEV ALET.TAM R PROJ. YARDIMI	AYN	1	7,200,00,-	Osman Alaçam'a Uy. Proje
ÇAMOLUK SÜT Sİ İR PROJES	AYN	16	39,235,31,-	Süt sığırı ve yem da
GÖKTEPE KÖYÜ SÜT Sİ İR PROJE	AYN	6	14,714,20,-	Süt sığırı ve yem da
GÜZEL OKULUM PROJE	AYN		5,598,75,-	Okullar Tamir edildi.
ET DA İTİMİ YAR	AYN	518	2,193,00,-	
D ER YARDİM. (Açıklama.....)	NAKD	1	100,00,-	Soba alması için ver.yard.
	AYN	627	5,424,25,-	Otobüs bileti vb. yar.
Nakdi Yardım	NAKD	1081	104,479,00,-	Bayram yardımı yuvadaki çocuklara
TOPLAM	NAKD	3,269	242,881,66,-	
	AYN	3,247	202,796,70,-	
GENEL TOPLAM		6516	445,678,36,-	

Kaynak:Mu la Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı

Mu la SYDV’de 2006 yılında toplam 6516 ki iyi faydalandırarak 445,678,36 YTL tutarında yardım yapılmı tır. Yardımlar içerisinde bir önceki yılda da oldu u gibi nakdi yardımların 242,881,66 YTL ile aynı yardımlardan daha yüksek yer tutmasına kar ın, bir önceki yıla nazaran çok büyük fark bulunmamaktadır. Nitekim aynı yardımlar 202.796,70 YTL ile nakdi yardımlara yakla mı tır. Yapılan yardımlar arasında en yüksek payı 104,479,00 YTL ile 1081 ki inin faydalandı ı bir defaya mahsus nakdi olarak yapılan yardım kalemi almaktadır. Onu 99.802,80 YTL ile 2280 ö rencinin faydalandı ı e itim yardımları takip etmektedir. Her bir ö renci bir yıl için nakdi yardımlardan payını **bir önceki yıldan da dü ük** olarak yakla ık 48 YTL olarak almı tır. Bu yıl için en dü ük yardım kalemini 873.89 YTL ile 123 huzurevindeki ya lıya aynı olarak yapılan giyecek yardımı almaktadır.

Mu la SYDV’nin 2005 ve 2006 yılları beraber de erlendirildi inde vakfın herhangi bir “yardım politikası”nın mevcut olmadı ı belirlenmektedir. Yapılan yardımlar da ınık ve yıllara göre istikrarsızdır. 2005 yılında en yüksek kalem e itim yardımları iken 2006 yılında yerini bir defaya mahsus yapılan yardımlara bırakmı tır. Yine 2005 yılında nakdi yardımlara çok fazla a ırlık verilirken, 2006 yılında aynı ve nakdi yardım türleri birbirine çok yakla mı tır. Rakamlar toplu olarak de erlendirildi inde ki i ba ına yardımların tatmin edici olmaktan uzak göz boyayıcı nitelikte oldu u dahi belirtilebilmektedir.

TABLO 11: Hatay ili skenderun ilçesi 2005 Yılı Yardım Faaliyetleri

YARDIM TÜRÜ		K SAYISI	TUTARI (YTL)	AÇIKLAMA
Y YECEK YARDIMI	NAKD			
	AYN	1.169	41.411,00YTL	GIDA KUPONU
PROJE DESTEKLER	NAKD			
	AYN	11	25.850,00YTL	Ç FTÇ LERE KOYUN
ÖZÜRLÜLERE YARDIMLAR	NAKD			
	AYN			
BARINMA AFET YARDIMI	NAKD			
	AYN			
E T M YARDIMI	NAKD			
	AYN	418	10.975,00YTL	KIRTAS YE,G Y M
SA LIK YARDIMI	NAKD			
	AYN	9	13.947,92YTL	LAÇ, TME C HAZI
Nakdi Yardım B R DEFAYA MAHSUS	NAKD	62	5.015,00YTL	ÇE TL HT YAÇLAR
TOPLAM	NAKD	62	5.015,00YTL	
	AYN	1.607	92.183,92YTL	
GENEL TOPLAM		1.669	97.198,92YTL	

Kaynak: skenderun Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı

skenderun’da 2005 yılında toplamda 1669 ki inin faydalandı ı 97.198,92 YTL tutarında yardım gerçekleştirilmiştir. Bu miktarın 92.198,92 YTL’ si aynı olarak yapılırken, 5.015 YTL’ si nakdi olarak yapılmıştır. skenderun vakıf uygulamalarında dikkat çeken bir unsur farklı bir uygulamaya gidilerek yiyecek ve giyecek yardımların aynı veya nakdi olarak yapılması yerine “yardım kuponları”nın olu turulmu olmasıdır⁷. Bu kuponlarla tek el ürünü hariç restoranlarda yemek yenilebilmesine alı veri yapmasına izin verilmiştir. 2005 yılında 41.411,00 YTL tutarında yardım kuponundan 1169 ki i faydalanmıştır. Yani her bir bireye 2005 yılı için yaklaşık 35 YTL gibi bir rakam dü mektedir. En büyük yardım kalemini yiyecek yardımlarından sonra 25.850,00 YTL ile 11 ki ini faydalandı ı çiftçilere koyun

⁷ İlgili kupon örne ine Ek-4 kısmında yer verilmiştir.

da ıtılan proje destekleri almı tır. En dü ük yardım kalemini ise 5.015,00 YTL ile 62 ki inin faydalandı ı bir defaya mahsus olarak yapılan nakdi yardımlar almı tır.

TABLO 12: Hatay li skenderun İçesi 2006 Yılı Yardım Faaliyetleri

YARDIM TÜRÜ		K SAYISI	TUTARI (YTL)	AÇIKLAMA
Y YECEK YARDIMI	NAKD			
	AYN	3.839	131.790,00YTL	
PROJE DESTEKLER	NAKD	183	32.121,00YTL	
	AYN	35	77.892,25YTL	
ÖZÜRLÜLERE YARDIMLAR	NAKD			
	AYN	61	1.629,00YTL	
BARINMA AFET YARDIMI	NAKD			
	AYN	3	702,00YTL	
ORTOPEDİK YARDIMLAR	AYN	60	1.255,00YTL	
TA İMALİ E T M YEMEK	NAKD			
	AYN	120	2.922,00YTL	
E T M YARDIMI	NAKD	10	1.000,00YTL	
	AYN	209	2.183,00YTL	
SA LİK YARDIMI	NAKD			
	AYN	177	13.518,00YTL	
D ER YARDIM. (Açıklama.....)	NAKD	41	3.285,00YTL	
	AYN	192	6.713,0YTL	
Nakdi Yardım B R DEFAYA MAHSUS	NAKD	213	21.011,00YTL	
TOPLAM	NAKD	428	57.817,00YTL	
	AYN	4.636	238.604,87YTL	
GENEL TOPLAM		5.064	296.421,87YTL	

Kaynak: skenderun Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı

2006 yılında skenderun SYDV’de bir önceki yıla nazaran artı göstererek toplamda 296.421,87 YTL yardım yapılmı , yardımlardan 5064 ki i faydalanmı tır. Yardımlarda bir önceki yılda da oldu u gibi aynı yardımlar daha fazla yer tutmu tur. Aynı yardım miktarı 238.604,87YTL iken nakdi yardım miktarı 57.817,00YTL olmu tur. Bu yılda da en büyük yardım kalemini 131.790,00 YTL ile 3839 ki inin

faýdalandy 1 yiyecek yardımları almı tır. kinci sırada 110.013,25 YTL ile 218 ki inin ayni ve nakdi olarak faýdalandy 1 proje destekleri yer almaktadır. En dü ük yardım kalemini 702,00 YTL ile 3 ki inin faýdalandy 1 barınma afet yardım almaktadır. skenderun SYDV Mu la vakfına nazaran daha istikrarlı bir yardım politikası uygulamaktadır. Her iki yıl içinde ayni yardımlara a ırlık vermekte ve yardım kalemlerinden yiyecek ve proje desteklerini ilk sırada desteklemektedir.

TABLO 13: Hatay İli Samanda İlçesi 2005 Yılı Yardım Faaliyetleri

YARDIM TÜRÜ		K SAYISI	TUTARI (YTL)	AÇIKLAMA
Y YECEK YARDIMI	NAKD	2567	141.250,00YTL	
	AYN	41	1.455,40YTL	
YAKACAK YARDIMI	NAKD	1	75.00YTL	
	AYN	1101	550,5 TON	
G YECEK YARDIMI	NAKD			
	AYN	15	871,00YTL	
ÖZÜRLÜLERE YARDIMLAR	NAKD	13	14.900,00YTL	
	AYN			
BARINMA AFET YARDIMI	NAKD	2	1.400,00YTL	
	AYN			
E T M YARDIMI	NAKD	1586	82.575,00YTL	
	AYN			
SAĞLIK YARDIMI	NAKD			
	AYN	846	169.807,99YTL	
ORTOPEDİK YARDIMLAR	NAKD			
	AYN	16	28.971,15 YTL	
PROJE DESTEKLER	NAKD	1	3.000,00YTL	
DİĞER YARDIM. (Açıklama.....)	NAKD			
	AYN			
Nakdi Yardım BİR DEFAYA MAHSUS	NAKD	1668	270,421.00YTL	
TOPLAM	NAKD	5838	513.621,00YTL	
	AYN	2019	201.105,54YTL	+550.5 TON KÖMÜR
GENEL TOPLAM		7857	714.726,54YTL	+550.5 TON KÖMÜR

Kaynak: Samanda Sosyal Yardımlaştırma ve Dayanışma Vakfı

Samanda SYDV'de 2005 yılında toplamda 7857 kişinin faydalandığı 714.726,54 YTL tutarında yardım yapılmıştır. Yapılan yardımlarda 513.621,00 YTL ile nakdi yardımlara ağırlık verilmiştir. Aynı yardımların miktarı bu yıl için 201.105,54 YTL olmuştur. Yapılan yardım miktarlarından en büyük payı

270,42,00.YTL ile 1668 kiinin faydalandı ı bir defaya mahsus yapılan nakdi yardımlar almı tır. kinci sırayı ise 169.807,99 YTL ile 846 kiinin faydalandı ı sa lık yardımları almı tır. Yapılan yiyecek yardımları da sa lık yardımlarına yakla arak, 142.705,40 YTL olmu tur. En dü ük yardım kalemini ise 871.00 YTL ile 15 kiinin faydalandı ı giyecek yardımı almı tır.

TABLO 14: Hatay li Samanda İçesi 2006 Yılı Yardım Faaliyetleri

YARDIM TÜRÜ		K SAYISI	TUTARI (YTL)	AÇIKLAMA
Y YECEK YARDIMI	NAKD	3128	179.780,00 YTL	
	AYN	340	11.541,30 YTL	
G YECEK YARDIMI	NAKD			
	AYN	4	483,00 YTL	
ÖZÜRLÜLERE YARDIMLAR	NAKD	13	8.600,00 YTL	
	AYN	9	13.605,00 YTL	
BARINMA AFET YARDIMI	NAKD	2	2.010,00 YTL	
	AYN			
E T M YARDIMI	NAKD	1540	76.759,00 YTL	
	AYN			
SA LİK YARDIMI	NAKD			
	AYN	55	16.260,07 YTL	
PROJE DESTEKLER	NAKD	4	9.750,00 YTL	
D ER YARDIM. (Açıklama.....)	NAKD			
	AYN			
Nakdi Yardım B R DEFAYA MAHSUS	NAKD	1938	302.830,00 YTL	
TOPLAM	NAKD	6625	579.729,20 YTL	
	AYN	408	41.889,37 YTL	
GENEL TOPLAM		7033	621.618,57 YTL	

Kaynak:Samanda Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı

2006 yılında Samanda SYDV’de toplamda 7033 kiinin faydalandı ı 621.618,57 YTL tutarında yardım yapılmı tır. Bu miktarın 579.729,20 YTL’si ayni, 41.889,37 YTL’si de nakdi olarak yapılmı tır. Yardımların en yüksek tutarını

302.830,00 YTL ile 1938 kiinin faydalandı ı bir defaya mahsus olarak yapılan nakdi yardımlar tutmaktadır. kinci sırada 191.321.30 YTL tutarında ve 3468 kiinin faydalandı ı yiyecek yardımları almı tır. En dü ük yardım miktarını ise 483 YTL ile 4 kiinin faydalandı ı giyecek yardımları almı tır.

Samanda SYDV de her iki yılda da büyük mebla ların bir defaya mahsus yapılan nakdi yardım kalemine ayrılması dikkat çekicidir. 2005 yılı için 270.421,00 YTL olarak yapılan yardım, 2006 da 302.830 YTL'ye çıkmı tır. 2005 için bu miktardan ki i ba ına 162 YTL dü erken, 2006 da 156 YTL dü mektedir. Bu yardım bir defa verildi inde yoksullu u hafifletmesi beklenmeyecek bir nicelik ve nitelik ta imakta olup, yoksullukla mücadelede süreklilik sa layacak, istihdam alanları yaratmak vb .amaçların hedeflenmedi i belirlenmektedir.

TABLO 15: Mu la li Ula ilçesi 2005 Yılı Yardım Faaliyetleri

YARDIM TÜRÜ		K SAYISI	TUTARI
Y YECEK YARDIMI (Peynir Da ıtımı)	AYN	490	6.762,00
AFET YARDIMLARI	NAKD	1	250,00
E T M YARDIMLARI	NAKD	524	30.022,50
SA LIK YARDIMLARI	NAKD	12	826,00
NAKD YARDIM(bir defaya mahsus)	NAKD	858	71.972,00
TOPLAM	AYN	490	6.762,00
	NAKD	1395	103.070,50
GENEL TOPLAM		1885	109.832,50

Kaynak:Ula Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı

Ula SYDV'de toplamda 2142 kiinin faydalandı ı 109.832,50 YTL tutarında yardım yapılmı tır. Yapılan yardımların 103.070,50 YTL'si nakdi, 6.762,00

YTL'si de aynı olarak yapılmı tır. Yardım kalemleri arasında en yüksek payı 71.972,00 YTL ile 858 kiinin faydalandı ı bir defaya mahsus yapılan nakdi yardımlar yer almaktadır. kinci sırayı 30.022,50 YTL ile 524 kiinin faydalandı ı e itim yardımları almı tır. En dü ük yardım miktarı ise 250 YTL ile bir kiinin faydalandı ı afet yardımı alırken, onu 826 YTL ile 12 kiinin faydalandı ı sa lık yardımı takip etmektedir.

TABLO 16: Mu la li Ula ilçesi 2006 Yılı Yardım Faaliyetleri

YARDIM TÜRÜ		K SAYISI	TUTARI
Y YECEK YARDIMI	NAKD	65	598
SA LIK YARDIMI	NAKD	4	1.406,40
E T M YARDIMI (önlük, kırtasiye, yurt, ula ım, burs vb)	NAKD	503	25.650,00
YAKACAK YARDIMI	NAKD	1	100
AFET YARDIMI (Yangın, sel, deprem vb.)	NAKD	2	6.000
NAKD YARDIM (Bir defaya mahsus)	NAKD	616	89.359,03
PROJE DESTEKLER	NAKD	5	250
TOPLAM	AYN		
	NAKD	1196	123.363,43
GENEL TOPLAM	NAKD	1196	123.363,43

Kynak:Ula Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfi

Ula SYDV’de 2006 yılında toplamda 1195 kiinin faydalandığı 123.363,43 YTL tutarında yardım yapılmıştır. Yardımların tamamı bir önceki yıldan farklı olarak nakdi olarak yapılmıştır. En yüksek yardım kalemini 89.359,03 YTL ile 616 kiinin faydalandığı bir defaya mahsus olarak yapılan nakdi yardımlar alırken, ikinci sırayı da yine bir önceki yılda olduğu gibi 25.650,00YTL ile 503 kiinin faydalandığı eğitim yardımları almıştır. En düşük pay ise 598 YTL ile 65 kiinin faydalandığı yiyecek yardımlarına aittir.

TABLO 17: Araştırma Kapsamındaki SYD Vakıflarının 2005 Yılı Yardımları

YARDIM TÜRÜ	K SAYISI(Aynı/Nakdi)				TUTARI			
	Samanda	skenderun	Ula	Mu la	Samanda	skenderun	Ula	Mu la
Y YECEK YARDIMI (Halka peynir da itilmiştir)	2608	1169	490	1235	142.705,40	41.411,00	6.762,00	59.348,80
AFET YARDIMLAR (yangın, sel, deprem vb.)	2	-	1	11	1.400,00	-	250,00	9.000,00
E T M YARDIMLARI(önlük, kırtasiye, yurt, ulaşım, burs vb.)	1586	418	524	2377	82.575,00	10.975,00	30.022,50	125.924,30
ÖZÜRLÜLERE YARDIMLAR	13	-	-	-	14.900,00	-	-	-
PROJE DESTEKLER	1	11	-	43	3.000,00	25.850,00	-	33.716,60
SA LIK YARDIMLARI	846	9	12	166	169.807,99	13.947,92	826,00	13.567,32
NAKD YARDIM(bir defaya mahsus)	1668	62	858	360	270.421,00	5.015,00	71.972,00	33.333,00
TOPLAM	6724	1669	1885	4192	684.809,39	97.198,92	109.832,5	274.890,02

2005 yılındaki illere göre yardım miktarları değerlendirildiğinde, en çok yardım yapan vakfın 6724 kiisi ve 684.809,39 YTL kaynak kullanarak Samanda SYDV olduğu belirlenmektedir. En düşük yardım ise, 97.198,92 YTL ile skenderun SYDV tarafından yapılmıştır. Yukarıdaki yardım kalemleri arasında en düşük payın

“özürlülere yapılan yardım” kaleminden oldu u görülmektedir. Özürlülere sadece Samanda SYDV tarafından ve sadece 14.900,00 YTL tutarında yardım yapılmı tır. Yardım kalemleri arasında toplu bir de erlendirme yapılamamaktadır. Nitekim her bir vakfın a ırlık verdi i yardım kalemi bir di erinden ba ımsızdır. Ancak yapılan yardımlar arasında en yüksek miktarın 270.421,00 YTL ile Samanda SYDV tarafından yapılan “bir defaya mahsus yardım” kalemi oldu u dikkat çekicidir.

TABLO 18: Ara tırma Kapsamındaki SYDV’lerin 2006 Yılı Yardımları

YARDIM TÜRÜ	K SAYISI(Aynı/Nakdi)				TUTARI			
	Samanda	skenderun	Ula	Mu la	Samanda	skenderun	Ula	Mu la
Y YECEK YARDIMI (Halka peynir da ıtılmı)	3468	3839	65	1121	191321,30	131.790,00	598,00	72.498,38
AFET YARDIMLARI (yangın, sel, deprem vb.)	2	3	2	24	2.010,00	702,00	6.000,00	19.900,00
E T M YARDIMLARI(önlük, kırtasiye, yurt, ula ım, burs vb.)	1540	219	503	2280	76.759,00	3.183,00	25.650,00	99.802,80
ÖZÜRLÜLERE YARDIMLAR	22	61	-	-	22.205,00	1.629,00	-	-
PROJE DESTEKLER	4	218	5	22	9.750,00	110.013,25	250	59.548,26
SA LIK YARDIMLARI	55	177	4	82	16.260,07	13.518,00	1.406,40	23.039,00
NAKD YARDIM(bir defaya mahsus)	1938	213	616	1081	302.830,00	21.011,00	89.359,03	104.479,00
TOPLAM	7029	4730	1195	4610	621.135,37	281.846,25	123.263,43	379.267,44

2006 yılındaki illere göre yardım miktarları de erlendirildi inde, en çok yardım yapan vakfın 7029 ki i için 621.135,37 YTL kullanılarak Samanda SYDV oldu u izlenebilmektedir. Bu yıl için en dü ük yardım miktarı ise Ula SYDV tarafından yapılan 123.263,43 YTL’dir. Yardımlar arasında en yüksek miktarı yine 302.830,00 YTL ile Samanda SYDV’nin “bir defaya mahsus yardım” kalemi olu turmaktadır. Bu yıl içinde özürlülere yapılan yardım miktarı di er kalemlere nazaran çok dü ük kalmı tır.

Vakıfların yardım faaliyetleri genel olarak de erlendirildi inde yapılan yardımlar her bir vakıfta birbirinden ba ımsız olarak farklı yardım kalemlerine ayrı ayrı verilmeleri açısından de i im göstermektedir. Bu durum her bir vakfın, hatta aynı ekonomik ve sosyal özellikleri taşıyan aynı ilin ilçelerinin vakıflarında dahi gözlenebilmektedir. Bu tespit “yerel” de örgütlenen her bir vakfın yoksullu u “algılayıcı”nın ve “yoksullu u hafifletme” politikasının da ayrı tı ının göstergesidir. Kimi SYDV’ye göre yoksulun karnını doyurmak, kimine göre sa lık ihtiyacını karşılamak, kimine göre ise e itim masraflarını destek olmak yoksullu u hafifletmeye de destek olacaktır. Oysa yapılan destekler kimi zaman bir günü, kimi zaman bir ayı kurtaracak nitelikte olup, “süreklilik” arz etmemektedir. Vakıfların faaliyet raporlarında yer verilen büyük rakamlara karşın rasyonel bir yoksulluk politikasından bahsedilemeyece i açık bir ekilde görülmektedir. Ço u vakıf (Samanda örne inde oldu u gibi) 2005 yılı için 270.421,00 YTL 2006 yılı için 302.830,00 YTL kayna ı bir defaya mahsus olmak üzere da ıtılarak (ki bu rakam 2005 için ki i ba ına 160 YTL,2006 için ise 156 YTL’ye tekabül etmektedir.) o yıl için yardım “faaliyeti”nin büyük bir kısmından kurtulmaktadır.

Yukarda sunulan her iki yıla ait özet tablolar yakından incelendi inde toplam 304 ki inin proje deste i aldığı belirlenmektedir. Proje deste i kaleminden yapılan harcamaların toplam tutarı yaklaşık 250.000,00 YTL’dir. Yoksulluk ile ba etme konusunda istihdam yaratıcılı ı çerçevesinde, etkin bir araç olarak görülmesi gereken bu kalemin toplam harcamalar içindeki payı 1/8 dolayındadır. Oysa Vakıflarda gerçekleştirilen bu projeleri genel olarak de erlendirdi imizde projelerin büyük bir ço unlu u “gelir getirici” projeler kategorisindedir. Bu tür projelerin SYVD en önemli özelli i “geri ödemeli” olmalarıdır. Ula SYDV da uygulanan iki projenin ikisi de, Mu la SYDV da uygulanan yedi projenin altısı, Samanda SYDV da uygulanan on bir projenin sekizi, skenderun SYDV da uygulanan on be projenin dokuzu “geri ödemeli” olarak finanse edilen projelerdir. Yoksullu un yerel projeci bir yakla ımla de erlendirilmesi ve önlenmeye çalışılması bir yana kurum “yardım” hizmetinden çok “kredi veren bankalar” gibi hizmet vermektedir. Sosyal yardımlar, kar ılıksız olarak yapılan desteklerdir.”Geri ödemesi” olan bir sosyal yardım anlayışının ise “sosyal” yönünden bahsetmek olanaksızdır. Bu çerçevede a a ıda

incelenen SYD Vakıfları tarafından desteklenen projeler ele alınarak yakından incelenmektedir.

3.2.3.Ara tırma Alanlarında Uygulanan Proje Örnekleri

Projelerde faydalanacak olan ki i yerel düzeyde örgütlenen vakıflara ba vurulu yapmakta, ilgili ki inin ba vurusu vakıf mütevelli heyeti tarafından de erlendirilmekte ve uygun görülmesi halinde vakıfların bilgisayarlarında bulunan bir programa, projenin tüm detayları (amacı, kabul edilebilirliği, sınırlılı ı, maliyet tablosu) girilerek SYDGM Proje zleme ve De erlendirme Dairesi Ba kanlı ı'nın veri tabanına dü mektedir. Orada da de erlendirildikten sonra olumsuz veya olumlu olarak neticelendirilerek proje sahibine cevap verilmektedir. Projenin olumlu sonuçlanması halinde ki i ile detaylı bir sözleşme⁸ imzalanmaktadır. Proje sözleşme örne inde dikkat çeken çok önemli bir unsur, sözleşmenin “teminat-kefil” ba lıklı 5. maddesidir. Bu madde u ekildedir; ***“SYDV'nun talep etmesi halinde fayda sahibi bu sözleşme ile an yükümlülüklerinin güvencesi olarak, SYDV tarafından kabul edilebilir bir teminat/kefil gösterebilir. Teminat tutarı, projenin toplam finansman tutarından az olamaz. Fayda sahibi sözleşmeye aykırı davranışlarından dolayı SYDV'nun teminatı paraya çevirmesini pe inen ve kabul ve taahhüt etmektedir”***(SYDGM, 2007). Buradaki projeyi i leyi i “faizsiz bir kredi sistemi” gibi çalı maktadır. Ancak sözleşmede fayda sahibi geri ödemelerini sözleşmeye uygun şekilde yerine getirmede i taktirde borçlarına, “3095 Sayılı Kanuni faiz ve Temerrüt Faizine li kin Kanun” hükümlerine göre yasal gecikme ve temerrüt faizi uygulamasını pe inen kabul etmek zorundadır. Fayda sahibi ki i proje için aldığı bedeli, ilk yıl ödemesiz, ikinci ve üçüncü yıllar %20'si, dördüncü ve be inci yıllarda %30'u olmak üzere 5 yıl vade ile ödemektedir. Projelerin ba arısından ve “geri ödemelerin” takibinden “Vakıf mütevelli Heyetleri” bizzat sorumlu olmaktadır. Sözleşme de ayrıca iki taraf arasında çözülemeyen problemlerin çözümünde sözleşmeye taraf olan Vakfın Mahkemelerinin ve cra Daireleri'nin yetkili oldu u da belirtilmiştir. Proje uygulamalarının tüm bu özellikleri bir “sosyal yardım” kurulu nunun uygulamalarından çok banka kredi sistemini çarı tırmakta

⁸ Sözleşme örne ine Ek-3 kısmında yer verilmiştir.

3.2.3.1.Ula SYDV'de Sosyal Riski Azaltma Projesi Yerel Girişimler Bileşeni Kapsamında Uygulanan Projeler

İçkisiz Lokanta İletme Projesi

Bir yurttaki ekonomik baskı ile gündeme gelen proje ile amaçlanan Ula ilçesinde içkisiz lokanta açarak vatandaşlara ucuz ve kaliteli yemek yedirmek, ilçe halkının ürettiği domates, biber, yeşillik, süt ve yoğurt olarak onlara kazanç sağlamak, yapılan ucuz ve kaliteli yemekle tüm köylünün ihtiyacına cevap vermek hem de fakir ve içkisz insanlara istihdam sağlamak amaçtır.

Projede kullanılacak olan malzemeler ilçe halkından temin edilecek şekilde yerel halkı da destekleyecektir.

Lokantanın açılacağı yerde iki tane daha lokanta olmakla birlikte, açılacak işletmenin çarşı içinde olması anayola yakın olması ve kamu kurumlarında çalışan kişilerin de dışarıdan gelmesi nedeniyle diğer işletmeler yeterli olarak hizmet verememektedir. İlgili projenin hayata geçirilmesi halinde hem ilçenin ürünleri değerlendirilebilecek, hem de vatandaşlara ucuz ve kaliteli yemekler sunularak verimlilik artırılabilir.

Projenin toplam yatırım tutarı 14.000 YTL olmakla birlikte SRAP'tan talep edilen toplam miktar 7.000 YTL olarak belirlenmiştir.

İlgili proje SRAP Proje İnceleme ve Değerlendirme Birimi'nde incelenerek uygun görülmesi ve proje ile ilgili sözleşme 12.03.2007 tarihinde fayda sahibi ve Ula Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı arasında imzalanarak, proje bedeli olan 7.000 YTL fayda sahibine teslim edilmiştir. Sözleşmede öngörülen geri ödeme planı aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

24. AY GER ÖDEMES (%20): 1.400 YTL

36.AY GER ÖDEMES (%20): 1.400 YTL

48.AY GER ÖDEMES (%30): 2.100 YTL

60.AY GER ÖDEMES (%30):2.100 YTL

7.000 YTL 1.920 YTL bir yıllık dükkan kirası ve 5.080 YTL de lokanta için gerekli malzemelerin alımında kullanılmı tır.

Açık Büfe ve Kafeterya İletmecili i Projesi

Proje ile amaçlanan Mu la ili Ula ilçesi Çörü Köyünde böyle bir kafe bulunmamakta köyde insanların birbiriyle daha iyi kayna malarını sa lamak için böyle bir yere ihtiyaç duyulmakta ve sosyal güvencesi olmayan bir aileye i imkanı sa lamaktır. Ayrıca projede kullanılacak malzemeler ilk olarak ilçe esnafından sa lanacak ve onlara da maddi destek sa lanacaktır.

Projenin toplam bedeli 7.000 YTL olarak belirlenmi olup, SRAP'tan talep edilen miktar, 5.000 YTL'dir.

İlgili proje SRAP Proje nceleme ve De erlendirme Biriminde incelenerek uygun görülmü ve proje ile ilgili sözleşme 31.05..2007 tarihinde fayda sahibi ve Ula Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı arasında imzalanarak, proje bedeli olan 5.000 YTL fayda sahibine teslim edilmi tir. 5.000 YTL'nin 3.683.68 YTL'si gerekli malzemelerin alınması için geri kalan kısmı da dükkan kirası olarak harcanmı tır.

Sözle mede öngörülen geri ödeme planı ise u ekilde belirlenmi tir:

24. AY GER ÖDEMES (%20): 1.000 YTL

36.AY GER ÖDEMES (%20): 1.000 YTL

48.AY GER ÖDEMES (%30): 1.500 YTL

60.AY GER ÖDEMES (%30): 1.500 YTL

Ula SYDV'de İleme Giren Ancak Uygulanamayan Projeler

Ula SYDV'de ve di er vakıflarda (skenderun hariç) i leme giren ancak uygulanmayan kimi projeler mevcuttur. Bu projelere EK-1, EK-2 ve EK-3 kısımlarında detaylı olarak yer verilecektir. Projelerin uygulanamayı sebebi olarak

“ilgili prosedürün tamamlanamayı” dikkat çeken gerekçelerdendir. Bu durumun ise istenen belgelerin, bilgilerin veya talep formatının SYDGM tarafından istenilen ekinde hazırlanamayı ve “fayda sahibinden kaynaklandı” belirtilmiştir. Bazı projelerin uygulanmayı sebebi ise “fayda sahibinin vazgeçti” olarak belirtilmiştir. Ula SYDV’da uygulanmayan proje başlıkları ise şu ekildedir;

1. Fayton Taımacılı Projesi
2. Oto Halı Yıkama ve Temizlik İşleri Projesi
3. Süt İnekçiliği Projesi

3.2.3.2. Mu la SYDV’de Sosyal Riski Azaltma Projesi Yerel Girişimler Bile eni Kapsamında Uygulanan Projeler

Güzel Okulum Projesi

Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü ü, Sosyal Riski Azaltma Projesi kapsamında Yerel Girişimler uygulamalarını sürdürmekte ve bu kapsamda okulların bakım-onarım tadilat ve restorasyon giderlerinin karşılanması mümkün olabilmektedir.

Bu kapsamda SYDV Mütevelli Heyetleri il ve ilçe Milli Eğitim ve Sağlık Müdürlüklerinin gerçekleştireceği ortak bir çalışmada sonucunda, il ve ilçelerdeki fiziki mekan ve sosyal altyapı olanakları açısından en yoksul ve yardıma muhtaç durumdaki okul veya okullar belirlenerek bu okul veya okulların bakım-onarım, tadilat restorasyon gibi ihtiyaçlarının karşılanması için sosyal hizmet projesi hazırlanıp SRAP Proje Koordinasyon Birimine gönderilebilmektedir.

Bu kapsamda Mu la li Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfında İl Milli Eğitim Müdürlü ü ve Sağlık Müdürlü ünün ortak çalışması sonucu iki adet okul belirlenmiştir, SYDG Müdürlü üne sunulmuş ve ilgili proje Sosyal Riski Azaltma Projesi’nin Yerel Girişimler bile eni kapsamında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda “Merkez Akaya İlköğretim Okulu” ve “Merkez Yemineendere İlköğretim Okulu” proje kapsamına alınmış ve Mu la Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfına toplam 11.435,00 YTL kaynak aktarılmasına karar verilmiştir.

Merkez Akkaya İköretim Okulu için, 12.10.2005 tarihinde 6.692,00 YTL kaynak aktarılmı , bunun 5.750,00 YTL'si alüminyum do rama için ve 937,75 YTL'si de tavan kaplama için kullanılmı tır. Geri kalan 2.55 YTL de okulun onarımının tamamlanmasından ötürü iade edilmi tir.

Merkez Yemi endere İköretim Okulu için ise 12.10.2005 tarihinde toplam 4.743,00 YTL kaynak aktarılmı ve bunun 4.661,00 YTL'si ile okulun do ramaları takılarak onarımı yapılmı geri kalan 82 YTL de 20.10.2006 tarihinde onarımların tamamlanmasından dolayı iade edilmi tir.

Mu la Sertifikalı Yapı çili i Yeti tirme Projesi

İlgili proje istihdam e itimi alanında bir projedir. 27.06.2005 tarihinde Mu la Üniversitesi Kayra Ara tırma ve Uygulama Merkezi Müdürü tarafından Valilik Makam'na Sertifikalı Yapı çili i Yeti tirme Projesi için ba vuruda bulunulmu tur. Proje online olarak 04.06.2005 tarihinde SRAP-Proje Koordinasyon Birimi'ne gönderilmi tir.

Mu la Sertifikalı Yapı çili i Yeti tirme Projesi; yürürlü e giren 5226 Sayılı Yasa çerçevesinde Milli E itim Bakanlığı'ndan onaylı Mesleki E itim Sertifikasına sahip; kültür varlı ı olarak tescilli, korunması gerekli yapılara özgü ta , ah ap malzeme hazırlanmasını ve i çili ini yapabilecek nitelikli uygulayıcıların (ustaların) yeti tirilece i, ilk haftası teorik olup, kalan iki haftasını uygulamalı olarak gerçekleştirilece i toplam üç haftalık bir e itim süresini içermektedir.

Proje ile sunulan gerekçeye göre, farklı riskler ve çe itli bozulmalar nedeniyle giderek tahrip olan tescilli/tescilsiz geleneksel sivil mimarlık eserlerinin özgün malzeme dokusuna, ta ıdıkları yapısal ve teknik özelliklerine uygun günümüz geçerli restorasyon ilke ve uygulamalarına ko ut bakım, sa lamla tırma ve onarım yapabilecek yapı ustalarının azalması ve giderek yok olması nedeniyle, ahenkli sivil mimarlık yapılarının bakım ve onarımlarında yanlış ve hatalı uygulamalar ortaya çıkmakta, bu durum yapıların görüntüleriyle uyumsuzlu unun yanında harç gibi farklı yapı malzemelerinden kaynaklanan ve yapıların tahribini de hızlandıran ciddi bozulmalara neden olmaktadır. Tüm bu olumsuzlukların giderilmesi ancak ehliyetli

ustaların do ru uygulamalarıyla mümkün olabilecektir. Projenin en önemli gerekçelerinden biri de yüzlerce yıllık yerli kültürlerin yarattığı geleneksel yapı zanaatlarına yeniden hayat verecek yapı ustalarının kazandırılmasıdır.

Proje özde, tescilli/tescilsiz sivil geleneksel mimarlık anıtlarının korunmasında büyük bir öneme sahip olan ve bu korumaya yönelik uygulamaları gerçekleştirecek olan yapı ustalarının mesleki açıdan geliştirilmesini sağlamak gibi bir içeriğe sahiptir. Bunun koruma çabasına yapacağı küçümsenemez katkı, büyük bir kazanç olarak görülmelidir. Ayrıca bu yolla yetecek kursiyerlere sertifika verilerek istihdam etmeyi sağlamak ülke ekonomisi için de önemlidir. Muhalı özellikle ülkemizin en geni ve en iyi korunmuş do al, arkeolojik ve kentsel S T alanları ve bunlar içinde ifade edilebilecek sivil mimarlık alanlarını barındırmaktadır.

Öncelikle Kentsel S T alanlarımızın geni li i ve bunlara ili kin ba ta konut olmak üzere çe itli sivil mimarlık eserlerinin çok sayıda olması ve bunlara ili kin her türlü onarım ve bakımın ancak Koruma Bölge Kurulu kararıyla yerine getirilme zorunlulu u ve ayrıca bu konuda talebin artması projenin süreklili i için önemli gerekçelerdir. Özellikle 2863 sayılı yasa ile de i ik 5226 sayılı yasa sertifikalı eleman yeti tirilmesine yönelik olarak gerçekleştirilecek e itim çalı ması sonucunda kursiyerlere Milli E itim Bakanlığı nda onaylı Mesleki E itim Sertifikası verilmesi gibi bir zorunlulu un getirilmesi, projenin yasal boyutta da süreklili i için önemli bir dayanak olu turmaktadır.

Proje SYDGM tarafından da uygun görülmü ve 21.11.2006 tarihinde Proje Sözleşmesi imzalanarak SYDG Müdürlü üne sunulmu tur. Sözleşme, Muhalı SYDV ve Muhalı Halk E itim Merkezi Müdürlü ü arasında imzalanmıştır. Projede on adet e itmen görev yapmıştır. 36 adet kursiyer ders almıştır. Proje sonunda kursiyerler Milli E itim Bakanlığı ı'ndan onaylı E itim Sertifikası almıştır.

Projenin finansmanı 15.000,00 YTL olarak belirlenmiş ve ödemeler üç dilim halinde;

1.ÖDEME(%40): 6.000,00 YTL

2. ÖDEME(%30): 4.500,00 YTL

3. ÖDEME(%30): 4.500,00 YTL olarak belirlenmiştir.

Huzurevi Projesi

Mu la 1 Sosyal Hizmetler Müdürlü ü tarafından Abide Hasan Nuri Öncüler Huzurevi Müdürlü ü Hizmet Destek Projesi için başvurulmuştur. İlgili Proje SYDGM Sosyal Riski Azaltma Projesi Koordinasyon Birimi tarafından 15.12.2005 tarihinde incelenmiş ve 6.000,00 YTL tutarında tahmini bir bütçe ile onaylanmıştır.

Proje SRAP kapsamındaki “Yerel Girişimler Bileşeni” dahilindeki Sosyal Hizmetler Merkezleri aracılığıyla “Sağlık Hizmetleri” alt bileşeni kapsamında hazırlanmıştır. Proje ile, 1 Sosyal Hizmetler Müdürlü ü’nce yaşlılara yönelik sunulan hizmetlerin kalitesinin artırılması amaçlanmaktadır.

Proje ile hedeflenen, Mu la 1 sosyal Hizmetler Müdürlü ü’ne bağlı huzurevinde koruma altında bulunan yaşlılara sunulan hizmetin kalitesinin artırılması amacıyla Mu la Üniversitesi’nde okuyan ve ekonomik yoksunluk içinde bulunan öğrencilerin part-time çalışarak bu sürece katkılarının sağlanması, aynı zamanda gençlerine ekonomik olarak desteklenmesi, toplumsal duyarlılıklarının artırılması bilgi ve becerilerinden yararlanma ve serbest zamanlarını verimli kullanmalarına imkan verilmesini sağlamaktır.

Proje SYDGM tarafından onaylanmış ve sözleşme 07.12.2006 tarihinde Mu la Sosyal Yardımlama ve Dayanışma Vakfı ile Mu la Sosyal Hizmetler 1 Müdürlü ü arasında imzalanmıştır. Projede toplam 10 öğrencinin yer alması ve bu öğrenciler haftada beş saat çalışarak, dört haftada 20 saatlik çalışmaları sonucu ise 100 YTL para almaları öngörülmüştür. Projenin 2006 yılında deneme olarak 6 aylık süre için uygulanacağı belirtilmiştir.

Proje altı aylık bir süreyi kapsamakla birlikte projeye toplam 6.000 YTL kaynak aktarılmıştır. Bu miktar üç dilim halinde;

1.ÖDEME(%40): 2.400,00 YTL

2.ÖDEME(%30): 1.800,00 YTL

3.ÖDEME(%30): 1.800,00 YTL olarak ödenmiştir.

Ödemenin 1.dilimi olan 2.400,00 YTL vakfa 22.12.2006 tarihinde aktarılmıştır ve bunun 2.387,16 YTL'si brüt personel hizmet i lemlerinin yapılmasında kullanılmıştır.

Proje ile, huzurevinde kalan yaşlılara verilen hizmetin kalitesinin artırılması amacıyla SYD Vakfınca yardım alan üniversite öğrencilerinin geçici istihdam sağlanarak öğrencilerin üretken hale getirilmesi sağlanmıştır.

Elektrikli Ev Aletleri Bakım ve Tamirciliği Projesi

İlgili proje bireysel bir proje olmakla birlikte “gelir getirici” proje türündendir. Proje başvuru sahibi 11.08.2006 tarihinde “Elektrikli Ev Aletleri Bakım ve Tamirciliği Projesi” için Muğla SYDV’na başvuruda bulunmuştur.

Projenin gerekçesine göre, projenin uygulanacağı yörede üretim satışı ve pazarlama yapan ve üretim sonrası hizmet veren işletmelerinin az olmasından dolayı büyük sıkıntı yaşanmaktadır. Projenin başarılı bir şekilde uygulanması halinde üretim ve satışı yapan firmalar satış sonrası hizmetlerini rahat bir şekilde yürütecek, hizmet veren ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını süratle giderebilecektir. Ayrıca hizmet veren birimler arasında kıyaslama imkanına sahip olunması istihdam olanamı arttıracak gibi hizmet bekleyen vatandaşların da hizmetlerden üst seviyede faydalanması sağlanacaktır.

Proje sahibinin herhangi bir işletme olmamakla birlikte sosyal güvenceden de yoksundur. İlgili şahıs ailesiyle yaşamakta ve hiçbir birikime de sahip olmamaktadır. Ancak bir an önce hayata atılmak istemektedir ve bu proje hayata geçirilirse işletme sahibi olacaktır. Ayrıca konu ile ilgili bilgi belge diploma ve tecrübeye de sahiptir.

İlgili proje SYDGM Sosyal Riski Azaltma Projesi Proje Koordinasyon Birimi tarafından da uygun görülmüştü ve proje sözleşmesi 01.09.2006 tarihinde Muğla SYDV ve fayda sahibi arasında imzalanmıştır.

İlgili proje SYDGM Sosyal Riski Azaltma Projesi Proje Koordinasyon Birimi tarafından da uygun görülmü ve proje sözleşmesi 01.09.2006 tarihinde Mu la SYDV ve fayda sahibi arasında imzalanmıştır.

Sözleşmeye göre proje için aktarılan kaynak 7.200,00 YTL olup ödemelerin,

1.ÖDEME(%90): 6.480,00 YTL

2.ÖDEME(%10): 720,00 YTL ekinde yapılabileceği belirtilmiştir.

11.10.2006 tarihinde projenin toplam tutarı olan 7.200,00 YTL vakıf hesabına aktarılmıştır. 145,00 YTL müdür koltuk alımı için, 23,00 YTL telefon alımı için, 1.504,00 YTL bilgisayar alımı için, 4.100,00 YTL kapaklı dolap,vitrin, büro masası, sandalyesi, sehpa, çalınma tezgahı alımı için, 389,00 YTL tamir takımı alımı için, 1.38,30 YTL i yeri açabilmek için ruhsat, vergi levhası, Ba -Kur primi için kullanılmıştır.

Proje ile ilgili geri ödeme planı ise ekte belirtilmiştir:

15. AY GER ÖDEMES : 2.400,00 YTL

28.AY GER ÖDEMES : 2.400,00 YTL

40. AY GER ÖDEMES : 2.400,00 YTL

Tespit ve Takı Satıcılığı Projesi

İlgili proje bireysel bir proje olmakla birlikte “gelir getirici” proje türündendir. 27.12.2005 tarihinde proje sahibi Mu la SYDV’na “Tespit ve Takı Satıcılığı” projesi için başvuruda bulunulmuştur.

Proje sahibi seyyar olarak boncuk ve tespit satmaya çalışmakta ve özürsüzlüğü nedeniyle her işi yapamamaktadır. Bu sebeple satıcılık yaparak geçimini sağlamak talebini dilemektedir. İlgili şahsın Çalınma gücü kaybı derecesi %70 olup, “Çalınma Raporu” vardır. İlgili kişi ailesi ile yaşamakta ve annesinin yapmış olduğu boncukları satarak geçimini sağlamak çalışmaktadır.

Sözlemede fayda sahibine ödenecek toplam bedel; 2.000,00 YTL olarak belirtilmi ve ödemelerin,

1.ÖDEME(%90): 1.800,00 YTL

2.ÖDEME(%10): 200,00 YTL olarak yapılacağı belirtilmi tir.

Elde edilen kaynakla proje sahibine gerekli malzemeler alınmıştır.

Projenin geri ödeme planı ise ekte ekilde belirtilmi tir;

15.AY GER ÖDEMES : 666,67 YTL

28.AY GER ÖDEMES : 666,67 YTL

40.AY GER ÖDEMES : 666,67 YTL

Süt Sı ır ı Yeti tiricili i Projesi

31.03.2005 tarihinde Göktepe Köyü Muhtarlı ı tarafından Mu la Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfına “Süt Sı ır ı Yeti tiricili i Projesi” için ba vuruda bulunulmu tur. Mu la Tarım İl müdürlü ü ile iş birli i içinde yürütülece i belirtilen projenin süresi 4 yıl olarak belirtilmi tir.

Projenin konusu yörede süt veriminin arttırılması ve süt kayna ına destek olunması için süt verimi yüksek saf süt ırklarında tarım ve hayvancılı ın geli tirilmesi ile ilgilidir.

Projenin hedefi, Mu la Göktepe Köyü’nde süt verimi dü ük olan yerli sı ırların yerine verimi yüksek ithal ırkların getirilerek yöredeki süt verimini yükseltmek ve yöre halkına maddi destek sa lamaktır. Ayrıca verimi yüksek ırkların getirilmesinin yanı sıra süt verimi yüksek saf ırkların kazandırılarak hayvan yeti tiricili in geli tirilmesi de amaçlanmaktadır. Ayrıca bu tür tarım ve hayvancılı ı kalkındırıcı projelerin uygulanması ile köylerden kentlere olan göçün durdurulması da önemli bir faktör olarak belirtilmektedir.

Projede bir adet ziraat mühendisi danışman olarak yer almaktadır. Fayda sahipleri bu ekinde hayvanların yetiştirilme koşulları, günlük yem ihtiyaçları hususlarında bilgilendirilecektir.

Proje SYDGM SRAP Proje Koordinasyon Birimi tarafından da onaylanmış ve 06.09.2006 tarihinde Muğla SYDV ile fayda sahibi 6 kişi arasında sözleşme imzalanmıştır.

Sözleşmeye göre projenin toplam tutarı 14.713,26 YTL olarak belirlenmiştir olup,

1.ÖDEME(%90): 13.241,93 YTL

2.ÖDEME(%10): 1.471,33 YTL olarak iki taksit halinde yapılacaktır belirtilmiştir.

Her bir fayda sahibinin geri ödeme planı şu ekinde düzenlenmiştir:

15. AY GER ÖDEMES : 817,40 YTL

28.AY GER ÖDEMES : 817,40 YTL

40. AY GER ÖDEMES : 817,40 YTL

Damızlık Süt Sıvı Yetiştiriciliği Projesi

Muğla Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına 11.05.2005 tarihinde Çamoluk Köyü Muhtarlığı tarafından “Damızlık Süt Sıvı Projesi” için başvuruda bulunulmuştur. Muğla Tarım İl Müdürlüğü ile işbirliği halinde yürütülecek projede toplam 22 hane sayısı ve bu hanelerdeki toplam 87 bireyin faydalanacağı belirtilmiştir.

Büyükbaş süt sıvı yetiştiriciliği projesi ile yöredeki süt verimini arttırmak ve ailelerin geçimini sağlamak aynı zamanda süt verimi yüksek saf süt ırklarının temin edilerek hayvancılığın geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu projede süt verimi yüksek ırkların getirilerek süt veriminin artırılması ve yavruların değerlendirilmesi kaydıyla 12 ay sonra belirli bir destek olmadan kendi istihdamlarını sağlamakları öngörülmüştür. Bu konuda hayvanların yetiştirilme

ko ulları ve günlük yem ihtiyaçlarının kar ılanması konusunda fayda sahiplerine e itim verilmesi, girdilerinin dü ürülerek üretimin arttırılması kaydıyla, günlük süt üretiminin arttırılarak yöresel pazarda söz sahibi olmasının sa lanması ve kaliteli ürün yeti tirilerek rant elde edilmesi hedeflenmi tir. Ayrıca bölgede yan yana bulunan Çamoluk ve Göktepe çiftçilerinin bir birlik içinde sosyal aktivitelerinin arttırılarak süt sı ırcılı nı geli tirmesi ve ekonomik ko ullar çerçevesinde bir “Pazar” payı yakalamaları da hedeflenmektedir.

İlgili Proje SYDGM SRAP Proje Koordinasyon Birimi tarafından da incelenerek onaylanmı ve 06.09.2006 tarihinde Mu la Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı ile fayda sahibi olan 16 ki i asında projenin finansmanına ait sözleşme imzalanmı tir.

Proje için aktarılacak toplam kaynak miktarı sözleşmede 39.235,36 YTL olarak belirtilmi ve ödemelerin u ekilde yapılması düzenlenmi tir:

1.ÖDEME(%90): 35.311,82 YTL

2.ÖDEME(%10):3.923,53 YTL

Her bir fayda sahibi için belirlenen geri ödeme planı ise u ekilde düzenlenmi tir:

15. AY GER ÖDEMES : 817.40,00 YTL

28. AY GER ÖDEMES : 817.40,00 YTL

40. AY GER ÖDEMES : 817.40,00 YTL

Mu la Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfında İleme Giren Ancak Uygulanamayan Projeler

Mu la SYDV’de İleme giren ancak uygulanamayan projelere, okuyucuyu yormamak için EK-2 kısmında detaylı olarak yer verilecek, burada sadece isimlerini saymakla yetinilecektir. Proje ba lıkları u ekildedir:

1-Motor Tamirhanesi Projesi

2-Berber Dükkanı Açma Projesi

3-Hurdacılık Projesi

4-Manavcılık Projesi

5-Kasap Dükkanı Açma Projesi

6-Seyyar Hediyelik Eya ve Çakmak Satışı Projesi

7-El Halısı Dokuması ve Üretimi

8-Yaren Arküteri Projesi

9-Süt Nakçiliği Projesi

10-Arıcılık Projesi

11.Bayan Hükümlülere El Sanatları Projesi

3.2.3.3.Samanda SYDV’de Sosyal Riski Azaltma Projesi Yerel Girişimler Bileşeni Kapsamında Uygulanan Projeler

Samanda İlçesi Kumsal Temizlik ve Doğal Yaşamın Korunması Projesi

Samanda ilçesi 26 km’lik kıyı beldesi ile dünyanın en uzun kumsallarından birine sahiptir. Bu kumsal Merkez ilçe Antakya beldesi olmak üzere civar ilçelerin en yakın sahili olma özelliği nedeniyle yoğun bir ziyaretçi akımına uğramaktadır. Ayrıca; Caretta Caretta ve Chelonia Midas cinsi-nesli tükenmekte olan deniz kaplumbağalarının sayılı yumurtlama alanlarından biri olma özelliği de ayrı bir öneme sahiptir. Ancak kıyı aylarının bitmesi ile denizden karaya doğru hakim rüzgarlar esmekte ve deniz aşırı dalgalı olmaktadır. Samanda denizinin açık deniz olması nedeniyle kumsalda yoğun bir kirlilik yaşanmaktadır. Bu yoğun kirlilik, kumsalda güneşlenmek dahil yapılabilecek her türlü faaliyeti engellemekte veya güçsüzleştirmektedir. Bu durum da turizmin gelişmesine engel olduğu gibi halk sağlığını ve doğal yaşamı da tehdit etmektedir.

Hem yaz aylarında kumsalı kullanacak olan yerli ve yabancı ziyaretçilere daha temiz bir ortam sunmak hem de nesli tükenmekte olan yumurtlama alanlarını

korumak amacıyla “Toplum Yararına İler için Geçici İstihdam Olana ı” yaratan “*Samanda İlçesi Kumsal Temizliği ve Doğal Yaşamın Korunması Projesi*” hazırlanmıştır.

İlgili projenin sıklıkla denize girilen Meydan Tatil Köyü, Çevik Tatil Köyü ve Deniz Sitesi Plajları ile Caretta Caretta ve Chelonia Midas cinsi-nesli tükenmekte olan deniz kaplumbağalarının sayılı yumurtlama alanı olan Deniz Sitesi ve Çevik Tatil köyü arasındaki bölgede uygulanması tasarlanmıştır. Bu dört bölge 10 km’lik kıyı kenarını kapsamaktadır. Proje kapsamına 20 işsiz ve yoksul genç geçici iş imkanı taratılacak ve bu kişilerin kısa süreli işine de olsa çalışıyor ve kendi gelirini elde ediyor olmaları sağlanacaktır. Proje süresince çevre belde belediyeleri ve Samanda İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği ile koordinasyona geçilecek ve fayda sahiplerine, proje bitiminde sürekli iş imkanı sağlanmaya çalışılacaktır. Ayrıca uygulanacak proje ile toplumda bir çevre ve doğal yaşamı saygı bilinci oluşturmak için gerekli propaganda faaliyetleri mahalli basın birliği ile yapılacaktır ve proje faaliyetlerinin halkça benimsenmesi sağlanacaktır.

Proje faaliyetleri çerçevesinde istihdam edilecek personel haftalık 45 saat esasına göre haftanın 6 günü çalışacak ve 1 gün tatil yapacaktır. Personel çalıştığı alanına mesai saati öncesinde ulaştırılacak ve mesai bitiminde ilçe merkezine dönüşleri sağlanacaktır.

Hizmet verecek katılımcı sayısı 10 kişi olmakla birlikte, katılımcılar proje süresi olan 2 ay boyunca proje faaliyetlerinde çalıştırılacak proje bitiminde de sürekli istihdamları sağlanmaya çalışılacaktır.

Projenin toplam bütçesi 11.863.30 YTL olmakla birlikte tamamı SRAP desteği ile karşılanmaktadır.

Seldiren Köyü Süt Sıvırcılığı Projesi

Seldiren Köyü, Hatay İli Samanda İlçesine bağlı, Amanos Dağları’nın eteklerine kurulu bir orman köyüdür. Köyün ilçe merkezine uzaklığı 30 km, Merkez İlçe Antakya’ya uzaklığı 33 km.dir. Köyün başlıca geçim kaynakları arasında tarım,

hayvancılık ve orman yan ürünleri gelmektedir. Sınırlı olan tarım arazileri genellikle meyilli ve ormandan açma oldu undan modern tarıma müsait de ildir.

Hayvancılık köyün en önemli bir geçim kayna ını olu turmaktadır ve aile tipi i letmelerde yapılmaktadır. Köyde yem bitkisi ekimi yaygın olarak yapılan bir faaliyettir. Yem bitkisi ekimi yem maliyetini azaltmakla beraber daha karlı ve daha sa lıklı bir hayvancılık yapılmasına da olanak sa lamaktadır.

1990'lı yıllarda Samanda orman köylerine yönelik terörist eylemler gerçekleşti olup bu eylemlerden en büyük zararı Seldiren Köyü görmü tür. Terör olayları sonucunda köyden yüksek oranda göç ya anmı tır. Ça ımızın artan ihtiyaçları, nüfus artı ı ve miras yoluyla mal varlıklarımızın bölünmesi, özellikle sınırlı geçim kaynaklarına sahip orman köylülerini yeni gelir kaynakları aramaya yöneltmi tir. Bu zorunluluk kar ımıza eli leri gibi çok güzel örnekler ortaya çıkardı ı gibi büyük kentlere göç etme gibi sorunlara da yol açmı tır. Ayrıca ormanı en çok seven, burada ya amayı seçmi orman köylüsünü bile ormanı tahrip etmeye mecbur kılmı tır.

Dünya nüfusunun sürekli artması besin maddesine olan ihtiyacı da arttırmaktadır. İnsanların beslenmesi için en önemli besin maddeleri olan et ve sütün bir besin maddesi ile yerinin doldurulamayaca ı bir gerçektir. Beslenme de eri yüksek olması sebebi ile et ve süt ürünleri insanlar tarafından talebi fazla olan kaynaklardır. üphesiz orman köylerinde ya ayan aileler ve çocuklar da süt ve süt ürünlerine artan bir ihtiyaç duymaktadırlar.

Bütün bu sebeplerden dolayı orman köylüsüne alternatif gelir kaynakları sunmak zorunluluk haline gelmektedir. “Süt Sı ırcılı ı Projesi” ile köyün hayvan popülasyonunu arttırmak, hayvancılı ın günün tekni ine uygun yapılmasını sa lamak, et ve süt üretimini arttırmak amaçlanmaktadır.

İlgili Projenin amaçları u ekilde sıralanmaktadır;

1. S.R.A.P. Kapsamında Seldiren Köyü'ndeki Türkiye'nin en yoksul % 36'lık dilimine giren ailelerin maddi gelirlerinde artı sa lamak.

2. Proje kapsamına giren aile fertlerindeki atıl i gücünü Türkiye ekonomisine fayda sa layacak ekilde de erlendirmek.
3. Kente göçü azaltmak.
4. Terör ma duriyeti nedeni ile köyden göçenlerin, köyün gelir seviyesini yükseltmek sureti ile geri dönmelerini sa lamak.
5. nstanların beslenmesinde temel yeri olan protein temini için ihtiyaç duyulan hayvansal ürünlerden et ve süt üretimini arttırarak aile fertlerinin daha sa lıklı beslenmelerine katkıda bulunmak.
6. Seldiren Köyü'nün geçim kaynaklarının ba nda olan hayvancılı ın günün tekni ine uygun bir ekilde yapılmasını sa lamak.
7. Sınırlı olan tarım arazilerinin gübre ihtiyacını kar ılamak için hayvan gübresi üretmek.
8. Köylülerin gelir seviyesini arttırarak ormana olan zararlarını önlemek (Ormanlarımızın devamlılı ını sa lamak).

Projenin süresi 6 ay olmakla birlikte, proje planı u ekilde yapılmı tır;

1. Ay : Ahırların Bakım ve Onarımı

2.Ay : Yem Alımı ve Yem Bitkileri Ekimi

3.Ay : Ahırların Kontrolü ve Damızlık Alımı

4.Ay : Damızlık Alımı

5.Ay : Do um ve Buza ıların Sa lık Kontrolleri

6.Ay : Do um ve Buza ıların Sa lık Kontrolleri

Projenin toplam miktarı 87.800.00 YTL olarak belirlenmi olup 80.940.00 YTL'si SRAP dan kar ılanmaktadır. Projeden 20 ki i faydalanmakla birlikte geri ödeme planı 3 e it taksit halinde,

15.12.2006

15.12.2007

15.12.2008 tarihlerinde yapılacaktır

Büyükoba Köyü Süt Sı ırcılı ı Projesi

Projenin toplam bedeli 70.240.00 YTL olmakla birlikte SRAP!tan kar ılanacak tutar 64.752.00 YTL!dir

Projeden 16 ki i faydalanacak olup geri ödeme planı 3 e it taksit halinde,

15.12.2006

15.12.2007

15.12.2008 tarihlerinde yapılacaktır

Ceylandere Köyü Süt sı ırcılı ı Projesi

Projenin toplam bedeli 52.680.00 YTL olmakla birlikte SRA'!tan kar ılanacak miktar 48.564 YTL!dir.

Projeden 12 ki i faydalanacak olup geri ödeme planı 3 e it taksit halinde,

15.12.2006

15.12.2007

15.12.2008 tarihlerinde yapılacaktır

Camlıyayla Köyü Süt Sı ırcılı ı Projesi

Projenin toplam bedeli 26.340.00 YTL olmakla birlikte SRAP!tan kar ılanacak miktar 24.282.00 YTL!dir.

Projeden 6 ki i faydalanacak olup geri ödeme planı 3 e it taksit halinde,

15.12.2006

15.12.2007

15.12.2008 tarihlerinde yapılacaktır

Yeniköy Köyü Süt Sı ırcılı ıProjesi

Projenin toplam bedeli 43.900.00 YTL olmakla birlikte SRAP'tan kar ılanacak miktar 40.470.00 YTL'dir.

Projeden 10 ki i faydalanacak olup geri ödeme planı 3 e it taksit halinde,

15.12.2006

15.12.2007

15.12.2008 tarihlerinde yapılacaktır

Güzel Okulum Projesi

Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü ü, Sosyal Riski Azaltma Projesi kapsamında Yerel Giri imler uygulamalarını sürdürmekte ve bu kapsamda okulların bakım- onarım tadilat ve restorasyon giderlerinin kar ılanması mümkün olabilmektedir.

Bu kapsamda SYDV Mütevelli Heyetleri il ve ilçe Milli E itim ve Sa lık Müdürlüklerinin gerçekle tirece i ortak bir çalı ma sonucunda, il ve ilçelerdeki fiziki mekan ve sosyal altyapı olanakları açısından en yoksul ve yardıma muhtaç durumdaki okul veya okullar belirlenerek bu okul veya okulların bakım-onarım, tadilat restorasyon gibi ihtiyaçlarının kar ılanması için sosyal hizmet projesi hazırlanıp SRAP Proje Koordinasyon Birimine gönderilebilmektedir.

Bu ba lamda Hatay ili Samanda ilçesi Gözene Köyü'nde Gözene İkö retim Okulu proje kapsamına alınmı ve Samanda Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfına toplam 13.171,00 YTL kaynak aktarılmı tır. Bu kapsamda okulun mühtelif badana boya i leri, çatı tavan aktarımı, kapı pencere tadilatı ve elektrik su tesisatı yapım ve onarımı yaptırılmı tır.

Sabit Di Protez Laboratuarı Projesi

İgili Proje Samanda ilçesi ilçe merkezinde uygulanmı tır. İlçede 16 di hekimi bulunmakla birlikte hiç di protez laboratuarı bulunmamaktadır. Hekimler

protez taleplerini il merkezindeki ve ba ka ehirlerdeki laboratuvarlarla kar ılamaya çalı maktadır. Bu laboratuvarlarda imal edilen di protezler geleneksel yöntemlerle yapılmaktadır. Uygulanmakta olan ço unlukla ilkel yöntemler ve hekim-laboratuvar arası uzaklık pek çok problemi beraberinde getirmektedir. Bu da hem hizmetin hastaya geç ula masına ve buna ba lı olarak hastanın bir çok sıkıntısının olu masına (a rı, sızı, psikolojik ve sosyal sıkıntı vb.) neden olabilmektedir. Ayrıca protezlerin kırılma, kaybolma, çalınma riskleri de bulunmaktadır. Tüm bu sıkıntılar hastaya yansımakta ve hasta sa lıklı bir hizmet alamamaktadır. Di hekimleri, di teknisyen/teknikeriyle i birli i içindedir. Bu i birli i özellikle protez konusunda daha fazladır. Yapılan protezin belli a amaları hekim tarafından gerçekleştirilirken, belli a amaları da tekniker tarafından gerçekleştirilir. Protez yapım a amaları ço u kez birden fazla safha içermekte ve protez i leme a amasında laboratuvar ve hekim arasında sıkı bir i birli ini gerektirmektedir. Bu i birli inin hastaya, hekime ve teknikere daha verimli olması için laboratuvarın hekimlere yakın bir yerde kurulu olması gerekir. Bu anlamda laboratuvarın hekimlere yakın olması, zaman kaybını, yoldaki risklerin giderilmesini ve hizmetin hastaya mümkün olan en kısa sürede ula masını sa layacaktır. Dolayısıyla mesafe yakınlı ı, maliyetin dü mesi kalitenin artması gibi olumlu sonuçlar do uracaktır.

Alt Projenin amacı; SRAP kapsamında Türkiye'nin en yoksul % 36'lık dilimine giren fayda sahibinin kendi i ini kurarak yeterli bir gelir düzeyine sahip olmasını sa lamaktır.

Proje ba arıyla uygulanabildi i takdirde; fayda sahibi kendi i ini kuracak, ilçenin di protez talepleri büyük oranda ilçede kar ılanacaktır. Di hekimlerinin di protez taleplerinin ça ın teknolojisine uygun olarak yerinde ve zamanında kar ılanması; protez maliyetlerini dü ürece i gibi hastaların da günün tekni ine uygun protezlerle daha sa lıklı bir hizmet almalarına imkan sa layacaktır.

Proje kapsamında bir fayda sahibi bulunmaktadır. Ancak gerçek fayda sahibi sayısı bu hanede ya ayan 1'i engelli 6 ki idir. Fayda sahibi i ini kurdu unda i gücüne ihtiyaç duyacak ve istihdam yaratacaktır. Bu i yerinde çalı acak olan ki iler de proje sonuçlarından dolayı olarak fayda sa layacaklardır. Protezlerin daha

sa lıklı ko ullarda üretilmesi ve daha kısa sürelerde teslim edilmesi ile di hekimleri ve hastalar da proje sonuçlarından fayda sa layacak nihai yaralanıcılar olacaktırlar.

Fayda sahibi, Hacettepe Üniversitesi Sa lık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Di Protez Bölümünden 2000 yılında mezun olmu tur. 2001 yılında Marmara Di Laboratuvarında tekniker olarak i e ba lamı , 2002 yılında Ekolent Di Laboratuvarında çalı maya ba lamı ve aynı laboratuvarında mesle ini sürdürmektedir. Kendini mesleki beceri ve mesleki yönetim konusunda yeti tirmi , teknolojik geli meleri takip edip uygulayabilecek donanımdadır. Fayda sahibi, u anda sosyal güvenceden yoksun ve dü ük bir ücret kar ılı ı çalı maktadır.

Proje için belirlenen toplam bedel 22.155,00 YTL olmakla birlikte SRAP!tan kar ılanan toplam miktar 6.000,00 YTL'dir.

Projenin geri ödemeleri ise 3 e it taksit halinde

15.09.2007

15.10.2008

15.10.2009 tarihlerinde yapılmaktadır.

Sevit Kaynakçılık Projesi

İlgili Proje Samanda İçesi Uzunba Beldesi Atatürk Mahallesi'nde uygulanacaktır. Mahalle de halkın gelir ortalaması yüksektir. Toplu konut kültürü bulunmamakta, insanlar genellikle müstakil bahçeli evlerde ikamet etmeyi tercih etmektedirler. Bu da her evlenecek çiftin yeni bir in aat yapmasına neden olmaktadır. Evler müstakil oldu undan ço unlukla tek ya da iki katlı olmakta ve hırsızlı a kar ı önlem olarak tüm pencerelere demir korkuluklar takılmaktadır. Yılın 10 ayı güne görülmesi güne enerjisi kullanımını yaygınla tirmi tir. çme ve kullanma suyu ebekeleri yetersiz oldu undan her ev 2 su deposu kullanmak zorunda kalmakta ve tüm bu i ler için kaynak atölyelerine ihtiyaç duyulmaktadır. Hayvancılık, bölgenin bir di er önemli geçim kayna ıdır. Ahır çatıları, kapı ve pencereler de hırsızlı a kar ı önlem ve dayanıklılık açısından demirden yapılmaktadır. Ayrıca seracılık da yaygın geçim kaynaklarından olup ça da seraların iskeletleri de kaynakçılar tarafından

yapılmaktadır. Tüm bunlar kaynak atölyeleri tarafından yapılmaktadır. Uzunba beldesinde 1, Tomruksuyu Beldesinde 3 adet kaynakçı bulunmaktadır. Bu atölyeler küçük çaplı işletmeler olup sera iskeleti yapamamaktadırlar. Seracılık yapmakta olan köylüler bu işletmeleri için Antakya ve hatta 80 km uzaklıktaki Iskenderun'dan kaynakçı getirtmek zorunda kalmaktadırlar.

Alt-Projenin amacı SRAP kapsamında Türkiye'nin En yoksul % 36'lık diliminde bulunan fayda sahibinin, kendi işletmesini kurmasını sağlayarak yeterli bir gelir düzeyine ulaşmasını sağlamaktır. Proje başarıyla uygulanabildiği takdirde fayda sahibi kendi işletmesini kurup ailesinin geçimini temin edebilecek bir gelir seviyesine kavuşacaktır.

Proje ile kaynak atölyesinde yapılabilecek işletmeler için civar ilçelere gitmek zorunda kalan belde halkı ile civar köy köylüleri ihtiyaçlarını yerinde giderebilme alternatifine kavuşacaklardır. Özellikle seracılıkla uğraşan vatandaşların sera iskeleti yapımı, bakım ve onarımı için en az 20-25 km uzaklıktan kaynakçı getirme problemleri de son bulacaktır. Proje kapsamında tek bir fayda sahibi bulunmaktadır. Ancak gerçek fayda sahibi sayısı bu tek hanede yaklaşık üçü on altı kişidir. Proje ürünlerine talep yaratmakta olan tüm kişiler de proje sonuçlarından dolayı da olsa fayda sağlayacak nihai faydalanıcılarıdır.

Fayda Sahibi, 38 yaşında evli ve dört çocuk babasıdır. 15 yıldan bu yana çeşitli kaynak atölyelerinde işletçi olarak çalışmaktadır. Eşi ev hanımıdır. Eşinin de NT hak sahibidir. Çocuklarının üçü NT E itim, biri de NT Sı lık hak edenidirler. Fayda Sahibi, 15 yıldan bu yana çeşitli kaynak atölyelerinde çalışmaktadır. Bu nedenle herhangi bir eğitim ve veya teknik desteğe ihtiyacı bulunmamaktadır. Projeyi sürdürebilecek yeterli teknik kapasiteye sahiptir.

Proje faaliyetlerinde izleme-değerlendirme ve yönlendirme çalışmaları SYDV tarafından yapılacaktır. Aylık Proje İzleme Raporları ve Proje Sonuç Raporu ile yapılacak olan izleme ve değerlendirme faaliyetinden SYDV proje elemanı sorumlu olacaktır.

Projenin toplam bedeli 6.600 YTL olmakla birlikte SRAP deste i 6.000,00 YTL'dir.

Geri ödemeler ise 3 e it taksit halinde

15.02.2008

15.02.2009

15.02.2010 tarihlerinde yapılmaktadır.

Çapa Motoru Projesi

Alt Proje Samanda İlçesi Ma aralık Beldesi Akdeniz Mahallesi'nde uygulanacaktır. Samanda İlçesinin tümünde oldu u gibi Ma aralık Beldesi'nde de tarımsal araziler, nüfus artı ı ve miras nedeniyle bölünmü ve çok küçük arazi parçaları haline gelmi tir. Bu küçük ve sıkı ık arazilerin büyük bir kısmı narenciye bahçesi olarak kullanılmaktadır. Çiççilerimiz fazla ürün elde edebilmek amacıyla bu küçük bahçelere dikilmesi gerekenden çok daha fazla fide dikmektedir. Fideler geli ip meyve bahçesi ürün vermeye ba ladı ında traktör kullanımı imkansız bir hal almaktadır. Bu nedenle bahçecilikte toprak sürme ve nakliye i leri küçük hacimli bir makine olan çapa motorları ile yapılmaktadır. Ayrıca; bu motorlar ilaçlama i lerinde de kullanılmaktadır.

Alt-Projenin amacı SRAP kapsamında Türkiye'nin en yoksul % 36'lık diliminde bulunan fayda sahibinin, kendi i ini kurmasını sa layarak yeterli bir gelir düzeyine ula masını sa lamaktır.

Fayda sahibi, 38 ya ında evli ve iki çocuk babasıdır. İkokul mezunu ve vasıfsız i çidir. E i, ev hanımıdır. Aile, ilkö retim ö rencisi olan iki çocu u için artlı Nakit Transferi e itim yardımı almaktadır. Fayda Sahibi vasıfsız i ç i olup tarlalarda gündelikçi i ç i olarak çalı maktadır.Proje süresi 4 aydır.

1. yeri Kiralama ve Düzenleme	:	1. ve 2. aylar
2. Resmi lemler	:	2. ve 3. aylar
3. Demirba Alımı	:	2. ve 3. aylar

4. Hammadde Alımı : 3. ve 4. aylar

Projenin toplam bedeli 11.970 YTL olmak üzere SRAP tarafın dan
kar ılanan miktar 6.900 YTL'dir. Geri ödemeler ise;

01.05.09 1.370,00 YTL

01.05.10 1.370,00 YTL

01.05.11 2.055,00 YTL

01.05.12 2.055,00 YTL ekinde yapılacaktır

Hamakçılık Projesi

Alt Proje Samanda İçesi Atatürk Mahallesinde uygulanacaktır. İçede hamak üretimiyle ilgili herhangi bir i letme bulunmamaktadır. Balıkçılık, ilçenin önemli gelir kaynaklarındandır. Balıkçılarımızın büyük bölümü kullandıkları balık a larını kendileri örmektedirler.

Fayda sahibi yaklaşık 20 yıl balıkçı teknelerinde çalış mıştır. 12 yıldan bu yana da balık a ı örmektedir. Denizlerdeki balık kıtlı ından dolayı 1 yıla yakın süredir i sizdir. Hamak ve a dekor örüp satarak geçimini temin edecektir.

Alt-Projenin amacı Türkiye'nin en yoksul % 36'lık diliminde bulunan fayda sahibinin, kendi i ini kurmasını sa layarak yeterli bir gelir düzeyine ula masını sa lamaktır. Fayda sahibi, 32 ya ında ve evli olup çocuksuzdur. İkokul mezunu ve i sizdir. E i ile birlikte ya amaktadır. E i, 26 ya ında bir ev hanımıdır. Proje ilk yıldan itibaren kara geçmekte ve kendi süreklili ini sa layabilmektedir. Ayrıca ilk iki yıl geri ödeme olmayaca ı ve bu süre içinde i letmenin büyüme potansiyeli oldu u için proje rahatlıkla sürdürülebilecek ve ba arılı olacaktır.

Bütçe ve gelir gider analizi yapılırken olabilecek en dü ük üretim miktarına göre hesap yapılmıştır. Fayda sahibi yılda 1.000 adet büyük boy hamak üretebilecek kapasitedir. Yılda 300 adet büyük boy hamak satabildi i durumda yıllık geliri 30.000 YTL yıllık i letme gideri ise 18.000,00 YTL civarında olmaktadır. Proje ile yılda 12.000,00 YTL civarında bir gelir elde edilebilmektedir. Proje için

belirlenen toplam bedel 13.650 YTL olmakla birlikte 8.400 YTL'si SRAP deste i ile kar ılanmaktadır.

Samanda Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı'nda İleme Giren Ancak Uygulanamayan Proje Örnekleri

Samanda SYDV'de İleme giren ancak uygulanmayan projelere dikkati da ıtılmamak adına EK-3 kısmında detaylı olarak yer verilecek, burada sadece isimlerini saymakla yetinilecektir. İlgili proje ba lıkları ise u ekildedir;

- 1.Eriklikuyu Köyü Altyapı ve Çevre Düzenleme Projesi
- 2.Kumsal Temizli i ve Do al Ya amın korunması Projesi
- 3.Eriklikuyu Köyü Süt Sı ırcılı ı Projesi
- 4.Aknehir Beldesi Süt Sı ırcılı ı Projesi
- 5.Hüseyinli Köyü Süt Sı ırcılı ı Projesi
- 6.Yo unuluk köyü Süt Sı ırcılı ı Projesi
- 7.Ticari Taksi İletmecili i Projesi
- 8.Büfe İletmesi Projesi

3.2.3.4. skenderun SYDV'de Sosyal Riski Azaltma Projesi Yerel Giri imler Bile eni Kapsamında Uygulanan Projeler

Bayan Terzisi Projesi

Proje sahibi kendi sınırlı imkanlarıyla çok zor artlarda diki yapmaya çalı maktadı, e er proje uygulanırsa bu proje ile kendi ailesinin geçimini sa lamayı amaçlamaktadır. Fayda sahibi bekar olup, ya lı annesi ve babasıyla ikamet etmektedir. Proje sahibinin babası hasta ve yatalak durumda olup, annesi de çalı mamaktadır.

Proje uygulanırsa günde yaklaşık 20 YTL gelirden 25 i günü için ayda 500 YTL gelir elde edilecek be ise yılda 6000 YTL'yi bulacaktır

Projenin toplam bedeli; 1 adet sanayi tipi düz diki makinesi 600YTL, 1 adet üç iplik overlok diki makinesi 1.800,00 YTL, 1 adet piko nakı yapabilen klasik diki makinesi 500 YTL olmak üzere toplam, 2.900,00 YTL'dir.

skenderun Çocuk ve Gençlik Merkezi Projesi

skenderun ilçesinde gençlere yönelik böyle bir merkez bulunmamaktadır. Dolayısıyla gençler ilgilerini çeken alanlarda farklı yerlere gitme ihtiyacı duymaktadır. Gençler bu merkezde ise; teknoloji, resim, müzik vb. gibi farklı alanları barındıran konularda bilgi ve beceri kazanabileceklerdir.

Projenin temel amacı: ilçede yaayan 12-18 ya arası çocukların ve gençlerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere katılmalarını sağlamak, okul dışı zamanlarda normal davranışlara yönelmelerini engellemek amacıyla etkinlikler düzenlemek, kendi yetenek ve becerilerini keşfetmelerine yardımcı olmak ve sokakta çalıyan 12-18 ya arası çocukların ve gençlerin bu merkezden ücretsiz faydalanabilmelerinin temini ile onların üretken, yaratıcı birer birey olmalarını sağlayarak topluma kazandırabilmektir.

Projenin diğer amaçları ise şu şekilde sıralanabilmektedir;

1. skenderun'da yaayan fakir, bazı imkanlardan yoksun çocukların dünya görüşlerinin derinleşmesi ve ufkunun genişlemesi.
2. skenderun Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının çocuklara yönelik destek çalışmalarına liderlik etmesi.
3. Projenin sadece kamu kurum ve kuruluşlarından değil, aynı zamanda tüm sivil örgütlenmelerden de destek almayı ve onlarla işbirliği yapmayı öngörmesi nedeniyle sivil toplum örgütlerinin sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı ile birlikte çalışmaları kanlıının gelişmesine imkan veren bir çalışmanın gerçekleştirilmesi.

Projenin özel amaçları ise şu şekilde belirtilmektedir;

1. Gençleri zararlı alışkanlıklardan uzak tutmak.
2. Müzik, resim, tiyatro gibi sanatsal etkinliklerin yürütülmesini sağlamak.

3. Proje kapsamında yürütülecek seminer ve panel etkinlikleri aracılığıyla hedef grupta temel insan hakları konusunda bilinç ve duyarlılık yaratmak.
4. Bilim, kültür ve sanatta aydınlanmaya azalan ilgiyi yeniden canlandırmak.
5. Oluşturulacak gençlik merkezinin sahip olduğu imkanları geliştirerek, hizmet verilen kiler kazandıran yeni davranış ve tutumların da desteğiyle kurumun ve faaliyetlerin sürekliliğini sağlamak.

Gençlik merkezi olacak binanın restorasyonu, iç ve dış dizaynı ve bu yönde yapılacak tüm giderler skenderun Palmiye Rotary Kulübü tarafından karşılanacaktır. Bu giderler ortalama olarak 80.000,00 YTL'dir.

SRAP kapsamında ise; demirbaşlar alınacaktır. Merkez açıldığında ise bina girişine "Bu bina SRAP kapsamında desteklenmiştir" yazılacaktır. Fon'dan talep edilen genel tutar ise; 20.000,00 YTL'dir.

siz Gençlerin ve Kadınların Turizm ve Otelcilik Sektöründe İstihdam Projesi

Bu proje ile Hatay ili skenderun ilçesi sınırları içinde faaliyet gösteren turizm ve otel işletmelerinde çalışabilecek yoksul işsiz ve vasıfsız gençlere düzenlenecek kısa süreli kurslarla servis ve kat hizmetleri konusunda mesleki beceriler kazandırılması ve bu işsizlerin daha nitelikli iş bulmaları için katkı sağlanacaktır. Bu projenin temel amacı, söz konusu işsiz, vasıfsız ve yoksul gençlere turizm ve otel işletmelerinde istihdam edilebilecekleri düzeyde mesleki bilgi, deneyim ve özgüven kazandırılması amaçlanmaktadır.

Hedef doğrultusunda söz konusu gençlere temel servis ve kat hizmetleri teknikleri uygulamaları, müşteri ilişkileri ve kalifiye servis ile kat hizmetleri personelinin gerektirdiği diğer mesleki bilgi ve deneyimleri kazandırılarak, faydalanıcılara gelir elde etme ve istihdam edilme fırsatları sağlanacaktır. Ayrıca faydalanıcılara kişisel veya ortak olarak kendilerine ait küçük bir işletme (turizm ve otelcilik, yiyecek, içecek ve eğlence sektöründe) açma ve işletme konusunda bilgiler verilecek ve bu konuda özendirilecekleridir.

Ülkemiz turizm sektöründe her geçen gün gelişimini ve payını arttıran bir sektördür. Ülkemizde turizm sektörü 2005 yılı itibariyle %20.4'lük bir artışa sahip olması dolayısıyla dünyanın turizm alanında en hızlı gelişimi gösteren ikinci ülkesi olmuştur. Turizmde sürdürülebilir bir turistik gelişiminin sağlanabilmesi kaliteli bir turizm, otelcilik sektörünün varlığına ve bu hizmetleri üretecek müteahhitlere sunacak eğitimli kalifiye elemanların varlığına bağlıdır. Bu bağlamda diyebiliriz ki turizm talebinin artmasına paralel olarak turistik işletme sayısı da artmaktadır. Fakat emek yoğun bu sektöre kalifiye eleman arzında bu ihtiyacı karşılayacak kadar artış gözlenmemektedir.

Ülkenin makro turizm kalkınma politikaları içerisinde yer almayan Hatay yöresindeki turizm işletmelerinin kalifiye eleman sıkıntılarının hat safhada olduğu yapılan araştırmalarla ortaya konulmuştur. Yöredeki turizm otelcilik, yiyecek-içecek ve eğlence işletmelerindeki kalifiye eleman sıkıntılarını gidermenin yolu vasıfsız ve işsiz gençler için iyi planlanmış yaygın eğitim projelerinin uygulanması ile mümkündür. Yüksek risklere maruz kalan kişiler bu kapsamda eğitim alarak turizm sektöründe meslek sahibi yapmak, kendilerinin ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sosyal riskini azaltmak bu projenin temelini oluşturmaktadır. Bu bağlamda ortalama olarak TÜİK verilerine göre her bir yetkin kişi dört kişiye bakmakla yükümlüdür. Dolayısıyla 25 yaralanıcının eğitimi ve istihdamı sayesinde toplumdaki 100 kişinin sosyal riskinin azalacağı öngörülebilmektedir.

Projenin genel amaçları ise şu şekilde sıralanmaktadır;

1. Sosyal risk altındaki grupların ve kişilerin topluma kandırılması.
2. Vasıfsız ve işsiz yoksulları yöre ekonomisine kazandırmak.
3. Yöredeki işsiz yoksullara gelir elde edebilecekleri fırsatlar sunmak.
4. Yöredeki işsiz yoksullara eğitim imkanı sağlamak Vasıfsız gençlere kalifiye eleman nitelikleri kazandırarak, kendilerine olan güvenlerini arttırmak.
5. Yörenin turizm ve otelcilik sektöründe çalışacak servis ve kat hizmetleri personelini daha nitelikli hale getirmek.
6. Katılımcılara girişimcilik ruhunu aşılamak.

Projenin özel amaçları ise şu şekilde sıralanmaktadır;

1. Yöredeki gençlerin servis ve kat hizmetleri mesleklerini benimsemelerini sağlamak.
2. Eğitim projesine katılan gençlere kat hizmetleri ve servis teknikleri uygulamaları konularında eğitim vermek ve bu bağlamda yoksulları meslek sahibi yapmak.
3. Yörede aktif olarak faaliyet gösteren turizm ve otel işletmeleri yöneticileri/sahipleri ve faydalanıcılar arasında iletişim kurarak, uzun vadeli istihdam sağlamak ve bu bağlamda, sektörün kalifiye eleman ihtiyacını sürdürülebilir bir şekilde karşılamak.
4. İnsan ilişkileri ve bireyler arası iletişim eğitimi verilerek faydalanıcıların insan ve meslek sevgisi, uyumluluk özelliklerini geliştirerek mesleklerini hazırlayarak yapmalarını sağlamak.

Proje ile ilgili olarak ihtiyaçların belirlenmesi hususunda yararlanılacak olan kaynaklar aşağı şekilde belirtilmiştir;

- AB Aktif Gücü Program kapsamında eğitimci gençlerin konaklama yiyecek içecek ve eğlence işletmelerinde istihdam projesi sonuçları
- 2003-2004 yılları arasında yapılan ve Mustafa Kemal Üniversitesi Araştırma Fonu tarafından desteklenen “Hatay Yöresi Turizm Potansiyeli Sorunları ve Çözüm Önerileri” başlıklı araştırma projesi sonuçları
- Yöredeki belediye başkanları ve yetkililerinin görüşleri
- İl Valiliğinin ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü’nün tespit ve gözlemleri
- İlçe kaymakamlarının gözlemleri
- Hatay Turizm Derneğinin görüşleri
- İl ve ilçe turizm komisyonunun toplantılarında yapılan tartışmalar
- Hatay KUR Müdürlüğü’nün görüşleri
- Sektör temsilcilerinin bu yöredeki görüş ve değerlendirmeleri

Projenin genel hedef kitlesi skenderun lçesi sınırları içerisinde ikamet eden 16-35 ya grubunda olan insanlardır. Projenin özel hedef kitlesi ise, lise ve ortaokul mezunu vasıfsız, i siz ve yoksul insanlardır.

Sürdürülebilir bir kalkınmanın toplam kalite anlayı ı içerisinde ba arabilece i hipotezini ileri süren proje, turizm sektörünün önemli bir parçası olan a ırlama endüstrisinde toplam kalite anlayı ı içerisinde yönetilmesi yönlendirilmesi gereklili ini vurgulamaktadır. Bu bakımdan yörede atıl olarak duran söz konusu nüfus kitlesini servis ve kat hizmetleri konusunda e iterek, turizm, otelcilik yiyecek- içecek ve e lence i letmelerinde i bulur duruma getirmek, hem toplam katle hem de sürdürülebilir sektörel kalkınma hedeflerine katkı sa layacaktır.

Ayrıca, turizm sektörünün hızlı geli mesi ile ortaya çıkacak kalifiye elemen sıkıntısı yerel kaynaklardan temin edimi olacak ve yöre turizminin ihtiyaç duyaca ı personelin di er bölgelerden bu amaçla göç almasını belli oranda engelleyecektir.

Nitekim bindi i gibi Akdeniz ve Ege sahillerindeki bazı illerimiz turizm sektöründe istihdam edilmek üzere çok sayıda göç akımına u ramı ve çok ciddi sosyo-ekonomik problemler ortaya çıkmı tır. Bu proje ise, yerel istihdam ihtiyacını yerel kaynaklardan sa lamanın daha verimli bir yöntem oldu u hususunda da örnek te kil edecektir

KARMA-1 Hayvancılık Projesi skenderun lçesi Tartarlı, Konacık ve Orhangazi Köyleri Süt Sı ırcılı ı Te vik ve Geli tirme Projesi

Proje ile amaçlanan yerle im yeri engeli ve da lık, halkı ise dar gelirli olan bu üç köyden 12 ki inin geçimlerini sa lamalarına yardımcı olmak ayrıca her aileye iri ba inek vererek Kültür Irkı süt sı ırcılı ını di er insanlar arasında da yayımla tırmaktır.

Karma Projede Tartarlı Köyü'nden 5, Orhangazi Köyü'nden 3, Konacık Köyü'nden de 4 ki i olmak üzere toplam 12 ki i faydalanacaktır. 12 ki i ise dar gelirli aileler olup, bu projen alacakları ineklere ihtiyaçları vardır.

Hayvan verilecek kilerin mevcut ahırları Kültür Irkı hayvanların ya amalarına elverişli hale getirilecek ve İlçe Tarım Müdürlüğü'nün düzenleyeceği bazı konularda eğitim konularına katılacaklardır.

Elde edilecek ürünün yörede ve yörede dışında alıcıları vardır. Doğrudan süt tüketicileri, peynir ve yoğurt üreticileri vs. gibi. Başvuru sahipleri de daha önce bu işi yapmış olup, ehil insanlar oldukları için sürdürülebilir ve sıkıntı çekmeden pazarlanabilir bir projedir.

İlgili projenin toplam bedeli 25.200,00 YTL olarak onaylanmış ve projeden 12 yerine 10 kişi faydalanmıştır. Her bir fayda sahibi için geri ödeme planı ise şu şekilde düzenlenmiştir;

15. AY GER ÖDEMES : 840 YTL

28. AY GER ÖDEMES : 840 YTL

40. AY GER ÖDEMES : 840 YTL

Kurtbaşı Köyü Süt Sıvırcılığını Tevik ve Geliştirme Projesi

Proje ile amaçlanan yerleşim yeri engeli ve dağlık, halkı ise dar gelirli olan bu üç köyden 12 kişinin geçimlerini sağlamalarına yardımcı olmak ayrıca her aileye biri başına inek vererek Kültür Irkı süt sıvırcılığını diğer insanlar arasında da yaygınlaştırmaktır.

Hayvan verilecek kilerin mevcut ahırları Kültür Irkı hayvanların ya amalarına elverişli hale getirilecek ve İlçe Tarım Müdürlüğü'nün düzenleyeceği bazı konularda eğitim konularına katılacaklardır.

Elde edilecek ürünün yörede ve yörede dışında alıcıları vardır. Doğrudan süt tüketicileri, peynir ve yoğurt üreticileri vs. gibi. Başvuru sahipleri de daha önce bu işi yapmış olup, ehil insanlar oldukları için sürdürülebilir ve sıkıntı çekmeden pazarlanabilir bir projedir.

Projeden 6 kişi faydalanmıştır. Projenin toplam bedeli 15.600,00 YTL olmakla birlikte Fon tarafından 14.040,00 YTL karlanmıştır ve geri kalan 1.560,00

YTL fayda sahipleri tarafından finanse edilmiştir. Her bir fayda sahibi için düzenlenen geri ödeme planı; 1.yıl olmamakla birlikte 2. 3. ve 4. yıllar 810.000,00 YTL'dir.

Sokak Çocuklarını Meslek Edindirme Projesi

İlgili projenin amacı, sokakta yaayan toplum ve aileleri tarafından ihmal ve istismara uğramı , 16-20 yaş grubu erkekleri çıraklık sistemi içine alarak meslek edinmelerini sağlamak, yaadını topluma katkısı olan bireyler haline getirmektir.

Halen 3309 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ilköğretim çaında bulunan çocuklar ve gençler, usta öğretici belgesi bulunan bir i yerinde çırak olarak çalışmakta, ayrıca haftanın bir gününde mesleki eğitim merkezlerinde teorik dersler ve kültür eğitimi dersleri almaktadırlar. Bu şekilde çalışan çırakların sigorta primleri devlet tarafından ödenmekle, i yeri sahipleri ise asgari ücretinin en az 1/3'ü en fazla 2/3'ü kadar harçlık vermektedir.

Yukarıda belirtilen uygulamaları yanı sıra ilgili mercilerce yani Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Emniyet Müdürlükleri, Milli Eğitim Müdürlükleri sokak çocukları konusunda faaliyet gösteren dernek ve vakıflarca tespit edilecek, sokak çocukları da önceden belirlenecek kabiliyetleri doğrultusunda kendilerine uygun i yerlerinde çırak olarak çalışmaları sağlanacaktır. Ancak mevcut uygulamadan farklı olarak bu çocukların hem sigorta primleri hem de i yeri sahipleri tarafından verilmesi gereken harçlıkları devlet tarafından karşılanacaktır. Böylelikle i yeri sahipleri çalıştırdıkları bu durumda olan çocuklar için herhangi bir külfet getirmeyecektir. Bunlar da aynen diğer çıraklarda olduğu gibi teorik ve kültürel derslerini mesleki eğitim merkezlerinde alacaklar ayrıca psikolojik destek ve rutin sağlık kontrollerinden de geçirileceklerdir.

Sokakta yaayan tüm bu çocukları çıraklık sistemine bağlayan en önemli unsur devlet tarafından verilen ücret olacaktır. Halen aylık en az 119 YTL gibi hiç de azımsanmayacak ücret için çocuklar rahatlıkla bu sisteme girecekler gün geçtikçe de bir meslek edinmemenin psikolojik duygusuyla kendilerine olan güvenleri artacaktır.

İlgili projenin uygulanmasında işbirliği içinde olan kuruluşlar olacaktır;

1. Milli Eğitim Bakanlığı: Mesleki Eğitim merkezleri vasıtasıyla 3308 sayılı yasa gereği işlemlerini yürütecektir.
2. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından sokak çocuklarının tespiti yapıp bunların sisteme geçmesi için çalışmalar yapılacaktır.
3. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü: Sistemin devlete getireceği bu ek yükün bir kısmı bu genel müdürlük vasıtasıyla il ve ilçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca karşılanacaktır. Ayrıca sisteme giren sokak çocuklarının öğle yemekleri vs. da tevik olarak bu vakıflarca karşılanabilecektir.

Gerek mevcut çıraklık uygulaması ve gerekse proje ile teklif edilen, sokak çocuklarının çıraklık sistemine dahil edilmesi ile yapılan meslek eğitimi okul sistemine göre yapılan meslek eğitiminin daha ucuz mal olmaktadır. Ülkemizde vasıflı ara insan gücünün fazlalığı, düzenli Çıraklık Eğitim Sistemi ile kalifiye meslek elemanı yetiştirmeyi zorunlu kılmaktadır. Teklif edilen bu sistem ile hem ülkenin her tür eleman ihtiyacı giderilecek, hem de sokak çocukları önce çırak, daha sonra kalfa ve usta olarak bir meslek sahibi olabileceklerdir.

İlgili proje SYDGM Proje Koordinasyon Birimi tarafından 10.02.2006 tarihinde 116.000,00 YTL'lik bir bütçe ile onaylanmıştır.

Güzel Okulum Projesi

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, Sosyal Riski Azaltma Projesi kapsamında Yerel Girişimler uygulamalarını sürdürmekte ve bu kapsamda okulların bakım-onarım tadilat ve restorasyon giderlerinin karşılanması mümkün olabilmektedir. Bu bağlamda Hatay ili skenderun ilçesi Gökmeydan İlk Öretim Okulu proje kapsamına alınmıştır ve vakfa 13.100,00 YTL kaynak aktarılmıştır. Ancak skenderun Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Mütevelli Heyeti 02.02.1006 tarihinde toplanmıştır ve şu karara varmıştır: Proje uygulama

a amasında yapılan son incelemede depreme dayalı olmadığından okulun yıkımına karar verilmiş olup, gönderilen 13.100,00 YTL'nin yetmeyeceği, bu yüzden projenin yedek olarak bekletilen Sarıseki Belediye İlköğretim Okulunda uygulanmasına oybirliğiyle karar verilmiştir. Bu kapsamda okulun inşaat işleri yaptırılmıştır.

İstihdam Edilebilirlik Projesi

İlgili proje Şkenderun M Tipi Cezaevi Müdürlüğü tarafından getirilmiştir. Proje ile amaçlanan hükümlü ve tutukluların istihdam edilebilirlik eğitimine tabi tutularak cezaevinde kaldıkları süre içerisinde kendisine gelir getirici meslek edinmesi ve tahliyesinden sonra kendisine bir iş kurabilme yada öğrendiği meslek ile ilgili bir iş yerinde istihdam edilebilmesi için uygun koşulların sağlanmasıdır.

Kursun yılda bir defa olarak yapılması ve her kurs dönemi için 25 kişinin katılımı önerilmektedir. Kursun işe; açılış kursu olması amaçlanmaktadır. Proje için önerilen SRAP desteği 8.766 YTL olarak belirlenmiştir. (bu tutarla buzdolabı, ocak, gibi beyaz eşyalar ve mutfak malzemeleri alınacaktır.)

İlgili proje SYDGM Proje Koordinasyon Birimi tarafından değerlendirilmiş ve Yürütme Kurulu'nun 21.04.2005 tarihli 80. toplantısında proje kapsamında kamu personeline ücret ödenmemesi, projenin SYDGM tarafından desteklenmesini belirten bir tabelanın asılacağına taahhüt edilmesi, usta öğretici desteğinin alınması ve eğitim programının SYDG Müdürlüğü'ne gönderilmesi artıyla 8.000,00 USD (Amerikan Doları) tutarında bir bütçe ile onaylanmıştır.

Bilgisayar Yazılım Donanım ve Sarf Mal Satış Projesi

Toplam bütçe 4.250,00 YTL'dir. Projenin detaylarına ulaşamamıştır.

Şkenderun İçesi Cırtman Köyü Koyuncululuğu Geliştirme ve Yaygınlaştırma Grup Projesi

Proje için sunulan gerekçe ekte ekildedir:

Ülkemiz özellikle son yıllarda sanayile me yolunda ciddi adımlarda bulunmu olmakla birlikte, nüfusun hemen hemen yarısı hala tarım sektöründe çalışmaktadır. Milli gelirimiz içinde tarım sektörünün payı önemli bir yer tutmaktadır. Nitekim ülkemiz için hala tarım ülkesi denilebilmektedir.

Bununla birlikte ülkemiz yakın dönemlere kadar gıda maddeleri üretimi bakımından kendi kendine yeterli olan ülkeler arasında iken, bu gün üretti i gıda maddeleri kendisi için yeterli olmamakta ve hatta yeterli beslenememek gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Halbuki insanların sağlıklı bir şekilde beslenmesinde hayvansal proteinler büyük önem taşımaktadır. Bununla birlikte nüfusumuz her yaklaşık %5 oranında artmaktadır.

Her ne kadar ülkemizde ciddi bir açlık sorunu yaşanmıyorsa da insanlarımız daha çok hububata dayalı tek yönlü beslenmeyle karşı karşıya kalmaktadır. Ülkemiz insanların ana besin kaynağını karbonhidratlar oluşturmakta ve kişi başına hayvansal protein üretimi oldukça düşük düzeyde kalmaktadır. Nüfusun hızla artmakta olduğu gerçeği dikkate alındığında gelecekte açlık sorununun ülkemiz gündemine de girmesi kaçınılmaz olacaktır. Çünkü gıda maddeleri üretimindeki artış, hızlı nüfus artışı nedeniyle ilave gıda ihtiyacının gerisinde kalmaktadır.

Proje ile amaçlanan ise; artan nüfusu besleyebilmek, beslenmedeki iddia edilen çarpıklıkları giderebilmek, ayrıca bir yandan çiftçilere yeni ve geçerli gıda üretim dalları sunmak diğer yandan da mevcut gıda üretim dallarında verimliliği ve üretimi arttırmaya yönelik çalışmaları yönünde çalışmaktır. Bu amaçla da koyun yetiştiriciliğini ön plana çıkarılmaya çalışılmaktadır.

Skenderun'da hayvancılık, genellikle aile işletmelerinde ve ailenin gıda ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak yapılmaktadır. Hayvansal ürünlerin pazara sunulması ise, söz konusu olamamakta ya da çok düşük düzeyde kalmaktadır.

Bu projede halen bölgede işletmeciliği yapılan vesî İrki koyunlar kullanılacaktır. Proje dahilinde bu koyunların ıslahı konularına girilmeyecek, yalnızca projeye katılan çiftçiler başta olmak üzere tüm köylerde üretimin artırılmasına yardımcı olacak bakım ve beslenme konularında yönün bir eitim

çalı ması yürütülecektir. Proje kapsamına alınacak ki ilere bu konular uygulamalı olarak yürütülecektir. Bu projenin di er bir amacı da; köyden kente olan göçün bir kısmı önleyerek, kırsal kesimde istihdam yaratmaktır.

skenderun SYDV ve Tarım Müdürlü ünçe ortakla a uygulanacak olan bu proje ile alınacak 121 ba hayvan, gelir seviyesi dü ük 11 çiftçi ailelerine gelir kayna ı temin edilecek, bu suretle hem bu ailelerin hayvancılıktan sa layacakları gelir arttırılacak dolayısıyla, SYDV'nın yükü azaltılacak olup, aynı zamanda demonstrasyon çalı ması olarak yöredeki di er koyun yeti tiricilerine örnek te kil edilecektir. Böylece genel anlamda koyuncululu a ba lamak için maddi olanakları yetersiz çiftçi ailelerine finansman sa lanacak ve bu çiftçilerin hayvancılıktan sa layacakları gelirleri arttırılacaktır.

Proje için 12 fayda sahibinin SRAP deste i olarak talep etti i miktar ise; 29.160,00 YTL'dir. Ancak ilgili proje SYDGM Proje Koordinasyon Birimi tarafından 11 fayda sahibi için 33.600,00 YTL olarak onaylanmı ve geri ödeme planı da her bir fayda sahibi için 1. yıl ödeme olmamakla birlikte, 2. yıl 1.020,00 3. yıl 1.020,00 ve 4.yıl 1.020,00 YTL olarak belirlenmi tir.

skenderun İçesi A karbeyli Köyü, Güzelköy Köyü, Tatarlı Köyü, Konacık Köyü ve Orhangazi Köyü Süt Sı ırcılı ı Te vik ve Geli tirme Projesi

Yukarıda sayılan be proje birbirinden ba ımsız olarak, ancak aynı amaç ve hedeflerle uygulanmı tır.

skenderun ilçesi Köylerinde Kültür ırkı hayvan sayısı arttırılmadıkça süt sı ırcılı ının istenilen seviyeye ula tırılması mümkün de ildir.

İgili yöre ve iklim artları Holstein ırkı ineklere uyum sa lamı tır. Bu proje ile ilçe çiftçilerine bu kültür ırkı hayvan beslemeleri için te vik ve özendirilmesi amaçlanmı tır.

Bu amaçla dar gelirli ailelerin gelir seviyesini yükseltmek için verimi dü ük yerli süt sı ırcılı ı yerine verimi yüksek bölgeye adapte olabilecek olan Holstein-Friesen ırkı inek vermek uygun olacaktır. Böylece çiftçi ailelerinin

ekonomik, sosyal kalkınmasına katkı sağlamak için muhtaç durumda bu işi yapabilecek ve hayvan besleyebilmek için uygun yarı olan 5 çiftçi seçilmiştir. Proje ile bu 5 çiftçi ailesine birer baş Kültür Irkı inek verilecektir.

Projelerle sağlanabilecek faydalar ise şu şekilde sıralanmaktadır;

1. Ekonomik olarak dar gelirli ailelerin ihtiyaç fazlası süt ve mamullerini satarak aile bütçesine katkı sağlamak,
2. Dar gelirli çiftçi ailelerinde gizli açlık dediğimiz hayvansal protein açığı ortadan kalkacaktır,
3. Tarımsal ürünlerin hasadından sonra tarlada kalan otlar ile artık ürünler değerlendirilecektir,
4. Süt ürünlerinden yağ, peynir, yoğurt vb. ürünlerin imalatı için yatırım yapabilecek müteebbislere alt yapı oluşturulmuştur olacaktır,
5. Yem bitkisi ekimini yaygınlaştırmak, bunun neticesinde ilçede tarımsal ürün deseninde çeşitliliğe neden olacaktır.

Akarbeyli Köyü'nde uygulanan projenin toplam tutarı 13.500,00 YTL olmakla birlikte SYD Vakfı tarafından karşılanacak tutar 12.150,00 YTL'dir. Geri ödeme planı ise 1.yıl ödeme olmamakla birlikte 2.yıl 810, 3.yıl 810 ve 4.yıl 810 YTL olarak belirlenmiştir.

Güzelköy Köyü'nde uygulanan projenin toplam tutarı 43.200,00 YTL olmakla birlikte SYDV tarafından karşılanacak tutar 38.880,00 YTL'dir. Projeden 13 kişi faydalanmış olmakla birlikte geri ödeme planı her bir fayda sahibi için 1.yıl ödeme olmamakla birlikte 2.yıl 810, 3.yıl 810 ve 4. yıl 810 YTL olarak belirlenmiştir.

Tatarlı Köyü'nde uygulanan projenin toplam tutarı, 40.500,00 YTL olmakla birlikte SYD Vakfı tarafından karşılanacak tutar 36.450,00 YTL'dir. Projeden 15 kişi faydalanmış olmakla birlikte geri ödeme planı her bir fayda sahibi için 1.yıl ödeme olmamakla birlikte 2.yıl, 810 3.yıl 810 ve 4. yıl 810 YTL olarak belirlenmiştir.

Konacık Köyü'nde uygulanan projenin toplam tutarı 45.900,00 YTL olmakla birlikte SYDV tarafından kar ılanacak tutar 41.310,00 YTL'dir. Projeden 17 ki i faydalanmı olmakla birlikte geri ödeme planı her bir fayda sahibi için 1.yıl ödeme olmamakla birlikte 2.yıl 810, 3.yıl 810 ve 4. yıl 810 YTL olarak belirlenmi tir.

Orhangazi Köyü'nde uygulanan projenin toplam tutarı 16.200,00 YTL olmakla birlikte SYDV tarafından kar ılanacak tutar 14.580.,00 YTL'dir. Projeden 6 ki i faydalanmı olmakla birlikte geri ödeme planı her bir fayda sahibi için 1.yıl ödeme olmamakla birlikte 2.yıl 810, 3.yıl 810 ve 4. yıl 810 YTL olarak belirlenmi tir.

3.3.SYDV UYGULAMALARI ÜZER NE B R DE ERLEND RME

SYDV'lerin yasal düzenlemeleri ve saha ara tırması kapsamında incelenen vakıflar ı ında, SYDV'lerin uygulamaları konusunda birtakım sonuçlara varılmı tir;

ncelenen SYDV'ları yeni olu turulmakta olan “sosyal politika”nın son halkası olarak devreye girmi tir. Önceki bölümlerde de sunuldu u gibi SYDTF ile ba layan süreç zaman içinde kendi kurumsal yapısına da sahip olmu , SYDV ve daha sonra da SYDGM olu turulmu tur.

SYDTF kamusal bir fondur. Kaynaklarının hemen hemen tamamı kamu gücü kullanılarak olu maktadır. SYDGM ise Ba bakanlı a ba lı bir kamu kurumu olup, gerek kurumsal yapısı gerekse örgütlenmesi ve personel yapısı bir merkezi yönetim birimi niteli i sunmaktadır.

SYDV'ler ise yerel düzeyde olu turulmu birer yöneti im birimidir. SYDV'lerin karar organları olan “Mütevelli Heyetleri” yöneti im formülüne göre düzenlenmi tir. İlgili yapıda devletin üst düzey bürokratları, sivil toplum örgütleri ve “hayırsever” tanımlamasıyla yer alan her yerelin üst gelir kesimleri birlikte aynı amaç için hareket etmekte ve “yerel” de “kamu kaynaklarını” kullanarak yoksullu a çözüm olu turmaktadırlar. Ba ka bir ifade ile bu yeni kurguda, sosyal politika, kamusal özünden sıyrılmı , bütünlüklü bir politik

yaklaşımından kopmuş, her bir yerelde, yerelin sorunu olarak giderilmeye çalışılmıştır.

Bu yeni yapı ve uygulama aracı SYDV'nin kamudan bağımsız karar alma serbestisi bütünlüklü bir kamu politikası oluşturulmasını engellemenin ötesinde bir anlam taşımaktadır. Yoksulluğu gidermek amacıyla oluşturulan bu yapının kendisi "yönetim" boyutundan bakıldığında, bir "yerel iktidar oluşumu" yada "yerelde iktidarın paylaşımı" anlamına gelmekte olup, bu iktidarın varlık gerekçesi "yoksulluk"tır. Hal böyle iken ve yerelde özerk kuruluşlar olarak görev alan SYDV, SYDTF'dan aktarılan kaynakları kamudan bağımsız kendi yönetim politikasına göre serbestçe dağıtabilirken, varlık gerekçesini ortadan kaldıracak köklü bir çözüm üretimini beklemek ne derece gerçekçidir. Kaldı ki, SYDV'lerinin her yerelde, yoksullar adına mal ve hizmet alımları çerçevesinde kamu fonlarından bir sermaye aktarımı gerçekleştirildiği dikkate alındığında durum daha da karmaşıktır. Nitekim, araştırılan vakıflarda hayırsever vatandaşlar olarak "üst gelir grubuna haiz tüccarların" yer alması, yönetimin diğer yüzünü, sermaye kesiminin her yerelde sosyal politikaya müdahalesi ile açığa çıkarmakta ve yönetimiyle ilgili kaygıları da haklı kılmaktadır.

SYDV bir yandan "yerelleşmenin" inisiyatörleri tarafından da yurttaşların tasfiyesi açısından yerelde çift yönlü bir etki yaratmaktadır. İlk olarak SYDV ile yerel sosyal politika konusunda inisiyatör sahibi tek birim haline dönüşmektedir. Nitekim her yerel SYDV diğer vakıflardan bağımsız olarak çalışmakta ve bir nevi kendi yardım politikasını belirleyebilmektedir. Araştırılan vakıflarda, bu durumu doğrular bir yapı belirlenmektedir. Vakıfların hiçbirinin yardım politikası birbirine benzememekte, ayrı ayrı verilen yardım kalemleri birbirinden oldukça ayrılmakta bu durum da, sosyal yardım dolayısıyla sosyal politikanın parçacılığını açığa çıkarmaktadır.

Sosyal yardımların kamusal alanı oluşturulan SYDGM ile SYDV'nin arasında hiyerarşik bir yapılanma olmadığı gibi, kaynakları denetim yetkisi de sınırlıdır. SYDV'nin Genel Müdürlüğe karşı herhangi bir mali sorumluluğu mevcut değildir. Bu da sosyal politikanın bir yandan kamusal alanına çıkarılmasını öte yandan da yerelliğini tanımlayan bir diğer açık göstergedir.

SYDV uygulamalarının kamusal yönü güçlü olmayan bir sosyal yardım politikası olmasının ötesinde, yurttaşlara dair olmasından da pek fazla söz etmek mümkün değildir. İlgili kurum özel hukuk kurallarına tabi bir vakıf olduğundan yapılan yardımlar “yoksullukla mücadele” alanında geçici, münferit, müstakil vb. bir konum sunmaktadır. Başka bir ifade ile ve daha önce de üzerinde durduğumuz gibi yapılan yardımlar artık “hak” olmaktan çıkmıştır. Bu yeni kurumsal yapı “sadaka” dağıtma kurumu gibi çalışmakta ve yardım üslubu fevkalade onur kırıcı nitelikte ilerlemektedir. SYDV’nın başında olan üst düzey bürokratların önderliğinde gerçekleşen bu faaliyetler, devlet eliyle gerçekleşen ama devlete de ait olmayan karmaşık bir düzeni ifade etmektedir. İncelenen vakıflarda yoksulluğun algılanışı ve yoksulluğa bakış açısı bu tespiti doğrular bir çok gösterge sunmaktadır.

SDYV’ler her yerelde yurttaş ile yurttaş karışık karışık getirmekte, yurttaşları ayırtmaktadır. SDYV yapısı ile üç tür yurttaş oluşmaktadır. Yardımı dağıtan; yardımı alan; yardımı temin eden (mal ve hizmeti bedeli karşılığında sağlayan). Bu üç kesim aynı yerelde bir biri ile ilişkiler içinde ve bir diğerinin konumundan haberdar bir biçimde çalışmaktadır. Bu ilişkileri sağlayan ve konumlanışları belirleyen ise “devlet”dir. Başka bir ifade ile geçmişte sadece “devlet” ile yardım edilecek “yurttaş” arasındaki ilişkiye, artık “hem ehiller” farklı boyutlarda dahil olmakta ve hatta yurttaşın, yurttaş karışıkındaki eşitsizliğin zemini doğurmaktadır. Bir başka açıdan bakıldığında yurttaşlığın anlamını yitirdiğinin açık göstergesi olan bu gelişmenin yeni küresel düzende kamusal gücün törpülenmesi ve yerini özel olan piyasa güçlerinin alması ile doğrudan ilişkili bulunmaktadır. Böylece kamu sorumluluğunda desteklenen ve korunan yurttaşların yerini “satın alan müşteriler” ya da “sadaka dağıtılan yoksullar” almıştır. SYDV da böyle bir düzende devletin sıyrıldığı bir alanda sosyal yardımların baş aktörü konumunda bulunmakta ve ulus devletinin eski yurttaşlarına bir anlamda yerelde “sadaka” dağıtmaktadır.

Bu durumda SYDTF yerel örgütlenmesi olan SYDV yerel oy potansiyelini yönlendirebilmenin de önemli bir aracı haline gelebilme ortamını doğurmaktadır. “Vakıf” örgütlenmesi, “devlet” ve “kamuya ait olma” söylemini bir ölçüde sessizleştirir, tarafsızlaştırır görünse de, vakıfların mütevelli heyetlerinde yer alan

mülki idare amirleri ve diğer kamu görevlileri nedeni ile gerçek bir sessizlik ve tarafsızlık oluşmaktadır. Her şeyden önce yardım talep eden “yurtta ” ın bava vurusu onun gözünde “kamu”ya olur iken, kar ısında buldu u bir “vakıf”dır. Baka bir ifade ile yurtta genellikle mülki idare amirleri aracılığı ile kamu kaynaklarından yardım talep etmekte, bava vurusu vakfa aktarılmakta ve aldığı yardımın kamu görevlileri sayesinde sağlandığı kanısı de i memektedir. Böylece, ihtiyaç olduğunda ise çekmecedan çıkarılan “kamusal sorumluluk” i leme girebilmekte ve her seçim öncesi yoksullu a olan duyarlılı ı arttırarak i i bitti inde tekrar saklanabilmektedir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu çalışmanın ilgili bölümlerinde yapılan değerlendirmelerden de izlenebileceği gibi “küreselleme” yeni bir olgudur. Kapitalizm, bir yandan küresellemeyi insanlık için bir yenilik olarak müjdelemekte, öbür yandan küreselleme yeni bir dünya düzeninden öte bir kaosa kaynaklık etmektedir. Çünkü küreselleme, küresel finans piyasaları ve onların yönlendirmelerini tekelinde bulduran küresel güçlerin çıkarlarına uygun bir düzen kurarken, çok uluslu için olumsuzlukları arttıran bir yapılanmaya kaynaklık etmektedir.

Küreselleme ekonomik boyutu itibarıyla ulusların evrensel düzeyde birbirlerine bağımlılığını sağlayarak endüstrinin ulusal temelini tahrip eden bir dünya piyasasının oluşmasını sağlamaktadır. Küresellemenin ekonomik boyutu demokratik devletlerin kendi ekonomik, toplumsal ve siyasal seviyelerini ve kaynaklarını yönlendirme ve kontrol etme kapasitesini erozyona uğratmaktadır(Bağcıoğlu,1999;3).

Bu bağlamda küresel söylemde devletlerin artık daha az egemen varlıklar olarak kalacakları, buna karşın uluslararası idareye daha çok katılacakları tezi ön plana çıkmaktadır. Küreselleme süreci ulus devletlerin toplumlar ve uluslararası ilişkilerde kavayak olma özelliğini, sindirmeye uğraşmaktadır. Küreselleme ulus devlet yapılarını pazar ilişkileri içinde eritmeye ve onları pazara tabi bir formata sokmaya çalışmaktadır(Kızılcılık,2003;74). Bu durum devletin küçültülmesi politikalarında kendini göstermektedir. Nitekim devletin küçültülmesi, ekonomi alanından çekilmesi, özelleştirme uygulamalarına hız vermesi, sosyal refah devletinin ortadan kalkması, esnek üretim teknikleri ve bu gibi uygulamalar genel olarak mekanın içeriğini de etkilemekte, toplumsal açıdan önemli bir değişime yol açarak, gelir dağılımının daha da bozulmasına ve yoksulluğun artmasına neden olmaktadır(Göktürk,2001;68).

Küreselleme açık olarak devleti ve özellikle onun sosyal yönünü öldürmekte, pazar ve piyasayı merkeze koymaktadır. Sosyal devletten vazgeçiş, sermaye sınıfı açısından bir yandan maliyetlerin düşürülmesi, öte yandan yeni “kar” alanları anlamı taşıdığından büyük bir kazanımdır. Buna karşın sosyal devletten vazgeçiş, halk kitleleri için toplumsal paylaşımından yoksunlaşmak ve devletle “yoksulluk

sorunu” gibi son derece geri bir zeminde ileri içinde olmak anlamına taşınmaktadır(Güler,2004;37).

Küreselleme sosyal devleti yıkıp yerine yeni bir sosyal mekanizma inşa etmekte, yerel sınırlara yoksulluğu ve yoksullukla olan mücadeleyi sıkı tutmaktadır. Sosyal devletin tasfiyesi ile ortaya çıkan bu yeni düzende “yerel ölçüt” baş aktör olarak algılanmaktadır. Küresellemenin inşa ettiği yerel, yönetsel, sosyal, siyasal anlamlarda bir çok değişim ve dönüşümle simgelenen birimler haline gelmektedir. Nitekim bugün oluşturulmaya çalışılan “yönetimci devlet” formülü ile sosyal politika da, yerelde devredilirken sosyal güvenlik de mali piyasaların boyunduruğuna girmektedir. Küresel düzenin inşaasında baş aktör haline gelen yerel ölçüt, bundan böyle sosyal politika konusunda da, ortakları sivil toplum ve özel sektör ile beraber hareket edecek ve yönetimin kurtarıcılığı ortaya çıkacaktır.

Bu yeni düzende küresellemenin sosyal ayağını “yerel”de örgütlenen SYDV oluşturmakta ve desteklemektedir. Desteklemektedir, çünkü küreselleme bir anlamda yoksulluktan beslenmektedir. Küresel düzenin inşa ettiği yeni yapıda yoksulluk artmakta ve yoksulluğu önlemek için ortaya çıkan “yoksullukla baş etme” yöntemlerinin kararını da küresel karar mekanizmaları vermekte ve yoksulluğun sürekliliğini sağlayan yeni kurumlar ve politikalar oluşturmaktadır. Bu anlamda küreselleme her yeni politikasında yarattığı yoksul dünya düzeninin kurtarıcılığına da soyunmaktadır. Nitekim 1980 sonrası Türkiye’inde, ekonomik toplumsal sorunlara ve yoksulluğa dair ciddi bir politika geliştirildiği belirlenmemekte, ama yoksulluk hızla artmaktadır.

SYDV’nin “mali” ayağı daha önce de üzerinde durduğumuz gibi SYDT Fonu’dur. Fon’un kuruluş tarihi ile hemen hemen aynı dönemde Brezilya’da “Acil Toplumsal İhtiyaçlar Fonu”, Hindistan’da “Ulusal Yenileme Fonu”, Bolivya’da “Acil Sosyal Fonu” gibi benzer nitelikli oluşturulmuşlardır. Bu kuruluşların tamamı yapısal uyum reformlarının bir parçası olarak, yoksullukla mücadele gerekçesi ile Dünya Bankası’nca uygulamaya koydurulmuştur(Zabcı,2002;58). Yani Sosyal politikada 1986 yılından itibaren yaşanan en önemli değişimin nedeni dış aktörlerdir. Bu dış aktörler “sosyal politikaya” egemen olmuş ve inşa ettikleri küresel

düzenin bir “aracı” haline getirmişlerdir. Bu sayede geçmişte uygulanan toplumsal eşitsizlikleri azaltmaya ve nihai olarak yoksulluğu ortadan kaldırmaya yönelik ve devletin sorumluluğu altında geliştirilen sürekli ve düzenli politikaların yerini, “sosyal yardım” olgusu almış, sosyal politika devletten yerel birimlere indirgenmiştir. Sosyal güvenlik kavramının anlamını yitirmeye başlamıştır. Ortaya çıkan tablo adeta toplumun isyanını engellemeye yönelik önlemler dizisi niteliindedir denilebilir.

Talas(1976;527-538) geniş anlamıyla sosyal güvenliyi; “bir ülke halkının bugününü ve yarınını güven altına amaçlayan ve birbiri arasında sıkı bir birlik ve uyum kurulumu olan bir kurumlar bütünü” olarak tanımlamakta ve mesleki, fizyolojik veya sosyo-ekonomik riskten ötürü geliri veya kazancı sürekli veya geçici olarak kesilmiş kimselerin geçim ve yaşam ihtiyaçlarını karşılayan sistem olduğunu belirtmektedir. Yine aynı yazara göre sosyal yardımlar, sosyal sigortalarla birlikte sosyal güvenliğin bir kolunu oluşturmaktadır ve fakir yada az gelirli insanların ve sınıfların refahları konusunda “kamu sorumluluğu” ilkelerinin kabul edilmesinden doğmaktadır.

Yukarıdaki tanımdan da anlaşılacağı gibi birbiri ile çok yakın ilişkiler içindeki bu iki kavram konusunda son dönemde ülkemizde önemli değişiklikler yaşanmaktadır. Ülke genelinde “kamu sorumluluğu” azaltmaya yönelik olarak geliştirilen politikaların bir parçası olan bu değişim, toplumsal açıdan her iki boyutta da önemli açıkların oluşumuna zemin hazırlamaktadır. Görünen odur ki, sosyal güvenlik sistemi çalışanlar adına geriye götürüldükçe, güvencesizlik çoaldıkça, yoksulluk ve dolayısıyla sosyal yardım talepleri, daha da artacaktır. Bu durumda sosyal sigorta ile karşılandırdığı tek yanlı olan, devlet tarafından yapılan, yararlananın katkı koymadığı bir sistem olan sosyal yardımların önünde iki yol görülmektedir: ya bu kaleme ayrılan kaynak miktarı arttırılacak, yada devlet bu kamusal sorumluluğu giderek bütünüyle bünyesine atmanın yollarını arayacaktır. Bugünkü gelişmeler maalesef ikincisi yönünde bir seyir olduğunu göstermekte ve yoksullukla “mücadele” ve “kökten çözüm” yerine, “yoksulluğun yönetimi”ne yönelindiğini göstermektedir.

Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıfları da, yoksullu un yönetim ile yetinildi inin önemli bir göstergesi ve aracı konumundadır. Genel ve di er araçlar ile desteklenen bütünlüklü bir yoksulluk ile mücadele politikası yerine günlük, parçacı, projeci bir yakla ımın yerel düzeyde örgütlenmi vakıflar aracılı ı ile yürütüldü ü vakıfların faaliyetleri ile belirlenmektedir.

Yoksullu a tek tek ki iler temelinde ve “projeci bir yakla ımla” bakıldı ı SYDV’lerin önemli bir u ra alanını olu turan SRAP ile açıkça sergilenmektedir. DB ile Türkiye hükümeti arasında yapılan antla ma sonucu SYDTF üzerinden yürütülen SRAP ile 2001 krizinin izleri silinmeye çalı ılmı daha do rusu krizin ve DB’nın “yapısal uyum politikaları”nın ortaya çıkard ı olumsuzlukların bir “sosyal patlama” olarak yansımalarının engellenmesi için sosyal riski “azaltma”, “hafifletme” gibi tabirlerle bir dizi önlem gündeme getirilmi tir.

SRAP daha önceki bölümde de detaylı olarak inceledi imiz gibi 4 ayrı bile enden olu maktadır. Projenin amacı olarak kısa ve uzun dönemde yoksullu un azaltılmasına katkıda bulunulması olarak gösterilmi tir. Bu amaç do rultusundaki hedefler, krizden etkilenen yoksullara do rudan acil gelir deste i sa lamak (sosyal riski hafifletme), yoksullara sosyal hizmet ve yardım götürece k olan devlet kurumlarının sosyal kapasitesini arttırmak (sosyal risk yönetimi), temel sa lık ve e itim hizmetlerinde kullanılma artına ba lı kılınarak, nüfusun en yoksul yüzde 8’ini hedefleyen temel bir sosyal yardım sistemini uygulamak (sosyal risk hafifletme ve engelleme) ve yoksullar için gelir ile istihdam yaratıcı fırsatları arttırmaktır (sosyal riski azaltma). Proje bu hedefler do rultusunda hızlı yardım, artlı nakit transferi ve kurumsal geli tirme ve yerel giri imler bile enlerinden olu maktadır. Bu bile enler kapsamında ö rencilere aylık yardımlar yapılmı , “Her Gün Bir Milyon çocu a Süt” kampanyası kapsamında okullara süt da ıtılmı , projeler ile gelir getirici i ler yaratılmaya çalı ılmı , yerel yönetimler eliyle geçici istihdam olanakları olu turulmu tur. Ancak, bu uygulamaların da (dolaylı politikalar içerse de), Dünya Bankası önerilerine uygun bir ekilde, yoksullu u ortadan kaldırmak yerine geçici olarak sorunu ertelemeye veya “piyasa ko ullarına uygun hale” getirmeye yaradı ı belirtilmelidir(Hüner,2005;14,15). Ba ka bir ifade ile daha önce “hak” niteli inde olan ve devletin üstlendi i hizmetlerin yerini imdi bu projelere dayanan “yardım”

uygulamaları almı tır. Bu nedenle SRAP'ın yardımlarının ne kadar etkili oldu u ve “gerçek yoksullara” ne derece ula tı nın ötesinde bu projenin, yeni bir sosyal ve siyasal yapılanmanın bir parçası oldu u belirlenmelidir(Zabcı,2002;237). SYDV ile ilgili ara tırmalarımız, SRAP NT kapsamında ciddi anlamda büyük mebla alar harcanıyormu gibi bir görüntünün ortaya çıkmasına kar ılık, ki i ba ina yardımların çok küçük tutarlarda kaldı nı ve “yoksullu un ne derece hafifletildi ini” ortaya koymaktadır.

SYDV, sosyal politika konusunda yönetsel, sosyal ve siyasal açılardan önemli de i ikliklerin ya andı nı açıkça sergilemektedir. Yerel düzeyde örgütlenen vakıfların özel hukuk kurallarına tabii olmanın ötesinde, karar verici konumunda bulunan “mütevelli heyetleri”nin kamu örgütlenmesinin dı na çıkan bile imi ve bu bile imi olu tururken ba vurulan “hayırsever” tanımlaması sosyal yardımın giderek “kamusal” bir çerçevenin dı na çıktı nı bir kere daha belirlemektedir. Ba ka bir ifade ile yaratılan bu örgütlenme “yoksullu un yöneti imle yönetimi” modelini olu turmaktadır. Bu aynı zamanda yoksulluk politikalarının merkezden yerele kayarak yönetimde yerel lehine ya anan dönü ümü de ifade etmektedir.

SYDV en ba ta örgütsel açıdan karma ık ve 1986 yılından öncekinden farklı bir yapılanmayı da beraberinde getirmi tir. Vakıfların 3296 sayılı yasa ile mülki idare amirlerine kurulmaları emredilmi tir. Ancak yasa ile kurulmalarına ra men olması gerekti i gibi “kamu tüzel ki isi” olarak örgütlenmemi leridir. Vakıfların mali aya ı olan SYDTF “fon” olarak örgütleni i, vakıfların kamusal parçası olan SYDGM ile arasında hiyerar ik bir yapılanmanın olmayı ve bunun en önemli etkisinin de özel hukuk kurallarına tabi olan vakıflarla SYDGM'nün kamu tüzel ki ili i arasında kar ılık ya anması ve denetim mekanizmasını ortadan kaldırması yada kanunla destekleyen bir “denetim” mekanizmasının olmayı sosyal politika açısından yeni bir olu umun göstergesidir. SYDGM'nün vakıfların eylem ve i lemlerini her zaman izleme ve denetleme gibi yetkilerinin yasada belirtilmesinin ötesinde aralarında hiyerar inin bulunmayı bu yetkiyi törpülemektedir. Ayrıca ara tırma yapılan vakıflarda da denetime dair hiçbir rapora rastlanmamı tır. Denetim hususunda ortaya çıkan bu eksikli i Cumhurba kanlı ı Devlet Denetleme Kurulu SYDTF'nun eylem ve i lemlerini ara tırma ve denetleme raporunda çok açık bir

ifade ile dile getirmi , “genel müdürlük vakıfları denetlememektedir” ifadesini kullanmıştır (Devlet Denetleme Kurulu,2006).

Vakıfların sundu u hizmetler (periyodik yardımlar, eğitim yardımları, sağlık yardımları vb.) ile ilgili düzenlemelerde, gıda, giyim, yakacak vb. gibi yardımların “acil günlük ihtiyaçların” karşılanması düzeyinde tutulmasının belirtilmesi, sadece günü kurtarma yaklaşımının açık verilerini oluşturmaktadır. Bu uygulama gereği ihtiyaç sahibi her seferinde vakıftan yardım istemek, yoksulluğunu üstüne basıbası sergilemek ve “yoksulluğunu” “hayırseverlerin” de yer aldığı Mütevelli Heyeti’ne onaylatmak durumundadır. Çünkü, kamusal kaynaklar için harcama kararı veren SYDV mütevelli heyetlerinin herhangi bir sınırlamaya tabi olmadan serbestçe karar alma hakkı bulunmaktadır.

Bu yapı ihtiyaç sahibi açısından, özel hukuk kurallarına tabi bir kurulun denetim ve gözetim altına alınması ve hatta “bağımlı” olma halini doğurmaktadır. Ancak bu bağımlılık kişiler arası (ihtiyaç sahibi ile hayırsever arasındaki) bir ilişkinin ötesine, heyette yer alan vali/ kaymakam ve devletin diğer bürokratları nedeniyle geçmektedir. Bu devletin kendi örgütlenmesi aracılığı ile yurttaşının ihtiyacını, bünyesindeki meclis karar mekanizmaları aracılığı ile karşılatması anlamına gelmektedir. Başka bir ifade ile yurttaşın başvurduğu yer devlet olurken, karar verici özel hukuk kuralları içinde çalışan bir heyet olmaktadır. Böylece, siyasi katılım ve etkilere açık bir ortam doğurmakta, yardım konularını politik önceliklerle belirleme ve politik tercihleri etkilemenin ortamı yaratılmaktadır. Yapılan yardımların hiçbirini günü kurtarmaktan öteye gidememesi, bu ay verilenin bir daha ki ay verileceğinin garantisi olmaması ile pekiyor, ihtiyaç sahibinin “bağımlılığının” zeminini derinleştirir. Bu durum Türkiye’de mevcutta varolan “patronaj” kültürüne yeni bir araç oluşturmaktadır.

Ülkemizde yoksulluğun önlenmesi amacıyla kurulan SYDTF Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme kurumu gibi gelişmiş bir kurum değildir. Ancak yoksullukla mücadele için harcanan paranın büyük bir kısmı Fon üzerinden gerçekleştirilmektedir. Yapılan yardım harcamaları için yoksulluk hali nedeniyle hesap sorulmazlık anlayışı hakimdir (Dansuk,2003:245). Nitekim yapılan yardımlar yerel

düzeyde örgütlenen vakıflar aracılığıyla gerçekleştirilmekte ve hak olmaktan öte keyfili içerikli bir yaklaşımla da ıtılmaktadır. Ba vuran ihtiyaç sahibi vatandaşlar vakıf çalışanlarının algıladığı ve yoksul saydığı kadar “yoksul” olarak belirlenmektedir. Yapılan ara tırmalarda vakıf çalışanları arasında herhangi bir sosyal hizmet uzmanı mevcut değildir. Yoksula karar verme yetki üst düzey bürokratlara aittir. Öyle ki yardım alabilmek için haksızlık yapıldığına dair herhangi bir hesapsorma “hakları olanı alma” gibi bir lüksleri de mevcut değildir. Dolayısıyla bu yeni dokuda yoksul kesim daha çok almayı daha çok acındırmayı öğrenerek yavaş yavaş dilenci bir topluma dönüşmektedir.

Ara tırma yapılan vakıflardaki dokümanlar incelendiğinde durumun gerçekten iç açıcı olmadığını vakıflardan alınan verilerle desteklenmektedir. İlgili vakıflarda yapılan yardım politikalarının hiçbiri “yoksulluğu ortadan kaldırma”ya yönelik değildir. Yapılan yardımlarda çok büyük meblağların gündeme gelmesine karşın rakamlar ki i ba nına değerlendirildiğinde durum apaçık ortaya çıkmaktadır.

Önceden de sıkça belirtildiği gibi yeni “sosyal politika” ve “sosyal yardım” anlayışımız yurttaşlık hakkı kapsamında çıkarılarak, “muhtaçlık” temelinde bir dokuya oturmaktadır. Yerele, ki iye, anlayışa ve konuma göre değişebilen “muhtaçlık” olgusu temelindeki bu yeni politikanın, hiç hedefimizde olmayan daha kitlesel ve daha da derinleşen bir boyuta ulaşarak, uluslararası alandan “yardım” beklentisi içindeki “toplumsal muhtaçlıklara” zemin oluşturması da göz ardı etmemek gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- AKDO AN, A. (2004), “Uygulama Açısından Türkiye’de Kamu Yönetimi Reformu”, *Amme daresi Dergisi*, Cilt 37, Sayı 4, Aralık.
- AKKAYA, Y. (2007), “Küreselle me, Sendikasıyla tırma ve Yoksulla tırma” (<http://www.geocities.com/ceteristr2/Yakkaya.6.doc>).
- AKTAN, C. C. (1998), “Globalle me, Bölgeselle me ve Yerle me”, *Dı Ticaret Dergisi*, Yıl 3, S 10.
- AKTAN, C. C., ÖZKIVRAK, Ö. (2008), “*Sosyal Refah Devleti*”, Okutan Yayınevi, Ankara.
- AKTAN, C.C. (2006), “*Sosyal Devletin Araçları*” (<http://www.canaktan.org/politika/refah-devleti/araclar.htm>).
- AKYILDIZ, H. (2004), “*Sosyal Güvenlik Hukuku*”, Süleyman Demirel Üniversitesi Yayını, No 43, Isparta.
- AL, H. (2004), “*Türk Kamu Yönetiminde Liberal ve Postmodern Esintiler: Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı*”, *Amme daresi Dergisi*, Cilt 37, Sayı 4, Aralık.
- ANSAL, H. (1996), “*Teknolojik Geli melerin gücü Piyasalarına Etkileri*”, *nsan, Toplum, Bilim, IV Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi Bildirileri*(Der. Kuvvet Lordo lu), Kavram Yayınları. stanbul.
- ARICI, K. (1999), “*Sosyal Güvenlik Dersleri*”, Sargın Ofset, Ankara.
- ATAAY, F. (2005), “*Kamu Reformu ncelemeleri*”, Ankara Tabip Odası Yayınları, Ankara.
- AY, M. N. (1970), “*Sosyal Sorunlar Ders Notları*”, zmir.
- AYDIN, D., BÜKER, S., SA LAM, N. (1998), “*Vakıflar Kurulu u Yönetimi Ve Muhasebesi*”, Birlik Yayınevi, Eski ehir.
- AYDIN, U. (1999), “*Sosyal Güvenlik Sorunlarının Çözümünde Özel Sigortalalar*”, TC Anadolu Üniversitesi Yayını, No 1117, Eski ehir.

- BA CE, H. E.** (1999), “*Küreselle me, Devlet ve Demokrasi*”, *Amme daresi Dergisi*, Cilt 32, Sayı 4, Aralık.
- BALCI, . G.** (2006), “*Güvenceli Asgari Gelir Hakkı ve Sosyal Güvenlik Reformu*”, *ktisat Dergisi*, Sosyal Politika 1, Sayı 478, Ekim.
- BALI, A. .** (2001), “*Çokkültürlülük ve Sosyal Adalet: Öteki le Barı çinde Ya amak*”, Çizgi Yayınları, Konya.
- BA ARAN, .E.** (1985), “*Örgütlerde gören Hizmetlerinin Yönetimi*”, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- BAUMAN, Z.** (1997), “*Küreselle me Toplumsal Sonuçları*”(Çev. Abdullah Yılmaz), Ayrıntı Yayınları, stanbul.
- BAUMAN, Z.** (2001), “*Bireyselle mi Toplum*”, Ayrıntı Yayınları, stanbul.
- BAYRAMO LU, S.** (2005), “*Yöneti im Zihniyeti: Türkiye’de Üst Kurullar ve Siyasal ktidarın Dönü ümü*”, leti im Yayınları, stanbul.
- BE KTEPE, C.** (2003), “*Do rudan Demokrasi Alanı: Yerel Yönetimler*”, *ktisat Dergisi*, Sayı 439, Temmuz.
- B LG N, N.** (1998), “*Cumhuriyet Fikri ve Yurtta Kimli i*”, *75 Yılda Tebaa’dan Yurtta ’a Do ru*, Türkiye Bankası Kültür Yayınları. Tarih Vakfı, stanbul.
- BORATAV, K.** (2004), “*Yoksulluk Kavramı Üzerine Notlar*”, *Toplum ve Hekim Dergisi*, Cilt:19, Sayı 1.
- BORATAV, K.** (2000), “*Yeni Dünya Düzeni Nereye?*”, mge Yayınları, stanbul.
- BOZKURT,Ö., ERGUN,T., SEZEN, S.** (1998),“*Kamu Yönetimi Sözlü ü*”, TODA E Yayınları, Ankara.
- BROWN, B.** (2002), “*Yöneti im Yada Neoliberalizmin Siyasal Düzeni*”, *Birikim*, Sayı 158.
- BU RA, A., KAYDER, Ç.** (2003), “*Yeni Yoksulluk ve Türkiye’de De i en Refah Rejimi*”, *ODTÜ Geli me Dergisi*, 30(1-2).

- BU RA, A.** (2005), “*Yoksulluk ve Sosyal Haklar*”, *Sivil Toplum Geli me Merkezi Derne i için Hazırlanan Danı ma Raporu*, Ankara.
- CALHOUN, C.** (2004), “*Küreselle meye Direnmek mi Yoksa Ona ekil Vermek mi?*”, “*Küresel Ku atma Kar ısında*”(Der.Mustafa Arma an), Da Yayıncılık, stanbul.
- Ç DEM, A.** (2002), “*Yoksulluk ve Dinsellik*”, *Yoksulluk Halleri Türkiye’de Kentsel Yoksullu un Toplumsal Görünümleri* (Ed. Necmi Erdo an), Wald- Demokrasi Kitaplı 1, stanbul.
- ÇUKURÇAYIR, M. A.** (2002), “*Siyasal Ku atma ve Yerel Demokrasi: Küreselle me Sürecinde Yurttan , Yönetim, Siyaset*”, Çizgi Yayınları, Konya.
- DALGIN, D.** “*Sosyal Güvenli e Katkısı Ba lamında Kar ılıklı Sigortalar*”, Bilim ve Danı ma Kurulu Onaylı Eserler, Türkiye Sigorta ve Reasürans irketler Birli i.
- DANSUK, E.** (1997), “*Türkiye’de Yoksullu un Ölçülmesi ve Soysa-ekonomik Yapılarla li kisi*”, DPT Uzmanlık Tezi, Ankara.
- DANSUK, E.** (2003), “*Yoksullukla Mücadele Kurumsal Mücadelede Kamusal Kapasitenin Geli tirilmesi*”, *Yoksulluk*, Cilt 1, Deniz Feneri Yayınları stanbul.
- D L K, S.** (1992), “*Sosyal Güvenlik*”, Ankara Üniversitesi Yayınevi, Ankara.
- DEVLET DENETLEME KURULU** (2006), “*SYDGM Eylem ve lemlerine li kin Ara tırma ve Denetleme Raporu*”, Ankara.
- DPT** (2001), “*Yerel Yönetimler:Sekizinci Be Yıllık Kalkınma Planı Özel htisas Komisyonu Raporu*”, Ankara.
- ERAYDIN, A.** (2001), “*Küreselle me-Yerelle me ve levleri, Farklıla an Kentler*”, Mülkiyeliler Birli i Yayınları, Ankara.
- ERAYDIN, A.** (1992), “*Post-Fordizm ve De i en Mekansal Öncelikler*”, Ortado u Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Yayınları, Ankara.
- ERCAN, F.** (1996), “*Altsözle me li kilerine Dayalı Üretim*”, *ktisat Dergisi*, Sayı 357, Mayıs- Haziran.

ERKAN, H. (1989), “*Ekonomide Sosyal Demokrat Alternatif*”, Altın Kitaplar Yayınevi, stanbul.

ERYILMAZ, B. (2000), “*Kamu Yönetimi*”, stanbul.

FRANK, A. G. (1994), “*Demokratik Olmayan Bir Piyasada Piyasa Demokrasisi*”, “*Düük Yo unlukla Demokrasi Yeni Dünya Düzeni ve Politik Güçler*”(Çev. Ahmet Fethi), Alan Yayıncılık, stanbul.

FUKUYAMA, F. (2005), “*Devlet n ası: 21.Yüzyлда Dünya Düzeni v e Yöneti im*”, Remzi Kitabevi, stanbul.

G DDENS, A. (2000), “*Sosyoloji*” Araç Yayınevi, Ankara.

GÖKTÜRK, A. (2001), “*Kent ve De i im Üzerine*”, *Bilim ve Siyaset Dergisi*, Yıl 1, Sayı 2 , K1 .

GÖKTÜRK, A. (2000), “*Zorla Göç”en Haklar*”,*Türkiye’de nsan Hakları*, TODA E, Ankara

GÖKTÜRK, A. (2006), “*Kamu Yönetimi Reformu: Kuramdan Uygulamaya Yönetim ve Reform*”, KAYFOR IV., Açılı Konu ması, Mu la.

GUEHENNO, J. M. (1998), “*Demokrasinin Sonu*”, Dost Yayınevi, Ankara.

GÜLER, B. A. (1992), “*Yerel Yönetimler: Liberal Açıklamalara Ele tirel Yakla im*”, TODA E, Ankara.

GÜLER, B. A. (1997), “*Yerel Altyapı Yatırımı ve Finansmanı: ller Bankası: 1945-1995*”, *Amme daresi Dergisi*, Cilt 30, Sayı1, Mart.

GÜLER, B. A. (2001), “*Küreselle me ve Yerelle me*”, *Bilim ve Siyaset Dergisi*, Yıl 1, Sayı 2, K1 .

GÜLER, B. A. (2003), “*Yöneti im, Tüm ktidar Sermayeye*”, *Praksis*, Sayı 9, K1 -Bahar.

GÜLER, B. A. (2005), “*Yeni Sa ve Devletin De i imi: Yapısal Uyarılama Politikaları 1980 -1995*”, mge Kitabevi, Ankara.

GÜLER, B. A. (2006), “*Sosyal Devlet ve Yerelle me*”, *Memleket Siyaset ve Yönetim*, Sayı 2, Eylül.

- GÜLER, B. A.** (2004), “ *Kamu Yönetimi Temel Kanunu Üzerine*”, **Hukuk ve Adalet:Ele tırel Hukuk Dergisi**, Günlük Yayıncılık, İstanbul.
- GÖYMEN, K.** (1999), “*Türk Yerel Yönetiminde Katılımcılı ın Evrimi: Merkezîyetçi Bir Devlette Yönetim Dinamikleri*”, **Amme daresi Dergisi**, Cilt 32, Sayı 4, Aralık.
- GÜNGÖR, F., ÖZU URLU, M.** (2001), “ *ngiliz Yoksul Yasaları:Paternalizm, Piyasa yada Sosyal Devlet*”, Mülkiyeliler Birli i Yayınları, 25, Ankara.
- GÜZEL, A., OKUR, A. R.** (1990), “*Sosyal Güvenlik:Hukuk, Sosyal Güvenlik Kavramı, SSK TC Emekli Sandı ı, Ba -Kur, Sosyal Yardımlar ve Sosyal Hizmetler*”, Beta Yayınları, İstanbul.
- GÜZELSARI, S.** (2003), “*Neoliberal Politikalar ve Yönetim Modeli*”, **Amme daresi Dergisi**, Cilt 36, Sayı 2, Haziran.
- HÜNLER, A.** (2005), “*Yoksullukla Mücadele-Yoksulluk Yönetimi Ayrımında SYDTF*”, Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü Seminer Çalışması, Ankara.
- NSEL, A.** (2001), “ *ki Yoksulluk Tanımı ve Bir Öneri*”, **Toplum ve Bilim**, Sayı 89, Yaz.
- SIN, E. F., WOOD, P. K.** (1999), “*Citizenship and identity*”, Sage Publications, London.
- IK, O., PINARCIO LU, M.** (2001), “*Nöbetle e Yoksulluk*”, İletişim Yayınları, İstanbul.
- KARAMAN, Z. T.** (1996),“*Yerel Yönetimler*”, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir.
- KELE , R.** (1982), “*Yerel Yönetimlerin Özerkli i ve Bir Örnek Olay*” Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Cilt 2, Ankara.
- KIZILÇEL K, S.** (2003), “*Küreselle me ve Sosyal Bilimler*”, Anı Yayıncılık, Ankara.
- K L , S.** (2007), “*Küreselle me: Bir De erlendirme*”, **Kent ve Politika: Antik Kentten Dünya Kentine** (Ed.Ay egül Mengi), İmge Kitabevi, Ankara.

- KOÇ, M.** (2006), "*Sosyal Güvenli in Kökeni*"
<http://www.sabem.saglik.gov.tr/akademik_metinler/goto.aspx?id=2208>.
- KORAY, M.** (2000), "*Sosyal Politika*", Ezgi Kitabevi, Bursa.
- KÖSE, H. Ö.** (2003), "*Küreselle me Sürecinde Devletin Yapısal ve levsel Dönü üümü*", *Sayı tay Dergisi*, Sayı 49.
- KÖSE, H. Ö.** (2004), "*Yerel Yönetim Olgusu ve Küreselle me Sürecindeki Yükseli i*", *Sayı tay Dergisi*, 52(1).
- KÖSE, A. H.** (2004), "*Dünya Bankası ve Benzer Kurulu ların Raporlarında Yoksulluk Ne çin Nezamandır Var?*", *Topum ve Hekim Dergisi*, Cilt.19, Sayı 1.
- MARSHALL, T. H.** (2000), "*Yurtta lık ve Toplumsal Sınıflar*", *Yurtta lık ve Toplumsal Sınıflar* (Der.Ahmet Kaya), Gündo an Yayınları, Ankara.
- NAK BO LU, C.** (2004), "*Neoliberal Küreselle me Dönemimde Yoksulluk ve Yoksullukla Mücadele*" Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- NALBANT, A.** (1997), "*Üniter Devlet:Bölgeselle meden Küreselle meye*", Yapı Kredi Yayınları, stanbul.
- N CHOLS, T., SU UR, N.** (2005), "*Global letme-Yerel Emek:Türkiye'de çiler Ve Modern Fabrika*", leti im Yayınları, stanbul.
- ÖNCÜ, A. WEYLAND, P.** (2005), "*Mekan Kültür ktidar:Küreselle en Kentlerde Yeni Kimlikler*", leti im Yayınları, stanbul.
- ÖZDEK, Y.** (2002), "*Küresel Yoksulluk ve Küresel iddet Kıskacında nsan Hakları*", *Yoksulluk, iddet ve nsan Hakları*, TODA E, Yayını No 311, Ankara.
- ÖZER, Y.** (2001), "*Küreselle me ve Yeni Ekonomi: En Büyük Benim!*", Hayat Yayıncılık, stanbul.
- ÖZGEN, H. N.** (2001), "*Kentte Yeni Yoksulluk ve Çöp Hırsızları*", *Toplum ve Bilim*, Sayı.89, Yaz.

- RADR K, D.** (2000), “*Yeni Küresel Ekonomi ve Geli mekte Olan Ülkeler: Dı a Açılma Nasıl Gerçekle tirilmeli?*” (Çev.Sultan Gül), Sabah Yayınları, stanbul.
- SABIR, H.** (2002), “*Dünya Siyasetinde Küresel Rekabet Sistemi ve Politikaları*”, Derin Yayınları, stanbul.
- SAVRAN, S.** (1998), “*Küreselle menin Ekonominin Boyutu*”, *Küreselle menin Ekonomik, Teknolojik, Sosyal ve Siyasal Boyutları* (Der. Sungur Savran ve Di erleri), TMMOB Yayınları, Ankara.
- SEY R, M.** (2002), “*AB Perspektifiyle Küreselle me Sürecinde Ulus Devletin Ve deolojilerin Durumu*”, *Amme daresi Dergisi*, Cilt 37, Say 1, Mart.
- SEYYAR, A.** (2006), “*Sosyal Güvenlik Nedir?*”
<<http://www.sosyalsiyaset.com/documents/sg.htm>>.
- SHUTT, H.** (2003), “*Yeni Bir Demokrasi: flas Etmi Dünya Düzenine Alternatifler*”, KitapYayınları, stanbul.
- SOYAK, A.** (2002), “*Küreselle me ktisadi Yönelimler ve Sosyo-politik Kar utluklar*”, Om Yayınları, stanbul.
- SÖNMEZ , M.** (2003), “*te Eseriniz! 100 Göstergede Kurulu tan Çökü e Türkiye Ekonomisi*”, leti im Yayıncılık, stanbul.
- SÖNMEZ, M.** (2006), “*Yoksulluk Edebiyatı ve Gerçekler*”,
<http://www.sendika.org/yazi.php?yazi_no=5600>.
- SÖNMEZ, S.** (2001), “*Yolsuzluk Saydamlık ve Küreselle me” ktisat letme ve Finansman Dergisi.*
- SYDGM 1,** (2007) “*artlı Nakit Transferleri E itim ve Sa lık Yardımları Bilgi Bro ürü*”, Ankara.
- SYDGM 2,** “*SRAP Yerel Giri imler Tanıtım Katolo u*”, Ankara.
- SYDGM 3,** “*Sosyal Yardım Programları ve Proje Destekleri: Sosyal Riski Azaltma Projesi Tanıtım Katalo u*”, Ankara.
- SYDGM,** (2007), “*2006 Yılı Faaliyet Raporu*”, Ankara

- SYDGM**, (2006), “*Sosyal Yardım Programları ve Proje Destekleri Tanıtım Katalo u*”, Ankara.
- SYDGM**, (2005), “*Tanıtım Kitapçısı*”, Ankara.
- SYDTF 1**, “*Yoksulluk Çocuklarımıza Miras Kalmasın*”, artlı, Nakit Transferi El Kitabı, Ankara.
- ENGÜL**, T. (2004), “*Siyaset ve Mekansal Ölçek Sorunu: Yerelci Stratejilerin Bir Ele tirisi*”, *Küreselle me. Emperyalizm, Yerelcilik, ç i Sınıfı* (Der. Ahmet Tonak), mge Yayınevi, Ankara.
- ENGÜL**, M. (2007), “*Kentle en Dünya, Küreselle me ve Yoksulluk: Türkiye Kentle mesine Bir Bakı*”, *Kent ve Politika: Antik Kentten Dünya Kentine* (Ed. Ay egül Mengi), mge Kitabevi, Ankara.
- ENKAL**, A. (2005), “*Sosyal Politika*”, Alfa Yayınları, stanbul.
- ENSES**, F. (1999), “*Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu*”, *Odtü Geli me Dergisi*, 26(3-4), Ankara.
- ENSES**, F. (2002), “*Küreselle menin Öteki Yüzü Yoksulluk*”, leti im Yayınları, stanbul.
- TALAS**, C. (1983), “*Sosyal Ekonomi*”, S yayınları, Ankara.
- TALAS**, C. (1992), “*Türkiye’nin Açıklamalı Sosyal Politika Tarihi*”, Bilgi Yayınevi, stanbul.
- TEKEL**, . (1983), “*Yerel Yönetimlerde Demokrasi ve Türkiye’de Belediyecili in Geli imi*”, *Amme idaresi Dergisi*, Cilt 16, Sayı 2, Haziran.
- TEKEL**, . (2000), “*Kent Yoksullu u ve Modernitenin Bu Soruna Yaklaımı Seçenekleri Üzerine, Devlet Reformu Yoksulluk* (Ed. H. Akder, M. Güvenç), TESEV Yayınları, stanbul.
- TEKEL**, . (2003), “*Yoksullu u Dü ünme Biçimimiz Samimiyet Sınavını Geçebilir mi?*”, *Yoksulluk Kent Yoksullu u ve Planlama*, TMMOB ehir Plancıları Odası, Ankara.
- TEKEL**, . (2003), “*Merkez le Yerel li kisi “Emrivaki”ye Dayanmamalı*”, *ktisat Dergisi*, Sayı 439, Temmuz.

- TEKEL , .** (1996), “*Yönetim Kavramının Yanısıra Yönetim Kavramının Gelişmesini Nedenleri Üzerine*”, *Sosyal Demokrat Dergi*, S 3.
- TOL-GÖKTÜRK, E.** (2006), “*Dünden Yarına Yurttaşlık: 21.Yüzyılda Yurttaşlık Ulus Devlet ve Küreselleşme*”, Sosyal Araştırma Vakfı Yayınları, İstanbul.
- TOL-GÖKTÜRK, E. D.** (2002), “*Küreselleşme Yeni Uluslararası Akımlar ve Uluslararası İktisadi Disiplinine Etkileri*”
< <http://www.antimai.org/gr/erendtol.htm>>.
- TUĞRUL, K.** (2005), “*Ekonomik Göstergeler*”,
< <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=409>>.
- TUĞRUL, K.** (2006), “*Ekonomik Göstergeler*”,
< <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=626>>.
- TUNA, O., YALÇINTAŞ, N.** (1999), “*Sosyal Siyaset*”, Filiz Kitabevi, İstanbul.
- ULAGAY, O.** (2001), “*Küreselleşme Korkusu*”, Tima Yayınları, İstanbul.
- UZUN, A. M.** (2003), “*Yoksulluk Olgusu ve Dünya Bankası*”, *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Sayı 2, Cilt 4.
- ÜNAL, L. I.** (1996), “*Ekonomik Yeterlilik ve Yetiştirme Ekonomisi*”, Epar Yayınları, Ankara.
- YALINPALA, J.** (2002), “*Küreselleşmenin Emek Piyasası ve İstihdam Üzerindeki Etkileri*”, *Küreselleşme İktisadi Yönelimler ve Sosyopolitik Karşıtımlar* (Der. Alkan Soyak), Om Yayınevi, İstanbul.
- YASLIKAYA, R.** (1997), “*Bir Sivil Toplum Kurumu Olarak Yerel Yönetimler*”, *Yeni Türkiye Dergisi Sivil Toplum Özel Sayısı*, Yıl 3, Sayı 18, Kasım-Aralık.
- YILMAZ, O.** (2001), “*Kamu Yönetimi Reformu: Genel Ekonomik İlimler ve Ülke Deneyimleri*”, DPT, İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü Tedbirler ve Finansal Düzenlemeler Dairesi Başkanlığı, Ankara.
- YÜKSEL, M.** (2000), “*Yönetim Kavramı Üzerine*”, *Ankara Barosu Dergisi*, Yıl 58, Sayı 3, Ankara.

ZABCI, F. Ç. (2002), “*Sosyal Riski Azaltma Projesi: Yoksullu u Azaltmak mı Zengini Yoksuldan Korumak mı?*”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 58- 1, Ankara.

ZENG NGÖNÜL, O. (2004), “*Küreselle me Yoksulluk Geli mi lik ve Gücü Piyasaları Ekseninde*”, Adres Yayınları, Ankara.

3294 Sayılı Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Kanunu (R.G. 14/6/1986).

5263 Sayılı SYDGM Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanun (R.G. 9/12/2004).

4109 Sayılı Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanun (R.G. 15/8/1941).

1005 Sayılı stiklal Madalyası Verilmi Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibindeneref Aylı ı Ba lanması Hakkında Kanun (R.G. 24/2/1968).

3292 Sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Ba lanması Hakkında Kanun (R.G. 3/6/1986).

2022 Sayılı 65 Ya ını Doldurmu Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatanda larına Aylık Ba lanması Hakkında Kanun (R.G. 10/7/1976).

2629 Sayılı Uçu , Para üt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurba a Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda De i iklik Yapılmasına Dair Kanun (R.G. 28/2/1982).

168 Sayılı Yabancı Memleketlerde Türk Asıllı ve Yabancı Uyruklu Ö retmenlere Sosyal Yardım Yapılması Hakkında Kanun (R.G. 23/12/1960).

2828 Sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu (R.G. 2/3/1983).

2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Ba lanması Hakkında Kanun (R.G. 6/11/1980).

3257 Sayılı Sinema Video ve Müzik Eserleri Yasası (R.G. 7/2/1986).

Ba bakanlık Vakıflar Genel Müdürlü ü Muhtaç Aylı ı ve Vakıf maret Yönetmeli i (R.G. 28/12/1989).

Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu Yönetmeli i (R.G. 17/7/1986).

Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Te vik Fonu Kurulunun Çalı ma Usül ve Esasları Hakkında Yönetmelik (R.G. 21/8/2005).

İnternet Kaynakları

<<http://www.yoksulluklamucadele.org/icerik.php?id=1>>

<<http://www.yenisafak.com.tr/arsiv/2005/haziran/28/ddursun.html,2005>>

<<http://www.kenthaber.com/IIDetay.aspx?ID=56>>

<<http://www.yerelnet.org.tr/iller/il.php>>

<<http://www.sydgm.gov.tr/tr/html/196/SYDVlerin+Yapisi/>>

<<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/ECAEXT/TURKEYINTURKISHEXTN/0,,contentMDK:20815989~pagePK:1497618~piPK:217854~theSitePK:455688,00.htm>>

<http://www.wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2001/07/14/000094946_01071304251159/Rendered/INDEX/multi0page.txt>

<<http://www.shcek.gov.tr>>

EK-1**Ula Sosyal Yardımla ma ve Dayanım Vakfında İleme Giren Ancak Uygulanamayan Projeler****Fayton Ta ımacılı ı Projesi**

Proje ile amaçlanan turizmde cazip hale gelen fayton ta ımacılı ının Ula ilçesi Akyaka beldesinde de uygulanması ile söz konusu bölgeyi cazip hale getirme, turizmin gelişmesine katkı sağlayacağı yerli ve yabancı turistlerin buldukları yerleri nostaljik bir hava içerisinde de i tirece inden gitmi oldukları yerlerde yapacakları harcamalar ile esnafa katkıda bulunmasıdır. Ayrıca sosyal güvencesi olmayan bir aileye de istihdam sağlanarak i imkanı yaratılması ana hedef arasındadır.

Proje için SRAP'tan talep edilen toplam miktar, bir adet fayton bedeli olan 7.000 YTL olarak belirlenmiştir.

Proje bütçesinin vazgeçmesi sebebiyle uygulanamamıştır.

Oto Halı Yıkama ve Temizlik İleri Projesi

Proje bütçesinde bulunan ki i i kazası sonucu sol elinin dört parmağını kaybetmiş olup, ailesini geçindirebilmek için mevcut bir i e sahip değildir. Projenin uygulanacağı yer Ula ilçesi Köprübaşı Mahallesi'nde böyle bir kuruluşun olmaması nedeniyle ilçe halkı için faydalı bir tesis olacaktır.

Proje için SRAP'tan talep edilen toplam miktar ise; 10.000 YTL'dir.

Proje SYDGM Proje İnceleme ve Değerlendirme Birimine gönderilmiş olup netice alınamamıştır.

Süt İnekçiliği Projesi

Proje çiftçi tarafından sunulmuştur. Projeye bütçesinin vuran çiftçiler kısıtlı arazi varlığına sahiptirler. Kırsal kesimde yaşamaları nedeniyle eğitim seviyeleri nispeten

dü üktür. Köyde ya amaları sebebiyle hayvancılık ve tarımsal üretimle ilgili konulara ise hakimdirler.

İlgili proje ile amaçlanan, bölgedeki hayvan ırklarını iyile tirmek, verimliliklerini arttırtmak, kırsal alanlardaki vatandaşların kaliteli süt tüketimini arttırarak daha sağlıklı bireyler yeti tirmek, ailelere sürdürülebilir bir gelir kayna ı temin etmek ve kırsal alanlardan kent merkezlerine düzensiz göçleri engelleyerek buldukları yerlerdeki gelir kaynaklarını arttırtmak üzere süt verimi yüksek saf s ır ırklarının ailelere dağıtılmasını sağlamaktır.

Bu proje Ula ilçesi Sosyal Yardımla ma ve Dayanım Vakfı ile Ula İlçe Tarım Müdürlü ü tarafından ilçenin sosyo-ekonomik yapısı ve tarımsal kapasitesi göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Proje uygulandı ı takdirde bölgede süt ve et verimi dü ük ve gelişimi yavaş olan yerli s ır ırkların yerine süt verimi yüksek kültür ırkları getirilerek yöredeki süt verimi yükseltilecek ve hayvan ırkları geliştirilerek yüksek verimli ırklarla yöre çiftçilerinin gelir düzeyleri arttırılacaktır. Yöreye gelir getirmenin yanı sıra süt verimi yüksek saf ırkların kazandırılması ve büyükbaş hayvan yeti tiriciliğinin geliştirilmesi de amaçlanmaktadır. Bu projeden 14 aile olmak üzere toplam 45 kişinin faydalanacağı belirtilmiştir.

İlçenin iklim ve toprak şartlarının uygun olması bakımından bitkisel üretim oldukça gelişmiştir. Çorakla mayaya yüz tutmuş toprakların ıslahı için yem bitkileri üretimine teşvik edilmektedir. İlin iklim, yağış, sıcaklık ve toprak faktörleri dikkate alındığında yem bitkileri üretimine uygun bir ortam sağlanmıştır. Hayvancılığın temeli olan ve giderlerin büyük bir kısmını oluşturan yem bitkilerinin karlılanması ve ailelere iş gücü sağlanması bakımından hayvancılığın son derece karlı ve yararlı olduğu düşünülmüştür.

Proje için SRAP'tan talep edilen toplam miktar 48.458 YTL olarak belirlenmiştir.

Proje SYDGM Proje İnceleme ve Değerlendirme Birimine gönderilmiş olup henüz netice alınamamıştır.

EK-2**Mu la Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfında leme Giren Ancak Uygulanamayan Projeler****Motor Tamirhanesi Projesi**

İlgili Proje bisiklet, motorlu bisiklet, motosiklet, kesim motoru, ilaçlama motoru, motorların bakım ve tamiratlarının uygulanması ve ayrıca yedek parça alım ve satımı ile ilgilidir. Proje gelir getirici bir proje olup proje ile amaçlanan i yeri açıp para kazanmak ve kendine ait bir i yerine sahip olmaktır.

Projenin maliyeti ise; anahtar takımları için 1.000 YTL, 100 YTL aylan takımları, 500 YTL kompresör, 2.500 YTL yedek parça, 1.600 YTL 6 aylık dükkan kirası 1000 YTL dükkan açımı için gider olarak belirlenmiştir. SRAP'tan talep edilen toplam miktar ise 6.500 YTL'dir.

Projeye ba vuran ki i ortaokul mezunudur. Motosiklet tamircili i bran ından kalfalık belgesi mevcuttur.

Ba vuru ile ilgili prosedür tamamlanamadı ı için proje uygulanamamı tır.

Berber Dükkanı Açma Projesi

Berber Dükkanı Projesi ile amaçlanan, projeye ba vuranın sürekli bir mesle e sahip olarak i sizlikten kurtulması ve kendi imkanlarının düzelmesi halinde yanında çalı tıraca ı çıraklara istihdam olana ı yaratmasıdır.

Proje; uygulanaca ı yer olan Kafaca Beldesi'nin sosyal imkanlarını yetersizli i ve taleplere cevap verememesinden dolayı gerekli görülmektedir. Projenin maliyeti ise; 2000 YTL olarak belirlenmiştir.

Projeye ba vuran ahıs 10 yıllık meslek tecrübesine sahiptir. Ancak proje neticelendirilememi tır.

Hurdacılık Projesi

Proje konusu geri kazanım hizmeti ile ilgilidir. Mu la ili merkez ilçe ve çevre ilçelerdeki ev ve sanayi atıklarının ayrı tırılıp, tasnif edilerek ilgili sanayi kurulu larına hammadde olarak satılması amaçlanmaktadır.

Bunun için uygun bir depo kiralanarak sanayi ve ev atıklarının ücret kar ılı ı alınarak depoda ayrı tırılıp depoda tasnifinin sa lanmasının ardından daha yüksek bir bedelle hammadde olarak satılması ile gelir sa lanması amaçlanmaktadır. Aynı zamanda çevre kirlili inin ortadan kalkmasına katkıda bulunmak ve yeniden kazanımı sa layarak ülke ekonomisini desteklemek projenin di er amaçları arasındadır.

Sanayi ve ev atıklarının ücret kar ılı ı alınarak depoda ayrı tırılması sonucunda, demir, bakır, alüminyum, piringç, metal atıklar, cam, plastik, ka ıt, karton, antimon, kur un gibi zehirli ve yanık ya lar do aya zarar veren maddelerin ayrı tırılmasında önce yakla ık 1 ton atık toplanması söz konusudur.

Proje için talep edilen miktar ise 6000 YTL olarak belirlenmi tir. Projeye ba vuru sahibi daha önce bu i i yapmı olmakla birlikte iyi bir gelir elde etmesine ra men arabası ve dükkanı olmadı ndan süreklili ini sa layamamı tir.

Proje ile ilgili prosedür tamamlanamadı ndan proje uygulanamamı tir.

Manavcılık Projesi

Proje ile amaçlanan toptancı hal deste i ile seyyar manav olarak faaliyete ba layan ahsa sürekli açık pazar yeri temin ederek sürekli istihdam sa lamak ve Mu la yöresinde bol olarak bulunan narenciyelerin halka pazarlanmasına imkan vermektir.

Proje için talep edilen toplam bedel 6000 YTL'dir.

in yönetimi Mu la Belediyesi Zabıta Amirli ine ba lıdır. Gerekli sebze ve meyve halden alınacak, faturaları zabıta amirli ine tasdik olunacak, gerekli

ruhsatın parası ödenecek ve zabıta denetiminde düzenli bir biçimde satı a sunulacaktır.

Proje sahibi daha önce bu i i yapmı olmakla birlikte bir miktar maddi deste e ihtiyaç duymaktadır.

Proje ile ilgili prosedür tamamlanamadı ndan uygulanamamı tır.

Kasap Dükkanı Açma Projesi

Projeye ba vuru sahibi kasaplık konusunda 15 yıllık usta olmakla birlikte, rahatsızlı ından dolayı ba ka bir i yapamamaktadır. Proje sahibi kasap dükkanının açılaca ı Yenice Köyü'nde kasap dükkanı olmamasından dolayı köylülerin ma dur duruma dü tü ünü belirtmekte ve hem köye hem de kendine faydalı olabilece inden projeyi yararlı görmektedir.

Proje için öngörülen yardım bedeli ise; 4000 YTL olarak belirlemi tir. Ancak proje neticelendirilememi tir.

Seyyar Hediyelik E ya ve Çakmak Satı ı Projesi

Projeye ba vuru sahibi do u ta özürlü olmakla birlikte proje hayata geçirilirse, alınacak olan üç tekerlekli özürlü aracı ile hediyelik e ya ve çakmak satı ı yapmayı amaçlamaktadır.

Projenin toplam bütçesi 6.600 YTL olarak belirlenmekle birlikte SRAP'tan talep edilen toplam miktar 6000 YTL olup, 600 YTL ba vuru sahibinin katkısı olacaktır.

Proje ile ilgili prosedür tamamlanamadı ndan proje uygulanamamı tır.

El Halısı Dokuması ve Üretimi

Proje ba vuru sahibinin kızı Halk E itim Merkezi Müdürlü ü Halıcılık usta ö reticisi olarak uzun yıllardan beri görev yapmakta ve proje konusu ile ilgili bilgi ve deneyime sahiptir.

Proje sahipleri açılacak atölyede ücret kar ılı ı el halısı dokuyacaklar ve aile bütçesine katkıda bulunacaklardır. Projenin ba arılı bir ekilde uygulanması halinde yörede az da olsa i sizlik sorunu çözülecektir. Fayda sahiplerine yöredeki el sanatı ö retilip el becerisi kazandırılacaktır.

Yörede böyle bir proje uygulanmamı olup, ilk defa uygulanacaktır. Projeye dokumayı bilen ve bilmeyenler katılaca ından 8 aylık bir e itim süresini içermektedir.

Proje için talep edilen toplam bütçe 10.000 YTL olarak belirlenmi tir.

Proje ile ilgili prosedür tamamlanamadı ından proje uygulanamamı tir.

Yaren arküteri Projesi

İlgili proje yöredeki arz-talep ihtiyacından do mu tur. Mu la ilindeki tüm i letmeler merkez mahallede yo unla mı olup, özellikle projenin uygulama alanı olan Musluhittin Mahallesi'nde böyle bir i letmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca burada kooperatif evlerinin yo unla mı olması nüfus yo unlu unu beslemi tir. letmenin bu mahallede açılması halinde mahalle sakinlerinin alı veri için ehir merkezine gitme zorunlulukları ortadan kalkacaktır.

SRAP'tan talep edilen miktar 6.500 YTL olmakla birlikte proje sahibinin kendi katkısı 5.000 YTL'dir.

Proje ile ilgili prosedür tamamlanamadı ından proje uygulanamamı tir.

Süt nekçili i Projesi

Proje, yoksullar için gelir getirici küçük ölçekli projeler kapsamında 8 aileye 8 adet süt ine i da ıtımı ile ilgilidir.

Projenin uygulama alanı olan Mu la ili Algı Köyü 600 rakımına sahip a ırlıklı olarak zeytin, hububat ve az miktarda da tütün tarımının yapıldı ı bir yöre olmakla birlikte, tarımsal arazi varlı ı kısıtlıdır. 342 adet büyükba hayvan varlı ına sahip olan bölgede hayvancılık yapan i letme sayısı 138'dir. Önceki yıllarda tütün

tarımının yo un olarak yapıldı ı bölgede tütün alımlarının sınırlandırılması ile üreticiler yeni aray lar içerisine girmi ler ve tütün alanlarının ço u zeytin üretimine kaymı tır. Son yıllarda ise, hayvancılık ve yem bitkilerine verilen devlet deste i üreticilerin hayvancılı a verdi i önemi arttırmı tır.

Algı Köyü'nde arazi varlıkları kısıtlıdır. Tarımsal faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin ba ında ise sınırlı arazi varlı ı gelmektedir. Bu nedenle tarımsal geliri yükseltmenin en önemli aya ını, birim alandan en yüksek geliri elde etmek olu turmaktadır. Proje ile kısıtlı arazi varlı ına sahip olan üreticilere bu alanlarda yem bitkisi üretimi yaptırılarak, hem hayvanlarına ucuz yem sa lamaları, hem de süt ve canlı hayvan satımı ile hububata göre daha fazla gelir elde etme imkanı sa lanabilecektir.

Projeye ba vuruda bulunan çiftçilerin e itim seviyeleri kırsal kesimde ya amalarından dolayı dü üktür. Ancak köyde ya amalarından dolayı hayvancılık ve tarımsal üretim konularına genel olarak hakimdirler.

Proje için talep edilen toplam miktar; 27.300 YTL'dir.

Proje SRAP Proje nceleme Birimine sunulmu olmakla birlikte ilgili neticelendirilememi tir.

Arıcılık Projesi

Projenin konusu, yoksullar için gelir getirici küçük ölçekli projeler kapsamında 4 aileye 80 adet arılı kovan da ıtımıyla ilgilidir

Mu la ili 600.000 civarındaki kovan varlı ı ile Türkiye'nin en önemli arıcılık merkezidir. Projenin uygulanaca ı alan olan Algı Köyü ve bu civardaki ormanlarda çam balı üretimine konu olan basra alanları mevcuttur.

Algı Köyü 600 m rakımına sahip a ırlıklı olarak zeytin, hububat ve az miktarda da tütün tarımının yapıldı ı bir yöre olmakla birlikte tarımsal arazi varlı ı kısıtlıdır. 342 adet büyükba hayvan varlı ına sahip olan bölgede hayvancılık yapan i letme sayısı 138'dir. Önceki yıllarda tütün tarımının yo un olarak yapıldı ı bölgede

tütün alımlarının sınırlandırılması ile üreticiler yeni arayılar içerisine girmeler ve tütün alanlarının çoğu zeytin üretimine kaymıştır. Son yıllarda ise, hayvancılık ve yem bitkilerine verilen devlet desteği üreticilerin hayvancılığa verdiği önemi arttırmıştır. Köyde arıcılık her zaman önemli bir faaliyet alanı olmuştur. 3000 civarında arı kolonisine sahip olan köyde arıcılık birçok ailenin tek geçim kaynağıdır.

Proje ile verilecek olan arı kolonilerini işletmelerin varlıklarını devam ettirmesi ile sonraki yıllarda büyüyerek ekonomik anlamda optimum işletme büyüklüğüne ulaşabileceklerdir. Muhalindeki çoğu arıcı yalnızca bal üretimi yapmakta olup, arı yan ürünlerini ise bilgi ve fiziki eksikliklerden dolayı yapamamaktadırlar. Proje ile verilecek kovanlarda polen tozu olacaktır. Üreticilere verilecek eğitimle polen ve probolis gibi arı yan ürünleri üretiminin de yaptırılması ve diğer üreticilere örnek olunması hedeflenmektedir.

Proje için talep edilen toplam miktar, 14.364 YTL'dir.

Proje ile ilgili prosedür tamamlanamadığından proje uygulanamamıştır.

Bayan Hükümlülere El Sanatları Projesi

Proje ile amaçlanan, cezai nedenlere ceza infaz kurumuna düşmüş olan hükümlü ve tutukluların orada buldukları zorunlu süreleri kendileri için kaybedilmiş zamanlar olarak değil, birtakım yararlı ve eğitim ile kazanılmış zamanlar olarak hatırlanmasını sağlamaktır. Hükümlü ve tutukluları kurslar açarak meslek ve eğitimi vermek, bu yolla da hükümlü ve tutukluların topluma kazandırılmasını sağlamak temel hedefdir.

Proje ile fayda sahiplerinin eğitilerek beceri kazanmalarını ve i edinmelerine yardımcı olmak, aileye ve topluma yararlı birer insan olarak dönmelerini sağlamak, tutukluların yaşam düzeylerini ve düşüncelerini yükseltmek ve yapacağı meslek dalında bilinçli ve üretken olmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Proje ile bayanlara el sanatları ve makine nakılları eğitimi verebilmek için demirbaş malzeme ve makine gibi temel ihtiyaçlarının karşılanması ile kurs döneminde ve daha sonraki kurslarda eğitimi verilecektir.

Ceza ve infaz kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklulara ilgili kurum ve Halk Eğitimi Merkezi ile işbirliği ile sürekli olarak iş ve meslek eğitimi verilmektedir. Bu proje ile ilgili kurumda bir atölye kurulması ve temrinlik malzeme temini sağlandıktan sonra bu kurs döneminde ve bundan sonraki dönemlerde bayan hükümlü ve tutuklulara iş ve meslek eğitimi verilebilecek ve bu eğitimlerin süreklilikleri sağlanabilecektir.

Proje için talep edilen toplam bedel, 6.809 YTL'dir.

Proje SYDGM SRAP Proje İnceleme Birimine gönderilmiş olup, netice alınamamıştır.

EK-3**Samanda Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfında leme Giren
Ancak Uygulanamayan Proje Örnekleri****Eriklikuyu Köyü Altyapı ve Çevre Düzenleme Projesi**

Eriklikuyu Köyü, İlçe Merkezine 17 km. Merkez İlçe Antakya'ya 21 km. uzaklıkta Musa Da ı eteklerinde kurulu irin bir da köyüdür. Köy, Musa A acı ile ünlü Hıdırbey köyü ve tarihi St. Meletios kilisesinin bulunduğu Teknepınar Köyleri arasında bulunmaktadır. Bu yöreye gelen yerli ve yabancı turistlerin daha ça da bir ekilde ula ımını sa lamak yöre halkının kalkınması ve yörenin daha iyi bir ekilde tanıtılması amacıyla; Toplum Yararına ler için Geçici stihdam Olana ı Yaratan “Eriklikuyu Köyü Muhtarlı ı Alt-Yapı ve Çevre Düzenleme Projesi” hazırlanmıştır.

Alt-Proje, Hatay lı Samanda İlçesi Eriklikuyu Köyünde uygulanacaktır. 1650 dönüm arazi üzerinde kurulu olan köyde 185 hanede toplam 785 nüfus ya amaktadır. Arazisinin % 40'ı ormanlık alan olup tarıma elverişli arazisinin ancak % 25'i sulama kanalına sahiptir. Köy halkı tarım, hayvancılık ve günübirlik i çilik ile geçinmektedir. 785 olan köy nüfusu, yaz aylarında köye gelen ziyaretçilerle birlikte 1.400'e çıkmaktadır. Hafta sonları ise-köyde bulunan 2 mesire yeri ve 7 Köy Gazinosuna gelen vatandaşlarla birlikte-bu sayı 3.000'i bulmaktadır. Köyde 8 derslikli bir ilkö retim okulu, bir cami ve bir Köy Odası bulunmaktadır. Köy merkezinden geçmekte olan yol, Samanda Orman Köylerinin Grup Yolu olarak kullanılmaktadır. Bu yol eski, bakımsız, virajlı ve dardır. Her yıl düzenlenen Erik Festivali ile yöre turizmine katkı sa lamakta ve civar köylere örnek olmaktadır. Proje talebi, Eriklikuyu Köyü Muhtarı önderliindeki köy halkından gelmiştir. Muhtar, Eriklikuyu Köyü Geleneksel Erik Festivali gibi ça da ve yenilikçi projelere imza atmış girişken bir insandır. Alt-Proje ile Eriklikuyu Köyünde altyapı hizmetlerinin sa lanması (sulama kanalları ve yolların bakım ve onarımı) çalı maları ve çevre düzenlemesi (kaldırım ve ihata duvarı örülmesi) yapılacaktır. Projenin başarılı bir ekilde uygulanması durumunda yapılan yol düzenlemeleri halkın ula ımını kolayla tırılacak su kanalları insanların daha rahat bir ekilde sulamasını ve kı aylarında meydana gelebilecek yağmur sularının daha rahat uzakla tırılmasını

sa layacaktır. Yapılan ta duvarlar yolun üzerinde kalan tarlalarda meydana gelebilecek olan toprak kaymasını engelliyecek ve yolun daha estetik bir ekilde sa layacaktır. Proje ile Eriklikuyu Köyü'nün Örnek Köy haline getirilmesi ve civar köylere öncülük yaparak yayla turizmine uygun olan da köylerinde turizmin geli tirilmesi hedeflenmektedir. Tamamı köy halkından seçilecek fayda sahipleri, proje süresince haftalık 45 saat üzerinden asgari ücretle çalı tırılacak ve geçici de olsa düzenli bir i ve gelir elde edeceklerdir. Proje sonuçları, 25 fayda sahibi ve hanelerinde ya ayan toplam 125 ki i ba ta olmak üzere, tüm köy halkına do rudan fayda sa layacaktır. Ayrıca, civar köylerde ya ayanlar da hem ula ım problemlerinin azalması hem de yöreye duyulan turistik ilginin artması sonucunda pozitif bir dı sal fayda sa layacaklardır. Proje ba arıyla uygulanabildi i takdir de çarpan etkisi büyük olacak ve proje sonuçlarından Samanda lçe esnafı ve halkıyla birlikte Merkez lçe Antakya esnafı da nihai faydalanıcı olarak fayda sa layacaklardır.

Proje faaliyetleri çerçevesinde istihdam edilecek personel haftalık 45 saat esasına göre haftanın 6 günü çalı acak ve 1 gün tatil yapacaktır. Personel çalı ma alanına mesai saati öncesinde ula tırılacak ve mesai bitiminde köy merkezine dönü leri sa lanacaktır.

Hizmet verecek katılımcı sayısı 25 ki i olacaktır. Katılımcılar proje süresince (6ay) proje faaliyetlerinde çalı tırılacak ve proje bitiminde sürekli istihdamları sa lanmaya çalı ılacaktır.

Projenin finansmanı için toplam 97.500.0 YTL belirlenmi tir. Ancak proje, Yürütme Kurulunun 18.08.2005 tarihli 96. toplantısında incelenmi ve öngörülen çalı maların SRAP'ın kaynaklarımdan öncelikle yararlanması gereken yoksullara ne tür bir atkı sa layaca ının yeterince açık olmaması ve planlanan çalı malara köylü katkısı yanında ilgili kamu kurulu larından (Köy Hizmetleri, Köylere Hizmet Götürme Birli i vb.) destek alınabilece i dü üncesiyle uygun bulunmayarak kabul edilmemi tir.

Kumsal Temizli i ve Do al Ya amın Korunması Projesi

Samanda kıyı ile eridi ile dünyanın en uzun kumsallarından birine sahiptir. Bu kumsal Merkez ilçe Antakya ba ta olmak üzere civar ilçelerin en yakın sahili olma özelli i nedeniyle yo un bir ziyaretçi akımına u ramaktadır. Ayrıca; Caretta Caretta ve Chelonia Midas cinsi nesli tükenmekte olan deniz kaplumba alarının sayılı yumurtlama alanlarından biri olma özelli i de ayrı bir öneme sahiptir.

Ancak kış aylarının bitmesi ile denizden karaya do ru hakim rüzgarlar esmekte ve deniz a ırı dalgalı olmaktadır. Samanda denizinin açık deniz olması nedeniyle kumsalda yo un bir kirlilik ya anmaktadır. Bu yo un kirlilik, kumsalda yapılabilecek her türlü faaliyeti engellemekte veya güçsüzle tirmektedir. Bu durum da turizmin geli mesine engel oldu u gibi halk sa lı nı ve do al ya amı da tehdit etmektedir.

Hem yaz aylarında kumsalı kullanacak olan yerli ve yabancı ziyaretçilere daha temiz bir ortam sunmak hem de nesli tükenmekte olan yumurtlama alanlarını korumak amacıyla Toplum Yararına ler çin Geçici stihdam Olana ıYaratan “*Samanda ı lçesi Kumsal Temizli i ve Do al Ya amın Korunması Projesi*” hazırlanmı tır.

İlgili projenin sıklıkla denize girilen Meydan Tatil Köyü, Çevik Tatil Köyü ve Deniz Sitesi Plajları ile Caretta Caretta ve Chelonia Midas cinsi-nesli tükenmekte olan deniz kaplumba alarının sayılı yumurtlama alanı olan Deniz Sitesi ve Çevlik Tatil köyü arasındaki bölgede uygulanması tasarlanmı tır. Bu dört bölge 10 km’lik kıyı eridini kapsamaktadır.

Proje kapsamına 20 i siz ve yoksul gence geçici i imkanı taratılacak ve bu ki ilerinin kısa süreli ine de olsa çalı ıyor ve kendi gelirini elde ediyor olmaları sa lanacaktır. Proje süresince çevre belde belediyeleri ve Samanda ilçesi Köylere Hizmet Götürme Birli i ile koordinasyona geçilecek ve fayda sahiplerine, proje bitiminde sürekli i imkanı sa lanmaya çalı ılacaktır. Ayrıca uygulanacak proje ile toplumda çevre ve do al ya ama saygı bilinci olu turmak için gerekli propaganda

faaliyetleri mahalli basın i birli i ile yapılacak ve proje faaliyetlerinin halkça benimsenmesi sa lanacaktır.

Proje faaliyetleri çerçevesinde istihdam edilecek personel haftalık 45 saat esasına göre haftanın 6 günü çalışacak ve 1 gün tatil yapacaktır. Personel çalışma alanına mesai saati öncesinde ula tırılacak ve mesai bitiminde ilçe merkezine dönüşleri sa lanacaktır.

Hizmet verecek katılımcı sayısı 20 ki i olmakla birlikte, katılımcılar proje süresi olan 2 ay boyunca proje faaliyetlerinde çalış tırılacak proje bitiminde de sürekli istihdamları sa lanmaya çalışılacaktır. Projenin toplam bütçesi 5.164,00 YTL olarak belirlenmiştir. Ancak proje bir yıl önce aynı olarak uygulandı ından SYDGM Proje Koordinasyon Birimi tarafından reddedilmiştir.

Eriklikuyu Köyü Süt Sı ırcılı ı Projesi

Projeden 30 ki inin faydalanacağı belirtilmiştir olup, proje için talep edilen toplam bedel 121.500 YTL olarak belirlenmiştir. Ancak proje ile aynı zamanda KASDEP projesi de uygulandı ından hayvan fiyatlarına olan talep artışı hayvan fiyatlarındaki artışı da besleme ve hayvancılık projeleri SYDG Müdürlü ü tarafından geçici olarak durdurulmuştur.

Aknehir Beldesi Süt Sı ırcılı ı Projesi

Projeden 28 ki inin faydalanacağı belirtilmiştir olup, proje için talep edilen toplam bedel 113.400 YTL olarak belirlenmiştir. Ancak proje ile aynı zamanda KASDEP projesi de uygulandı ından hayvan fiyatlarına olan talep artışı hayvan fiyatlarındaki artışı besleme ve hayvancılık projeleri SYDG Müdürlü ü tarafından geçici olarak durdurulmuştur.

Hüseyinli Köyü Süt Sı ırcılı ı Projesi

Projeden 25 ki inin faydalanacağı belirtilmiştir olup, proje için talep edilen toplam bedel 101.250,00 YTL olarak belirlenmiştir. Ancak proje ile aynı zamanda KASDEP projesi de uygulandı ından hayvan fiyatlarına olan talep artışı hayvan

fiyatlarındaki artışı da besleme ve hayvancılık projeleri SYDG Müdürlüğü tarafından geçici olarak durdurulmuştur.

Yöresel Köyü Süt Sıvırcılık Projesi

Projeden 29 kişinin faydalanacağı belirtilmiş olup, proje için talep edilen toplam bedel 121.500,00 YTL olarak belirlenmiştir. Ancak proje ile aynı zamanda KASDEP projesi de uygulanmaktadır ve hayvan fiyatlarına olan talep artışı hayvan fiyatlarındaki artışı da besleme ve hayvancılık projeleri SYDG Müdürlüğü tarafından geçici olarak durdurulmuştur.

Ticari Taksit İşletmeciliği Projesi

Alt Proje Samandağ İlçesi Merkez Mahallesi olan Atatürk Mahallesinde uygulanacaktır.

İlçenin Antakya ile ulaşımı dolmuşlarla sağlanmaktadır. İlçe için ulaşım özel halk otobüsleri ve dolmuşlarla sağlanmakla birlikte taksi kullanımını da yaygındır. Halk otobüsleri kış mevsiminde saat 17:30'a, yaz mevsiminde de saat 19:00'a kadar hizmet vermektedir. Mahalleler arası dolmuş durağı ise sadece bir tanedir ve güzergahı itibarıyla halkın ancak %15'ine hitap edebilmektedir. Bu da, özellikle akşam saatlerinde özel otomobili bulunmayan insanların ulaşım ihtiyaçlarını taksi ile gidermelerini zorunlu hale getirmektedir.

İçerde taksi olarak hizmet sunan araçların ticari plaka, taksimetre veya renk gibi zorunlulukları bulunmamaktadır. Bu araçlar genellikle eski modellerden oluşmaktadır. İçerde 3 tane taksi durağı bulunmakta ve bu duraklarda yaklaşık 40-50 taksi aktif olarak çalışmaktadır.

Uygulanmakta olan ücret tarifesi; 0-3 km 5,00 YTL'dir. Daha uzun mesafelerde ücret pazarlıkta tabii olmakla birlikte ortalama fiyat 1,00 YTL/km dir.

Alt-Projenin amacı SRAP kapsamında Türkiye'nin en yoksul % 36'lık diliminde bulunan fayda sahibinin, kendi işini kurmasını sağlayarak yeterli bir gelir düzeyine ulaşmasını sağlamaktır.

Proje başarıyla uygulanabildiği takdirde fayda sahibi kendi ini kurup ailesinin geçimini temin edebilecek bir gelir seviyesine kavuşacaktır.

Proje kapsamında tek bir fayda sahibi bulunmaktadır. Ancak gerçek fayda sahibi sayısı bu hanede yaklaşık iki kişidir. Proje ürünlerine talep yaratmakta olan tüm kişiler de proje sonuçlarından dolayı da olsa fayda sağlayacak nihai faydalanıcılardır.

Fayda sahibi, 28 yaşında ve evlidir. Eşi ev hanımıdır. İlkokul mezunu olan fayda sahibi vasıfsız işçi olup u ana kadar-muavinlik, inaat ve garsonluk gibi çeşitli işlerde çalışmıştır. Halen bir kafede ücretli işçi olarak (sosyal güvenceden yoksun bir şekilde) çalışmakta ve ailesini geçindirmeye çalışmaktadır. Fayda sahibi, projeyi sürdürebilecek yeterli teknik kapasiteye sahiptir. Geçmişte benzer işlerde çalışmıştır. Bu nedenle herhangi bir eğitim ve veya teknik desteğe ihtiyacı bulunmamaktadır.

Proje için talep edilen toplam miktar 12.810,00 YTL olmakla birlikte, proje fayda sahibinin vazgeçmesi dolayısıyla uygulanamamıştır.

Büfe İletmesi Projesi

Alt Proje Samanda İlçesi Merkez Mahallesi olan Atatürk Mahallesinde uygulanacaktır.

Samanda İlçesi 50.000 nüfuslu bir ilçe olup nüfus yoğunluğu gençler olmaktadır. İlçede 13 ilköğretim okulu, 4 lise ve 7 dershane bulunmaktadır. Dershanelerin tümü Atatürk Mahallesinde bulunmakta ve bu dershanelerde yaklaşık 3.000 öğrenci kurs görmektedir. Ayrıca, hem ilköğretim okullarının hem de liselerin öğrenci potansiyeli açısından en büyükleri ve bununla birlikte ilçede mevcut bulunan tüm kamu kurumları da Atatürk Mahallesinde bulunmaktadır. Öğrenciler başta olmak üzere, kamu çalışanları, ilçe esnafı ve onların çalışanları proje ürünlerine yoğun bir talep yaratmaktadırlar. Günlük işleri nedeniyle civar köy ve belde köylülerinden ilçe merkezine gelenlerin de bu talep artışını olumlu yönde etkileyecekleri şüphesizdir. Bütün bu potansiyele cevap vermeye çalışılan işletme sayısı ise (restaurant, lokanta, kebab salonu, büfe vb. irili ufaklı tüm işletmeler dahil)

30 civarındadır. Bu işletmelerin büyük kısmı kebab salonu niteliğinde olup genellikle ızgara çeşitleri arz etmektedirler. Çayevi ve tostçu büfesi şeklinde hizmet veren işletme sayısı ise 3-4 adettir. Bu da çay içip sohbet etme ihtiyacı duyan insanları, bu ihtiyaçlarını kahvehanelerde yoğun bir sigara dumanı altında gidermeye zorlamaktadır.

Alt-Projenin amacı SRAP kapsamında Türkiye'nin en yoksul % 36'lık diliminde bulunan fayda sahibinin, kendi işletmesini kurmasını sağlayarak yeterli bir gelir düzeyine ulaşmasını sağlamaktır.

Proje başarıyla uygulanabildiği takdirde fayda sahibi kendi işletmesini kurup ailesinin geçimini temin edebilecek bir gelir seviyesine kavuşacaktır.

veya okulun yarattığı stresi atmak için arkadaşları ile temiz bir ortamda oturup dinlenmek, keyifli bir sohbet ederken çay içip yemek yeme ihtiyaçlarını gidermek isteyen her vatandaşın insanlara da iyi bir alternatif sunulmuştur olacaktır.

Proje kapsamında tek bir fayda sahibi bulunmaktadır. Ancak gerçek fayda sahibi sayısı bu tek hanede yaşayan-biri sürekli ilaç kullanmakta ve üçü de öğrenci olan beş kişidir. Proje ürünlerine talep yaratmakta olan tüm kişiler de proje sonuçlarından dolayı da olsa fayda sağlayacak nihai faydalanıcılardır.

Fayda sahibi, 52 yaşında evli ve üç çocuk babası olan bir vatandaş. Asıl mesleği marangozluk ve mobilyacıdır. 1982-1986 yılları arasında kendi atölyesinde marangozluk yapmıştır. Sağlık problemleri nedeniyle marangozluk işini terk etmiştir. 1986-89 yılları arasında kahvecilik yapmıştır. 1989'dan sonra sağlıkının düzelmesiyle birlikte asıl mesleği olan marangozluğa dönmüş ve 1995 yılına kadar marangozluk yapmıştır. 1995'de ekonomik nedenlerle marangoz atölyesini kapatmak zorunda kalmıştır. 1995-2001 yılları arasında çeşitli işlerde işçi olarak çalışmıştır. 2001'den bu yana bir büfede düşük ücretle işçi olarak çalışmaktadır.

Fayda sahibi, projeyi sürdürebilecek yeterli teknik kapasiteye sahiptir. Geçmişte benzer işlerde çalışmıştır. Ayrıca; son 4-5 yıldır projede yürütülecek

faaliyetlerin uygulandı ı bir i letmede çalı maktadır. Bu nedenle herhangi bir e itim ve veya teknik deste e ihtiyaı bulunmamaktadır.

Proje için belirlenen toplam bedel 13.419.00 YTL olmakla birlikte vatanda ın daha önceden vergi kaydı bulundu undan, proje SYDGM Proje Koordinasyon Birimi tarafından reddedilmi tir.

EK-4**B REYSEL GELİR GETİRİCİ DESTEKLERİN FİNANSMANINA İLİŞKİN SÖZLEŞME****MADDE I-TARAFLAR**

bu Sözleşme;

- i.adresinde yerleşik
..... **SOSYAL YARDIMLA MA VE DAYANI MA VAKFI**
(bundan böyle “**SYDV**” olarak anılacaktır) ve
- ii. adresinde yerleşik
..... (bundan böyle “**Fayda Sahibi**” olarak anılacaktır)

arasında yapılmıştır.

MADDE II- KONUSU

Fayda Sahibi’ne getirmek amacıyla kaynağı Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Tevrik Fonu’ndan(bundan böyle “**SYDTF**” olarak anılacaktır) sağlanan, Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı Mütevelli Heyeti kararı ile onaylanan ve Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı aracılığıyla kullanılması kararlaştırılan “.....” Projesi’nin (bundan böyle “**Proje**” olarak anılacaktır) uygulanması.

MADDE III,-YÜKÜMLÜLÜKLER**1. SYDV’NİN Yükümlülükleri**

- a) Proje’nin finansmanını bu sözleşme koşullarına uygun şekilde sağlamak;
- b) Proje’yi uygulama kurallarını içeren dokümanlar (Proje destek esasları vb.) çerçevesinde yönetmek;
- c) Proje konusu emtia alım belgelerini usulüne uygun şekilde muhafaza edilmelerini sağlamak;
- d) Emtia için gerekli sigorta işlemlerinin yapılmasında Fayda Sahibine yardımcı olmak
- e) Fayda Sahibi’ni ürün satışı ve pazarlaması dahil Proje’nin başarısı için gerekli her konuda bilgilendirmek; organizasyon etkinlikleri vermek;

e) İtim toplantıları, çiftlik ziyaretleri vs. yollarla Fayda Sahibinin bu ve benzeri konulardaki e) İtim eksikliklerini tamamlamak;

- f) Proje'de sa) lanan geli) meleri de) erlendirebilmek için izleme/takip formları olu) turmak; bu formların Fayda Sahibi tarafından düzenli olarak kullanılmasını sa) lamak;
- g) Proje uygulamalarını ve geli) melerini periyodik olarak yerinde incelemek ve kontrol etmek;
- h) Alan ziyaretleri yapmak.

2. Fayda Sahibi'nin Yükümlülükleri

- a) Proje'yi onaylandı) 1) ekliyle, maksimum dikkat, özen ve etkinlikle yürütmek;
- b) Proje'yi ilgili dökümanlarda gösterilen (Proje Destek Esasları,vs.) teknik,mali,idari ve çevresel standart, politika ve prosedürlere uygun olarak yürütmek;
- c) Proje kapsamında temin edilen emtiayı bir tutanakla teslim almak ve imzaladı) 1) tutanakta yer alan bilgileri kontrol ederek do) ru ve eksiksiz olduklarını kabul ve taahhüt etmek;
- d) Proje kapsamında yapılan harcamalara ili) kin belgeleri SYDV'ye teslim etmek;
- e) Proje kapsamında aldıkları emtianın ta) ınması, depolanması, bakımı, tedavisi vs. için gerekli depo, ahır,vs. i) ortamını kendi imkanlarıyla sa) lamak ve giderlerini kar) ılamak;
- f) Sözle) me süresince emtiayı depoladı) 1/barındırdı) 1 yerde ve ikametinde meydana gelebilecek de) i) klikler hakkında yedi(7) gün içerisinde SYDV'yi haberdar ederek yerini bildirmek;
- g) Proje kapsamındaki yükümlülüklerini bizzat veya SYDV'ye önceden yazılı olarak bildirece) i) resmi vekili aracılı) 1 ile yerine getirmek;
- h) Proje kapsamında aldıkları emtiayı ve yararlandı) 1 hizmetleri yalnızca Proje'nin yürütülmesinde kullanmak;
- i) SYDV'ye istedi) i) her türlü bilgiyi do) ru olarak sa) lamak ve Proje'nin i) leyi i) le ilgili olarak SYDV'ye talep edece) i) raporları sunmak;

j) SYDV, Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Genel Müdürlü ü (SYDGM) ve bunların gerekli görece i her türlü ki i ve kurulu un Proje alanını ziyaretlerini mümkün kılmak;

k) Proje kapsamında gönderilen kayna ın tamamını ekli Geri Ödeme Planı'nda gösterildi i ekilde ödemek;

MADDE IV – PROJE’N N F NANSMANI

1. SYDTF'nin Proje'nin finansmanı için SYDV aracılı ı ile Fayda Sahibine sa layaca ı toplam bedel-**YTL** (.....**Yeni Türk Lirası**).
2. SYDV, SYDTF'den sa layaca ı bu finansmanın proje konusu i in gerçekleştirilme oranına göre a amalı olarak kullanılmasını sa layacaktır.

MADDE V – TEM NAT/KEF L

1. SYDV'nin talep etmesi halinde Fayda Sahibi bu sözleşme den do an yükümlülüklerin güvencesi olarak SYDV tarafından kabul edilebilir bir teminat/kefil gösterilebilir.
2. Teminat tutarı, Proje'nin Madde IV.1 'de gösterilen toplam finansmanından az olamaz.
3. Fayda Sahibi, sözleşme ye aykırı davranı lardan dolayı SYDV'nin teminatını paraya çevirmesini pe inen kabul ve taahhüt etmektedir.

MADDE VI – HUKUK MUTABAKATLAR

1. Bu sözleşme, Fayda Sahibi'ni SYDV'nin çalı anı durumuna getirmez.SYDV Fayda Sahibi'ne herhangi bir aylık, haftalık, günlük, ücret ödemeyece i gibi, ba ka biri isim altında sabit gelir garantisi de vermemektedir. SYDV'nin Fayda Sahibi ve/veya yanında çalı tırdıkları ki iler lehine bu sözleşme de yazılanlar dı ında hukuki, mali, vs. yükümlülükleri bulunmadı ı gibi, herhangi bir sosyal sigorta yükümlülü ü de bulunmamaktadır.
2. Fayda Sahibi geri ödemelerini i bu sözleşme ye uygun bir ekilde yerine getirmedi i takdirde, borçlarına “3095 Sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine li kin Kanun” hükümlerine göre yasal gecikme faizi ve temerrüt faizi uygulanmasını pe inen kabul eder.
3. Fayda Sahibi, kendilerine teslim edilen emtiayı Proje kapsamında kullanmayarak üçüncü ki ilere sattı ı, ba ka bir ad altında kullandı ı, ba ka amaçlarla kullandı ı vb. durumlarda sözleşme deki yükümlülüklerini yerine getirmemi ve sözleşme ye aykırı davranı mı sayılacaktır.
4. Fayda Sahibi, i bu sözleşme gere i SYDV'ye teminat verdi i takdirde bu teminatın, sözleşme ye aykırı herhangi bir davranı ından do acak gecikme faizi, tazminat vs. nedeniyle paraya çevrilmesini pe inen kabul ve taahhüt eder. SYDV'nin i bu sözleşme den kaynaklanan paraya yönelik haklarını

belirleyece i bir tarihte Fayda Sahibi'nden tahsil etmesi mümkün oldu u gibi, bu yola ba vurmaksızın ve önceden yapılacak herhangi bir bildirme gerek kalmaksızın do rudan Fayda Sahibi'nin teminatından tahsil etmesi de mümkündür.

MADDE VII- SÖZLE MEN N SÜRES

bu Sözle me, imza tarihinde yürürlü e girer ve taraflarca aksi yazılı olarak kararla tırılmadıkça, ekli Geri Ödeme Planı'na göre ödemeler tamamlanıncaya kadar yürürlükte kalır.

MADDE VIII- SÖZLE MEN N FESH

1. SYDV a a ıdaki ko ulların varlı ı halinde sözleşme yi Fayda Sahibi yönünden süresinden önce feshetme hakkına sahiptir.
 - i) Fayda Sahibi'nin i bu sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerinin herhangi birini yerine getirmemesi;
 - ii) Sözleşme kapsamında yapılan harcamaların belgelerinin SYDV'ye teslim edilmemesi;
 - iii) Sözleşme kapsamındaki finansman miktarının, Proje için üzerinde anla maya varılan ve i bu Sözleşme ekinde tanımlanan amaçların haricinde kullanılması veya suiistimal edilmesi;
 - iiii) bu sözleşmenin planlanan faydalarını ciddi ekilde sekteye u ratabilecek nedenlerin ortaya çıkması ve yapılan yazılı uyarılardan sonra dahi bu nedenlerin ortadan kaldırılamaması.
2. SYDV, sözleşme yi Fayda Sahibi yönünden feshederken, fesih nedenlerini de yazılı olarak açıklamakla yükümlüdür.
3. Sözleşmenin Fayda Sahibi yönünden feshi emtia alımı yapılmadan önce gerçekleşirse, Fayda Sahibi varsa SYDV tarafından kendisine ödenmi olan avansları ve teslim edilmi her türlü emtiayı geri vermekle yükümlüdür. SYDV'nin varsa zararlarının telafisine ili kin yasal yollara ba vurma hakkı saklıdır.
4. Sözleşmenin Fayda Sahipleri yönünden feshi emtia alımı yapıldıktan sonra gerçekleşirse, Fayda Sahibi, haklı nedenleri olmadıkça, borçlandı ı mebla ın bakiyesini SYDV'ye yasal faiziyle birlikte derhal ve tamamen ödemekle yükümlüdür. SYDV'nin varsa zararlarının telafisine ili kin yasal yollara ba vurma hakkı saklıdır.

MADDE IX- B İLDİRİMLER

bu sözleşme kapsamındaki herhangi bir bildirim, istek veya teyit, aşağıdaki adreslere yazılı olarak yapılacaktır. Adres değişiklikleri 7 (yedi) gün içinde diğer tarafa bildirilmediği takdirde önceki adreslere yapılan bildirimler geçerli sayılacaktır.

SYDV için :

Fayda Sahibi için :

MADDE X- ANLA MAZLIKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

bu sözleşme meden uygulanmasından ve yorumundan kaynaklanan ve taraflar arasında dostane yollarla çözümlenemeyen anlaşmazlıkların çözümünde Mahkemeleri ve Adalet Daireleri yetkilidir.

MADDE XI- DELİL KÖKÜLU

bu sözleşme meden doğacak uyuşmazlıklarda SYDV'nin defter ve kayıtları kesin delil teşkil edecektir.

XI. (on bir) maddeden, be (5) sayfa ve bir Ek'ten ibaret i bu sözleşme .../.../... tarihinde, tarihinde imzalanmıştır.

<p>FAYDA SAHİBİ</p> <p>mza : Adı-Soyadı :</p>	<p>SYDV ADINA</p> <p>mza : Adı-Soyadı : Unvanı :</p>
--	---

Sözleşmenin VI-1 Teminat maddesi uyarınca kefil bulunuyor ise aşağıdaki bölüm doldurulmalıdır.

<p>KEFİL 1</p> <p>mza : Adı-Soyadı :</p>	<p>KEFİL 2</p> <p>mza : Adı-Soyadı :</p>
---	---

- Ek: 1) Fayda Sahipleri Listesi ve Geri Ödeme Planı**
2) Tarafların kimlik ve Yetki Belgesi Fotokopisi

GER ÖDEME PLANI

Yukarıda yazılı olup imzaladığım i bu sözleşmeyle Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfı Ba kanlı ı'ndan “.....” Projesi için aldığım toplam –YTL(.....Yeni Türk Lirası) a a ıdaki Geri Ödeme Planı'nda belirtilen ekinde ve tarihte SYDV'nin Bankası ubesindeki..... No'lu hesabına geri ödemeyi; ödeme planında belirtilen tutarın herhangi birinin zamanında ve belirtilen miktarda yapılmaması halinde fiili ödeme tarihine kadar olu acak yasal gecikme faiziyle birlikte ödeme yapmayı, iki veya daha fazla taksitin ödenmemesi halinde ise borcun kalan tutarını, yasal gecikme faiziyle birlikte def'aten ödemeyi kabul ve taahhüt ediyorum.

Adı-Soyadı:

mza:

GER ÖDEME PLANI

DÖNEM	SON ÖDEME TAR H	M KTAR(YTL)	ORAN(Toplam Borçlandırılan Bedelin)
24. AY			% 20
36. AY			%20
48. AY			%30
60. AY			%30

T.C.
BAŞBAKANLIK
Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü

ŞARTLI NAKİT TRANSFERİ SÖZLEŞMESİ

İşbu sözleşme, Şartlı Nakit Yardımına hak kazanan kişinin, bu yardımdan yararlanma şartları konusundaki taahhüdünü içermektedir. Bu sözleşmenin düzenlenmiş olması başvuru sahibinin yardıma hak kazanacağı anlamına gelmediği gibi yardıma hak kazanmadığı takdirde her iki taraf için de herhangi bir yükümlülük oluşmayacaktır.

Şartlı Nakit Yardımı için hak sahibi olduğum takdirde, aşağıdakileri taahhüt ederim:

1. Şartlı Nakit Yardımı Başvuru Formundaki tüm beyanlarımın doğru olduğunu, talep edildiği takdirde beyanlarımı doğrulayacak her türlü bilgi ve belgeyi ibraz edeceğimi, vakıfça hakkımda yapılacak her türlü incelemeyi, araştırmayı, başvuru formunda belirtmiş olduğum hususlardan herhangi birinin doğru olmadığını ortaya çıkması halinde hak sahipliğimin sona erdirileceğini kabul ederim.
2. Kendimin veya eşimin herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmadığını beyan ederim.
3. Şartlı Nakit Yardımını, çocuğumun/çocuklarımın eğitim/sağlık ihtiyaçları ve/veya gebeliğim süresince kendi sağlık ihtiyaçlarım için kullanacağımı beyan ederim.
4. Maddi durumumun düzelmesi, kendimin veya eşimin sosyal güvencesi (SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı) olması halinde, bu değişiklikleri en geç bir ay içerisinde yardım için başvurduğum vakfa bildireceğimi, aksi halde hak sahipliğimin sona erdirileceğini kabul ederim.
5. Şartlı Eğitim Yardımı aldığım süre içerisinde, eğitim yardımı alan çocuğum/çocuklarımın iki ay arka arkaya dört gün ve üzeri (okulun açık olduğu gün sayısı üzerinden %20 ve üzeri) devamsızlık yapması durumunda veya aynı sınıfı tekrarı halinde, çocuğum/çocuklarım için bu aylara ait ödemeleri alamayacağımı kabul ederim.
6. Şartlı Sağlık Yardımı aldığım süre içerisinde, 0-6 yaş grubu çocuğum/çocuklarımı tarafıma bildirilen tarihlerde sağlık ocağına götürerek sağlık kontrollerini aksatmadan yaptıracağımı kabul ederim.
7. Şartlı Eğitim ve/veya Sağlık Yardımı aldığım süre içerisinde, yukarıda belirtilen şartları yerine getiremediğim ve geçerli mazeretimin bulunduğu ilişkin itiraz dilekçesini vakfa vermeme karşılık vakıf tarafından itirazımın kabul edilmemesi halinde, geriye dönük ödemelerde hak talep etmeyeceğimi kabul ederim.
8. Şartlı Gebelik Yardımı aldığım süre içerisinde, tarafıma bildirilen tarihlerde bağlı olduğum sağlık kurumuna giderek sağlık kontrollerimi aksatmadan yaptıracağımı kabul ederim.
9. PTT veya banka şubesine Şartlı Nakit Yardımı için tarafıma yatırılan ve 8 ay içerisinde çekmediğim paranın SYDGM'nin hesabına iade edileceğini ve bu konuda herhangi bir hak talebinde bulunmayacağımı kabul ederim.
10. Hak sahipliğimin sona erdirilmesi halinde, hak sahibi olduğum dönem için tarafıma yatırılan parayı bir yıl içinde çekmediğim takdirde SYDGM'nin hesabına aktarılmasını ve bu konuda herhangi bir hak talebinde bulunmayacağımı kabul ederim.
11. Herhangi bir sebepten ötürü hak sahipliğimin sona erdirilmesi sonucunda, Banka veya PTT şubelerinde adıma yatırılan paraya bloke konulmasını ve SYDGM'nin hesabına iadesini ve bundan dolayı herhangi bir hak talebinde bulunmayacağımı kabul ederim.

Yukarıdaki 11 maddeyi içeren metni okudum/ tarafıma okundu ve kabul ettim.

HAKSAHİBİ ADINA	SYDV ADINA
Adı-Soyadı: İmza: Tarih:	Adı-Soyadı: İmza/Mühür: Tarih:

EK-6

T.C. İskenderun İlçesi Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Vakfı Başkanlığı	
Gıda Kuponu	
Tarih :/...../200.....	№ 07046
Karar No :	
.....Mahallesi/Köyünde ikamet edenoğlu/kızı.....doğumlu	
.....AdınaYTL	
Tutarında gıda maddesi verilmesini rica ederim.	Cengiz HOROZOĞLU Kaymakam Vakıf Başkanı
Teslim Alan İmza	
Not: Alkollü içecek ve sigara hariç her türlü alışveriş yapabilir.	

K SEL B LG LER

Adı Soyadı : HAT CE H LAL F L Z

Do um Yeri : HATAY

Do um Yılı : 1983

Medeni Hali : EVL

E T M VE AKADEM K B LG LER

Lise 1997-2001 : ÖZEL ATA KOLEJ

Lisans 2001-2006 : MU LA ÜN VERS TES

Yabancı Dil : NG L ZCE

MESLEK B LG LER

19...-19... : _____

19...-19... : _____